RECHTSTREEKS

Van de redactie

Geen uitweg meer?

Deze maand:

1 **Van de redactie**
Geen uitweg meer?

2 **Christus leren kennen**

3 **Bestudeert de Schriften**

4 **Spreken tot de Rots**

6 **Ezra**
Hoofdstuk 10

7 **Tafels, tafelen en een tafeltje**

8 **Elisa voorziet een weduwe van olie**
2 Koningen 4:1-7

9 **Reply**

10 **Demas, Lucas, Marcus**

11 **Vierentwintig namen en titels van Christus in het boek Openbaring**

"Geen uitweg ziende en toch niet geheel zonder uitweg" (2 Kor. 4:8).

We staan aan het begin van een nieuw jaar. Het is een gebruik dat we elkaar dan 'het beste wensen'. Dat is snel en gemakkelijk gezegd. In de oren van iemand die in 'zwaar weer' zit, kan het ook nog eens goedkoop klinken.

Onlangs kreeg ik een gedicht van iemand die echt in zwaar weer zit. Zij wilde mij op die manier in haar situatie laten delen. Het is goed dat we de Heer hebben voor onze nood, het is ook goed dat we die nood met elkaar delen.

In het leven van een kind van God kunnen er perioden zijn die zwart zijn als de nacht, alsof God niet luistert. In die tijd slaan de moeiten en zorgen als een stormvloed over een mens heen. Zij heeft het gevoel erdoor verzwolgen te worden. Toch blijft er een lichtpunt over, zoals in het volgende gedicht tot uitdrukking komt:

Stormvloed

Zee van tranen
stromend op het strand
Opgezweepte golven
kletteren op het land

Zuigen met zich mee
wat ligt verloren
verworpen ongezien
Waarom toch ooit geboren

Zinloos levend
drijven naar de horizon
Vechtend met het water
dat ik toch zwemmen kon

Overgave, uitgeput
de blik alleen naar boven
Overwinning, ooit
daar blijf ik in geloven

Jenneke

Deze vier coupletten kreeg ik toegestuurd van dit contact. Ik heb gevraagd of ik dit gedicht voor een stukje in Rechtstreeks mocht gebruiken. Dat mocht. Bij deze blik naar boven, bij dit verlangen naar de overwinning, sluit ik me graag aan.

Gelovigen hoeven niet moedeloos of wanhopig te zijn. God zal 'barmhartigheid' bewijzen opdat we niet moedeloos worden (2 Kor. 4:1). Hij weet dat we 'broos' zijn als aarden vaten. Paulus zegt: "Verdrukt, maar niet benauwd; geen uitweg ziende, maar niet geheel zonder uitweg; vervolgd, maar niet verlaten; neergeworpen, maar niet omkomend" (2 Kor. 4:7-9). Verdrukking, tegenstand en vervolging konden Paulus' 'moed' niet wegnemen. Hij had zijn hoop op God gevestigd. Hij had hem verlost en zou hem ook verder verlossen (2 Kor. 2:10).

Hoe moeilijk en uitzichtloos de omstandigheden ook mogen lijken - geef de moed niet op. Met de psalmist mogen we zeggen: "U ziet het *wél*, want U aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geeft" (Ps 10:12).

Ik hoop en bid dat u in dit vertrouwen wordt versterkt door het lezen van dit nummer van Rechtstreeks, waarin artikelen staan over blijdschap en falen, over reiniging en herstel, over leeg zijn en vervuld worden, over het dienen van de Heer en de valkuilen daarbij over tafels en over geesten in gevangenschap. Namens de redactie, Ger de Koning.

J. Koechlin

Christus leren kennen

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn blijdschap

Mozes, de profeten en de psalmen getuigen van het lijden dat het deel van de Christus moest zijn (Luc. 24:25-27; 44-46). Hijzelf heeft voor Zijn discipelen nooit verborgen wat deze weg inhield. Hij nodigde hen uit Hem daarin te volgen. Zijn naam als de Man van smarten heeft Hij in leven en dood volledig waar gemaakt. Is het daarom niet wonderlijk, dat de Heer tegen dezelfde discipelen spreekt over Zijn vreugde en dat Hij wil dat Zijn blijdschap in hen woont? *"Dit heb Ik tot u gesproken, opdat mijn blijdschap in u is en uw blijdschap volkomen wordt"* (Joh. 15:11). Daarna richt Hij Zich tot de Vader, terwijl Hij dezelfde wens uitspreekt: *"opdat zij mijn blijdschap volkomen hebben in zichzelf"* (Joh. 17:13).

Voor de wereld zijn lijden en blijdschap tegenovergestelde, onverenigbare gevoelens. Mensen gaan spontaan van het één op de ander over en zo snelt hun leven heen. Een kind van God echter verwerkelijkt tegelijkertijd zowel het één als het ander, tenminste wanneer hij in de juiste toestand is. Hij is bestemd, evenals de Heer, om te lijden in een wereld die vijandig is ten opzichte van God en de Zijnen. Maar op hetzelfde moment bezit hij evenals zijn Meester een innerlijke onuitputtelijke bron van vreugde. *"Bedroefd, maar altijd blij",* is één van de kenmerken van Gods dienstknechten (2 Kor. 6:10).

Net zoals de vrede en de liefde, is de christelijke blijdschap niet te vergelijken met wat er in de wereld wordt bedoeld met dat woord. De Heer Jezus geeft niet zoals de wereld geeft. De aardse vreugde is oppervlakkig en heeft een bittere nasmaak: *"Ook onder het lachen kan het hart pijn lijden en het einde der vreugde kan kommer zijn"* (Spr. 14:13). Menselijke vreugde is als de mens zelf, vluchtig en niet duurzaam. Dat komt omdat angst voor de dood de mens een onzekere toekomst geeft. De vreugde van de Heer Jezus en van de Zijnen is van een totaal andere orde. Deze vreugde heeft totaal andere motieven. Psalm 16 noemt bijvoorbeeld enkele aspecten van de vreugde van Christus, de overste Leidsman en Voleinder van ons geloof. *"Wat betreft de heiligen die in het land zijn: zij zijn de heerlijken in wie al mijn welbehagen is"* (Ps. 16:3). En Lucas zegt dat Jezus Zich verheugde in de Heilige Geest en zei: *"Ik prijs U, Vader, Heer van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen hebt verborgen, en ze aan kleine kinderen hebt geopenbaard"* (Luc. 10:21).

Hij heeft Zich verheugd in de beloofde erfenis: *"De meetsnoeren vielen mij in liefelijke dreven, ja, mijn erfdeel bekoort mij"* (Ps. 16:6). Wij herkennen in Hem de ware Isaak, die een beeld is van Christus als de erfgenaam en wiens naam betekent: 'lachen'. Dit is ook de onuitsprekelijke en hemelse vreugde voor de verlosten en hun eeuwig deel. Zij verheugen zich in een onvergankelijke, onbevlekte en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen voor ons is weggelegd en waarvan wij bezit zullen nemen in de dag van Jezus Christus. Daarin verheugen wij ons, zo nodig nu een korte tijd bedroefd (1 Petr. 1:3-8). *"Verblijdt u in de hoop,"* is de aanbeveling van Paulus aan de gelovigen te Rome (Rom. 12:12).

Christus heeft Zijn vreugde gevonden in de tegenwoordigheid van de Here God. Want Hij zegt: *"Ik stel mij de Here bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet. Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel"* (Ps. 16:8-9). Het is die volmaakte, ononderbroken gemeenschap die onze geliefde Heiland ons als een voorbeeld heeft nagelaten!

Ten slotte zei de volmaakte Mens: *"Gij maakt mij het pad des levens bekend; overvloed van vreugde is bij uw aangezicht, liefelijkheid is in uw rechterhand, voor eeuwig"* (Ps. 16:11). Het was Zijn vreugdevolle vooruitzicht daar aan de rechterhand van God te zijn, om eeuwige vreugde te smaken. Was dat niet de vreugde die voor Hem

lag, een vreugde die Hem heeft ondersteund door al Zijn lijden heen (Hebr. 12:2). Hij verwachtte van de Zijnen dat zij zich zouden verblijden wanneer zij Hem liefhadden, omdat Hij naar de *Vader* heenging (Joh. 14:28).

Ook andere dingen hebben het hart van Christus verheugd: het Woord van God (Ps. 119:162). En een zondaar die tot inkeer kwam (Luc. 15). Maar geen enkele omstandigheid was voor Hem een bron van volle vreugde, zoals dat voor Hem het aangezicht van Zijn God was en de onafgebroken gemeenschap met de Vader. En zo is het ook met ons als Zijn verlosten. Onze vreugde in de Heer moet ons boven de omstandigheden en de menselijke overwegingen uittillen. Al het andere zal minder worden, Hij nooit. Een gelovige kan geremd worden in zijn dienst; beroofd worden van de gemeenschap met zijn broeders; zelfs van de dienst van het Woord; geen enkele vrucht zien op zijn arbeid. Dan leert men pas echt of de vreugde alleen bestond in de zegeningen, of dat ze werkelijk in de Heer Zelf was. De vreugde kan haar oorzaak hebben in de gaven, maar die kunnen door omstandigheden verminderen. Hij beschikt naar Zijn welgevallen over onze omstandigheden en kiest ze voor ons uit. Vanuit de binnenste kerker – zonder dat hij iemand had om zijn gevoelens over de belangen van Jezus Christus te delen – had Paulus echter het volste recht om de Filippenzen te vermanen zich altijd te verblijden in de Heer (Fil. 4:4; zie ook Luc. 1:47).

Maar wij hebben een Voorbeeld dat op unieke wijze groot is. Hoe eenzamer de weg van Christus op aarde werd, des te duidelijker bleek dat de Bron van Zijn vreugde in God Zelf te vinden was. Op de verklaring van de Vader: *"U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden"* (Luc. 3:22), is het juiste antwoord: *"Naast U begeer Ik niets op aarde"* (Ps. 73:25). Dit is een zin die de sleutel geeft tot het geheim van de Meester. Laat dit ook het kenmerk van Zijn discipelen zijn, de inhoud van onze aardse loopbaan. Laten wij onze vreugde alleen vinden in Hem, die het welbehagen van de Vader was. Zo zal de gemeenschap met de Vader echt zijn, en zal onze blijdschap volkomen zijn (1 Joh. 1:3-4).

Er is een wonderbare samenhang tussen de blijdschap, de liefde en de vrede van Christus. Hij heeft deze aan ons gegeven; en het is noodzakelijk dat ook in ons deze deugden gevonden worden, opdat ons geloofsleven in evenwicht blijft. Wij weten bijvoorbeeld dat zonder blijdschap of vreugde en zonder liefde, de vrede snel verandert in koelte en dorheid van hart. En omgekeerd dat, zonder de vrede, de blijdschap en de vreugde lijken op tijdelijke menselijke opwinding. De vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede. Dat is wat de Geest voortbrengt in hen die Christus hebben aangenomen.

Een lied[1] zegt:

Uw liefde en Uw vrede,
en Uw volmaakte vreugde,
zijn er eeuwig voor mij.

Dit zijn niet allen kenmerken om zelf van te genieten, maar wij moeten deze eigenschappen ook openbaren.

1 Ton amour et ta paix et ta parfaite joie sont à moi pour jamais (Hymnes et Cantiques 92-3).

Bestudeert de Schriften

Vragen:

1. Welke persoon bezat een reusachtig ijzeren bed?
2. Waar werden Saul en Jonatan gedood door de Filistijnen?
3. Welke Romeinse officier kreeg bezoek van een engel, die hem zei dat God zijn gebeden had gehoord?

Antwoorden:

1. Og, de koning van Basan (Deut. 3:11).
2. Het geberg te Gilboa (1 Sam. 31:1-8).
3. De hoofdman Cornelius (Hand. 10:1-8).

Hugo Bouter

Spreken tot de Rots

‘Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron, en het volk twistte met Mozes (...) Toen sprak de Here tot Mozes: Neem de staf [van vóór het aangezicht des Heren] en laat de vergadering samenkomen, gij en uw broeder Aäron; spreek dan in hun tegenwoordigheid tot de rots, dan zal zij haar water geven; gij zult voor hen water uit de rots te voorschijn doen komen en de vergadering en hun vee drenken’ (Num. 20:2-13).

De dood van Mirjam

Na vele omzwervingen door de woestijn kwamen de Israëlieten weer in Kades-Barnea (dat betekent ‘heilige bron’), het vroegere uitgangspunt voor de verkenning van Kanaän (vgl. Num. 13:26; 32:8vv.; Deut. 1:19vv.). In het tweede jaar na de uittocht uit Egypte was Kades voor langere tijd hun legerplaats geweest. Inmiddels waren er zo’n achtendertig jaar verstreken en waren bijna alle krijgslieden die het goede land versmaad hadden, gestorven in de woestijn (Num. 14:20:35; Deut. 2:14-16). Wij lezen hier over nóg een sterfgeval, de dood van Mirjam. Dat gebeurde volgens de aanhef van dit hoofdstuk in de éérste maand (Num. 20:1). Mogelijk was dit aan het begin van het láátste jaar van de woestijnreis. Mirjam stierf in Kades en werd daar begraven in de woestijn *Sin*. Dit was een gebied dat zich vanaf de woestijn ten noorden van Kades-Barnea tot ver in het zuiden uitstrekte. De naam *Sinai* hangt mogelijk hiermee samen. In Numeri 13 wordt Kades gesitueerd in de woestijn Paran, waaruit wij kunnen opmaken dat dit laatste gebied een onderdeel van de woestijn Sin vormde. Wij kennen deze plaatsen ook uit het leven van Abraham en van Hagar (Gen. 14:6-7; 16:14; 21:21).

Mirjam was tijdens de woestijnreis een keer in opstand gekomen tegen Mozes, maar was daarvoor toen reeds gestraft (zie Num. 12). Helaas mocht zij het Beloofde Land niet binnengaan. Haar dood bepaalt ons bij het ernstige feit dat het alle mensen beschikt is éénmaal te sterven en daarna het oordeel (Hebr. 9:27). De Schrift noemt alleen Henoch en Elia als uitzonderingen op deze regel. De dood is tot alle mensen doorgegaan, omdat allen gezondigd hebben (Rom. 5:12). Want het loon, dat de zonde geeft, is de dood (Rom. 6:23). Zo stierf Mirjam, de profetes, in de woestijn. Zij werd begraven in Kades. Numeri 20 is een hoofdstuk van zonde, dood en oordeel, hoewel te midden van dit alles toch ook *Gods genade* schittert.

De zonde van Mozes en Aäron

Zelfs Mozes en Aäron konden niet ontkomen aan het oordeel van de dood, zoals dit hoofdstuk op indrukwekkende wijze laat zien. Zij schoten tekort in gehoorzaamheid bij ‘het water van Meriba’, waar de Israëlieten opnieuw met de Here twistten en Hij Zich onder hen de Heilige betoonde (Num. 20:13; vgl. Ex. 17:7). Later in dit boek is sprake van ‘het water van Meribat-Kades’, d.i. het twistwater van Kades (Num. 27:12-14). Evenals het opstandige volk faalden ook Mozes en Aäron als leiders in deze voor hen zo moeilijke situatie, en daarom zouden zij evenmin het Beloofde Land binnengaan (Num. 20:12). Dit is een ingrijpende gebeurtenis geweest in het leven van deze godsmannen, waarop later nog uitvoerig wordt teruggegrepen, vooral door Mozes zelf (zie Deut. 1:37; 3:26-27; 4:21; 32:48vv.; Ps. 106:32-33). Zij vertrouwden niet op God en lieten tegenover de Israëlieten niet zien dat Hij de Heilige was. Daarom moesten zij de gevolgen van hun zonde dragen in de woestijn. Het land Kanaän zouden zij niet binnengaan. Aäron stierf op de berg Hor (Num. 20:22-29), Mozes enige tijd later op de berg Nebo (Deut. 34:1-8).

Wat was de aanleiding tot hun falen? Terwijl het volk in Kades verbleef, kreeg het gebrek aan water. ‘Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron, en het volk twistte met Mozes’ (Num. 20:2). Het was dezelfde beproeving die de Israëlieten aan het begin van de woestijnreis ook hadden meegemaakt (Ex. 17:1). Zij ontlokte weer precies dezelfde reactie. Tientallen jaren lang was er echter wel water geweest, het water dat stroomde uit de rots bij Horeb, die destijds door Mozes was geslagen met de staf waarmee hij in Egypte de Nijl had geslagen. Vele jaren lang hadden de Israëlieten het wonder van deze bovennatuurlijke watervoorziening dagelijks ondervonden. Zij waren zo eraan gewend geraakt, dat ze niet eens meer dankbaar ervoor waren. Daarom stelde God hen opnieuw op de proef om te weten wat er in hun hart leefde. Dat was helaas niet veel goeds.

Het resultaat was een complete volksopstand. De volksvergadering spaarde haar leiders niet. Mozes en Aäron werden persoonlijk verantwoordelijk gesteld voor de problemen. Zij kregen diverse verwijten te horen, die soms nog vroom klonken ook. De Israëlieten waren toch het volk van God, 'de gemeente des HEREN'? Wat hadden Mozes en Aäron hun aangedaan, door hen uit Egypte te doen optrekken en hen in dit barre oord te brengen? Moest Gods volk hier sterven in de woestijn, waar niets groeide en waar geen water was om te drinken? Dan hadden zij beter kunnen sterven met hun broeders, die al eerder waren omgekomen (Num. 20:3-5).

Mozes en Aäron reageerden in eerste instantie heel goed. Zij gingen niet in discussie met de gemeente, maar begaven zich naar de ingang van de tent der samenkomst. Daar knielden zij neer voor Gods aangezicht om in stil gebed hun harten voor Hem uit te storten. Het antwoord liet niet lang op zich wachten, want 'de heerlijkheid des HEREN verscheen hun' (Num. 20:6). God Zelf kwam hen te hulp.

De staf van Aäron

De opdracht die God gaf, was duidelijk. Mozes moest de staf van Aäron nemen van vóór het aangezicht des Heren (Num. 20:9). Dat was de staf die gebloeid had en die als het bewijs van het door God erkende hogepriesterschap van Aäron in de tent der samenkomst werd bewaard 'tot een teken voor de wederspannigen' (Num. 17:10). Met die staf in zijn hand moest hij in de tegenwoordigheid van het volk tot de rots *spreken*, dan zou de rots haar water geven. De rots was een beeld van Christus (1 Kor. 10:4).

De staf van Aäron was de staf van het priesterschap, de staf van de genade, van de voorbede in het heiligdom. Het was de staf die gebloeid had; hij had bloesem voortgebracht, bloemen gedragen en amandelen doen rijpen. Typologisch spreekt dat van opstandingsleven, leven uit de dood. Christus is na Zijn opstanding uit de doden het heiligdom binnengegaan en Hogepriester geworden voor altoos. Daartegenover was de staf van Mozes zélf een staf van *oordeel* en *vergelding*: daarmee had hij de Nijl geslagen, en daarmee was de Schelfzee gespleten. Bij de berg Horeb had hij ermee op de rots geslagen. Dat spreekt van het oordeel dat Christus eens voor altijd heeft gedragen op het kruis van Golgota; dat kan niet worden herhaald.

De zonde van Mozes was nu dat hij zijn *eigen* staf nam en daarmee opnieuw op de rots sloeg, in plaats van tot de rots te spreken. Hiermee schaarde hij zich in feite bij het weerspannige volk en weerstreefde hij Gods bevel (Num. 20:24; 27:14). Bovendien sprak hij onbezonnen met zijn lippen. Daarom verging het hem kwalijk om hunnentwil (Ps. 106:33). Eerst leek het echter goed te gaan. Mozes nam de staf van Aäron en vergaderde het volk vóór de rots. Maar toen keek hij niet meer naar de rots om die toe te spreken; hij draaide zich om en richtte zich tot het halsstarrige volk. Vol toorn sprak hij enkele korte zinnen tot hen: 'Hoort toch, wederspannigen, zullen wij uit deze rots voor u water tevoorschijn doen komen?' Daarop volgde een onbeheerste en vleselijke reactie. Mozes hief zijn hand op en sloeg de rots met zijn eigen staf tweemaal, 'en er kwam veel water uit, zodat de vergadering kon drinken en ook het vee' (Num. 20:10-11).

Wij moeten hierbij bedenken dat het Gods bedoeling was het volk Israël een nieuwe openbaring van Zijn genade te schenken. Mozes had daartoe het werktuig moeten zijn. De wet was door Mozes gegeven, en dat ging gepaard met indrukwekkende verschijnselen. Maar nu ging het om iets hógers: God wilde Zijn *genade* betonen, en dat óndanks de opstandigheid van het volk.

Uiteraard zijn de genade en de waarheid pas definitief door Jezus Christus gekomen (Joh. 1:17). Maar God wilde alvast een voorproef ervan geven; en wij zien Mozes tijdens de woestijnreis inderdaad diverse malen als voorbidder optreden, zodat God het volk genade kon bewijzen (zie Ex. 32-34; Num. 14). Maar hier faalde hij. Weliswaar verhinderde dat niet dat er zegen kwam, want er vloeide veel water uit de rots. Maar Mozes onteerde God, doordat hij niet volkomen op Hem vertrouwde in deze situatie en Hem niet 'heiligde' ten aanschouwen van de Israëlieten. Dat betekent dat hij niet liet zien Wie God was in de verhevenheid van Zijn gunst en de grootheid van Zijn genade, als Degene die boven de zonde van het volk stond en die op grond van Zijn eigen soevereine goedheid voorzag in hun behoeften. Alles wat daartoe nodig was, was priesterlijke bemiddeling, gebed en voorbede. God betoonde Zich desondanks toch de Heilige onder hen, en wel door (1) rijkelijk te voorzien in de noden van het volk, en (2) door het falen van Mozes en Aäron op gepaste wijze te bestraffen (vgl. Lev. 10:3). Zij zouden delen in het oordeel van het ongelovige volk en het Beloofde Land niet betreden (Num. 20:12-13).

Dit behelst een belangrijke les voor ons, die zoveel eeuwen later leven. Mogelijk wil God ook in deze tijd nog een opwekking schenken en nieuw leven geven te midden van zoveel dorheid en doodsheid. Mogelijk wil Hij Zijn soevereine genade betonen en het water des levens in rijke mate doen stromen. Wanneer Hij ons daartoe als voorbidders in Zijn dienst wil gebruiken, laten wij Zijn bevel dan niet weerstreven. Laten wij spreken tot de Rots. Dat wil dus zeggen: Laten wij bidden tot de verheerlijkte Christus aan Gods rechterhand. Laten wij de staf van het oordeel niet hanteren — wanneer God ons daartoe geen opdracht geeft. Laten wij de *priesterstaf* in de hand nemen en pleiten op de genade van onze Heer Jezus Christus, die eenmaal om onze zonden geleden heeft en de straf voorgoed gedragen heeft. Op grond van Zijn volbrachte werk mogen wij zeker zijn van Zijn zegen.

J. A. Vellekoop

Ezra

Hoofdstuk 10

Reiniging van het volk

Maar toen kwamen er moeilijkheden. Allereerst was er het ongunstige jaargetijde: *"Maar het volk is talrijk en het is regentijd, zodat het niet mogelijk is buiten te blijven staan; ook is dit geen werk voor een of twee dagen, want wij hebben in dit opzicht veel overtreden"*. Het volk beefde, niet alleen van droefheid over de zonde, maar ook vanwege de plasregens (vs. 9 en 13).

Allerlei uiterlijke moeilijkheden staan dikwijls een onmiddellijke reiniging van het kwaad in de weg. God laat hier zien dat het veel moeilijker is het boze weer goed te maken, dan het te bedrijven. In een ogenblik was men tot het kwaad gekomen, maar hoezeer was het uitgebreid, en hoelang zou het duren voordat het was uitgeroeid! Maar de Here was geduldig en barmhartig. Hij hield rekening met de beslistheid van het hart. Hij wist dat de schuldigen geen uitvlucht zochten, maar wensten te gehoorzamen. Maar de uitgebreidheid van het kwaad maakte het onmogelijk het in één keer of zelfs in enkele weken weg te doen.

Laten ook wij in moeilijke omstandigheden tegenover onze broeders het geduld van Ezra, het geduld van God in praktijk brengen, opdat zij niet ontmoedigd worden. Hoe gemakkelijk hadden degenen die niet schuldig stonden aan deze zonde, in overgrote ijver kunnen eisen dat met de regen geen rekening werd gehouden, maar onmiddellijke afzondering van het kwaad plaatsvond. Maar de broederliefde redeneert niet zo. Zij weet dat de woorden van vers 13: *"want wij hebben in dit opzicht veel overtreden"* geen ijdele woorden zijn. Zij verdraagt alles, gelooft alles, hoopt alles, omdat zij de liefde is.

Maar er was nog een andere moeilijkheid, en die was ernstiger. Er openbaarde zich tegenstand: *"Alleen Jonatan, de zoon van Asaël, en Jachzeja, de zoon van Tikwa, verzetten zich hiertegen, en Mesullam en de Leviet Sabbetai vielen hun bij".* Het zou te wensen zijn geweest dat het besef van schuld en de ijver om het kwaad weg te doen, algemeen waren geweest. Het was helaas niet zo. Maar het is goed in het werk van de Heer altijd op tegenstand te rekenen. De arbeider wordt er door gestaald.

En wie waren de tegenstanders? Hoofden van het volk! Dat was dubbel moeilijk voor Ezra. Wat een beproeving! Maar wat is het bedroevend, als we aan deze verkeerde voorgangers zelf denken. In plaats van het werk van God te bevorderen, richtten zij het te gronde. Dan is er dubbele genade nodig voor de getrouwen om niet te wijken, maar pal te staan.

Wat waren hun bedoelingen? Er wordt geen enkel motief genoemd. Maar uit het feit dat in vers 29 Mesullam wordt genoemd als een van degenen die vreemde vrouwen hadden gehuwd, kunnen we wel afleiden dat hij en de anderen *persoonlijke* redenen hadden om zich tegen het besluit van de vergadering te verzetten. Men ziet dit vaker: degenen die zelf niet rein staan, of die om allerlei persoonlijke redenen niet willen breken met personen die onder de tucht zijn gesteld, komen tegen de tucht in verzet.

Wat doen nu Ezra en het volk tegenover deze tegenstanders? Niets. Zij sluiten hen niet uit; al hebben zij hen zeker wel vermaand. Zij verdragen hen en zij beantwoorden de tegenstand en de eigenwil met een onverschrokken en beslist optreden tegen het kwaad. Stellig heeft dit op een enkeling een goede uitwerking gehad. Althans in Nehemia 8:8 en 11:16 vinden wij dat één van deze mannen, de Leviet Sabbetai, de leiding had over de dienst buiten het huis van God. Deze arbeider, die eerst tegenstand bood, maar door Gods genade en tot vreugde van allen kennelijk tot schuldbelijdenis was gekomen, had toen de taak gekregen om het volk te onderwijzen in de wet.

Ezra en zij die in de ballingschap geweest waren, lieten zich door niets weerhouden om de zaak te onderzoeken en het kwaad te oordelen. De eer van God en de reiniging van het volk van God moet ons voor ogen staan; en daarvoor moet alles wijken. Geve God ook ons deze genade, opdat we evenals Ezra rustig doorgaan met het werk van de Heer, ondanks alle tegenstand, of die nu van buiten komt of uit de eigen kring. De Heer is met allen die Zijn werk getrouw verrichten.

Tafels, tafelen en een tafeltje

Gerard Kramer

In de rubriek WoordStudie behandelen we deze keer niet één woord, maar drie woordgroepen. De titel bevat drie zelfstandige naamwoorden (het tweede is dus geen werkwoord!), die op drie verschillende Griekse woorden teruggaan.

Tafels

Er worden in het Nieuwe Testament diverse soorten 'tafels' genoemd:

(1) Het woord 'tafel' (Gr. *trapeza*) kon worden gebruikt om een *eettafel* aan te duiden zoals bijv. in Matteüs 15:27 ('Jawel, Heer, want ook de honden eten van de kruimels die van de tafel van hun meesters vallen'), en in Lucas 16:21 ('begerig zich te verzadigen met wat van de tafel van de rijke viel').

(2) In het verlengde van dit woordgebruik ligt dat met 'tafel' ook datgene wat erop geplaatst werd, kon worden aangeduid. Toen de gevangenbewaarder in Filippi tot bekering was gekomen, bracht hij Paulus en Silas in zijn huis en hij 'richtte een tafel aan' (Hand. 16:34). Het zal duidelijk zijn dat Lucas hier niet bedoelt dat de gevangenbewaarder in het holst van de nacht met een bouwpakket aan het doe-het-zelven sloeg en zo een tafel construeerde, maar dat hij toebereidselen trof om een *maaltijd* te laten serveren. Zo moet ook bij de 'Tafel van de Heer' (1 Kor. 10:21) niet aan de fysieke tafel worden gedacht waarop brood en beker staan. De 'Tafel' wijst op het *gemeenschappelijk gebruiken* van de maaltijd, de tekenen van brood en wijn, die naar het lichaam en het bloed van de Heer verwijzen. Dus *Tafel van de Heer = deelnemen / eten = gemeenschap met de Heer.* Dat is de lijn van 1 Korintiërs 10:14-22. Het gaat hier om *tafelgemeenschap.*

(3) Tafels konden ook gebruikt worden om daarop geldelijke transacties te laten plaatsvinden. In Matteüs 21:12 is sprake van de 'tafels van de wisselaars'. Vanuit dit gebruik van het Gr. woord *trapeza* heeft zich de overdrachtelijke betekenis 'bank' ontwikkeld: 'Waarom heb je mijn geld dan niet aan een bank gegeven? Dan zou ik het bij mijn komst met rente hebben opgevraagd' (Luc. 19:23). Een 'bankier' (Matt. 25:27) is dan ook een *trapezitès* ('tafelaar'). Niet duidelijk is of de 'tafels' in Handelingen 6:2 eet- of geldtafels waren, m.a.w. of het ging om een vorm van voedselvoorziening of om geldelijke ondersteuning (misschien beide).

Tafelen

Dit woord wordt in onze vertalingen gebruikt als vertaling van het Gr. woord *plakes* in 2 Korintiërs 3:3 ('niet op stenen tafelen, maar op vlezen tafelen van de harten'), en in Hebreeën 9:4 ('de tafelen van het verbond'). Het enkelvoud *plax,* dat in het Nieuwe Testament niet voorkomt, betekent 'dat wat vlak en plat is', vandaar 'vlakte', 'vlak land', '(zee)oppervlak', 'tafelland', 'plateau'. Daaruit of daarnaast ontwikkelde zich de betekenis 'vlak stuk steen of metaal', 'plaat'.

Een tafeltje

We eindigen met het kleinste tafeltje, en wel het 'schrijftafeltje' (Gr. *pinakidion*) van Zacharias in Lucas 1:63. Zo'n schrijftafeltje wordt ook wel als 'wastafeltje' aangeduid, maar dat woord roept bij mij altijd een sanitaire associatie op. Een 'schrijftafeltje' was een met een verhoogd randje omgeven plankje, dat met was bestreken was. Daarop kon men met een schrijfstift schrijven. Zulke schrijftafeltjes werden vooral in het dagelijks leven gebruikt om korte berichten vast te leggen die niet lang bewaard hoefden te blijven. Soms waren zulke tafeltjes dubbel of zelfs drie- of meervoudig, zodat men ze kon dichtklappen of verzegelen.

Ger de Koning

Elisa voorziet een weduwe van olie

2 Koningen 4:1-7

“En Elisa vroeg haar: Wat kan ik voor u doen? Vertel mij, wat u in uw huis hebt” (vs. 2).

Meerdere keren bestaat er een verbinding tussen twee opeenvolgende wonderen die Elisa verricht. Bij de eerste twee wonderen in 2 Koningen 2:19-25 is er sprake van een tegenstelling: het eerste wonder spreekt van zegen, het tweede van vloek. Ook tussen het wonder dat hij nu verricht en het vorige bestaat een zekere verbinding. Het vorige ging over lege greppels die met water werden gevuld (2 Kon. 3). Het wonder hier in 2 Koningen 4 gaat om lege vaten die met olie worden gevuld. Water is een beeld van het Woord van God, olie is een beeld van de Heilige Geest.

De vrouw van een godvrezende profeet, een weduwe, is in grote financiële nood gekomen. Hoe die schuld is ontstaan, wordt niet vermeld. Als je God vreest, is dat geen garantie dat er geen nood ontstaat. De vrouw gaat met haar nood naar de man Gods, een goed adres, en ze vertelt hem wat er aan de hand is. Ze kan de schuld niet betalen en nu dreigt de schuldeiser haar beide zoons weg te halen.

Na zijn vraag: *‘Wat kan ik voor u doen?’* vraagt Elisa haar direct wat zij in huis heeft. Wat er is, is niet veel. ‘Maar’, zoals iemand eens zei, ‘weinig wordt veel als God erachter staat’. Elisa geeft opdracht overal lege vaten vandaan te halen, zoveel als maar mogelijk is. Wat er dan gebeurt, voltrekt zich achter gesloten deuren. Een buitenstaander heeft daar geen enkele kijk op. De weduwe begint te gieten, het ene na het andere vat vol. Als het laatste vat vol is, houdt de olie op met stromen. Ze gaat weer naar de man Gods en deze geeft een prachtig antwoord. Hij geeft opdracht de olie te verkopen en de schuld te betalen. Maar dat niet alleen, hij voegt eraan toe: *‘U kunt leven van wat overblijft’.* Waar Elisa komt, brengt hij leven, en wel leven in overvloed (zie ook vs. 44).

In deze prachtige geschiedenis zit voor ons een grote bemoediging. Er rust een grote schuld op ieder van ons. Wij zijn vaak ontrouw in het omgaan met de zegeningen die God ons heeft toevertrouwd.

Er is de dreiging dat alles van ons wordt afgenomen en dat wij in geestelijke armoede zullen omkomen. Het enige dat er nog is, is een beetje olie. Dit spreekt van de Heilige Geest. Hoewel Hij maar weinig kans krijgt om te werken, is Hij er wel. Wij mogen met onze nood naar de Heer Jezus gaan, de ware Man Gods. Hij zegt dat wij lege vaten moet halen. Een vat is een beeld van een persoon. In 2 Korintiërs 4:7 bijvoorbeeld wordt gezegd dat wij *‘deze schat in aarden vaten’* hebben.

Wij moeten dus erkennen leeg te zijn. Dan kan de Heilige Geest ons vullen. Dat is een zaak tussen ons en God, waar niemand anders bij betrokken kan zijn. Maar als God iets doet, gebeurt er meer. Wat voor mij persoonlijk geldt, geldt ook voor andere ‘lege vaten’. Ken ik mensen die leeg zijn van zichzelf en die gevuld willen worden met de Heilige Geest? De Heilige Geest is volmaakt in staat eenieder te vullen die niets van zichzelf verwacht en die alle hoop alleen op de Man Gods, d.i. Christus vestigt.

Als de Heilige Geest kan werken, kunnen wij ook de schuld voldoen die wij hebben: wij kunnen voldoen aan wat God en mensen van ons mogen verwachten. In onszelf is daartoe geen kracht. God heeft alles gedaan wat daarvoor nodig was door Zijn Zoon te zenden, *‘opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld wordt in ons, die wandelen naar de Geest’* (Rom. 8:3-4). Maar het voldoen aan verplichtingen is niet het enige. Elisa zegt erbij dat de weduwe kan *‘leven van wat overblijft’*. Dat is zo mooi. Waar de Heilige Geest vrij kan werken, wil Hij zo graag ons hart en ons leven vullen met de heerlijkheid van de Heer Jezus en de heerlijkheid van Gods raadsbesluiten.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 4:1-7.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *‘Heer, geef dat ik leeg ben van mijzelf, opdat de Heilige Geest mij kan vervullen en mij kan leiden en U in mijn leven zichtbaar wordt, tot verheerlijking van God en tot zegen voor anderen’.*

Reply

Ger de Koning

"Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen; Hij die wel gedood is in het vlees, maar levend gemaakt in de Geest in Welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft tot de geesten in gevangenschap, die destijds ongehoorzaam waren" (1 Petr. 3:18-20).

Vraag

Heeft de Heer Jezus in de hades, het dodenrijk, gepredikt tot de 'geesten in gevangenschap' (1 Petr. 3:19)? Was deze prediking gericht tegen de ongehoorzamen (vs. 20), de ongelovigen die daar toen hoorden van de gehoorzaamheid van Christus tot de dood?

Antwoord

De Joden aan wie Petrus schrijft, moesten naar Christus leren kijken door wat de Heilige Geest hun in de nieuwe bedeling liet zien (Joh. 16:13-14). Dat Christus niet meer lichamelijk aanwezig was, maar wel door Zijn Geest werkte, vonden ze misschien vreemd. Het is echter geen nieuwe gedachte. Als illustratie daarvoor wijst Petrus op Noach en het werk van de Geest in zijn tijd. *Christus* predikte in de Geest door middel van Noach tot de mensen te midden waarvan hij leefde (zie Gen. 6:3). Met 'de geesten in gevangenschap' worden niet de geesten van gestorven ongelovigen bedoeld, maar heel gewoon de levende mensen in de dagen van Noach.

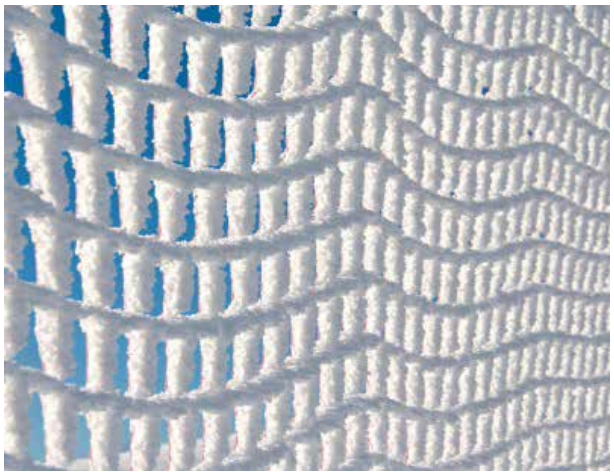

Het is dwaasheid te veronderstellen dat Christus nog een prediking heeft voor gestorven mensen (vgl. Luc. 16:23-26). Dat er wordt gesproken over 'geesten in gevangenschap' wil zeggen dat deze mensen in de macht van de boze, de duivel, waren. De duivel hield hun geest gevangen (vgl. 2 Kor. 4:4; Ef. 2:2). Wie gezag heeft over iemands geest, heeft gezag over de hele persoon. De prediking van Noach door de Geest van Christus was gericht tot deze mensen, die geestelijk gevangenen van de satan waren. Noach waarschuwde hen voor het oordeel van de zondvloed dat over deze ongehoorzamen (of: ongelovigen) zou komen. Elke dag dat zijn prediking duurde, was een getuigenis van de lankmoedigheid van God. Het oordeel moest komen, maar God bleef afwachten, terwijl de ark gereedgemaakt werd, opdat ieder die wilde komen erin zou gaan en gered zou kunnen worden.

Zo staat de Heer nu gereed om bij Zijn wederkomst levenden en doden te oordelen (1 Petr. 4:5). Het oordeel over de levenden zal de Heer Jezus uitvoeren als Hij komt om Zijn koninkrijk te vestigen (Matt. 25:31). Het oordeel over de doden zal Hij uitvoeren tussen de afloop van het Vrederijk en het aanbreken van de eeuwige toestand (Openb. 20:11). Zowel levenden als doden zullen rekenschap moeten afleggen aan Hem, van Wie ze tijdens hun leven niets wilden weten; en die daarom ook degenen die Hem beleden, vervolgden, bespotten en belasterden.

Met het oog op dat oordeel is vroeger al aan de mensen, aan geestelijk doden, een blijde boodschap verkondigd (1 Petr. 4:6). De Schrift spreekt over het 'eeuwig evangelie' (Openb. 14:6-7). De inhoud van dat evangelie is dat ieder die zichzelf werkelijk als schuldig voor God erkende en Gods oordeel over zijn leven als mens in het vlees als terecht aanvaardde, levend werd gemaakt door de kracht van de Heilige Geest. Zo is het door alle tijden heen de Geest die levend maakte, en die ons nu deel geeft aan de opgestane Christus en Zijn toekomst. Dit betekende een bemoediging voor de gelovigen aan wie Petrus schrijft, en het is ook een bemoediging voor ons die de blijde boodschap hebben aangenomen in een veel rijkere vorm, het evangelie van de genade van God.

Peter Cuijpers

Demas, Lucas, Marcus

"Demas heeft mij verlaten, daar hij de tegenwoordige eeuw heeft liefgekregen, en is naar Tessalonika gereisd, Crescens naar Galatië, Titus naar Dalmatië. Alleen Lucas is bij mij. Haal Marcus op en breng hem met je mee, want hij is mij van veel nut voor de dienst" (2 Tim. 4:10-11).

Demas, Lucas en Marcus: zij waren alle drie dienstknechten van God. Samen met Paulus hadden zij zich ingezet voor het werk in het koninkrijk van God. Paulus was echter aan het einde gekomen van zijn dienst, en hem wachtte de marteldood in Rome. In zijn tweede brief geeft hij aanwijzingen aan Timoteüs over wat er van een goede dienstknecht wordt verwacht, en aan het slot van de brief beschrijft hij zijn persoonlijke omstandigheden in de gevangenis te Rome.

Het merendeel van de christenen had hem aan zijn lot overgelaten, maar wat hem misschien wel het meest bedroefde was dat een aantal van zijn medewerkers hem hadden verlaten. Demas, Lucas en Marcus behoorden tot de naaste medewerkers van Paulus, en over elk van hen had hij iets te zeggen.

Demas

De eerste medewerker die in 2 Timoteüs 4 wordt genoemd, is Demas. Van hem staat geschreven dat hij Paulus had verlaten, omdat hij de tegenwoordige wereld had liefgekregen (vs. 10). Hij kon het niet meer opbrengen bij Paulus te blijven, die met het vooruitzicht van een spoedige marteldood te Rome gevangen zat. Demas was naar Tessalonica gereisd, en de reden daarvan was dat hij zich tot de tegenwoordige wereld aangetrokken voelde.

De liefde die hij had voor de wereld, stond in schril contrast met de houding van allen die de verschijning van de Heer Jezus hebben liefgehad (vs. 8). Paulus zag de marteldood met opgeheven hoofd tegemoet (vs. 6-8), maar Demas was kennelijk bang op de een of andere manier betrokken te raken bij het lot dat Paulus wachtte. We moeten voorzichtig zijn met de bewering dat Demas een 'afvallige' was geworden. Er staat nergens dat Demas van het geloof was afgevallen, maar het ontbrak hem waarschijnlijk aan moed om de tegenwoordige wereld op te geven voor de toekomstige; de prijs die hij daarvoor moest betalen, vond hij te hoog.

Daarin vormde hij geen uitzondering (vgl. 2 Tim. 1:7,15). Allen die in Asia waren, hadden zich van Paulus afgewend, onder wie Fygelus en Hermogenes. Mogelijk waren de laatstgenoemden vooraanstaande broeders, die algemeen bekend waren. Massaal keerde men Paulus de rug toe en liet hem over aan zijn lot. Hoeveel gelovigen zijn er niet, die tot deze Demas-klasse behoren? Eens gingen ze zij aan zij met hen die zich niet schamen voor het evangelie, maar geleidelijk kreeg de wereld weer een plek in hun hart.

Langzaam ging het bergafwaarts met Demas. Dit kunnen we opmaken uit de schriftplaatsen waar zijn naam wordt genoemd. Aan het slot van de brief aan Filemon wordt hij nog genoemd als een van de *medearbeiders* van Paulus (Fm.:23), terwijl hij aan het slot van Kolossenzen alleen nog met zijn naam wordt genoemd, zonder enige andere toevoeging (Kol. 4:14). En hier in 2 Timoteüs 4 schrijft Paulus met pijn in zijn hart, dat hij hem verlaten had. Toont dit niet, hoe de liefde tot de tegenwoordige wereld vaak langzaam binnensluipt in ons hart. De liefde voor de wereld nestelt zich meestal langzaam in ons hart. Wat de motieven hiervoor ook mogen zijn, bedenk dat vriendschap ten opzichte van de wereld vijandschap is jegens God. Wie dus een vriend van de wereld wil zijn, maakt zich tot een vijand van God (Jak. 4:4).

Lucas

Lucas was 'de geliefde arts' (Kol. 4:14), die Paulus op zijn reizen had vergezeld. Toen anderen de apostel de rug toekeerden, bleef hij bij hem. En niet alleen om hem geestelijk bij te staan, maar als arts bekommerde hij zich ook om het zwakke gestel van Paulus. God achtte hem waardig om het naar hem genoemde evangelie te schrijven. Ook het bijbelboek 'Handelingen van de apostelen' is door Lucas geschreven. Juist in het boek Handelingen zien wij hoe bescheiden hij zich op de achtergrond hield. Hij cijferde zichzelf weg om het licht op Paulus te laten vallen. Trouw ging hij aan de zijde van hem die door de Heer geroepen was om Zijn naam te dragen, zowel voor volken als koningen en zonen van Israël (Hand. 9:15). Lucas was tevreden om op een bescheiden wijze deel te hebben aan het werk van de apostel. Hij zocht geen eer voor zichzelf, maar achtte in nederigheid de ander (nl. Paulus) uitnemender dan zichzelf (Fil. 2:3). In tegenstelling tot Demas

had de wereld voor hem afgedaan, en bleef hij tot het eind toe trouw aan Paulus' zijde. Broeders zoals Lucas vallen niet erg op, omdat ze in de schaduw van anderen opereren. Hun trouw blijft door de Heer echter niet onopgemerkt. Dit soort 'trouwe' slaven zullen dan ook naar waarde door Hem beloond worden (vgl. Luc. 19:17).

Marcus

Marcus was degene die zich in Pamfylië van Paulus en Barnabas had afgescheiden om terug te gaan naar Jeruzalem (Hand. 13:13). Hij verliet Paulus niet omdat hij de wereld had liefgekregen, maar omdat hij opzag tegen de ontberingen en de gevaren die het zendingswerk met zich meebracht. Ook hier speelde angst een grote rol. De jongeman die op de vlucht sloeg toen de Heer Jezus gevangengenomen werd, was naar alle waarschijnlijkheid Marcus zelf (Marc. 14:51-52). We kunnen dus stellen dat Marcus van nature angstig was. Op het moment dat hij zich van Paulus afscheidde, was hij nog niet klaar voor het 'grote werk'. Het was niet wat hij ervan verwacht had, en daarom keerde hij terug naar Jeruzalem. Het is dezelfde Marcus, die later door God gebruikt is om in zijn evangelie het leven te beschrijven van de Dienstknecht die níet wegvluchtte, maar Zijn gezicht vastbesloten wendde om naar Jeruzalem te gaan en het werk te voleindigen dat Zijn Vader Hem te doen had gegeven. Marcus verpersoonlijkt allen die hun dienst voor de Heer enthousiast beginnen, maar na verloop van tijd mat worden en afhaken. Door genade worden ze in hun dienst hersteld, en dan zijn ze voor anderen van veel nut (2 Tim. 4:11). Zulke 'Marcussen' hebben geleerd van hun tekortkomingen en grijpen hun tweede kans met beide handen aan. Welk een genade dat deze 'ontrouwe' dienstknecht later het evangelie mocht schrijven van de 'trouwe' Dienstknecht.

Drie dienstknechten hebben we de revue laten passeren. Demas was geen doorzetter: hij verliet Paulus, omdat hij de tegenwoordige wereld had liefgekregen. Lucas bleef tot aan het eind toe trouw aan de zijde van Paulus, en Marcus werd in zijn dienst hersteld en was later voor Paulus van veel nut. Aan wie van deze drie kunnen wij ons spiegelen? Heeft de liefde voor de wereld misschien een plek in ons hart gekregen? Of herkennen wij onszelf in Lucas: bescheiden op de achtergrond, niet opvallend, maar trouw tot het eind? Misschien lijken wij wel op Marcus die vol enthousiasme begon, maar na verloop van tijd moe werd en terugkeerde naar Jeruzalem? Weet u wat zo bemoedigend is? Demassen mogen op hun schreden terugkeren, Lucassen worden door de Heer beloond, en Marcussen krijgen van God een tweede kans!

Vierentwintig namen en titels van Christus in het boek Openbaring

Hugo Bouter

1. Jezus (9x)
2. Christus (4x)
3. Jezus Christus (3x)
4. Heer (3x)
5. Heer Jezus (Christus) (2x)
6. De eerstgeborene van de doden (1x)
7. De levende (1x)
8. De overste van de koningen van de aarde (1x)
9. De Zoon van God (1x)
10. De amen (1x)
11. De trouwe (en waarachtige) getuige (2x)
12. Het begin van de schepping van God (1x)
13. De leeuw uit de stam van Juda (1x)
14. Het lam (28x)
15. De alfa en de omega (3x)
16. De eerste en de laatste (3x)
17. Het begin en het einde (2x)
18. Getrouw en waarachtig (1x)
19. De morgenster (2x)
20. Het Woord van God (1x)
21. De wortel (en het geslacht) van David (2x)
22. De mannelijke [zoon] (2x)
23. De Heer der heren (2x)
24. De Koning der koningen (2x)

Nieuwe publicaties Ger de Koning

Deuteronomium - Toegelicht en toegepast

God vertelt over Zijn land en Zijn woonplaats

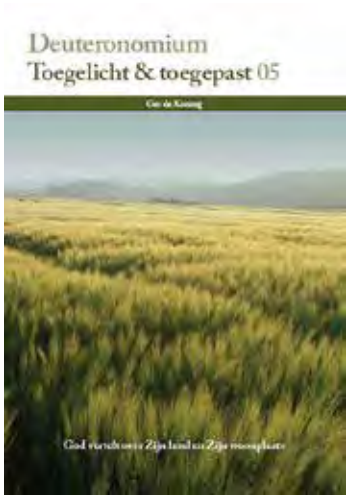

Het boek Deuteronomium beschrijft de bijzondere situatie waarin het volk is terechtgekomen. Enerzijds heeft het de woestijnreis achter zich. Anderzijds staat het op het punt het land binnen te gaan dat God aan de aartsvaders heeft beloofd. In enkele lange toespraken kijkt Mozes in dit boek terug op de ervaringen van het volk in de woestijn. Deze ervaringen betreffen zowel ervaringen met zichzelf als met God. Na de terugblik vertelt Mozes ook uitvoerig over wat hun in het land wacht. Het hart daarvan is de plaats die de HERE uitgekozen heeft om Zijn Naam daar te laten wonen. Het bijbelboek Deuteronomium is het vijfde en laatste boek van de Thora.

ISBN nr. 978-90-5798-366-5 / 367 pag. / Prijs € 17,50

Jozua - Toegelicht en toegepast

Het volk van God verovert het land van God

In het eerste deel van het boek Jozua wordt de strijd beschreven die het volk Israël moest voeren om het land Kanaän te veroveren en in bezit te nemen. In het tweede deel wordt vermeld hoe het land onder de stammen is verdeeld. In de strijd die in dit boek wordt beschreven, liggen voor ons belangrijke geestelijke lessen. De belangrijkste les is dat Jozua de aanvoerder is. Jozua is de Hebreeuwse naam voor 'Jezus'. In onze geestelijke strijd moeten wij dus letten op onze Aanvoerder, de Heer Jezus. Het bijbelboek Jozua is het eerste boek van de categorie historische boeken.

ISBN nr. 978-90-5798-367-2 / 223 pag. / Prijs € 12,50

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Advertentie

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 2 - februari 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Bent u een goede schriftgeleerde?

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Bent u een goede schriftgeleerde?

2 **Christus leren kennen**

4 **Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen**

2 Koningen 8:1-6

6 **Ezra**

Hoofdstuk 10

7 **Is de Statenvertaling beter dan alle latere vertalingen?**

8 **Elisa brengt het leven in de dood**

2 Koningen 4:8-37

9 **Reply**

Over de verfilming van de kronieken van Narnia

10 **Ezra, een man met een goede naam**

'Hebt u dit alles verstaan? Zij zeiden tot Hem: Ja. Hij nu zei tot hen: Daarom is iedere schriftgeleerde die een discipel van het koninkrijk der hemelen is gemaakt, gelijk aan een heer des huizes die uit zijn schat nieuwe en oude dingen voortbrengt' (Matt. 13:51-52).

Discipelschapstraining door de Heer Zelf

Aan het slot van de bekende reeks van zeven gelijkenissen over het koninkrijk der hemelen in Matteüs 13 volgt nog een korte gelijkenis met betrekking tot de discipelen zelf, van wie door het persoonlijke onderwijs van de Heer Jezus in de dingen van het koninkrijk nu voldoende kennis en inzicht in Zijn gedachten mocht worden verwacht. Deze gelijkenis volgt na de vraag van de Heer: 'Hebt u dit alles verstaan?' (Matt. 13:51).

Wanneer zij bevestigend hierop antwoorden, gebruikt de Heer maar liefst *drie* kwalificaties voor Zijn leerlingen en volgelingen, die de zegeningen van de nieuwe bedeling met Hem mogen delen:

1. Zijn discipelen – en ook wij als nieuwtestamentische gelovigen – zijn niet alleen *schriftgeleerden* geworden in de ware zin van het woord.

2. Maar wij zijn nu ook *onderdanen* van het koninkrijk der hemelen. Het onderwijs van de Heer heeft ons gevormd tot leerlingen en volgelingen van Hemzelf, en wij mogen in Zijn voetsporen treden (1 Petr. 2:21vv.). Wij moeten worden zoals de Meester, en Hij oefent alle gezag over ons uit door Zijn Woord en Geest. De hemel regeert voortaan ons hart en ons leven.

3. Dit betekent echter ook dat wij rijk gezegend zijn in en door onze hemelse Heer en Heiland. Want wij zijn nu ook te vergelijken met *'een heer des huizes'* die uit zijn schatten, zijn voorraadkamers, nieuwe en oude dingen tevoorschijn brengt.

Nieuwe en oude rijkdommen van de goede schriftgeleerde

Let erop dat de *nieuwe* dingen hier op de voorgrond staan. Een discipel van het koninkrijk der hemelen is te vergelijken met een huisbewaarder, een rentmeester, een econoom van de nieuwe bedeling. Wij leren dit in detail in de brieven van de apostel Paulus. De rijkdommen van het huis van God, dat is de Gemeente van de levende God, zijn de nieuwtestamentische schatten van wijsheid en kennis in Christus (1 Kor. 2:6-16; Kol. 2:2-3). Deze rijkdommen dragen een geheel nieuw karakter, doordat ze te maken hebben met de grote dingen die God bewerkt heeft door het volbrachte werk van Christus en de daaropvolgende komst van de Heilige Geest hier op aarde.

God heeft de geheimen, de diepste verborgenheden van Zijn hart nu door middel van Zijn apostelen bekendgemaakt in de geschriften van het Nieuwe Testament, en uiteindelijk zal Hij ook alle dingen nieuw maken. Daarover mogen wij nadenken als wij deze geschriften biddend bestuderen. Maar de nieuwe schatten, die zo ons geestelijk eigendom geworden zijn, werpen ook weer licht op het Oude Testament, waarin de kostbare dingen van de nieuwe bedeling reeds in beelden en profetieën waren aangekondigd. En de ware schriftgeleerde zal putten uit beide Testamenten, uit beide 'voorraadkamers' van de Schrift en de belangstellende hoorder of lezer zowel nieuwe als oude dingen voorhouden. Dat wensen wij ook u van harte toe. Namens de redactie, Hugo Bouter

J. Koechlin

Christus leren kennen

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn volharding

"Maar de vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing" (Gal. 5:22). De eerste vruchten zijn: liefde, blijdschap, vrede. De Heilige Geest wil echter ook de praktische vruchten in ons bewerken die *na* deze eerste drie komen, en die het leven van Christus openbaren in de wereld. Maar de innerlijke vruchten die God als Voorwerp hebben, komen op de *eerste* plaats, want zij vormen de basis om de andere vruchten voort te brengen.

Neem bijvoorbeeld lankmoedigheid. Wat is dat anders dan de volharding van de liefde, die ondersteund wordt door de vrede en aangemoedigd wordt door de vreugde? Volharding ontstaat door de drievoudige werking van de liefde, de vreugde en de vrede, om tegenwerkende krachten te overwinnen. Volharding is nodig bij druk van buitenaf; de Schrift bevestigt dat. Want volharding, beproeving en verdrukking horen bij elkaar (Rom. 5:3; 12:12). Of zoals Jakobus het zegt: *"daar u weet dat de beproefdheid van uw geloof volharding bewerkt"* (Jak. 1:3). Dezelfde schrijver zegt ook: *"Broeders, neemt als voorbeeld van het lijden en het geduld de profeten, die in de naam van de Heer gesproken hebben"* (Jak. 5:10). Daarna noemt hij Job. Jobs buitengewone volharding kwam aan het licht door buitengewone tegenspoed.

Hebreeën 11 beschrijft de beproevingen en het verdriet van de aartsvaders en de heiligen van het Oude Testament, en laat de volharding van hun geloof zien. In de ogen van de wereld (die hun niet waardig was) waren zij de meest ongelukkige mensen, maar de toekomst zal hen in het gelijk stellen. Het zal blijken dat hun verwachting niet tevergeefs was. Geve God dat wij hen navolgen. Maar wij worden ook ertoe opgeroepen *"met volharding de wedloop te lopen die voor ons ligt"* (Hebr. 12:1), en onze ogen te vestigen op Hem die groter is dan alle getuigen uit het verleden. Christus heeft om de vreugde die voor Hem lag, het kruis en alles wat dat met zich meebracht, verdragen. Hij heeft geduld gehad. Wat een onuitputtelijke bron van overdenking! Hij heeft 30 jaar geleefd en gewacht in het dorp Nazaret als een nederige handwerker. Hij heeft veertig dagen gevast in de woestijn, terwijl Hij verzocht werd door de satan. En Hij heeft drie lange jaren onvermoeibaar gediend in Galilea en Jeruzalem. De verschrikkelijke doop waarmee Hij moest worden gedoopt, benauwde Hem totdat deze was volbracht (Luc. 12:50). Laten wij zien op Jezus, zoals de evangelisten ons Hem voorstellen; gedrongen door de menigten; opgeëist door de vele noden; bestookt met vragen; tegengesproken, gevleid, beledigd, maar steeds in *alles* door liefde gekenmerkt. Een liefde die alles verdraagt, alles gelooft, alles hoopt, alles verduurt (1 Kor. 13:7).

Wij weten heel goed dat we langzaam verbitterd kunnen raken door opeenvolgende tegenslagen. Kleine irritaties veroorzaken het verlies van de zelfbeheersing, en worden dan één grote beproeving. Maar laten we eens naar de Heer Jezus kijken, bijvoorbeeld in Marcus 3. Eerst zijn het de menigten, die het hele huis op stelten zetten, zodat Hij en de discipelen zelfs geen brood konden eten (vs. 20). Op datzelfde ogenblik komen familieleden om Hem te grijpen; zij beschuldigen Hem ervan 'buiten Zichzelf' of 'niet bij zinnen' te zijn (vs. 21). Ten slotte komen de schriftgeleerden uit Jeruzalem, die Hem belasteren en beschuldigen (vs. 22). Maar geen ogenblik verliest de Heer Zijn volmaakte kalmte. Hij liet Zich lastig vallen, in de rede vallen, beledigen, zonder het minste teken van ongeduld. Dat is bij ons vaak heel anders.

In Marcus 6 ontvangt de Heer Zijn vermoeide discipelen (vs. 30). Hij luistert van begin tot eind naar hun verhalen en omdat er veel mensen komen en gaan, verhinderen ze Hem deze keer weer eens te eten (vs. 31). Hij wil Zich terugtrekken met de Zijnen, maar hun bedoeling wordt geraden en als zij de

plaats bereiken waar zij denken alleen te zijn, is daar een grote menigte. Wij kunnen ons wel de mogelijke reactie van de discipelen voorstellen. Maar bij de Heer Jezus zien wij dat Hij met diepe ontferming over de grote menigte bewogen is, *"want zij waren als schapen die geen herder hebben; en Hij begon hun vele dingen te leren"* (vs. 34).

De beide voorbeelden uit het evangelie van de volmaakte Dienstknecht worden door Paulus geïllustreerd in de tweede brief aan de Korintiërs: *"...in alles ons aanbevelen als dienaars van God, in veel volharding"* (2 Kor. 6:4). Het is treffend om in de evangeliën te lezen hoe dikwijls de Heer dezelfde lessen herhaalt. Hij moet de schriftgeleerden en farizeeën steeds herinneren aan het onderwerp van de sabbat, telkens onderbouwd met voorbeelden uit de Schriften of uit het dagelijks leven (Matt. 12:1-8 en 12:9-13). Bij de discipelen moet de grote les van nederigheid herhaald worden (Luc. 9:46; 14:10-11; 22:24). *"En herinnert u zich niet?"* moet Hij aan hen vragen (Marc. 8:19). Welke Meester is geduldiger en heeft meer volharding dan Hij? Ten slotte komt het kruis op het vastgestelde uur, door de bepaalde raad en voorkennis van God (Hand. 2:23; 4:28). In die onontkoombare uren spant alles samen tegen het heilige Offerlam: rechters, beulen, valse getuigen, soldaten, stadhouders, Joden en heidenen. Geen enkele vorm van smaad en hoon bleef Hem bespaard; en terwijl Hij voor ons van God werd verlaten, kwam er geen enkele klacht uit Zijn mond.

Als er een plaats en een persoon is in wie de volharding ooit zijn *volmaakte werk* heeft gehad, is dat op het kruis bij de Heer Jezus (Jak. 1:4). *"De Heer nu moge uw harten richten tot de liefde van God en tot de volharding van Christus",* zegt Paulus (2 Tess. 3:5). Ongetwijfeld gaat het hier om onze huidige volharding in een opstandige wereld, die God heeft verworpen in de Persoon van de Zoon. Een wereld die doorgaat met het vervolgen van de kinderen van God. *"En houdt de lankmoedigheid van onze Heer voor behoudenis",* zegt Petrus tegen ons (2 Petr. 3:15).

Maar het is een volhardende *hoop*, dus iets anders dan lijdzaamheid of berusting. Immers, *"als wij hopen op wat wij niet zien, dan verwachten wij het met volharding"* (Rom. 8:25). Vrucht dragen met volharding is een kenmerk van wat in de goede aarde is gezaaid (Luc. 8:15). En deze volharding beantwoordt aan die van de goddelijke Zaaier, die geduldig wacht op de kostelijke vrucht van de aarde en die ze op Zijn tijd zal oogsten (Jak. 5:7). Laten wij daarbij niet de psalmtekst vergeten: *"Hij gaat al wenende voort, die de zaadbuidel draagt; voorzeker zal hij komen met gejuich, dragende zijn schoven"* (Ps. 126:6). Tot vreugde van de Zoon en tot heerlijkheid van de Vader (Joh. 15:8), zijn wij geroepen om in alle goed werk vrucht te dragen en op te groeien door de kennis van God (Kol. 1:10). Hoe kunnen wij dat bereiken? Als wij *"met alle kracht bekrachtigd"* worden *"naar de sterkte van zijn heerlijkheid"*. Niet met het oog op spectaculaire dingen, maar *"tot alle volharding en lankmoedigheid, met blijdschap"* (Kol. 1:10-11).

Hugo Bouter

Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen

2 Koningen 8:1-6

'Elisa had gesproken tot de vrouw wier zoon hij weer levend gemaakt had: Maak u gereed en ga heen, gij met uw gezin, en vertoef in den vreemde, waar gij maar kunt, want de Here heeft een hongersnood opgeroepen. (En deze is inderdaad over het land gekomen, zeven jaren lang). Toen maakte die vrouw zich gereed en deed naar het woord van de man Gods; zij ging heen, zij met haar gezin, en vertoefde als vreemdeling in het land der Filistijnen, zeven jaren lang. Aan het eind van die zeven jaren keerde de vrouw terug uit het land der Filistijnen, en ging de hulp van de koning inroepen met het oog op haar huis en haar akker. De koning was juist in gesprek met Gechazi, de knecht van de man Gods, en had gezegd: Vertel mij toch al de grote daden die Elisa verricht heeft. Terwijl hij bezig was de koning te vertellen, dat deze een dode levend had gemaakt, riep daar juist de vrouw wier zoon hij levend had gemaakt, de hulp in van de koning met het oog op haar huis en haar akker. Toen zei Gechazi: Mijn heer de koning, dit is de vrouw en dit is haar zoon, die Elisa levend gemaakt heeft. De koning ondervroeg daarop de vrouw en zij vertelde het hem; toen gaf de koning haar een hoveling mee en zei: Zorg, dat al wat haar toebehoort teruggegeven wordt, benevens de gehele opbrengst van de akker sedert de dag waarop zij het land verliet tot nu toe.'

God herstelt het overblijfsel van Zijn volk na de terugkeer uit de verstrooiing

Dit verhaal naar aanleiding van een van de wonderen van de profeet Elisa is een duidelijk bewijs van Gods liefdevolle zorg voor allen die Hem kennen en toebehoren. Hij heeft alle omstandigheden in Zijn machtige hand. De Sunamitische, die had geluisterd naar het woord van de man Gods, werd uiteindelijk rijk gezegend in het Beloofde Land. Dat is nog steeds zo in géestelijk opzicht voor ons als christenen, doordat wij luisteren naar Gods Woord dat ons bekendmaakt met onze zegeningen in de hemelse gewesten, maar het zal in de laatste dagen in profetisch opzicht ook heerlijk worden waargemaakt aan Gods oude volk, het volk Israël. De koning herstelde de Sunamitische in al haar rechten na de periode van ballingschap in het land der Filistijnen. Zo zal het overblijfsel van Israël door God in volle rechten worden hersteld in het Beloofde Land, wanneer de Grote Verdrukking voorbij is (zie onder).

Dat dit vervolg van de geschiedenis van de Sunamitische en haar zoon, zoals wij die vinden in 2 Koningen 4, pas in hoofdstuk 8:1-6 wordt beschreven, kan meerdere oorzaken hebben. De tijd van honger, die zeven jaar heeft geduurd, omspande wellicht de gebeurtenissen die in de tussenliggende hoofdstukken worden beschreven. Wij lezen immers reeds in hoofdstuk 4:38vv. dat er honger in het land was, mogelijk veroorzaakt door een aanhoudende droogte. De hongersnood zal door de jarenlange conflicten met de Syriërs, en door andere rampen (vgl. Ezech. 14:21), alleen maar verergerd zijn. Verder was er kennelijk een ándere koning aan het bewind gekomen dan de onverschillige Joram, die juist weinig interesse had getoond voor de grote daden van Elisa (vs. 4). Wij kunnen denken aan Jorams opvolger, koning Jehu, die zijn aanstelling te danken had aan de profeet Elisa (2 Kon. 9:1vv.) en daarom zeer geïnteresseerd zal zijn geweest in de wonderwerken van de man Gods.

Toen de zeven jaren van hongersnood aanbraken (vgl. Gen. 41:25vv.), had Elisa de Sunamitische direct gewaarschuwd en haar de raad gegeven om uit te wijken naar het buitenland. Hij had er niet bij gezegd waar zij moest heengaan, dat mocht zij zelf beslissen ('waar gij maar kunt', vs. 1). Zij handelde naar het woord van de man Gods, zij met haar gezin, en verbleef als vreemdeling in het land der Filistijnen (vs. 2). Door deze keuze te maken, wandelde zij ook in de voetsporen van de aartsvaders Abraham en Isaak (Gen. 26:1). Zij bleef daar echter níet langer dan nodig was. Aan het eind van die zeven jaren keerde de vrouw terug uit het land der Filistijnen (vs. 3). Dit tekende haar gehoorzaamheid aan het woord van de man Gods, en het is ook een les voor ons. Zijn *wij* voortdurend gehoorzaam aan Gods bevel? Luisteren wij ook na een lange tijd van beproeving nog naar Zijn stem?

Als christenen zijn wij in feite ook *vreemdelingen* in een vreemd land, want ons burgerschap is in de hemelen (Fil. 3:20). Wij leven eveneens in een tijd waarin het oordeel begint bij 'het huis van God' (1 Petr. 4:7; Openb. 2-3), omdat het van Hem is afgeweken en tot afgoderij is vervallen. Wij zijn eveneens omringd door vijanden, die Gods volk verdrukken. De Filistijnen zijn een beeld van *naambelijders*, die ten onrechte aanspraak maken op het erfdeel dat God Zijn kinderen heeft

toegezegd. Maar zelfs in zo'n moeilijke situatie weet God voor ons te zorgen. Hij laat ons niet in de steek en toont ons de weg door 'het woord van de man Gods', door het betrouwbare en blijvende woord van de grote Profeet, Jezus Christus. 'Laat het woord van Christus rijkelijk in u wonen' (Kol. 3:16). Gods Woord wijst ons de weg in de zware tijden die de laatste dagen van de christelijke bedeling kenmerken (2 Tim. 3:1).

Dit gedeelte bevat trouwens meerdere treffende voorbeelden van Gods voorzienigheid. Het was *de Here* die deze langdurige hongersnood opriep om Zijn volk te tuchtigen. De honger wordt in vers 1 eigenlijk gepersonifieerd. God riep hem naderbij als Zijn dienaar (vgl. Amos 7:4). Hij heeft de beschikking over alle dingen in de schepping (zoals ook Jona ondervond). Hoewel Hij Zich min of meer verborgen hield (zoals later speciaal zou blijken in het boek Ester), zorgde Hij te midden van de beproeving toch voor hen die Hem vreesden en die voor Zijn Woord beefden. Bij de terugkeer van de Sunamitische zien wij een volgend bewijs van Zijn zorgende liefde. Hij had de omstandigheden in Zijn hand en leidde het zo dat er een ontmoeting plaatsvond tussen de Sunamitische en de koning van Israël, terwijl deze (schijnbaar toevallig) juist in gesprek was met Gechazi over de grote daden van Elisa en had vernomen dat de profeet een dode levend had gemaakt (vs. 4-5).

De grote daden van de man Gods

Het wekt enige bevreemding dat wij hier lezen over een gesprek tussen de nieuwe koning van Israël en Gechazi. Deze wordt nog steeds 'de knecht van de man Gods' genoemd (vs. 4); en er wordt met geen woord gerept over zijn melaatsheid. Het is echter duidelijk dat hij niet meer in de nabijheid van Elisa verkeerde; hij was niet meer in dienst van de profeet. Hij vertelde de koning op *diens* verzoek over de grote daden van de profeet. Dit gesprek kan hebben plaatsgehad voor de poort van Samaria (vgl. 7:3), de plaats waar het openbare leven zich afspeelde en waar werd rechtgesproken. We weten trouwens dat Gechazi op grond van de wet op de melaatsheid rein verklaard kon worden (Lev. 13:13), en dus weer kon deelnemen aan het maatschappelijke leven. Een andere veronderstelling is dat het gesprek tussen de vroegere knecht van de profeet en de koning heeft plaatsgehad in de buurt van Jizreël, de tweede residentie van de koningen van Israël. Deze plaats lag dicht bij Sunem, en de Sunamitische kon daar gemakkelijk de hulp van de koning inroepen na haar terugkeer uit het land der Filistijnen.

Van meer belang voor ons is echter het *onderwerp* van het gesprek. De koning informeerde naar 'al de grote daden' die Elisa verricht had (vs. 4). Deze wonderen trekken ook onze aandacht en wij kunnen erover nadenken in het licht van het Nieuwe Testament. De grote daden van de profeet spreken van de machtige werken van onze Heer Jezus Christus, de ware Man Gods. Er is niemand zoals Hij. Hij redt en bevrijdt. Hij schenkt leven en overvloed. Hij verbreekt de macht van de zonde en de dood.

De evangeliën getuigen volop van de grote daden van de Heer. Om het met Zijn eigen woorden te zeggen, die Hij uitsprak tegenover de boodschappers van Johannes de Doper: 'Gaat heen en bericht Johannes wat u hebt gezien en gehoord: blinden kunnen weer zien, kreupelen lopen, melaatsen worden gereinigd en doven horen, doden worden opgewekt, aan armen wordt het evangelie verkondigd' (Luc. 7:22). Evenals Elisa trok Hij door het land, terwijl Hij goeddeed en overal heil verspreidde (Hand. 10:38). Vooral de evangelist Johannes beklemtoont het tékenkarakter van Zijn grote daden. De vele wonderen die de Heer verrichtte, waren even zovele *tekenen* voor het ongelovige volk. Johannes maakte een selectie uit de talrijke wondertekenen en schreef die op, 'opdat u gelooft dat Jezus is de Christus, en opdat u gelovend het leven hebt in Zijn naam' (Joh. 20:30-31).

Als wij een parallel trekken tussen de grote daden van Elisa en die van de Heer, dan denken wij hier met name aan het feit dat Hij *de macht van de dood* heeft overwonnen. Elisa had een dode levend gemaakt, zo kon Gechazi getuigen tegenover de koning. En wat een wonder dat juist op dat moment de Sunamitische en haar zoon op audiëntie kwamen bij de koning! Verbaasd riep de knecht van de profeet het uit: 'Mijn heer de koning, dit is de vrouw en dit is haar zoon, die Elisa levend gemaakt heeft' (vs. 5). Daarop ondervroeg de koning de vrouw en zij vertelde het hem (vs. 6). Zij kon het relaas van Gechazi volmondig bevestigen. Haaar zoon, die door Elisa was opgewekt, was het levende bewijs van de wondermacht van de man Gods.

Christus heeft de macht van de dood echter *voorgoed* overwonnen. Hij is de grote Overwinnaar over zonde, dood en Satan. Hij is Mens geworden en Hij heeft Zich met ons één gemaakt op het kruis van Golgota, 'opdat Hij door de dood teniet zou doen hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, en allen zou verlossen die uit vrees voor de dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren' (Hebr. 2:14-15). Reeds tijdens Zijn omwandeling op aarde toonde Hij Zijn macht over de dood, doordat Hij minstens driemaal een dode opwekte. Dit was als het ware een voorproef van wat Hij tot stand zou brengen na Zijn eigen opstanding uit de doden. '*Doden* worden opgewekt'. Dat doet de Heer nu nog steeds door de machtige werking van Zijn Geest, en spoedig komt het ogenblik dat Hij ook onze sterfelijke *lichamen* levend zal maken door Zijn Geest die in ons woont. Wij hebben een lévende Heer en Heiland. Kunnen wij getuigen van al de grote daden die Hij heeft verricht? Horen de mensen ons spreken over 'de grote daden van God' (Hand. 2:11)? Die grote daden vinden hun centrum in de dood en opstanding van Christus Zelf!

J. A. Vellekoop

Ezra

Hoofdstuk 10

Reiniging van het volk

Op de eerste dag van de tiende maand begonnen Ezra en de familiehoofden zitting te houden om de zaak te onderzoeken, en zij waren met hun taak gereed op de eerste dag van de eerste maand. Dus waren ze ruim drie maanden bezig met dit reinigingswerk. Niemand werd gespaard, en men handelde zonder aanzien des persoons. De priesters waren *schuldiger* en moesten dan ook een ram uit de kudde offeren. Daarna kwamen de Levieten, de zangers en de poortwachters. “Voorts uit Israël” (vs. 25). Men ziet dat de schuld groter is naarmate men een positie met meer verantwoordelijkheid inneemt. Maar *alle* vreemde vrouwen werden weggezonden; en ook de kinderen die uit hen waren geboren.

Zo is de wet. De wet is heilig en goed. Maar de wet is hard, omdat ze rechtvaardigheid eist. Ze kent geen genade. Uit 1 Korintiërs 7 blijkt dat de broeders over een dergelijke kwestie aan Paulus hadden geschreven. Er waren Korintiërs tot bekering gekomen, maar hun vrouwen kenden de Heer niet. Moesten zij die onbekeerde vrouwen nu wegzenden, net zoals in de dagen van Ezra? Of omgekeerd: moest de bekeerde man of vrouw zich laten scheiden van de onbekeerde partner? Zeer duidelijk is het antwoord van de apostel: *“Als een broeder een ongelovige vrouw heeft en deze vindt het goed bij hem te wonen, laat hij haar dan niet verstoten. En als een vrouw een ongelovige man heeft, en hij vindt het goed bij haar te wonen, laat zij haar man niet verstoten. Want de ongelovige man is geheiligd door de vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd door de broeder”*.

Dit wil natuurlijk niet zeggen dat de een door de ander tot eeuwige behoudenis kan worden geheiligd; het is uiterlijk geheiligd, van de wereld gescheiden. Als het op de eeuwige behoudenis betrekking had, zou de apostel niet hebben kunnen zeggen: *“Want hoe weet u, vrouw, of u de man zult behouden? Of hoe weet u, man, of u de vrouw zult behouden?”* In de bedeling van de wet moest het recht gehandhaafd worden en de vreemde worden weggezonden. Maar in de tijd van de genade wordt de vreemde geheiligd door de gelovige, en bestaat er de mogelijkheid dat de zodanige behouden wordt. Of waarom zou de man niet gewonnen kunnen worden door de stille wandel van de zuster? En waarom zou de broeder zijn vrouw niet tot Christus kunnen leiden? De genade van God is tot alles in staat. Daarmee is echter niet gezegd dat een gelovige dan ook een ongelijk juk zou mogen aangaan, aangezien de genade toch alles vermag. Dezelfde apostel zegt in 2 Korintiërs 6:14: *“Gaat niet met ongelovigen onder een ongelijk juk”*. De gehoorzaamheid aan God eist dat wij hiernaar luisteren. Maar is iemand eenmaal onder zo’n juk, en wordt een van beiden behouden, dan wordt het juk niet verbroken maar moet men biddend vertrouwen op de rijke genade van God.

In de beide laatste hoofdstukken zien we duidelijk dat niet alleen Gods huis moet worden gebouwd, maar dat we ook in de dingen van het dagelijks leven trouw moeten zijn voor God. Alles wat Hem onteert, moet worden weggedaan. Vooral is dit zo belangrijk, waar het de kring van de gelovigen betreft. Hoeveel lichtvaardigheid is er in dit opzicht. Hoe menigeen is aanwezig bij de eredienst, maar bekommert zich verder weinig om het heil van de gelovigen of om zijn eigen persoonlijke toestand. Aan de Tafel van de Heer bereid om te aanbidden, maar straks misschien de zakenman die het niet zo nauw neemt? Laten wij nooit vergeten dat wij als gelovigen gescheiden van het kwaad moeten leven.

En hiermee zijn wij aan het einde gekomen van het boek Ezra. Het heeft ons kostelijk onderwijs geboden. Allereerst als we zien op Ezra zelf. Wat een trouwe man! Hij heeft geen bijzondere gaven; doet geen wonderen; hij profeteert niet. Maar zijn hart klopt voor de eer en de zaak van de Here God, en hij ijvert voor het heil van het volk. Vooral is hij goed thuis in de wet van Mozes, in het geschreven Woord. Dat Woord leidt hem in alles. En zijn geloof is op dat Woord gegrond. De beginselen die erin vervat zijn, brengt hij in het dagelijks leven in praktijk. En op deze wijze verwerft bij het vertrouwen, zelfs van de koning.

Maar er is ook veel in het boek Ezra te leren, als we zien op het overblijfsel van Israël. Er is terugkeer tot dat wat is vanaf het begin, er is afzondering voor God, behoefte tot aanbidding, bouwen aan het huis van God, wegdoen van het kwaad. Maar daar is ook onverschilligheid, eigenliefde, ontrouw, afwijking. Gelukkig, als we leren van deze voorbeelden! Spoedig komt de Heer! Hoe zal Hij ons vinden? Laat het zijn als trouwe dienstknechten, die hun Heer elke dag verwachten, die doen wat Hem welbehaaglijk is, die hier beneden voor Hem een goed getuigenis zijn.

Gerard Kramer

Is de Statenvertaling beter dan alle latere vertalingen?

Tekstkritiek en de Textus Receptus

Merkwaardig toch, dat steeds weer die fanatieke voorkeur voor de Statenvertaling opduikt en de Griekse tekst die daaraan ten grondslag ligt, de Textus Receptus. Nog merkwaardiger is dat die voorkeur vooral voorkomt bij mensen die doorgaans geen kennis hebben van het Grieks of van het vak tekstkritiek. Dat laatste vak heeft niets te maken met kritiek op de tekst, maar 'kritiek' betekent hier 'beoordelingswetenschap'. De tekstkritiek probeert op basis van de beschikbare handschriften vast te stellen wat de oorspronkelijke auteur geschreven heeft, oftewel probeert de door deze auteur geschreven tekst te achterhalen. Zijn origineel is er immers niet meer, maar wel een heleboel afschriften (van afschriften van afschriften van... enz.), met daarin ook overschrijffouten, toevoegingen, weglatingen. De tekstkritiek probeert die handschriften in groepen in te delen (te classificeren) op basis van o.a. het teksttype en de soorten overschrijffouten.

Dat werd nodig toen de boekdrukkunst was uitgevonden. Men vroeg zich toen steeds af: 'Wat moeten we op basis van al die handgeschreven afschriften afdrukken?' Het eindresultaat is een wetenschappelijke Griekse tekstuitgave, zoals bijv. van het Nieuwe Testament. Iemand die een vertaling wil maken, baseert zich op zo'n gedrukte tekst. In een uitvoerig notenapparaat worden in zo'n 'kritische tekst' de keuzes verantwoord en de afwijkende lezingen weergegeven. Tekstkritiek en het redigeren en uitgeven van een wetenschappelijke teksteditie is een vak apart, dat veel kennis van de taal, de stijl van de auteur en de inhoud van het desbetreffende geschrift vergt, en een creatief denkvermogen. Oude handschriften bevatten meestal – maar niet altijd – de beste lezingen (varianten). Overschrijvers hadden doorgaans de neiging lezingen gemakkelijker en begrijpelijker te maken. Dus wanneer je als uitgever van een Griekse teksteditie moet kiezen, kies dan voor de moeilijkste lezing, want die verklaart doorgaans het best het ontstaan van de overige varianten. Dit is de vuistregel van de tekstkritiek. Die moeilijkste lezing is overigens ook vaak de kortste, want de afschrijvers voegden soms even goedbedoeld een synoniem toe of een verduidelijking. Maar die was niet authentiek, en moet dus niet als oorspronkelijke tekst worden afgedrukt! Doe je dat wel, dan krijg je een secundaire, corrupte tekst.

Natuurlijk viel er ook wel eens iets weg. Als in een kolom bijv. regel 6 en regel 10 met dezelfde drie woorden eindigen, is er een risico dat een onoplettende afschrijver na regel 6 verder gaat met regel 11 en dus een stuk weglaat. Maar dat moet door de uitgever van de tekst dan wel aannemelijk worden gemaakt. Zomaar ongefundeerd beweren dat iets is weggelaten, is iets dat niet serieus mag worden genomen. Soms vindt men later een ouder handschrift waardoor de gemaakte keuze wordt bevestigd.

De latere Griekse tekstuitgaven en vertalingen

Dit soort werk kun je alleen maar op een verantwoorde manier doen als je *alle* beschikbare handschriften benut. De vertalers van de Statenvertaling van het Nieuwe Testament gebruikten volkomen terecht de Textus Receptus, de beste grondtekst die toen – in 1637! – beschikbaar was. Maar *wel* een intussen compleet verouderde tekst! Wij zouden wel heel vreemd bezig zijn als we de vele nog oudere handschriften die na 1637 gevonden zijn, welbewust buiten beschouwing lieten! Ik ben ervan overtuigd dat de Statenvertalers, als ze nu geleefd hadden, niet uitsluitend de Textus Receptus hadden gebruikt.

Darby en Kelly waren, zoals bekend, beiden grondig klassiek geschoold, en daarom beperkten ze zich niet tot de handschriften die men in de 17e eeuw had kunnen bekijken, maar gebruikten nieuwer materiaal, tot en met de teksten die in hun eigen 19e eeuw beschikbaar kwamen! Geen adoratie dus van de Textus Receptus. Geen enkel handschrift is volmaakt, geen enkele Griekse tekstuitgave en ook geen enkele vertaling is volmaakt. Maar wie de Statenvertaling en de Textus Receptus desondanks adoreert, plaatst zich bewust in een reservaat waarin men zichzelf kunstmatig terugzet en vastzet naar 1637. Ik zie niet in wat daar goed aan is, integendeel. De werkwijze die ik hierboven beschreven heb, wordt bij het maken van de tekstuitgaven van de Griekse en Latijnse literatuur al eeuwen gebruikt, tot op de dag van vandaag, en met vrucht. Daarom kan ik alleen maar hoofdschuddend kennisnemen van mensen die met het grootste gemak beweren dat de moderne tekstedities en vertalingen delen van het Woord van God weglaten. Hoe weten zij dat? De vraag is niet: 'Wat is de langste, de eerbiedigste, de theologisch best verklaarbare lezing?', maar per bijbelvers: 'Wat heeft de oorspronkelijke auteur geschreven?' Daarvoor is in het geval van het Nieuwe Testament grondige kennis van het nieuwtestamentisch Grieks en van de tekstkritiek nodig.

Vervolg op pagina 12

Ger de Koning

Elisa brengt het leven in de dood

2 Koningen 4:8-37

“Zo waar de Here leeft en gijzelf leeft, ik ga niet bij u vandaan” (vs. 30).

In deze geschiedenis brengt Elisa tweemaal leven waar de dood heerst. De eerste keer door de Sunamitische een zoon te beloven, terwijl haar echtgenoot menselijkerwijs te oud was om een zoon te verwekken (vers 14). De tweede keer door de gestorven jongen op te wekken uit de dood. De vrouw beseft dat zij te maken heeft met de Here die *leeft* en de profeet die *leeft* (vers 30).

Elisa komt op zijn reizen regelmatig in Sunem. Als hij daar is, vindt hij een gastvrij onthaal bij een welgestelde vrouw. De vrouw is niet alleen maatschappelijk rijk; ze getuigt ook van geestelijk inzicht, en dat is ook rijkdom. Ze ziet dat ze een man Gods in huis heeft. Ze overlegt met haar man en laat voor Elisa een apart vertrek maken. Haar man speelt in dit verhaal een merkwaardige rol. Hij is het met alles eens wat zijn vrouw doet, maar deelt niet echt in de geestelijke oefeningen die zij heeft. Dat komt helaas vaker voor in gezinnen. Elisa wil haar wel iets geven voor al het goede dat zij voor hem doet. Op zijn vraag aan haar is het antwoord dat zij geen bijzondere wensen heeft. Ze is een tevreden vrouw. Ook dat is een prachtig kenmerk. Toch is er een diep verborgen verlangen. Heel graag zou ze een kind willen hebben, maar de tijd daarvoor lijkt voorbij. Gechazi merkt het gemis op, en Elisa belooft haar een zoon. Ze kan het niet geloven, maar het wonder gebeurt werkelijk.

Enige tijd heeft dit gezin van deze blijdschap kunnen genieten. Dan komt de beproeving. De jongen krijgt op het land hevige pijn in zijn hoofd en gaat daarmee naar zijn vader, die er nauwelijks aandacht voor heeft. Hij geeft een knecht opdracht de jongen naar zijn moeder te brengen. Vaders onder de lezers mogen zich wel afvragen: Hoe ben ik als vader? Als een van mijn kinderen bij mij komt met een bepaalde klacht, heb ik dan aandacht ervoor? We moeten daarbij niet in de eerste plaats aan iets lichamelijks denken. Een kind kan ook door wat het ziet of moet leren, iets in zijn hoofd krijgen waardoor het pijn krijgt en dat zelfs de geestelijke dood tot gevolg heeft. De pijn openbaart zich op het land. Maar wat betekent het dat Elisa in vers 35 het *huis* op en neer gaat? Kan de toepassing zijn dat ik iets in huis heb toegelaten, waardoor die pijn is gekomen? Bepaalde lectuur, bepaalde films, een manier van omgaan met elkaar, een instelling die erop gericht is zo hoog mogelijk te komen op de maatschappelijke ladder?

Voor de jongen lijkt het leven voorbij. Voor de ouders, hier vooral de moeder, is de blijdschap weg. Maar ze weet gelukkig een uitweg: ze gaat naar de man Gods. Nog eens blijkt de houding van pa. Wat voor zin heeft het op dit tijdstip naar de man Gods te gaan? Hij lijkt iemand te zijn voor wie godsdienst beperkt blijft tot bepaalde tijden en gelegenheden, in de trant van: naar de kerk gaan doe je alleen op zondag. De vrouw betrekt hem niet eens in haar nood. Er is haast geboden. Elisa ziet haar komen, maar weet nog niet wat er aan de hand is. Hij stuurt Gechazi om haar te vragen wat er is. Ze neemt geen genoegen met de knecht van de profeet. Als Elisa haar nood heeft vernomen, stuurt hij Gechazi met zijn staf om te helpen. Maar de vrouw neemt geen genoegen met de knecht van de profeet, ook al draagt deze de staf van de man Gods in de hand. Elisa zelf moet meegaan! In Gechazi was geen geloof aanwezig. De staf waarop Elisa leunt, kan hij niet gebruiken. Het geloof waaraan een ander iets heeft, is nog geen persoonlijk geloof. Elisa komt, vereenzelvigt zich met de jongen en de jongen komt tot leven. Zo maakt de Heer Jezus zich één met de nood van de ander, en zo moeten wij dat doen als er nood is.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 4:8-37.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *‘Heer, geef dat ik de nood herken waarin een van mijn kinderen of die van anderen kan verkeren en leer mij die bij U te brengen. Leer mij ook de oorzaak op te sporen’.*

Hugo Bouter

Reply

Over de verfilming van de kronieken van Narnia

"...allerlei kracht en tekenen en wonderen van de leugen, en met allerlei bedrog van de ongerechtigheid voor hen die verloren gaan" (2 Tess. 2:9-10).

Vraag

Hoe denkt u over de Narnia-boeken van de auteur C.S. Lewis?

Antwoord

Vanwege het belang van het onderwerp wil ik graag iets doorgeven dat ik in mijn archief hierover gevonden heb. Ik doe dat in de vorm van vraag en antwoord, omdat die de lezers wat directer aanspreekt. Het is wel goed het onderscheid tussen de betreffende kinderboeken en de film in het oog te houden. Een waarschuwing voor de verfilming van Narnia blijft m.i. zeker op zijn plaats. Daarom wil ik deze informatie doorgeven, zonder overigens over iemands geweten te willen heersen. Ik werd hierin bevestigd toen ik onlangs 2 Tessalonicenzen 2 bestudeerde. Ik heb weinig behoefte om deel te nemen aan allerlei discussies hierover. Wel wil ik gecorrigeerd worden als ik iets wezenlijks over het hoofd zou hebben gezien.

Samen met de films over de tovenaarsleerling Harry Potter en 'The Lord of the Rings' van Tolkien heeft Narnia als thema het overwinnen van het kwade door middel van het goede. Dit 'goede' is dan wel te verstaan in de vorm van witte magie, en daarom afkomstig uit een verkeerde bron (Jak. 3:11). Wie de overwinning van het goede op het kwade als iets christelijks wil duiden, zal al de genoemde films omarmen, de een wat inniger dan de ander.

Maar een heel belangrijk aspect ontbreekt hierbij: Góds oordeel over het kwaad, met de hel als eindbestemming voor allen die onboetvaardig blijven. Daardoor ontbreekt ook het kruis als de plaats waar Gód het oordeel over de zonde voltrok aan Zijn Zoon als de Plaatsvervanger voor eenieder die zijn zonden erkent en belijdt. Ook het berouw over de zonde en de bekering tot God ontbreken, want het geweten van de mens wordt niet in het licht van God geplaatst. Zonder de erkenning van Góds rechtvaardig oordeel over de zonde is elke voorstelling van de overwinning van het goede over het kwade echter een grote misleiding. Als er al sprake zou zijn van een verborgen evangelieboodschap, dan is die eenzijdig en onvolledig. Datgene wat hier ontbreekt is dus geen onbelangrijk detail, maar het fundament zelf: namelijk wat de zonde is in Gods oog.

In het licht hiervan is het voor mij duidelijk dat dergelijke films verband houden met de verborgenheid van de wetteloosheid die nu reeds werkzaam is. Het hoort uiteindelijk bij de voorbereiding van de komst van 'hem, wiens komst naar de werking van de satan is met allerlei kracht en tekenen en wonderen van de leugen' (2 Tess. 2:7-9). Van dit soort krachten en tekenen en wonderen is in genoemde films aardig wat te zien. Op het witte doek wordt een geschiedenis 'getoverd' waarvoor ook christenen warm lopen. Het resultaat is dat het beeld het woord verslaat. Gods Woord struikelt op die manier (Jes. 59:14), en het wordt onder de voet gelopen door de beeldcultuur. Het zal ten slotte erop uitlopen dat de afvallige christenheid het beeld van het beest aanbidt (Openb. 13).

Wie de film in zich opneemt zonder Gods Woord te lezen en te raadplegen, stelt zich open voor de fantasie van de filmmakers en neemt die als waarheid aan. Dat kan niet anders dan geestelijke schade berokkenen. Dit doet niets af van de vrijmacht van God om via een film als Narnia iemand tot nadenken te brengen en tot Zich te trekken. Maar dat is Gods kant. Onze kant is deze verschijningen (in meer dan één zin!) te toetsen aan Gods Woord.

Ezra, een man met een goede naam

Kris Tavernier

Ezra 7

De tijd van Ezra

Ezra was een voorbeeldig man in zijn tijd. Het was geen gemakkelijke tijd. Het volk Israël had zeventig jaar ballingschap achter de rug voordat er een deel terugkeerde onder Zerubabbel. De terugkeer onder Ezra vond nog eens ongeveer tachtig jaar later plaats. Reeds honderd en vijftig jaar waren vele Joden nu al ondergedompeld in een totaal andere cultuur, met totaal andere gewoonten en een veelkleurige afgodendienst. We kunnen wel zeggen dat er ondertussen meerdere generaties geboren en opgegroeid waren in die tijd van ballingschap.

Ook Ezra zelf was in de ballingschap geboren. Velen hadden hier hun 'thuis' gevonden. Dat blijkt al uit het feit dat niet alle Joden waren teruggekeerd, toen Kores zo'n tachtig jaar eerder toestemming gaf aan alle Joden die wilden terugkeren (Ezra 1:3). Helemaal onbegrijpelijk is dat ook niet; stelt u zich maar eens in hun plaats. Na zeventig jaar hadden ze een zeker bestaan opgebouwd. Moesten ze dat nu weer achterlaten om terug te keren? En wat zouden ze aantreffen in Jeruzalem en Juda? Een land dat ondertussen weer bewoond was door anderen. Een stad die in puin lag en waarvan de tempel een ruïne was geworden. Welke toekomst wachtte hen daar? De teruggekeerden onder Zerubbabel hebben heel wat geloof aan de dag gelegd toen zij terug gingen. Nu nog eens ongeveer tachtig jaar later trok Ezra op.

Ezra wordt gezonden

Ezra werd door koning Artachsasta en zijn zeven raadsheren uitgezonden om een onderzoek in te stellen naar Juda en Jeruzalem (Ezra 7:14). Ook kreeg hij de opdracht het zilver en goud, dat de koning en zijn raadsheren vrijwillig schonken voor de tempel van God, over te brengen naar Jeruzalem (vs. 15, 27). Dat was de aanleiding voor de terugkeer van Ezra en allen die met hem wilden meegaan. Dat de koning dit aan Ezra toevertrouwde, moet toch wel betekenen dat hij een goede en betrouwbare reputatie had. Ezra was dan wel een schriftgeleerde (vs. 6, 11, 12) en priester (vs. 1-5, 11, 12), maar dat zegt niet alles. Er zijn genoeg voorbeelden van slechte priesters en schriftgeleerden in de Bijbel te vinden. Maar zo was Ezra niet, hij had een goede naam. In Ezra 7 kunnen we minstens zeven kenmerken van Ezra als persoon vinden. Het zal ons dan ook niet verwonderen dat hij een goede reputatie genoot.

De goede hand van de Heer

Het is belangrijk te zien dat we nergens lezen dat Ezra een woord, een profetie, een droom of wat dan ook van God had gekregen. Hij moest uit de omstandigheden afleiden wat Gods wil voor zijn leven was. Uit de opdracht van koning Artachsasta maakte Ezra op dat de hand van de Heer, zijn God, over hem was (Ezra 7:28b). De hand van de Heer was met hem, en daarom had de koning hem alles gegeven wat hij verlangde (vs. 6). Maar dit kon Ezra zelf alleen maar opmaken uit het feit dat de koning hem inderdaad alles gaf.

Dit is zo toepasselijk voor de gelovige vandaag. Ook wij moeten gewoonlijk aan de hand van onze omstandigheden Gods stem proberen te verstaan. Wij hebben daar geestelijk geopende oren en ogen voor nodig. Dat is best moeilijk, laten we daar maar eerlijk in zijn. Zo verstond Ezra Gods stem in de omstandigheden. En zodra hij begrepen had dat de hand van zijn God over hem was, vatte hij moed (Ezra 7:28b). Het had er voor hem zelfs toe geleid dat hij een groot risico nam. In plaats van een leger en ruiters te vragen voor bescherming onderweg, vertrouwde hij op de goede hand van God (Ezra 8:21-22). Dit geloofde hij rotsvast: *"De hand van onze God is ten goede over allen die Hem zoeken, maar zijn macht en toorn zijn tegen allen die Hem verlaten"* (vs. 22b). Dat was in de tijd van Ezra zo, en dat is ook vandaag de dag nog zo. Daar mogen we ons werkelijk op verlaten. Als wij eenmaal Gods stem verstaan uit de omstandigheden, mogen wij volkomen op Hem vertrouwen en goede moed vatten. Tegelijkertijd handelde Ezra niet zomaar ondoordacht, dat blijkt al uit het eerste kenmerk dat we van hem kunnen ontdekken.

Kenmerk 1: Het woord van God onderzoeken

Het eerste kenmerk van Ezra was dat hij de wet des Heren onderzocht (Ezra 7:10). Hij deed dat niet zomaar, hij 'had er zijn hart op gezet'. Het was voor Ezra niet alleen maar interessant, iets

dat hem boeide. Het onderzoeken van de wet van God was voor hem een zaak van het hart. Hij wilde Gods wil, 'de woorden van de geboden en voorschriften des Heren voor Israël' (vs. 11b), kennen. Hij wilde Gods gedachten leren kennen en verstaan. Daarnaar was hij op zoek. Gods wet was hem kostbaar (vgl. Ps. 119:162). Ezra was niet opgeblazen door zijn kennis van de wet (vgl. 1 Kor. 8:1). Het was voor hem geen dorre theorie, maar de openbaring van Wie God Zelf is.

Ezra hield zich niet zo nu en dan bezig met de wet, maar hij bestudeerde Gods Woord intens en aandachtig. Ezra wordt dan ook door de koning aangesproken als 'de geleerde in de wet van de God des hemels' (Ezra 7:11). Het getuigenis dat van hem uitging was dat hij 'een schriftgeleerde, bekwaam in de wet van Mozes' was (vs. 6). Niet iedereen is een fulltimer of een Bijbelleraar, maar het lezen van het Woord van God hoort toch voor elke christen dagelijks realiteit te zijn. Hebben wij nog honger naar kennis van Gods Woord en Gods gedachten? Het lezen van Gods wil en gedachten in het Woord is werkelijk geestelijk voedsel. Daardoor leren wij God en de Heer Jezus beter kennen.

Kenmerk 2: Het woord van God volbrengen

Ezra las en bestudeerde niet alleen de wet van God, hij leefde er ook naar (Ezra 7:10). Ook daarop had hij zijn hart gezet. Ezra kende niet alleen de theorie, hij bracht ze ook in de praktijk. Ook voor hem golden de woorden: *"Uw inzettingen zijn mij tot snarenspel in het huis van mijn vreemdelingschap. Des nachts gedenk ik uw naam, o Here, en onderhoud ik uw wet"* en: *"Ik heb gezworen en ik zal het gestand doen, dat ik uw rechtvaardige verordeningen zal onderhouden"* (Ps. 119:54-55, 106). Ezra onderzocht Gods wet om te weten hoe God wilde dat hij zou leven, en dat deed hij dan ook.

Het lezen van het Woord van God hoort invloed te hebben op onze levenspraktijk. Wanneer wij Gods gedachten leren verstaan, dan is het ook de bedoeling dat we ernaar leven. Is het teveel gezegd dat je Gods Woord anders beter niet kunt lezen? Als het kennen van Gods wil geen invloed heeft op de praktijk van ons leven, hoe diep gaat het Woord van God dan? Het is de bedoeling dat we het begrijpen met ons verstand, dat we het innerlijk ons eigendom maken en dat het een uitwerking heeft op ons doen en laten. Dan is Gods Woord 'een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad' (Ps. 119:105).

Kenmerk 3: Het woord van God doorgeven

Ezra wilde de wet van God *kennen*, hij *leefde* er ook naar en vervolgens wilde hij de wet *doorgeven* (Ezra 7:10). Dat heeft natuurlijk te maken met zijn taak als priester (Lev. 10:11; Mal. 2:7). Het was zijn opdracht Gods inzettingen en verordeningen te onderwijzen. Het was zijn verlangen dat in Israël te doen, een verlangen dat door koning Artachsasta ingewilligd werd (vs. 6, 25). In Nehemia 8 kunnen wij lezen dat Ezra ook daadwerkelijk Gods wet onderwees in Israël.

Het is bijzonder waardevol dat God aan bepaalde mensen het verlangen geeft het Woord door te geven en uit te leggen. We noemen hen 'leraars' (Ef. 4:11). Het is een belangrijk werk, waardoor Gods Woord verklaard wordt. Een onderdeel van de taak van de leraars is om ons te leren hoe God wil dat wij leven. Wat een zegen is het als zij dat niet belerend, maar met een bewogen hart doen. Maar het is niet alleen maar voor de leraars. Wij mogen allemaal in de onderlinge omgang met broeders en zusters met elkaar spreken over het Woord van God. We zouden dat wellicht zelfs meer moeten doen.

Het woord van God werkt vormend

Lees, leef en geef het woord van God. Zo kunnen we deze eerste drie kenmerken samenvatten in een enkele zin. De volgende vier kenmerken tonen dat Ezra het Woord van God niet alleen maar las, gehoorzaamde en doorgaf, maar dat het hemzelf ook had *gevormd*. Het is pas goed als het Woord iets met ons doet, als het ons denken, ons hele wezen, ons leven en ons handelen verandert. Ezra kende de krachtige werking van het Woord van God, en zo hoort dat bij ons ook te zijn: *"(...) wordt hervormd (d.i.* veranderd*) door de vernieuwing van uw denken"* (Rom. 12:2). Er is een steeds voortgaande vernieuwing van de innerlijke mens nodig (2 Kor. 4:16). Het Woord van God speelt daarbij een cruciale rol!

Kenmerk 4: Betrouwbaar zijn

Toen koning Artachsasta Ezra naar Jeruzalem zond, gaf hij hem ook heel wat goud en zilver mee (Ezra 7:15). Daaruit mogen we gerust besluiten dat de koning Ezra heel betrouwbaar achtte.[1] We lezen nergens dat de koning iemand meestuurde om erop toe te zien dat Ezra deze rijkdom daadwerkelijk gebruikte zoals hem was opgedragen (vs. 17, 19), of niets achterhield voor zichzelf. Ook met het overige goud en

1 Hetzij dat koning Artachsasta Ezra persoonlijk kende, hetzij dat hij afging op het getuigenis van anderen, het blijkt dat Ezra een goede reputatie genoot in zijn omgeving. Daar gaat het nu om.

zilver (vs. 16) had de koning er alle vertrouwen in dat Ezra het goed zou besteden: *"Wat u en uw broeders echter goed zal dunken te doen met het overige zilver en goud, dat moogt gij doen naar de wil van uw God"* (vs. 18).

Koning Artachsasta blijkt dus veel vertrouwen te hebben in Ezra. Dat Ezra dit vertrouwen waard is, blijkt ondermeer uit het feit dat hij zelf vóór de reis en nà de aankomst in Jeruzalem het initiatief neemt om het goud en zilver af te wegen (Ezra 8:25-30, 33-34). Het vertrouwen van de koning in Ezra gaat zelfs zover dat hij hem volmacht geeft uit de koninklijke schatkist te vragen wat er nog meer nodig zou zijn voor het huis van God (Ezra 7:20). De schatbewaarders aan de overkant van de Rivier krijgen opdracht zonder tegenspraak aan de vraag van Ezra te voldoen (vs. 21-23). De koning vertrouwde erop dat Ezra niet meer zou vragen dan wat nodig was, en hem dus niet zou bestelen. Daarom gaf hij Ezra toegang tot de middelen van zijn eigen schatkist.

In 1 Korintiërs 4:1-2 schrijft Paulus dat het voor dienstknechten een vereiste is dat zij betrouwbaar zijn. Zo noemt Paulus Timoteüs (1 Kor. 4:17), Tychikus (Ef. 6:21; Kol. 4:7) en Onesimus (Kol. 4:9) betrouwbaar, en noemt ook Petrus Silvanus betrouwbaar (1 Petr. 5:12). Betrouwbaar zijn is een onontbeerlijke voorwaarde om een goede reputatie te kunnen genieten. Christenen moeten betrouwbare mensen zijn. Voor 'gelovig' en 'betrouwbaar' of 'trouw' kent het Grieks hetzelfde woord *pistos*. Gelovigen dienen dan ook trouw en betrouwbaar te zijn. Trouw staat dan ook niet voor niets bij de vrucht van de Geest (Gal. 5:22). God wil dat wij betrouwbaar zijn.

Vervolg van pag. 7

Dan moet over *alle* materiaal beschikt kunnen worden, en is er geen enkele reden het materiaal dat *na* 1637 is ontdekt en beschikbaar is gekomen (maar vaak veel ouder is dan het oudste materiaal dat de Statenvertalers in handen hadden) welbewust buiten beschouwing te laten. Komt een lezing in een moderne Griekse teksteditie overeen met de Textus Receptus? Mooi, geen probleem. Komt hij er niet mee overeen? Ook geen probleem. De vraag is niet: 'Wat is de lezing van de Textus Receptus?', maar: 'Wat schreef de oorspronkelijke auteur?' Oftewel: 'Wat is de tekst van het Woord van God?' Daarop gaven de makers van de Textus Receptus het beste antwoord dat in hun tijd mogelijk was, op basis van het materiaal waarover ze *toen* beschikten. Daarop moeten wij in de 21e eeuw ook het beste antwoord geven dat mogelijk is, en wel op grond van al het materiaal waarover we *nu* beschikken.

Het werk aan de Griekse tekst van het Nieuwe Testament blijft dus doorgaan, en er zullen altijd kleine wijzigingen mogelijk blijven. Maar gelukkig, het verschil tussen de moderne tekstedities van het Nieuwe Testament en de Textus Receptus betreft nooit fundamentele waarheden, in die zin dat iemands eeuwig heil van de gebruikte editie kan afhangen. God heeft alle eeuwen door gewaakt over Zijn Woord, dat 'de waarheid' is (Joh. 17:17). Maar elke tijd mag dankbaar zijn voor arbeid die erop gericht is de precieze tekst van het Woord van God te achterhalen.

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 3 - maart 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Springkomkommers en goed voedsel

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Springkomkommers en goed voedsel

2 **Christus leren kennen**

3 **Bestudeert de Schriften**

4 **Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen**

2 Koningen 8:1-6

5 **Wat wilt u dat Ik voor u doe?**

Marcus 10:36,51

6 **Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid**

7 **Het denken (de zin) en de gezindheid van Christus**

8 **De dood in de pot; een wonderbare spijziging**

2 Koningen 4:38-44

9 **Van de werkvloer**

Met een evangelisatiefilm in Galibi, Suriname

10 **Ezra, een man met een goede naam**

11 **Reply**

Wat zegt de Bijbel over het 'zegenen'?

Springkomkommers of wilde kolokwinten maken een stofje aan, waardoor ze zoveel water uit hun omgeving aantrekken, dat ze wel onder een druk van 6 bar kunnen staan. Als ze verkeerd behandeld worden, spuiten ze zichzelf met een krachtige straal leeg. Het slijmerige, groene vruchtvlees met de pitten verspreidt zich dan over de omgeving. De vrucht zelf smaakt bitter en is giftig, en de ziekteverschijnselen zijn als volgt: waterige buikloop, verzwakte polsslag, stuipen, bewegingloosheid en afkoeling van het lichaam en mogelijk een snelle dood.

In het artikel 'Christus leren kennen' lezen we over mensen die lijken op dit soort planten, die alleen maar willen groeien. Uit deze neiging komen allerlei explosieve en bittere situaties voort. Geheel anders was het voorbeeld van de Heer Jezus: voortdurende zelfverloochening was Zijn voornaamste karaktereigenschap. Dit kenmerkte Zijn leven op aarde, maar het was ook een belangrijk deel van Zijn onderwijs. Als we dit onderwijs volgen, zal het met ons gaan zoals met de Sunamitische die luisterde naar het woord van de man Gods. Zij verbleef zeven jaar bij de Filistijnen. Toen zij na die tijd gehoorzaam terugkeerde naar het Beloofde Land, vergoedde God haar de jaren van beproeving rijkelijk.

In een kort artikel wordt vervolgens de vraag gesteld: 'Wat wilt u dat Ik voor u doe?' De discipelen luisterden heel slecht naar de Meester. Hij had gesproken over de zegen van de komende eeuw, en zij hadden zich alleen maar allerlei voorstellingen gemaakt van hun eigen positie. Maar had Hij hun dan niet verteld over Zijn lijden en sterven in Jeruzalem? Wat heeft dit lijden en sterven voor gevolgen voor hen die Hem volgen?

In het artikel over Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid, leren we wat Gods uiteindelijke bedoeling is. Wat is het grote plan met hen die Hij in een bijzondere relatie met Zichzelf en met Zijn Zoon heeft gebracht?

Als we dat willen begrijpen, zien we in het eropvolgende artikel dat we daartoe ook het denken van Christus nodig hebben. Want uit zichzelf kan niemand denken zoals God denkt. Opnieuw is de Heer Jezus het grote Voorbeeld voor ons.

Zo kwam ik op de titel van dit redactionele stukje. We hebben niets uit onszelf, en we zijn vaak net zo onkundig als de leerling in het verhaal van 2 Koningen 4. Maar als er gezegd wordt: 'Breng dan meel', en dit gehoorzaam in de pot wordt gegooid, is er niets verkeerds meer in de pot. De kolokwinten, de springkomkommers, moesten in verbinding gebracht worden met het meel. Weer een beeld van de Heer Jezus, die het volmaakte Spijsoffer is. De wilde wijnstok, de wijnstok van het veld zoals de noot in de HSV zegt van de kolokwint, geeft geen vreugde. Maar de heerlijkheid van de Persoon van Christus neemt alle bitterheid en giftigheid weg. Dan is het voedsel goed. Met dit gegeven zijn er veel mogelijkheden om anderen dichter bij de Heer Jezus brengen, en om hen dicht bij Hem te bewaren – zoals de evangelisatiefilms genoemd in het artikel 'Van de werkvloer'.

Mensen kunnen een goede naam hebben, zoals Ezra die had. Maar de persoon die bij uitstek Gods reputatie waardig verdedigd heeft, is de Heer Jezus Zelf. In Hem kwamen alle eigenschappen van God op het mooist naar voren. Aan Hem mocht God afgemeten worden.

Dit nummer van Rechtstreeks besluit met een zegenwens. De genade van de Heer Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap van de Heilige Geest zij met u allen. Ik sluit daar graag bij aan. Dat onze harten sneller mogen gaan slaan, dat stuipen, bewegingloosheid en afkoelingsverschijnselen van ons mogen worden geweerd, doordat wij onze blik op Hem gericht houden. Een hartelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor.

J. Koechlin

Christus leren kennen

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn vrijwillige vernedering

Hoe verschillend mensen ook kunnen zijn, zij hebben een algemeen en gezamenlijk kenmerk, namelijk het besef van eigenwaarde. Wij hoeven niet veel kennis over onszelf te hebben om dit te erkennen. Ten diepste zijn wij altijd geneigd het 'eigen ik' te rechtvaardigen en te verheerlijken. Onszelf te verheffen is een neiging die even sterk is in ons, als de neiging van een plant om naar boven te groeien. Vanuit die neiging komen onvermijdelijke conflicten tussen mensen voort, op elk niveau en op elk gebied. Onderling proberen de mensen elkaar te evenaren en voorbij te streven. Ze zijn jaloers op elkaar en daaruit ontstaan onenigheden. *"Door overmoed ontstaat slechts twist"* (Spr. 13:10). Dat is de diagnose van de Schrift.

De Schrift geeft ook het soevereine geneesmiddel, dat Paulus noemt tegenover de Filippenzen: *"... laat elk in nederigheid de ander uitnemender achten dan zichzelf"* (Fil. 2:3). Die vermaning zou onnatuurlijk en nutteloos zijn – zoals de poging om een plant de grond in te laten groeien – als wij niet het nieuwe leven zouden bezitten. Nederigheid is immers een van de belangrijkste vruchten hiervan (Kol. 3:12).

Als Paulus de Filippenzen vermaant met de woorden: *"Laat die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was",* dan is te verwachten dat de grote drijfveer hierachter de *liefde* zou zijn. Maar dat is niet het geval. Het gaat om *zelfverloochening*, het opzijzetten van zichzelf. Daarvan is de Heer Jezus het grote Voorbeeld geweest te midden van onverbeterlijke mensen die de tegenovergestelde weg volgen. En dat in die mate dat Hij een oproep doet die niet past bij onze menselijke omgangsvormen: *"Als iemand achter Mij wil komen, laat hij zichzelf verloochenen"* (Matt. 16:24).

Bij *"alles wat Jezus is begonnen zowel te doen als te leren"* (Hand. 1:1), is deze zelfverloochening duidelijk zichtbaar:

- Hij was in de gestalte van God;
- Hij heeft Zichzelf ontledigd en de gestalte van een Slaaf aangenomen;
- Hij is de mensen gelijk geworden;
- Hij is gehoorzaam geworden tot de dood,
- ja, tot de kruisdood.

Hier volgen de grote mijlpalen van Zijn eenzame weg: de kribbe te Betlehem; Zijn jeugd te Nazaret, een stad die door de mensen veracht werd, waaraan Zijn naam verbonden is (Hand. 2:22; 3:6; 4:10); de Jordaan, waar Johannes doopte; de put van Sichar. Dat zijn de plaatsen waar wij Hem ontmoeten. En in welk gezelschap is Hij daar? Dat van Maria en Jozef, nederige mensen; de herders als Zijn boodschappers; de discipelen, ongeletterde mensen uit het gewone volk. Hij heeft belangstelling voor personen die zondaars zijn en in ellendige omstandigheden verkeren. Wanneer Hij Zijn intocht in Jeruzalem maakt als de Zoon van David, is Zijn koninklijke rijdier een ezel, Zijn gevolg bestaat uit arme discipelen, degenen die hem toejuichen zijn de kleine kinderen.

Zo kunnen we doorgaan: Lazarus de gestorvene, Simon de melaatse, Bartimeüs de blinde bedelaar, de bezetene met het legioen, Maria van Magdala – eens in de macht van talrijke demonen, verachte tollenaars als Levi en Zacheüs. Dat waren de mensen die Hem vergezelden, die aan Zijn voeten zaten of Hem in hun huis ontvingen. Hij had geen plaats om het hoofd neer te leggen, geen denaar om aan de farizeeën te laten zien, toen zij Hem op de proef stelden. Hij was rijk maar Hij is ter wille van ons arm geworden (2 Kor. 8:9).

Zijn vernedering is met niets te vergelijken. Ze blijkt niet alleen uit de plaatsen die Hij bezocht en de personen die Hij uitkoos om mee om te gaan. Maar Zijn gezindheid, die telkens Zijn daden, woorden en beslissingen voortbracht, was nederig. Toen Zijn roem zich verbreidde en allen Hem zochten, trok Hij Zich terug in de woestijn om te bidden (Luc. 5:15-16).

Toen de menigten Hem wilden wegvoeren *"om Hem koning te maken, ontweek Hij opnieuw op de berg, Hij alleen"* (Joh. 6:15). Toen de farizeeën een teken begeerden, of toen Herodes een wonder van Hem wilde zien, deed Hij dat niet. Dat zou immers tot Zijn eigen verheerlijking zijn geweest, niet tot die van God of tot het welzijn van mensen (Matt. 16:1; Luc. 23:8-9).

Vleierijen, waarvoor wij zo gevoelig zijn, hadden geen vat op de Heer Jezus. Hij onderkende ze en keurde de huichelarij van de Herodianen af, toen zij voor Hem een strik spanden (Matt. 22:15-18). Toen een vrouw in de menigte haar stem verhief om de moeder van de Heer welgelukzalig te verklaren, wendde Hij direct de aandacht van Hemzelf af en sprak een vermaning uit (Luc. 11:27-28). En toen de dochters van Jeruzalem medelijden met Hem kregen, toen Hij op weg was naar Golgota, zei Hij: *"weent niet over Mij; weent evenwel over uzelf en over uw kinderen"* (Luc. 23:27-28).

Deze voortdurende zelfverloochening was Zijn voornaamste karaktereigenschap. Ze was kenmerkend voor Zijn leven op aarde, ze heeft de Heer begeleid tot op het kruis. Maar ze was ook een wezenlijk deel van Zijn onderwijs. In het huis van een farizeeër leerde Hij de gasten hoe zij hun plaatsen moeten kiezen, en Zijn gastheer toonde Hij welke gasten hij moest uitnodigen, en wel armen, verminkten, kreupelen en blinden (Luc. 14:7-14). Toen de discipelen ruzie maakten wie van hen de meeste was, plaatste Hij een klein kind in hun midden. Het was een zichtbare les, maar een les die ze niet aannamen. Want toen het heilige ogenblik van het afscheid aanbrak, en de Meester de gedachtenismaaltijd instelde, kregen ze weer ruzie over dit onderwerp (Luc. 9:46; 22:24). Ze hadden echter geen verontschuldiging omdat, zoals Johannes 13 zegt, de Heer net was opgestaan van de maaltijd, Zich had omgord met een linnen doek en hun voeten had gewassen en hun zo een voorbeeld had nagelaten.

Een zeer overtuigend voorbeeld, omdat het werd gegeven door Hem die de allerhoogste plaats had, maar die de laagste plaats had ingenomen.

Hoe groot de vernedering ook is, die wij vrijwillig of onvrijwillig moeten ondergaan, omdat wij in Zijn voetstappen wandelen, ze zal altijd in de schaduw blijven staan van Zijn vernedering. Want de slaaf is niet groter dan zijn heer, en een gezant niet groter dan hij die hem heeft gezonden (Joh. 13:16). *"Een discipel is niet boven zijn meester, en een slaaf niet boven zijn heer. Het is de discipel genoeg dat hij wordt als zijn meester, en de slaaf als zijn heer"* (Matt. 10:24). Is het voor ons voldoende de gezindheid van Christus Jezus te hebben, en zich zo nodig met voeten te laten vertreden?

Bestudeert de Schriften

Vragen

1. Welke Egyptische werd de stammoeder van twee stammen van Israël?
2. Welke koning wordt als enige in de Bijbel betiteld als de Meder?
3. Welke Romeinse gouverneur had een Joodse vrouw die Drusilla heette?

Antwoorden

1. Asnat, de dochter van Potifera (Gen. 41:45-52; 48:5vv.).
2. Koning Darius (Dan. 6:1).
3. De stadhouder Felix (Hand. 24:24).

Hugo Bouter

Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen

2 Koningen 8:1-6

'Elisa had gesproken tot de vrouw van wie hij de zoon levend gemaakt had: Sta op en ga heen, u en uw gezin, en verblijf als vreemdeling waar u verblijven kunt, want de Here heeft een hongersnood aangekondigd, en die zál ook zeven jaar lang over het land komen. En de vrouw was opgestaan en had gedaan overeenkomstig het woord van de man Gods: zij ging, zij en haar gezin, en verbleef als vreemdeling in het land van de Filistijnen, zeven jaar lang. En het gebeurde na verloop van de zeven jaren dat de vrouw uit het land van de Filistijnen terugkeerde. Zij ging eropuit om de hulp van de koning in te roepen met het oog op haar huis en met het oog op haar akker. De koning was nu juist in gesprek met Gechazi, de knecht van de man Gods. Hij zei: Vertel mij toch al de grote dingen die Elisa gedaan heeft. En het gebeurde, terwijl hij de koning aan het vertellen was hoe Elisa een dode levend gemaakt had, zie, de vrouw van wie hij de zoon levend had gemaakt, kwam de hulp van de koning inroepen met het oog op haar huis en met het oog op haar akker. Toen zei Gechazi: Mijn heer de koning, dit is de vrouw en dit is haar zoon, die Elisa levend heeft gemaakt. En de koning ondervroeg de vrouw en zij vertelde het hem. Toen gaf de koning haar een hoveling mee en zei: Laat zij alles wat van haar is, terugkrijgen, ook de hele opbrengst van de akker, van de dag af dat zij het land verlaten heeft, tot nu toe.'

De tijd van het herstel

Laten wij nu weer teruggaan naar het verhaal van de Sunamitische. God had het zo geleid dat zij precies op het juiste moment de hulp van de koning inriep met het oog op haar huis en haar akker. Wij weten niet precies wat de aard was van de problemen die zij ondervond bij haar terugkeer als vreemdeling uit het land der Filistijnen. Het kan zo zijn dat anderen zich van haar bezittingen hadden meester gemaakt, of dat de pachter geen huur wilde betalen. Het is ook mogelijk dat haar bezit in beheer was gekomen bij de koninklijke domeinen en dat zij nu haar eigendom kwam opvragen bij de koning. In ieder geval reageerde de koning na het bijzondere gesprek dat zojuist had plaatsgehad, zeer welwillend op haar verzoek. De Sunamitische kreeg niet alleen terug al wat haar toebehoorde, maar zij ontving bovendien de gehele opbrengst van de akker vanaf de dag waarop zij het land had verlaten (2 Kon. 8:6).

Tijdens de zeven jaren van honger had het land dus toch wel wat opgebracht. Maar in de vruchtbare vlakte van het land der Filistijnen was het minder moeilijk geweest voor de Sunamitische om de hongersnood te overleven.

Haar terugkeer naar het land werd dus door God op buitengewone wijze gezegend, en zij werd hersteld in al haar rechten. Hij gaf haar een volledige vergoeding voor de jaren van vreemdelingschap. Dit volledige herstel doet denken aan wat de profeet Joël later zou optekenen als een bijzondere belofte van Gods kant: 'En u, kinderen van Sion, verheug u en wees blij in de Here, uw God, want Hij zal u geven de Leraar tot gerechtigheid. Die zal regen op u doen neerdalen, vroege regen en late regen in de eerste maand. De dorsvloeren zullen vol koren zijn, de perskuipen stromen over van nieuwe wijn en olie. Ik zal u de jaren vergoeden die de veldsprinkhaan, de jonge sprinkhaan, de zwermsprinkhaan en de treksprinkhaan hebben opgegeten, Mijn grote leger, dat Ik op u had afgestuurd. Dan zult u overvloedig en tot verzadiging eten, en de Naam van de Here, uw God, prijzen, Die wonderlijk met u heeft gehandeld. Mijn volk zal voor eeuwig niet beschaamd worden. Dan zult u weten dat Ik te midden van Israël ben, dat Ik, de Here, uw God ben, en niemand anders: Mijn volk zal voor eeuwig niet beschaamd worden!' (Joël 2:23-27).

Deze belofte van zegen kunnen wij in géestelijk opzicht natuurlijk toepassen op onszelf als gelovigen. Als wij na een tijd van gebrek en van schaarste terugkeren naar het Beloofde Land, het hemelse erfdeel dat ons in Christus is geschonken (Ef. 1:3vv.), dan zal God ons de jaren van beproeving rijkelijk vergoeden.

Hij zal ons herstellen in onze rechten als Zijn kinderen en ons weer ten volle doen genieten van de zegeningen in de hemelse gewesten. Terwijl wij in de Sunamitische zelf de gedachte van terugkeer en herstel zien, is met haar zoon meer de gedachte van reveil en opwekking verbonden. Hij staat hier immers op de voorgrond als degene die door Elisa was lévend gemaakt. Dat is ook een belangrijk aspect: een tijd van herstel is een tijd van *opwekking*.

Wij willen nu vooral aandacht schenken aan de profetische betekenis van dit gedeelte voor het overblijfsel van Israël in de eindtijd. Want na de beproevingen van Daniëls laatste jaarweek (ook een periode van *zeven* jaar), zal er een tijd van volledig herstel aanbreken voor Gods volk. Het zijn de tijden van *verkwikking*, de tijden van de *herstelling* van alle dingen, waarover Petrus reeds sprak in het boek Handelingen (3:19-21). Het volk Israël zal volledig worden hersteld in het Beloofde Land. Hun aanneming zal niets minder zijn dan een *opwekking*, het leven uit de doden (Rom. 11:15; vgl. Ezech. 37).

Er valt ook een parallel te trekken tussen Gods zorg voor de Sunamitische en dat wat wij lezen over de vrouw in Openbaring 12. Zoals de eerste in de jaren van hongersnood een schuilplaats vond in het vreemde land, vindt de laatste bescherming in de woestijn, waar zij wordt gevoed een tijd en tijden en een halve tijd (d.i. de tweede helft van de laatste jaarweek, de periode die bekendstaat als de Grote Verdrukking). God zorgt ook in de tijd van de grootste benauwdheid voor het overblijfsel van Zijn volk. Hij zal het verlossen uit de diepe nood waarin het in de laatste dagen zal verkeren en het ten slotte rijkelijk zegenen in het land van Zijn belofte, onder de regering van de Messias. Wat een tijd van zegen zal dat zijn.

S.J. Campbell

Wat wilt u dat Ik voor u doe?

Marcus 10:36,51

De Heer stelde deze vraag in deze verzen in twee geheel verschillende situaties. In het eerste geval ging het om Jakobus en Johannes, die een merkwaardig verzoek aan de Heer hadden gedaan. Hun vraag was aanvankelijk nogal vaag: ‘Meester, wij zouden willen dat U ons doet wat wij ook van U vragen’ (vs. 35). Toen Hij informeerden wat zij nu eigenlijk bedoelden, kwam aan het licht wat er in hun hart leefde. Het ging hun om persoonlijke eer: zij wensten een ereplaats aan de rechter- en de linkerhand van de Heer, als Hij zou komen in Zijn Koninkrijk.

Als wij deze vraag in het verband van Marcus 10 bekijken, dan wordt duidelijk dat de beide discipelen slechts selectief naar de Meester hadden geluisterd. Zeker, Hij had met hen gesproken over het komende Messiaanse rijk en de zegen van de toekomstige eeuw, maar Hij had zojuist ook verteld over Zijn lijden en sterven in Jeruzalem (vs. 32-34). Zij schonken echter geen aandacht aan het lijden, maar waren gefocust op de toekomstige heerlijkheid. Bovendien draaide het daarbij om hun eigen status, niet zozeer om de heerlijkheid van Christus Zelf. Zij moesten leren dat de weg ook voor hen door lijden heen naar de heerlijkheid zou gaan.

De tweede situatie was heel anders. Toen stelde de Heer dezelfde vraag aan Bartimeüs, een blinde bedelaar: ‘Wat wilt u dat Ik [voor] u doe?’ Velen uit de menigte hadden gezegd dat hij moest zwijgen en niet meer mocht roepen om ontferming. Maar de Heer was blijven staan en had hem bij Zich laten komen. Bartimeüs mocht zeggen wat hij verlangde van de Heer. Wat zou een arme bedelaar allemaal kunnen wensen? Geld, macht, eer – het was allemaal denkbaar. Maar dat zou geen oplossing bieden voor zijn diepste nood. Daarom antwoordde hij: ‘Rabbi, dat ik weer zou mogen zien?’ Welnu, de Heer was gekomen om blinden het gezicht te geven – en dat geldt ook in geestelijk opzicht!

De Heer stelt deze vraag ook aan ons: ‘Wat wilt u dat Ik voor u doe?’ Denken we dan aan onze eigen belangen, onze eigen eer of invloed? De natuurlijke mens voelt zich daartoe aangetrokken, en zelfs in de geestelijke dingen kan dit een rol spelen. Ons hart is niet immuun hiervoor. We kunnen de dingen van God bijvoorbeeld gebruiken om aanzien te verwerven onder onze medegelovigen. Het antwoord van Bartimeüs was veel beter, hij wist wat hij werkelijk nodig had: helder zicht! Laten wij ook daarom vragen, en de Heer zal ons verlichte ogen van ons hart geven (vgl. Ef. 1:18).

Hugo Bouter

Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid

Romeinen 8:28-30

Inleiding

Gods heilsplan omspant de eeuwen, het reikt in feite van eeuwigheid tot eeuwigheid. Het wordt in een notendop in een paar verzen samengevat in Romeinen 8:28-30. Maar dit heilsplan geldt niet alle mensen zonder meer, het heeft betrekking op degenen 'die God liefhebben'. Wie zijn dat? Dat zijn degenen die God toebehoren, Zijn eigen kinderen, die geboren zijn uit water en Geest. Voor hen geldt de geweldige belofte, de goddelijke zekerheid, dat 'hun die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede; hun die naar Zijn voornemen geroepen zijn' (Rom. 8:28).

Onze zekerheid als christenen berust op de onwrikbaarheid van het goddelijke heilsplan, zoals dat in de volgende verzen van Romeinen 8 wordt uiteengezet (Rom. 8:29-30). Deze opmerkelijke passage wordt in deze studies in vogelvlucht behandeld.

Kinderen van God, heiligen en geliefden

Het is geen vanzelfsprekendheid dat wij God liefhebben, zoals Romeinen 8:28 het uitdrukt. De uitdrukking 'zij die God liefhebben' in dit vers brengt de *nieuwe* relatie tussen de gelovigen en God de Vader prachtig onder woorden. Wij hebben een nieuwe natuur ontvangen, de goddelijke natuur die gekenmerkt wordt door liefde. Gods liefde is in onze harten uitgestort door de Heilige Geest (Rom. 5:5). Er was een fundamentele verandering nodig in onze relatie tot God. De Bijbel noemt dat *de nieuwe geboorte* (Joh. 3). Wij moesten van 'haters' veranderd worden in 'liefhebbers' van God. Wij moesten met Hem verzoend worden en in een geheel nieuwe betrekking met Hem gebracht worden. Romeinen 8:27 zegt dat wij voortaan 'heiligen' zijn.

Als wij gered zijn op grond van geloof, zijn wij *kinderen* en *zonen* van God geworden, en de Heer Jezus ziet ons als Zijn *broeders*. Hij neemt de eerste plaats in te midden van de gelovigen (Rom. 8:29). Onze positie vóór God en onze verhouding mét Hem zijn dus fundamenteel veranderd. Maar als wij kinderen van God zijn geworden, wat is dan uiteindelijk Gods bedoeling daarmee? Wat is Hij van plan met degenen die Hij in een bijzondere relatie met Zichzelf en met Zijn Zoon heeft gebracht? Het is toch niet allemaal toevallig gebeurd? Inderdaad, God heeft een plan dat Hij van tevoren heeft vastgesteld.

Er is een goddelijk raadsbesluit ten aanzien van hen die Hem liefhebben. Er is een duidelijk voornemen van God, waarvan Hij niet kan worden afgebracht.

Gods voornemen

Romeinen 8 licht ons in over dit plan van God. Christenen mogen alles zien in eeuwigheidslicht. Wij zijn op weg naar een eeuwige heerlijkheid en alles wat wij onderweg ontmoeten, werkt voor ons mee ten *goede*; want het draagt ertoe bij dat wij het einddoel bereiken. In het licht van Gods eeuwige voornemen krijgt alles dus een andere kleur. Alle nadruk valt hier in Romeinen 8 op het goddelijke heilsplan. Als de apostel spreekt over 'hen die God liefhebben', dan haast hij zich om eraan toe te voegen dat dit degenen zijn 'die naar Gods *voornemen* geroepen zijn' (vs. 28). Het één is niet los te maken van het ander. Wanneer wij God liefhebben en Hem aanroepen met de woorden 'Abba, Vader' (Rom. 8:15), dan is dat niet onze verdienste. Het is het werk van God. Het is een eeuwig initiatief, dat van God Zelf is uitgegaan. Het houdt verband met *Zijn* voornemen en met *Zijn* roeping.

Om Gods heilsplan te kunnen uitvoeren, was er niet alleen een *voornemen* van de kant van God nodig, maar ook een *roeping* die van Hemzelf uitging. Onze situatie maakte dat noodzakelijk, zoals wij nog zullen zien. Waaruit bestaat nu precies de goddelijke heilsweg? Wat zijn de fasen van dit reddingsplan van God? Romeinen 8 noemt de volgende vijf fasen, vijf stappen die reiken van eeuwigheid tot eeuwigheid:

1. de voorkennis van God;
2. Zijn voorbestemming;
3. de roeping door God;
4. de rechtvaardiging vóór God;
5. de verheerlijking bij God.

Het heilsplan begint dus met Gods eeuwige verkiezing en het eindigt met Zijn eeuwige heerlijkheid. God heeft de Zijnen van eeuwigheid uitverkoren en Hij voert hen langs de weg van de roeping en de rechtvaardiging naar de eeuwige heerlijkheid, waar er voor altijd verzadiging van vreugde is voor Zijn aangezicht!

Gerard Kramer

Het denken (de zin) en de gezindheid van Christus

In dit artikel denken we na over twee Griekse woorden. Als u naar de titel kijkt, verwacht u twee zelfstandige naamwoorden. We gaan echter kijken naar een zelfstandig naamwoord en naar een werkwoord. Beide worden zowel met Christus als met de gelovigen in verband gebracht. Maar als het om ons gaat, is er één verschil: het eerste hebben we al, maar tot het hebben van het tweede worden we opgeroepen.

Het denken oftewel de zin van Christus

In 1 Korintiërs 2:16 staat: 'Want 'wie heeft [het] denken van [de] Heer gekend, dat hij Hem zou onderrichten?' Maar wij hebben [het] denken van Christus'. Het woord 'denken' komt twee keer voor in bovenstaand vers. Het wordt beide keren zo vertaald in de Telosvertaling en in de Naardense Bijbel. De NBV en de HSV vertalen 'gedachten'. De SV, de NBG en de 4e druk Voorhoeve-vertaling vertalen 'zin' – een woord dat in het moderne Nederlands niet direct begrijpelijk is. In het Grieks staat hier het woord *nous,* dat behalve in de betekenis 'het denken' (Rom. 1:28; 7:23; 12:2; 14:5 en veel andere plaatsen) voorkomt in de betekenis 'verstand' (o.a. Luc. 24:45; 1 Kor. 14:14,15,19; Tit. 1:15; Openb. 13:18; 17:9). Het is verwant met het werkwoord 'denken' (Gr. *noeoo*), dat vertaald is als 'begrijpen' (o.a. Matt. 15:17; 16:9; Joh. 12:40), 'opletten' (Matt. 24:15; 2 Tim. 2:7).

In het voorafgaande maakt Paulus duidelijk dat de natuurlijke mens niet aanneemt wat van de Geest van God is. Maar een *geestelijk* mens (een gelovige dus, iemand die leeft in de kracht van en geleid door de Geest van God) staat wél open voor wat God in Zijn wijsheid heeft geopenbaard. Uit zichzelf kan niemand denken zoals God denkt, en hoger dan Gods denken bestaat er niet. Daarom is niemand in staat Hem te onderwijzen. Maar er is een categorie mensen die, om zo te zeggen, met God mee kan denken. Dat zijn zij die door de Geest zijn ingeleid in het denken (het begrijpen, het inzicht) van Christus. Met hen identificeert Paulus zich. Wij, christenen, zijn bevoorrecht: wij hebben het denken van Christus!

De gezindheid van Christus

In Filippenzen 2:5 staan de beroemde woorden: 'Laat die gezindheid (alleen de SV vertaalt: 'dit gevoelen') in u zijn die ook in Christus Jezus was'. De eerste vijf woorden van deze oproep zijn de vertaling van twee Griekse woorden: een gebiedende wijs meervoud van het werkwoord *froneoo*, gevolgd door het woordje *touto*, dat 'dit' betekent. *Froneoo* betekent 'bedenken' (o.a. Matt. 16:23; Rom. 8:5), 'denken' (1 Kor. 13:11). De betekenis 'gezind zijn' in de zin van 'een bepaalde gezindheid hebben', zien we ook in Galaten 5:10, waar staat: 'Ik vertrouw van u in de Heer, dat u niet anders gezind zult zijn'. Daar komen we bij de betekenis die het woord heeft in Filippenzen 2:5 en 3:15.

Het gaat op deze plaatsen inderdaad ook over iets 'bedenken', maar dan in de specifieke betekenis van 'een bepaalde gezindheid hebben', oftewel een bepaalde *atmosfeer van denken* vertonen waartoe we als gelovigen worden opgeroepen. Als Paulus in Kolossenzen 3:2 de gelovigen oproept de dingen die boven zijn te bedenken, niet die op de aarde zijn, gebruikt hij hetzelfde werkwoord *froneoo.* Kennelijk doen we dat als gelovigen niet automatisch! Er was maar één Persoon die ononderbroken dacht en handelde in een volmaakte, door God bepaalde en op God gerichte atmosfeer, oftewel manier van denken, en dat was de Heer Jezus. In Filippenzen 2 maakt Paulus duidelijk *hoe* die atmosfeer van denken in het leven van de gelovigen zichtbaar behoort te zijn. Het grote voorbeeld is Christus Jezus, aan God gelijk, die desondanks slaaf werd, mens werd, vernederd werd, en die gehoorzaamde, tot de kruisdood toe.

Ger de Koning

De dood in de pot; een wonderbare spijziging

2 Koningen 4:38-44

"Geef het aan de mensen om te eten" (vs. 42, 43).

Er lijkt verband te zijn tussen deze geschiedenis, waar de dood in de pot is, en het voorgaande verhaal van de Sunamitische en haar zoon. In beide verhalen is de dood aanwezig, en in beide brengt Elisa weer leven. In beide is niet duidelijk wat precies de oorzaak van de dood is. In vers 38 geeft Elisa les aan leerlingprofeten. Dan moet er gegeten worden. Maar er is honger in het land. Toch geeft Elisa opdracht de *grootste* pot op te zetten en eten klaar te maken. Daaruit blijkt dat als je bij de man Gods bent, je altijd bent bij degene bij wie voldoende voedsel te vinden is. Eén van de leerlingprofeten gaat eten zoeken op het veld en komt terug met 'voedsel' waarvan hij denkt dat dit wel in de behoeften voorziet. Het wordt in kleine stukjes in de pot gedaan.

Maar dan staat erbij: *"Hoewel zij niet wisten [wat het was]."* Ze wisten niet wat ze aan het klaarmaken waren. Die onbekendheid duurde niet lang. Zodra ze begonnen te eten, riepen ze het uit: *"Man Gods, de dood is in de pot."* Misschien is de leerlingprofeet die eten is gaan zoeken, niet goed bij de les geweest. Van enige opdracht aan zijn adres is geen sprake, en ook niet van enige vraag aan de man Gods waar het voedsel vandaan moest komen. Hij is op eigen initiatief erop uitgegaan. Dit is een belangrijke les voor jonge mensen die het verlangen hebben in een tijd van geestelijke hongersnood erop uit te trekken en voedsel te verzamelen om daarvan aan anderen uit te delen. Ze moeten wel weten wat ze uit Gods Woord verzamelen. Er zijn vele boeken over de uitleg van de Bijbel. Maar het is belangrijk dat ze boeken lezen die geschreven zijn door 'trouwe mensen', opdat zij dan ook zelf in staat zullen zijn op hun beurt weer anderen te onderwijzen (zie 2 Tim. 2:2). Als ze, zonder het te weten, schrijvers raadplegen die mogelijk wel boeiend schrijven over de Bijbel, maar niet geloven dat de Bijbel volledig is geïnspireerd door de Heilige Geest, komt daarmee de dood in de pot. De uitwerking van hun dienst is de geestelijke dood van degenen die ze willen dienen.

Maar wanneer wordt geconstateerd dat de dood in de pot is, kan men zich gelukkig wenden tot de man Gods (een type van Christus). Elisa haalt het kwaad weg door meel in de pot te doen. Meel spreekt van de Heer Jezus in Zijn ware mensheid. De pot kan een beeld zijn van een plaatselijke gemeente waar verkeerde leer ingang heeft gevonden. Dat bewerkt de geestelijke dood van die gemeente. Maar als de Heer Jezus daar weer kan worden voorgesteld in de heerlijkheid van Zijn Persoon, dan is dat niet alleen goed voedsel waardoor iemand gezond blijft, maar het is ook voedsel waardoor iemand gezond wordt of zelfs weer levend wordt.

Het woord kolokwint is waarschijnlijk in de zestiende eeuw ontleend aan het Frans of wellicht direct aan het middeleeuws-Latijnse colocynthis of coloquintida. Een kolokwint is een niet-inheemse komkommerachtige plant (Citrullus colocynthis). Deze heeft een kogelronde, zeer bittere en darmzuiverende vrucht, waaruit een purgeermiddel wordt gemaakt. Bron: Onze taal

De vermenigvuldiging van de broden in de verzen 42-44 vertoont een sterke gelijkenis met wat de Heer Jezus ook enkele malen heeft gedaan. Hij heeft twee keer van heel weinig brood een grote menigte gevoed, terwijl er daarna nog overbleef, zoals ook hier het geval was. Om het voedsel uit te delen gebruikte de Heer de discipelen, zoals Elisa hier zijn knecht opdracht gaf. God is een God van vermenigvuldiging en van overvloed. Om Hem als zodanig bekend te maken, wil Hij ons inschakelen. Hij zegt tegen u en mij: *"Geef het aan het volk, opdat zij eten".* U en ik hebben voedsel, al vinden wij het veel te weinig als we kijken naar de nood die er is. Maar we moeten niet kijken naar de nood, hoe groot die is, maar kijken naar de Heer en naar *Zijn* grootheid. Hij is in staat om zeer overvloedig te doen, boven wat wij bidden of denken (Ef. 3:20).

Lees nu nog een keer 2 Koningen 4:38-44.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *'Heer, help mij om aan medegelovigen het gezonde voedsel van Uw Woord te geven en niet mijn toevlucht te nemen tot eigen of andermans menselijke gedachten. Dank U dat ik mag uitdelen van wat Uzelf mij hebt gegeven'.*

Henk Wassink

Van de werkvloer

Met een evangelisatiefilm in Galibi, Suriname

Een tocht naar Galibi is een belevenis op zich en vergt wat extra voorbereiding. De bedoeling was om twee avonden een film te vertonen voor de Caraib Indianen. Broeder en zuster Rob en Lalita Draaibas kijken altijd uit naar een bezoek uit Paramaribo. Het dorp ligt geïsoleerd aan de monding van de Marowijne rivier en is alleen per boot te bereiken. Op zaterdagmorgen werd de tocht begonnen met twee medepassagiers, Elise en haar man Sergio. We waren benieuwd hoe lang we over het traject Paramaribo – Albina zouden doen, aangezien de weg gereconditioneerd wordt. In het begin schoot het allemaal flink op, maar het gedeelte door het dorp Tamanredjo was hobbelen en hotsen. De mensen moeten delen van hun voorerf afstaan en dat gaat niet zo gemakkelijk. Na ongeveer 100 km kregen we een lekke band. Dat betekent werk aan de winkel. Helaas wilde de krik zijn werk niet doen; wat we ook probeerden, het ding zat stevig vast. Hoe moesten we de wagen nu omhoog krijgen? Er waren al een paar vrachtwagens gepasseerd, maar niemand maakte moeite om te stoppen. Een personenwagen kwam langzaam aanrijden en de chauffeur vroeg of hij iets kon betekenen. Dat was niet tegen dovemansoren gezegd. Hij bracht de krik van zijn auto en binnen korte tijd was de band verwisseld. Wij bedankten onze 'barmhartige Samaritaan' voor de geboden hulp en konden de rit vervolgen. Nog 40 km te gaan en we bereikten het grensdorp Albina, waar broeder Robbie reeds op de uitkijk stond. We moesten wachten op de boot die van St. Laurent kwam.

Het duurde al met al nog enkele uren, voordat we richting Galibi konden varen. De tocht over de rivier nam een kleine twee uur in beslag. Bij de monding stond een flinke golfslag, zodat we onder het dekzeil kropen om niet al te nat te arriveren. Bij aankomst begon het al donker te worden. We haastten ons naar het kerkje waar de film vertoond zou worden. Tijdens het opstellen van de apparatuur kwamen de mensen binnen. Na een woord van welkom werd de film *End of the Spear* aangekondigd en gestart. En toen viel de stroom uit! Overbelasting van de zekering, zo werd ons gezegd. Gelukkig kon de storing snel verholpen worden. De avond verliep verder zonder problemen, en aan de reacties te merken was de boodschap duidelijk. Vanwege olietekort ging om 10 uur het licht in het dorp uit, zodat we in het donker onder een majestueuze sterrenhemel naar ons onderkomen liepen. Dat bracht ons bij de 'dierentuin', een verzamelplaats van dieren, om aan de plaatselijke schooljeugd onderwijs te geven welke dieren zich in de jungle ophouden. Een groepje toeristen kreeg een rondleiding en wij sloten ons bij hen aan.

Op zondagmorgen hadden we een samenkomst onder het kampje (afdakje) naast het huis. We zongen en lazen een gedeelte uit de Bijbel, waarover we samen nadachten. We sloten af met een bidstond en daarna maakten we een wandeling in de omgeving.

De tweede filmavond was gepland onder het kampje. Broeder Rob had stoelen gehuurd, zodat het al op een echt theater leek. De wind was komen opzetten, dus moest het projectiescherm stevig verankerd worden. We starten deze avond met een voorfilm over evangelisatie in Rusland. Sneeuw en ijs zijn onbekend in Suriname, maar Gods Woord is wel bekend en moet ook verspreid worden. Daarna werd de film *Time Changer* vertoond, een film waarin een bijbelprofessor met een geheime tijdmachine uit het jaar 1890 ruim honderd jaar vooruit in de tijd wordt gestuurd, om hem te laten zien wat zijn ideeën teweeg zullen brengen. Leuke momenten, die reacties losmaakten bij de toeschouwers; maar de toename van de ongehoorzaamheid en de zedeloosheid zal hun ook niet ontgaan zijn. Halverwege kwam een hoosbui opzetten, maar dat bracht allen dichter bij elkaar onder de overkapping. Ons gebed is dat deze films de aanwezigen ook dichter bij de Heer Jezus zullen brengen en dichter bij Hem zullen bewaren.

Ezra, een man met een goede naam

Kris Tavernier

Ezra 7

Kenmerk 5: De wijsheid van God bezitten

Een volgend aspect van Ezra's reputatie bij koning Artachsasta was zijn wijsheid: *"Gij nu, Ezra, stel naar de wijsheid van uw God, die gij bezit (...)"* (Ezra 7:25). Dat Ezra een wijs man was, was de koning niet ontgaan. Deze wijsheid was echter niet zomaar menselijke wijsheid. Het was de wijsheid van zijn God. Ezra bezat, om het met de woorden van Jakobus te zeggen, 'de wijsheid die van *boven* is' (vs. 17). Het eerste kenmerk van Ezra dat wij vonden, was dat hij de woorden van God las en bestudeerde. Dat had hem niet alleen maar kennis van Gods gedachten opgeleverd, het had hem ook wijs gemaakt. Kennis is niet voldoende, *wijsheid* is het goed aanwenden van die kennis in allerlei situaties.

Het lezen van het Woord van God kan ons *wijs* maken (2 Tim. 3:15). Wijsheid is de kunst om te weten hoe je het best kunt handelen in allerlei situaties, trouw aan het Woord van God en naar de gezindheid van Christus in de omstandigheden die zich voordoen. Wanneer christenen overeenkomstig de wijsheid van God in het leven staan, dan blijft dat beslist niet onopgemerkt.

Kenmerk 6: Rechtvaardig zijn

Als gevolg van de wijsheid die Ezra eigen was, kreeg hij de opdracht van de koning om de rechtspraak in Israël te organiseren (Ezra 7:25-26). Omdat de koning hem deze taak toevertrouwde, dus de juiste mensen aan te stellen voor de rechtspraak, mogen we wel zeggen dat Ezra zelf ook een rechtvaardig man was. Hoe zou immers iemand die onrechtvaardig handelde rechtvaardige mensen kunnen aanstellen? Gerechtigheid heeft te maken met het correct en juist handelen. Het recht dient om te oordelen tussen goed en kwaad en de gerechtigheid haar loop te geven. Het geeft het noodzakelijke onderscheidingsvermogen tussen goed en fout aan, en de bekwaamheid daarnaar te handelen. Maar ook dient er billijkheid te zijn in de rechtspraak. De strafmaat moet overeenkomstig de overtreding zijn (vs. 26), anders is de rechtspraak zelf niet rechtvaardig. Ezra moest zorgen voor rechtspraak die beantwoordde aan de wetten van God.

Het is niet aan ons om rechtspraak te oefenen, maar wel om rechtvaardig te zijn in heel ons doen en laten, om steeds correct te handelen. Het gaat om het in de praktijk rechtvaardig handelen[1] tegenover onze medemensen, overeenkomstig Gods gedachten. Paulus moest aan de Korintiërs vragen of er dan werkelijk niemand onder hen wijs genoeg was om rechtvaardig op te treden, volgens Gods gedachten (1 Kor. 6:5). Een christen hoort rechtvaardig en billijk te zijn, en correct te handelen.

Kenmerk 7: Actief zijn

Nadat Ezra de opdracht van de koning gekregen had en daaruit begrepen had wat Gods wil was, kwam hij snel in actie. Hij verzamelde mensen om met hem op te trekken naar Jeruzalem (Ezra 7:28b). Ezra had zich het Woord van God eigen gemaakt, zowel in de theorie als in de praktijk. Dat Woord had hem gevormd en nu kwam hij ook in actie, hij ging er ijverig mee aan de slag. Ezra had een passie om God te dienen én om ook zijn volksgenoten te dienen. Daar stelde hij heel zijn leven op in. Hebt u, heb ik, het verlangen om God en de medegelovigen te dienen? Ezra had het verlangen om in Gods dienst te staan. Bieden wij onszelf ook hiertoe aan? God heeft voor ieder van ons goede werken klaarliggen (Ef. 2:10). Sommigen mogen God dienen onder de gelovigen, voor anderen heeft Hij een evangelisatiewerk onder de ongelovigen. God wil ons onderwijzen en vormen, zodat wij in zijn dienst kunnen staan.

Onze reputatie, Gods reputatie

We mogen gerust zeggen dat Ezra een goede naam had in zijn omgeving. Het was niet alleen zijn eigen reputatie, het werd ook overgebracht op God. De wijsheid van Ezra werd gezien als 'de wijsheid van uw God'. Het rechtvaardig handelen van Ezra werd afgemeten aan 'de wet van uw God'. In de praktijk wordt God gezien in de gelovigen. Hoe kijken de mensen rondom u tegen God aan? De praktijk van uw leven is daarop van grote invloed. Dit is in

1 Het gaat hier om een houding van praktische gerechtigheid, niet om het nieuwtestamentische 'gerechtvaardigd zijn in Christus', de rechtvaardigmaking.

Wijsheid is het goed aanwenden van kennis

wezen niet terecht, want God valt niet af te meten aan mensen die kunnen falen.

Alleen Gods eigen openbaringen, namelijk de ooit volmaakte, wondermooie schepping, de volmaakte en zuivere wet van God, en het volmaakte getuigenis van Gods Zoon Jezus Christus, zijn het waard om Gods reputatie te verdedigen. En toch zullen de mensen kijken naar het getuigenis dat van de gelovigen uitgaat om daaraan de reputatie van God af te meten. Hoe kan God liefdevol zijn, als er geen liefde merkbaar is bij de gelovigen? Hoe kan God een rechtvaardig God zijn, als christenen niet rechtvaardig handelen? Hoe kan God een vergevend God zijn, als christenen niet kunnen vergeven? Zulke vragen zijn – nogmaals – niet helemaal terecht, maar wel reëel. In alle tijden hebben de gelovigen de taak gehad Gods reputatie te verdedigen; en dat niet in de eerste plaats door woorden, maar veeleer door de levenspraktijk. Het is goed dat te beseffen. Hoe wij leven beslist voor de mensen om ons heen niet alleen onze eigen reputatie, maar evenzeer die van God! Er staat heel wat op het spel, en daarom moeten wij ons beijveren 'de Here waardig te wandelen' (Kol. 1:10).

Jezus Christus, Gods reputatie

De Persoon die bij uitstek Gods reputatie waardig verdedigd heeft, is de Heer Jezus Christus Zelf. In Hem kwamen alle eigenschappen van God op zijn mooist naar voren. Aan Hem mocht God afgemeten worden. God kón met Hem niet beschaamd uitkomen. 'Hij is het beeld van de onzichtbare God' (Kol. 1:14), 'de afdruk van zijn wezen' (Hebr. 1:3), 'het beeld van God' (2 Kor. 4:4). Laten wij leren van Hem en Gods reputatie eer aandoen door de praktijk van ons leven!

Reply

Hugo Bouter

Wat zegt de Bijbel over het 'zegenen'?

Vraag

Wat is de betekenis van het 'zegenen'?

Antwoord

We moeten ons afvragen wat de *bijbelse* betekenis is van de woorden 'zegen' en 'zegenen'. Hier volgen enkele gedachten die van belang zijn voor dit onderwerp:

(1) Allereerst wat de *betekenis* van het woord 'zegenen' betreft. De bijbelse zin hiervan is eenvoudig als volgt: goede dingen zeggen of spreken van iemand. In de eerste hoofdstukken van het boek Genesis houdt het 'zegenen' verband met het functioneren en het vruchtbaar zijn van mens en dier in Gods goede schepping (Gen. 1:22,28; 5:1-2). God zegende ook Noach en zijn zonen in de nieuwe wereld na de zondvloed en maakte hen vruchtbaar op de aarde (Gen. 9:1). Verder is uiteraard de aartsvader Abram en zijn nageslacht het voorwerp en het kanaal van Gods zegen; in hem zouden zelfs alle geslachten van het aardrijk gezegend worden (Gen. 12:1-3). Deze belofte is in Christus ook aan ons als gelovigen uit de volken in vervulling gegaan.

(2) Het 'zegenen' kan zowel van Gods kant naar de mensen toe het geval zijn, maar ook omgekeerd van de mens naar God toe – iets dat misschien onze verbazing wekt. Zie in dit verband Genesis 9:26 en 14:18-20 in de Statenvertaling. Noach zegent Jahweh als de God van Sem. Melchisedek zegent *Abram* namens God de Allerhoogste, maar hij zegent of lofprijst tevens *God Zelf* voor de verkregen verlossing. Hij bemiddelde als priester dus naar twee kanten toe.

Dit *wederkerige* zegenen vinden wij ook in het Nieuwe Testament, en wel in Efeziërs 1:3, waar de gelovigen God 'zegenen' (of: 'lofprijzen', dus goede dingen van Hem zeggen), aangezien Hij ons *eerst* heeft gezegend, namelijk met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten. Als christenen zijn wij met name gezegend met geestelijke, hemelse en eeuwige zegeningen in Christus en door de kracht van de Heilige Geest, die in ons woont.

(3) Een belangrijk principe in relationeel opzicht is dat het mindere altijd wordt gezegend door het *meerdere* (Hebr. 7:7). Uiteindelijk is God natuurlijk de Bron van alle zegen. Zo konden de aartsvaders hun zonen zegenen (en omgekeerd ook vervloeken, zoals o.a. Noach dat deed met zijn kleinzoon), omdat zij namens God het kanaal van zegen vormden voor hun nageslacht. De vraag hierbij is wel steeds: Ben ik ook *bevoegd* om iemand te zegenen? In onze tijd neigen veel mensen tot ritualisme en zelfs magie; het gevaar om in deze dingen te ontsporen is reëel. Mijns inziens moeten wij hiermee voorzichtig zijn en is het welgemeende gebed tot God om zegen voor iemand anders – eventueel in zijn of haar aanwezigheid – reeds voldoende (vgl. Gen. 25:21 SV).

(4) Naar de buitenwereld toe geldt voor ons als christenen verder het principe: '*Zegent* wie u vervolgen; *zegent* en vervloekt niet' (Rom. 12:14). Het 'zegenen' staat hier tegenover het uitschelden, of kwalijk behandelen van anderen. Het heeft dus ook te maken met ons eigen goede gedrag ten opzichte van anderen – zelfs al zijn dat onze vijanden.

(5) Het verlangen naar de zegen van God is een legitieme zaak. Genesis 27 is in dit verband een leerzaam hoofdstuk. Wij zien hier hoe Jakob de vaderlijke zegen ontstal aan Esau, die eerder op onverschillige wijze zijn eerstgeboorterecht had verkwanseld. Nu de zegen hem ontging, barstte Esau in snikken uit en smeekte hij zijn vader Isaak ook om een zegen. Het is aandoenlijk zijn smeekbede te horen: 'Zegen mij, ook mij, mijn vader!' (Gen. 27:38). Zo kunnen ook wij verlangen naar de zegen van God in ons leven en vurig smeken om de verhoring van onze gebeden. Onze *hemelse* Vader wil ons uiteraard graag zegenen, als wij tenminste in Zijn wegen wandelen en onze wensen in overeenstemming zijn met Zijn wijze bedoelingen.

Esau was volgens het Nieuwe Testament een 'ongoddelijke', die de zegen met tranen zocht maar geen plaats vond voor berouw (Hebr. 12:16-17). Misschien is beter het voorbeeld van *Jabes* te noemen. Het is bijzonder bemoedigend het gebed van Jabes te lezen. Hij riep de God van Israël aan met de woorden: 'Wil mij toch overvloedig *zegenen* (...)' (1 Kron. 4:10). Die rijke en overvloedige zegen viel hem inderdaad ten deel in antwoord op zijn gebed, zoals beschreven staat in hetzelfde vers: 'En God schonk wat hij had gevraagd'.

Laten wij dus volharden in het gebed om Gods zegen. In het geval van concrete noden is niet zegening maar *voorbede* op zijn plaats (vgl. 3 Joh.:2). Wij vinden in de brieven van het Nieuwe Testament wel veel voorbeelden van *zegenbeden*, de meeste brieven eindigen ermee. Daarin wordt de lezers meestal een meer algemene zegen toegewenst en toegebeden, omdat zij als gelovigen in verbinding zijn gebracht met de Bron van alle ware zegening: *'De genade van de Heer Jezus Christus, en de liefde van God, en de gemeenschap van de Heilige Geest zij met u allen'* (2 Kor. 13:13).

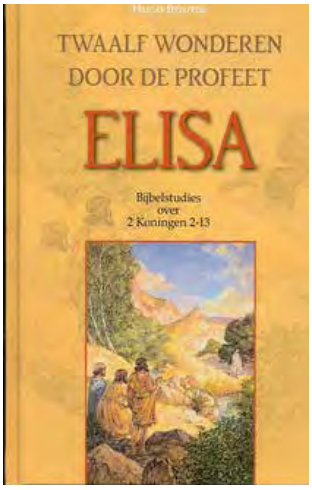

Twaalf wonderen door de profeet Elisa

Bijbelstudies over 2 Koningen 2-13

Overwinnend geloof én leven uit de dood: dat zijn de beide kenmerken van Elia's leven en van zijn wonderen. De profeet was een kanaal van zegen voor allen die hem omringden en met hem in contact kwamen, hoewel hij leefde in een tijd waarin het oordeel zwaar begon te drukken op het volk dat van Jahweh was afgeweken en de afgoden diende.

De wonderen van Elisa illustreren op indrukwekkende wijze dat Christus de Zijnen zelfs in zware tijden leven en overvloed wil schenken.

Gebonden // 117 blz. // € 12.50 // ISBN nr.: 9789070926427

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Advertentie

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 4 - april 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Zegen van God

Deze maand:

1 **Van de redactie**
Zegen van God

2 **Christus leren kennen**

4 **Reply**
Efeziërs 4:8-10

5 **Gedicht**
De hemelse Vader zorgt

6 **De afgoderij van koning Salomo**

7 **Bode, boodschapper, boodschappen**

8 **De genezing van Naäman**
2 Koningen 5

9 **De betekenis van het blauwpurper of hemelsblauw in de tabernakeldienst**

10 **Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid**
Voorkennis en voorbestemming

Wie Christus heeft leren kennen, kan niet onveranderd blijven. Dat klopt, maar heeft zo'n verandering ook in ons leven plaatsgevonden? Hebben we echt van Christus geleerd zachtmoedig en nederig van hart te zijn? Daarover gaat het artikel van Jean Koechlin. Christus was en is ook de grote Triomfator. De reikwijdte van Zijn overwinning gaat ons bevattingsvermogen te boven, en de resultaten ervan zullen tot in eeuwigheid aanleiding vormen het Lam, dat tevens de Leeuw uit de stam van Juda is, te aanbidden. Over de aard van Christus' overwinning gaat het artikel van Ger de Koning in de rubriek Reply.

Kris Tavernier laat ons nadenken over het leven van koning Salomo, en speciaal zijn levenseinde. Hij had alles mee en was dus buitengewoon bevoorrecht. Helaas ging het fout toen hij oud geworden was en niet veilig was voor de zondige neigingen van zijn eigen hart. Hoe waakzaam moeten ook wij zijn om tot het einde toe te volharden in ons verlangen de Heer trouw te dienen.

In de WoordStudie staan we stil bij de woordgroep 'boodschappen'. God heeft al eeuwenlang een boodschap voor de mensen. Welke boodschappers heeft Hij daarvoor ingezet, en hoe hebben zij hun taak vervuld? En wat is de aard van die boodschap? In dit artikel krijgen we enig zicht op de bijzondere werkwijze van onze God.

Ger de Koning bepaalt ons bij de geschiedenis van Naäman de Syriër. Hij was een bijzondere man, die – al hoorde hij niet bij het aardse volk van God – respectvol met mensen omging en daarom zegen van God ontving. Toch was hij een zondaar, en van die toestand was zijn dodelijke ziekte een treffend beeld. Hij kon zichzelf ook niet daarvan bevrijden. Alleen God kon hem helpen, en het getuigenis van een Joods meisje bracht hem bij de profeet Elisa, die wist wat God van hem vroeg voordat Hij hem reinigde. Dat was genade! Hoe we die onverdiende gunst van God kunnen *tegenwerken*, leren we van Gechazi – een voorbeeld van hoe het niet moet!

Hugo Bouter schrijft over de betekenis van het blauwpurper of hemelsblauw in de tabernakeldienst. Prachtig dat de gelovige Israëliet door deze kleur al een verwijzing kreeg naar het hemels heiligdom en het hemels hogepriesterschap! De auteur besluit met de vraag: *'Is er die hemelsblauwe draad in ons leven?'* Een heel begrijpelijke vraag voor wie dit artikel heeft gelezen.

In het artikel 'Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid' schrijft dezelfde auteur over de manier waarop Paulus in een drietal verzen in Romeinen 8 ons een blik gunt in Gods raadsbesluiten, d.w.z. Zijn heilsplan. Deze raadsbesluiten stonden los van de mens en diens verantwoordelijkheid. Paulus was ervan onder de indruk, en wij mogen hem daarin volgen.

Het is onze wens dat we de zegen van God, die wij als auteurs hebben ontvangen bij het schrijven van deze artikelen, aan u mogen doorgeven. Een hartelijke groet namens de redactie, Gerard Kramer

J. Koechlin

Christus leren kennen

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn zachtmoedigheid en goedheid

Zachtmoedigheid en goedheid zijn deugden die weinig of niet gewaardeerd worden in onze egoïstische en harde wereld. Men vindt dat uitingen van een zwak karakter. Goedheid heeft al gauw de bijbetekenis van toegeeflijkheid, zwakheid. De zachtmoedigheid van Paulus was voor sommige Korintiërs een aanleiding om hem te verachten en zijn dienst te minachten. De apostel herinnert hen dan ook eraan dat het de karaktertrekken van Christus zelf waren: *"Ik nu, Paulus zelf, vermaan u door de zachtmoedigheid en goedertierenheid van Christus, ik die in uw tegenwoordigheid wel 'nederig' ben, maar in mijn afwezigheid 'moedig' ben jegens u"* (2 Kor. 10:1).

In het Oude Testament staan veel kenmerkende voorbeelden van de deugd van zachtmoedigheid. Van Mozes wordt gezegd: *"Mozes nu was een zeer zachtmoedig man, meer dan enig mens op de aardbodem"* (Num. 12:3). Toch vinden we in de hele Bijbel geen mens die zo vaak kwaad werd als hij. Elke keer als de rechten van God het vereisen, spreekt hij heftig zijn verontwaardiging uit. Maar bij Mara, toen het om zijn eigen eer ging, kon hij zwijgen en zich terugtrekken. David was in zijn geslacht *"de liefelijke in Israëls lofzangen"* (2 Sam. 23:1). Wat zijn er veel geschiedenissen in zijn leven, waarin zachtmoedigheid en goedheid helder stralen. Vaak kwamen ze juist naar voren door de tegenovergestelde houding van de zonen van Zeruja, die harder waren dan hij (2 Sam. 3:39; 16:9).

Toch hadden deze godsmannen ook hun fouten. Mozes doodde een Egyptenaar. Later sloeg hij twee keer op de rots, terwijl hij had moeten spreken. David moest tegengehouden worden in zijn strafexpeditie tegen Nabal. Voor ons is de Heer Jezus het enige onfeilbare Voorbeeld, *"die als Hij uitgescholden werd, niet terugschold, als Hij leed, niet dreigde, maar Zich overgaf aan Hem die rechtvaardig oordeelt"* (1 Petr. 2:23). Het zachtmoedige hart weet te zwijgen. Het is stil en doof op de juiste tijd (Ps. 38:12-15). De beproefde geeft zich (of: het) over aan Hem, die rechtvaardig oordeelt. *"Want op U, Here, hoop ik; Gij immers zult antwoorden, Here, mijn God"* (Ps. 38:16). Hij is volledig onderworpen. *"Ik ben verstomd, ik doe mijn mond niet open, want Gij zelf hebt het gedaan"* (Ps. 39:10). Zo was het Lam van God voor Zijn rechters en beulen.

Zachtmoedigheid kan ook spreken: *"Een zacht antwoord keert de grimmigheid af"* (Spr. 15:1). Toen men Jezus beledigde en Hem ervan beschuldigde de demonen uit te drijven door de overste van de demonen, antwoordde Hij heel rustig. Hij toonde de ongerijmdheid aan van deze bewering (Matt. 12:24-25). Soms stelde Hij ook een vraag, die het geweten aansprak. Toen de Joden stenen opnamen om Hem te stenigen, zei Hij: *"Vele goede werken heb Ik u getoond van mijn Vader; om welk van die werken stenigt u Mij?"* (Joh. 10:31-32). Tegen degenen die Hem ondervroegen over het betalen van belasting aan de keizer, zei Hij: *"Wat verzoekt u Mij, huichelaars?"* (Matt. 22:19). Toen Judas de verrader met vijandige soldaten kwam, zei Hij: *"Vriend, waarvoor ben je hier?"* (Matt. 26:50). Toen de hogepriester bleef aandringen bij het verhoor, antwoordde Hij: *"Waarom vraagt u Mij?"* (Joh. 18:20). En toen één van de dienaars Hem sloeg, zei Hij: *"Waarom slaat u Mij?"* (Joh. 18:24). Zijn doel was altijd de ander met wie Hij sprak, tot zelfonderzoek te brengen. Is dat niet de wijze zachtmoedigheid die aanbevolen wordt door Jakobus? Die zou het kenmerk moeten zijn van het taalgebruik, het gedrag en de wandel van ieder kind van God (Jak. 3:13).

Een zachtmoedige geest weet iemand terecht te brengen die is overvallen door een overtreding (Gal. 6:1). Toen Johannes de Doper in een

ogenblik van ontmoediging twee discipelen stuurde om aan de Heer te vragen (die hem toch vanuit de hemel was aangewezen): *"Bent U Degene die zou komen, of moeten wij een ander verwachten?"* – gaf de Heer een oneindig tactvol antwoord. Maar in dit antwoord zat wel een ernstige berisping (Matt. 11:2-6). De Heer gebruikte dezelfde voorzichtigheid in Zijn omgang met één de farizeeërs: *"Simon, Ik heb u iets te zeggen"* (Luc. 7:40). Toen Hij Petrus iets wilde leren vanwege het ondoordacht antwoord geven aan de ontvangers van de didrachmen, zei Hij: *"Wat denk je, Simon (…)?"* (Matt. 17:24-27).

Nooit ging de Heer Jezus op Zijn rechten staan. Nooit heeft Hij met de boze ruzie gemaakt. Hij bracht Zijn eigen onderwijs in de praktijk (Matt. 5:39). Hij is ons grote Voorbeeld, en later schreef de apostel Paulus: *"een slaaf van de Heer moet echter niet twisten, maar vriendelijk zijn voor allen, geschikt om te leren, verdraagzaam, de tegenstanders met zachtmoedigheid terechtwijzend"* (2 Tim. 2:24-25). De Heer Jezus is de ware Dienstknecht, die door Jesaja is aangekondigd met de woorden: *"Zie, mijn knecht, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb (…) Hij zal niet schreeuwen noch zijn stem verheffen, noch die op de straat doen horen. Het geknakte riet zal hij niet verbreken"* (Matt. 12:18-20; Jes. 42:1-4).

Toen twee discipelen vuur van de hemel wilden laten neerdalen op de Samaritanen, zei de Heer: *"U weet niet van welke geest u bent"* (Luc. 9:55). En toen in de olijvenhof een discipel in een impulsieve reactie de slaaf van de hogepriester sloeg, kreeg hij het bevel het zwaard weer in de schede te steken. Daarbij zei de Heer: *"Of meen je dat Ik mijn Vader niet kan bidden en Hij zal Mij dadelijk meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen?"* Daarna genas Hij het afgeslagen oor.

Sommige mensen zijn zachtmoedig van aard. Zij voegen zich heel gemakkelijk naar de wil van anderen om botsingen te vermijden. Maar in het leven van Christus als het volmaakte spijsoffer, heeft het 'zout' nooit ontbroken en was de 'honing' volledig afwezig. De zachtmoedigheid en de goedheid van Christus gaan juist samen met grote karaktervastheid, die geen compromissen sluit. Een rechtvaardige toorn kwam over Hem toen Hij zag dat de leiders het volk deden dwalen, of dat de rechten van God met voeten werden getreden. Hij joeg de kooplieden de tempel uit, en keerde de tafels van de wisselaars om. Maar om te onderstrepen dat deze acties ongebruikelijk waren, genas Hij direct daarna blinden en kreupelen en rechtvaardigde Hij de kinderen in de tempel (Matt. 21:12-16).

Als het voor een slaaf een eis is om zachtmoedig te zijn, geldt dat ook voor de opziener. De man Gods wordt ook opgeroepen de zachtmoedigheid na te jagen (1 Tim. 3:3; 6:11). Dit maakt deel uit van de vrucht van de Geest (Gal. 5:22), en van het kleed dat de uitverkorenen van God moeten aandoen (Kol. 3:12). Dat is wat gezien wordt in het uiterlijke getuigenis van de gelovigen. Onze zachtmoedigheid moet bekend zijn bij alle mensen. Wij hebben overigens niet veel tijd meer om het te praktiseren. *"Want de Heer is nabij"* (Fil. 4:5). Laten wij dit leren van Hem die zachtmoedig en nederig van hart was, en Zijn komst verwachten (Matt. 11:29). Ja, *"leert van Mij"* zegt onze geliefde Heiland ook tegen ons.

Ger de Koning

Reply

Efeziërs 4:8-10

"Daarom zegt Hij: 'Opgevaren naar de hoge heeft Hij de gevangenschap gevangen genomen en heeft de mensen gaven gegeven'. Dit nu: Hij is opgevaren, wat is het anders dan dat Hij ook is neergedaald naar de lagere delen van de aarde? Hij die is neergedaald, is ook Degene die is opgevaren boven alle hemelen, opdat Hij alles zou vervullen".

Vraag

In welke zin heeft Christus, opgevaren naar de hoge, de gevangenschap gevangengenomen (Ef. 4:8-10)? Is het paradijs toen uit het dodenrijk verplaatst naar de hemel?

Antwoord

Op de Persoon van Christus wordt in Efeziërs 4:8 tot 10 nog eens extra de schijnwerper gericht. Wie is Hij die de genade(gaven) uitdeelt aan de Zijnen, en dat doet met de juiste maat? Hij is Degene die een volkomen overwinning heeft behaald op de vijand. Hij is Degene die als resultaat daarvan boven alles en allen verheven is. Hij is Degene die vanuit die verheven positie gaven uitdeelt aan de leden van Zijn lichaam.

Laten we eerst eens kijken naar de overwinning die in vers 8 wordt beschreven. Dit vers wordt ingeleid met 'daarom' en vervolgens komt er een aanhaling uit psalm 68 (Ps. 68:19). Op het eerste gezicht kan het trouwens vreemd lijken dat Paulus een vers uit het Oude Testament aanhaalt om zijn onderwijs te illustreren. In het Oude Testament is immers nog geen sprake van de Gemeente? Dat heeft hij toch uitvoerig betoogd in het vorige hoofdstuk? Dat klopt, maar in het Oude Testament is wel sprake van Christus, en met het oog op Hém haalt Paulus dit vers aan.

Aan het woord 'daarom' kun je zien dat de aanhaling uit psalm 68 dient als bevestiging van vers 7. In dat vers gaat het om Christus als de Gever. Vers 8 legt de nadruk op zowel de plaats van waaruit Hij geeft, 'de hoge', als dat wat Hij heeft gedaan om gaven te kúnnen geven, namelijk 'de gevangenschap gevangengenomen'. Psalm 68 is een overwinningspsalm. Je leest daar hoe de Here Zijn vijanden verstrooit en op de vlucht jaagt. Koningen die opstandig tegen Hem zijn, vergaan voor Zijn aangezicht. Voor Zijn verdrukte volk betekent Gods optreden bevrijding. Daarom vieren ze feest. Dit tafereel ziet vooruit naar het begin van het duizendjarig Vrederijk.

Paulus haalt deze psalm aan omdat hij weet dat de overwinning, die dan openlijk zal worden gezien, voor het geloof nú al werkelijkheid is. De Heer Jezus is door de dood heengegaan; daarna is Hij opgestaan en 'opgevaren naar de hoge'. In het woord 'opgevaren' proef je de goddelijke kracht, de majesteit van de Overwinnaar. Dat Hij 'de gevangenschap gevangengenomen' heeft, wil zeggen dat Hij de macht heeft ontnomen aan alles waardoor mensen gevangen werden gehouden. Zo lees je in Hebreeën 2:14: 'Opdat Hij door de dood teniet zou doen hem die de macht over de dood had, dat is de duivel, en allen zou verlossen die uit vrees voor de dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren'. Hij heeft voor allen die Hem toebehoren de macht van de zonde, de dood, de wereld en het vlees overwonnen. Hij heeft het paradijs in de hemel nu voor hen opengesteld (Luc. 23:43; 2 Kor. 12:1-4; Openb. 2:7). En Hij heeft bij Zijn hemelvaart vroegere gevangenen meegevoerd in triomf (Matt. 27:52-53). Maar wij moeten niet denken aan een verplaatsing van een deel van de hades o.i.d.

Maar Christus heeft ons niet alleen bevrijd, Hij heeft ons ook gaven gegeven. Eerst heeft God aan Christus gaven gegeven als beloning voor Zijn overwinning. Op Zijn beurt geeft Christus gaven aan hen die delen in Zijn overwinning en dat zijn wij die in Hem geloven. De gaven komen dus van Iemand die heeft overwonnen en nu in de hemel is.

In **vers 8** zien wij dus een Triomfator, die in triomf opvaart naar de hoge. En Zijn overwinning is zeer groot, want Hij heeft niet alleen overwonnen hem die ons gevangen hield, maar ook diens hele apparaat, alles wat hem daarbij ten dienste stond. Ook wij die in gevangenschap waren, zijn bevrijd. Zo kan de Heer ook ons gaven geven.

Vers 9 zegt op welke wijze de overwinning heeft plaatsgevonden. Dat is gebeurd doordat Hij op aarde is neergedaald, en niet alleen op aarde, maar in de lagere delen ervan, wat wil zeggen in de dood. Als Hij alleen op aarde was gekomen, had Hij de gevangenschap niet kunnen gevangennemen.

Hij moest in de dood, in het graf gaan. Het is de overwinning van Iemand die het hol van de leeuw is binnengegaan, die door de dood is heengegaan en daaruit als Triomfator tevoorschijn is gekomen. Hij heeft laten zien dat Hij boven de macht van de satan verheven is. Allen die met Hem verbonden zijn en door het geloof deel hebben aan Zijn werk op het kruis, hebben ook deel aan de gevolgen daarvan.

Zij zijn met Hem aan de macht van de dood onttrokken, en met Hem gezet in de hemelse gewesten. Dit geldt dus alleen voor de gelovigen. Voor de ongelovigen geldt dat zij nog onder de macht van de zonde en de dood zijn.

'Neergedaald naar de <lagere> delen van de aarde' wil niet zeggen: 'nedergedaald ter helle', alsof de Heer Jezus in de hel zou zijn geweest. Dat staat wel in de Nederlandse geloofsbelijdenis, maar niet in de Bijbel. Wel kan gezegd worden dat de Heer Jezus het oordeel van de godverlatenheid onderging toen Hij aan het kruis geoordeeld werd voor onze zonden. Had Hij dat niet gedaan, dan waren wij tot in eeuwigheid in de hel onder de toorn van God geweest. Het oordeel dat Hij onderging, zal niet geringer geweest zijn dan wat ons deel in de hel zou zijn.

Vers 10. Hij is niet in die 'lagere delen van de aarde' gebleven. Hij is, nadat Hij de overwinning heeft behaald, hoog verheven 'boven alle hemelen', met het doel dat 'Hij alles zou vervullen' (vgl. Jer. 23:24). Er is geen diepte zo diep of Hij is er geweest. Er is geen hoogte zo hoog of Hij is erboven verheven. 'Boven alle hemelen' is een merkwaardige uitdrukking. Het is als het ware de overtreffende trap van verhevenheid. In Marcus 16:19 lees je over de eerste trap. Daar wordt Hij, de ware Dienstknecht, 'opgenomen in de hemel'. In Hebreeën 4:14 zie je de tweede trap. Daar is Hij de grote Hogepriester, 'die de hemelen is doorgegaan'. In ons vers is Hij de overwinnende Mens, die is opgestegen 'boven alle hemelen'. Dat is de derde, de overtreffende, de alles te boven gaande trap. Hij zal alles met Zijn tegenwoordigheid vullen.

Het doet denken aan wat we in Efeziërs 1:23 zien. Het verschil is dat het daar om de Heer als God gaat, terwijl het hier gaat om de Heer als Mens. Dit maakt duidelijk dat het gaat om één Persoon, die zowel God als Mens is. Onbegrijpelijk en onverklaarbaar voor het menselijk verstand, maar het geloof 'aanbidt en buigt zich neer'. De heerlijkheid van Zijn Persoon is ondoorgrondelijk, onnaspeurlijk. Dit nodigt ons uit om met Hem bezig te zijn en steeds meer van Hem te genieten en Hem te bewonderen. In de eeuwigheid zal er geen plek in de hemel en ook niet op de aarde zijn, waar Zijn heerlijkheid niet zichtbaar is. Er is dan geen plaats meer voor iets anders. Hij is het en Hij alleen. Wat Hij dan zal zijn, mag nu al zo zijn voor het hart van iedereen die met Hem verbonden is. Op Hem wil de Heilige Geest ons hart richten.

Gedicht

De hemelse Vader zorgt

Ik weet niet hoe mijn weg zal zijn,
'k behoef het niet te weten.
De Vader die Zijn Zoon mij gaf,
zal nimmer mij vergeten.
Hij baant een weg zelfs door de zee,
voor wie Hem toebehoren.
Hij heeft hen, schuilend achter 't bloed,
tot kinderen verkoren.

Mijn Vader heeft de weg al klaar,
voor mij is hij verborgen.
Maar 'k weet dat Jezus Zelf mij leidt,
op God werp ik mijn zorgen.
En als ik aan de toekomst denk,
kan ik mijn aardse leven,
met vast vertrouwen op Zijn zorg,
in Vaders handen geven.

Kris Tavernier

De afgoderij van koning Salomo

"(...) toen Salomo oud geworden was, voerden zijn vrouwen zijn hart mee achter andere goden" (1 Kon. 11:4).

Salomo was een koning vol pracht en praal, die op het hoogtepunt van Israëls bestaan het koningschap heeft ontvangen (we maken hier geen onderscheid tussen Juda en Israël, want het koninkrijk was nog niet gescheurd; dat gebeurde pas in 1 Kon. 12). Hij was een man vol wijsheid, zoals nooit geëvenaard (1 Kon. 3:12, 4:29-34), wiens reputatie tot ver buiten de grenzen van Israël ging (1 Kon. 10); een man die een huis voor de Here God mocht bouwen (1 Kon. 6); een man die zijn volk gediend heeft, zoals dat van een goede koning mag worden verwacht; hij was ook een man die de Here van nabij gekend heeft. Wij mogen in Salomo een type zien van de Koning Zelf op Zijn troon in het duizendjarig Vrederijk.

Des te meer zet zijn levenseinde een domper op dit verhaal. 1 Koningen 11 leest heel anders dan de tien hoofdstukken daarvoor. Daar kun je zo nu en dan wel een 'foutje' ontdekken, maar in dit elfde hoofdstuk loopt het echt helemaal fout. We willen Salomo niet daarop afrekenen, maar wel erbij stilstaan om waarschuwende lessen voor onszelf eruit te leren. Immers: *"Al wat namelijk tevoren geschreven is, werd tot ons onderricht geschreven, opdat wij in de weg der volharding en van de vertroosting der Schriften de hoop zouden vasthouden"* (vgl. Rom. 15:4 NBG).

In 1 en 2 Koningen wordt de geschiedenis van de koningen bezien vanuit het oogpunt van de verantwoordelijkheid van de mens. In Kronieken wordt de geschiedenis beschreven vanuit het oogpunt van de hemel. 2 Kronieken rept met geen woord over deze fase voorafgaand aan de dood van koning Salomo (2 Kron. 9:29-31). Maar in 1 Koningen wordt een heel hoofdstuk aan het droevige levenseinde van deze heerlijke koning gewijd. Het is dan ook goed de lessen van dit hoofdstuk ter harte te nemen, want ook wij dragen verantwoording tegenover onze Heer en God.

Wees gehoorzaam aan Gods Woord

In dit hoofdstuk zien we dat Salomo niet trouw bleef aan Gods Woord. Het was voor de koning van Israël niet goed om veel vrouwen te hebben, omdat deze zijn hart zouden doen afwijken (Deut. 17:17). In het hoofdstuk dat wij voor ons hebben, zien we dit inderdaad gebeuren. Koning Salomo had maar liefst zevenhonderd vorstinnen, en driehonderd bijvrouwen (1 Kon. 11:3). En zoals voorzegd was, verleidden deze vrouwen zijn hart.

Hoe heilzaam was het geweest als Salomo dicht bij Gods Woord was gebleven! Als hij gedaan had zoals in Deuteronomium 17:18-19 staat, dat de koning een afschrift van het wetboek moest hebben om te lezen en te overdenken, om zodoende de HERE te vrezen en niet van Zijn geboden af te wijken. Misschien had hij dat afschrift wel, maar hij handelde zeker niet ernaar.

Salomo had 'vele vreemde vrouwen lief' (1 Kon. 11:1). De uitdrukking 'vreemde vrouwen' heeft geen gunstige betekenis. Het betrof immers vrouwen uit de volken, waarvan God had gezegd: *"(...) gij zult u met hen niet inlaten". "Gij zult u ook met hen niet verzwageren; uw dochters zult gij aan hun zonen niet geven, noch hun dochters nemen voor uw zonen; want zij zouden uw zonen van Mij doen afwijken, zodat zij andere goden zouden dienen, en de toorn des Heren tegen u zou ontbranden en Hij u weldra zou verdelgen. Maar aldus zult gij met hen doen: hun altaren zult gij afbreken, hun gewijde stenen verbrijzelen, hun gewijde palen omhouwen en hun gesneden beelden met vuur verbranden"* (Deut. 7:3-5; zie ook Ex. 34:16).

Alles bij elkaar genomen, hebben we hier drie 'ongehoorzaamheden' van Salomo. Ten eerste moest hij niet zoveel vrouwen hebben. Ten tweede moest hij zeker geen vrouwen hebben uit al die volken. Ten derde moest hij daarentegen hun altaren afbreken, etc. Met betrekking tot dit laatste deed hij ook precies het tegenovergestelde (vs. 7-8). Dit is een belangrijke les voor ons. Blijf gehoorzaam aan het Woord van God!

Bewaar je hart

Het grootste probleem van Salomo vormde zijn eigen *hart*. Allereerst vinden we het woord 'liefhebben' in vers 1. Vervolgens lezen we in vers 2 dat Salomo de vreemde vrouwen 'met liefde aanhing'. Het gevolg was dat zijn hart werd 'meegevoerd'. Treffend staat er dan ook: '(...) zodat zijn hart de HERE, zijn God, niet volkomen was toegewijd' (vs. 4). Laten wij ervoor waken geen 'gedeeld hart' te hebben (vgl. Jak. 1:8). Vriendschap met – en zeker liefde voor – de wereld, staat gelijk aan vijandschap tegen God (Jak. 4:4). Laat je hart volkomen voor de Heer zijn! Als er een andere, wereldse liefde in je hart woont, zul je struikelen en vallen.

Vervolg op pagina 12

Gerard Kramer

Bode, boodschapper, boodschappen

In onze tijd is het voor sprekers in het openbaar heel belangrijk dat ze als 'zender' hun 'boodschap' goed afstemmen op de 'ontvanger' ervan. Soms wordt daardoor creatief omgesprongen met de inhoud van de boodschap. Als het om Gods boodschap voor mensen gaat, dan wordt aan de boodschap echter nooit iets afgedaan. Die boodschap, of het nu gaat om ongelovigen of gelovigen, is namelijk altijd goed en volmaakt in zichzelf. Van de boodschappers die Hij inzet, wordt bovendien volledige inzet gevraagd om de opdracht van hun Zender uit te voeren en Zijn boodschap trouw te brengen. We gaan de op dit punt betrekking hebbende Griekse woorden in deze WoordStudie nader bekijken.

Bode, boodschapper

Het woord 'bode' of 'boodschapper' is in ons Nederlandse Nieuwe Testament de vertaling van het Griekse woord *angelos,* waarin u natuurlijk meteen het woord 'engel' herkent. In die laatste betekenis komt het woord namelijk verreweg het vaakst voor. Maar over engelen gaan we het in dit artikel niet hebben. In de oudste Griekse literaire teksten - met name Homerus, midden 9e eeuw voor Christus - gaat het bij zulke boodschappers echter niet om engelen, maar vaak om gewone 'boden', mensen dus, gezonden door andere mensen. Opmerkelijk is daarbij echter dat zulke 'boden' onder de speciale bescherming van de goden stonden. Alleen via 'boden' was namelijk over grote afstand communicatie tussen mensen onderling mogelijk, en daarom had deze beroepsgroep een bijzondere positie.

Daarnaast kende ook het heidendom 'boden' van een hogere orde, die bovendien niet door mensen maar door de goden gezonden waren. Een goed voorbeeld van zo'n hoger type *angelos* was de god Hermes, de 'bode' van de goden; in Lystra zag men Paulus voor Hermes aan, 'omdat hij het woord voerde' (Hand. 14:12). De oorspronkelijke betekenis van *angelos* is in het Nieuwe Testament bewaard gebleven in Lucas 7:24 ('Toen nu de boden van Johannes waren weggegaan ...'); 9:52 ('En Hij zond boden voor Zich uit'); Jakobus 2:25 ('toen zij - d.i. Rachab - de boodschappers opgenomen en langs een andere weg uitgelaten had'). Een door God gezonden 'bode' van vlees en bloed was Johannes de Doper, over wie Maleachi al geschreven had: 'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg voor U heen zal bereiden' (Mal. 3:1, geciteerd in Matt. 11:10).

Boodschappen, berichten

Een bode of boodschapper kwam natuurlijk met een boodschap, in het Gr. een *angelia.* Dit woord komt slechts voor in 1 Johannes 1:5 ('En dit is de boodschap die wij van Hem gehoord hebben en u verkondigen'), en in 1 Johannes 3:11 ('Want dit is de boodschap die u van [het] begin af hebt gehoord'). Anders gezegd: een boodschapper kwam iets 'boodschappen' of 'berichten' (Gr. *angelloo*); zie alleen Johannes 20:18 ('Maria Magdalena ging de discipelen berichten dat zij de Heer gezien en dat Hij haar dit gezegd had').

Een speciale boodschap

Dat het woord 'evangelie' (Gr. *euangelion*) de betekenis 'blijde boodschap' had, is tamelijk bekend. Ook dit woord had echter een heidense voorgeschiedenis. De oude Grieken gebruikten het om het goede nieuws, de blijde boodschap, van een overwinning mee aan te duiden, maar ook van de geboorte van een kind of van iemands benoeming in een hoog ambt.

Dat gold ook voor het bijbehorend werkwoord *euangelizomai,* dat in het Nieuwe Testament doorgaans vertaald is als 'verkondigen', 'als evangelie verkondigen' en gebruikt wordt om evangelisatiearbeid te beschrijven (zo bijv. in Luc. 4:43; 9:6; Rom. 15:20). Zo staat in Lucas 16:16 letterlijk: 'sindsdien wordt het koninkrijk van God geëvangeliseerd', hetgeen in de Telosvertaling is weergegeven als: 'sindsdien wordt het evangelie van het koninkrijk van God verkondigd'. Iets dergelijks zien we ook in Lucas 2:10, waar letterlijk staat: 'Want zie, ik evangeliseer (ik verkondig als blijde boodschap) u grote blijdschap'.

Ger de Koning

De genezing van Naäman

2 Koningen 5

“Zijn lichaam werd weer gezond, als het vlees van een kleine jongen, en hij werd rein” (vs. 14).

Het verhaal van de genezing van Naäman is altijd weer boeiend. Naäman is een zeer voornaam man, een legeroverste van Syrië. Maar hij is ongeneeslijk ziek en gaat een zekere dood tegemoet. Hij is niet alleen hoog in rang, hij heeft zich ook onderscheiden door dappere daden. Hij is een krijgsheld. Als mens moet hij beminnelijk zijn geweest. Mensen die, al leven zij zonder God, in hun leven toch respectvol met anderen omgaan, zullen daarvoor zegen van de Heer ontvangen. Dat heeft Naäman ervaren. Zijn omgeving loopt met hem weg en bij zijn baas, de koning, staat hij in hoog aanzien. Zijn dienaren spreken hem aan als ‘vader’, en hij staat open voor wat zij zeggen. Ook het meisje dat als gevangene is meegevoerd, heeft met hem te doen. Maar noch zijn hoge positie, noch zijn bijzondere prestaties, noch zijn beminnelijk karakter kunnen voorkomen dat de ziekte die hij heeft zijn verwoestend werk blijft doen.

Naäman, die niet hoort bij Gods aardse volk Israël, is zo een beeld van de zondaar die leeft zonder God en die daarom het loon van de zonde, de dood, tegemoet gaat. Uit onverwachte hoek komt er echter een boodschap van hoop. Een in Israël gevangen genomen meisje vertelt Naämans vrouw wie hem beter kan maken. Zij zegt het tegen haar man, haar man gaat naar zijn heer en die schrijft een brief aan zijn collega in Israël. Het getuigenis van een jong meisje over de God van Israël komt hierdoor voor de groten der aarde. Zo werkt God vandaag ook door dat wat geen aanzien heeft, door mensen die niet hoog van zichzelf denken, die het goede voor anderen zoeken door hen te wijzen op de ware Man Gods, de Heer Jezus. Schitterend toch, dit meisje?

De koning van Israël, vervuld van achterdocht en ongeloof, denkt dat zijn collega een aanleiding zoekt met hem in oorlog te komen. Elisa hoort van zijn reactie en zegt hem Naäman naar *hem* toe te sturen. Als Naäman bij Elisa komt, krijgt hij de opdracht zich zevenmaal in de Jordaan onder te dompelen. Dat is nu niet bepaald wat Naäman zich van zijn genezing had voorgesteld. Hij had zo zijn eigen idee hoe dat in het werk zou moeten gaan en hij had er grif geld voor meegenomen om Elisa’s optreden te belonen. Naäman moest nog iets leren. Hij moest niet alleen bij de juiste persoon zijn, maar hij moest ook *gehoorzaam* doen wat die persoon hem opdroeg.

Als een mens overtuigd is van zijn zonden, mag hij daarmee naar God gaan. Maar bevrijding van de zondenlast kan niet gebeuren volgens de eigen denkbeelden die iemand daarover heeft. Alleen door het geloof in de Heer Jezus, zonder enige poespas van menselijke inspanning of vertoon, is redding mogelijk. Hier moet alles van God komen en moet de mens zich volledig naar Zijn wil richten. Daarom wordt de bekering ook wel *‘geloofsgehoorzaamheid’* genoemd (Rom. 1:5). Gehoorzaam doet Naäman dan wat Elisa heeft gezegd, en zo wordt hij genezen. Dolgelukkig wil Naäman Elisa belonen, maar de profeet weigert beslist. Aan de genezing mag niet de geringste gedachte van betaling worden verbonden. Dat mag ook nooit gebeuren in de prediking van het evangelie.

Gechazi denkt daar anders over. Hij ziet een geweldige rijkdom aan zijn neus voorbijgaan. Hij verzint een smoes en haalt een deel van de rijkdom toch nog naar zich toe. Maar hij haalt nog meer naar zich toe. Met de buit, die hij niet hoeft terug te geven, haalt hij ook de *melaatsheid* van Naäman naar zich toe. In hem voltrekt zich het woord uit 1 Timoteüs 6 vers 10. Hoe heeft hij zo dwaas kunnen zijn te proberen de man Gods te bedriegen?

Lees nu nog een keer 2 Koningen 5.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *‘Heer, dank U voor de voorbeelden in de personen van dit hoofdstuk. Ze hebben allemaal een les voor mij, hetzij als een voorbeeld om na te volgen, hetzij als waarschuwing. Help mij Uw werk van genade in deze wereld te bevorderen en niet af te breken’.*

Hugo Bouter

De betekenis van het blauwpurper of hemelsblauw in de tabernakeldienst

Exodus 28:31; Numeri 4:5-6; 15:37-38

Blauw is de kleur van de hemel, en van de troon van God (Ex. 24:10); deze kleur was onafscheidelijk verbonden met de tabernakeldienst. Het blauwpurper of hemelsblauw (SV) domineerde (1) in de kleding van de hogepriester, en (2) bij het transport van de ark van het verbond onderscheidde het blauwpurperen dekkleed de troon van God van de overige heilige voorwerpen die door de Levieten werden gedragen tijdens de reis door de woestijn. Bovendien speelde deze kleur ook een rol bij (3) de kleding van de gewone Israëliet: in de gedenkkwasten aan de hoeken van hun kleren was een blauwpurperen draad verwerkt.

De tabernakeldienst was een zinnebeeld en schaduw van de hemelse dingen (Hebr. 8:5). De kern van de brief aan de Hebreeën is dat wij als christenen een *hemelse* Hogepriester hebben, die dienst doet in het *hemelse* heiligdom, 'de ware tabernakel, die de Heer heeft opgericht, niet een mens' (Hebr. 8:1-2). Het is treffend dat de kleur van de hemel zo dominant aanwezig was in de oudtestamentische eredienst, die een beeld vormde van de nieuwe en hemelse dingen die nu hun intrede hebben gedaan met de komst van Christus, Zijn verheerlijking in de hemel, en de uitstorting van de Heilige Geest hier op aarde.

In de kleding van de hogepriester was het blauwpurper of hemelsblauw nadrukkelijk aanwezig, met name in het opperkleed van de efod, dat geheel van blauwpurper was vervaardigd. Maar ook in de efod zelf was het verwerkt, in de gordel aan de efod en in het borstschild der beslissing. Het borstschild was bovendien met een blauwpurperen snoer vastgebonden op de efod, en de gouden plaat was met een blauwpurperen snoer bevestigd aan de voorkant van de tulband die Aäron op zijn voorhoofd droeg. Op de zomen van het blauwe opperkleed dat de hogepriester droeg, waren ook nog granaatappels in blauwpurper gezet (Ex. 28). Dit alles bepaalt ons bij het feit dat wij een hemelse Hogepriester hebben, die altijd daarboven leeft om voor ons te bidden en te pleiten (Hebr. 7:25).

Het is goed te weten dat wij een Heer in de hemel hebben, maar wij dragen het getuigenis aangaande Zijn Persoon en Zijn werk ook met ons mee op onze reis door dit leven. Wij doen om zo te zeggen hetzelfde als de Levieten, die de ark op hun schouders droegen tijdens de woestijnreis. De tent der samenkomst en de ark van het verbond vormden het middelpunt van de legerplaats van de Israëlieten. Christus is met ons alle dagen, en Hij is ook in het midden van de Zijnen, die in Zijn naam vergaderd zijn (Matt. 18:20; 28:20). Wij mogen Zijn naam met ons meedragen, terwijl wij op weg zijn naar een beter, dat is een hemels vaderland. Bij de roeping van Saulus zei de Heer tegen Ananias: 'Ga, want deze is Mij een uitverkoren vat om Mijn naam te dragen zowel voor volken als koningen en zonen van Israël' (Hand. 9:15). Draagt u de naam van Jezus met u mee? Getuigt u van Hem? Verkondigt u Zijn deugden, Zijn heerlijkheden? Spreekt u over uw Heer in de hemel, die door Zijn Geest ook in ons woont? Wij zien dit in type, zoals gezegd, bij het transport van de ark door de woestijn. Het buitenste dekkleed van de overige heilige voorwerpen was steeds een bedekking van tachasvel, dat goed bestand was tegen de invloeden van weer en wind. Maar bij de ark der getuigenis was het een kleed, geheel van blauwpurper gemaakt (Num. 4:6). Christus is uniek, Zijn naam is uniek. Er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij behouden moeten worden (Hand. 4:12).

In de verplichting voor de Israëlieten om gedenkkwasten aan hun kleren te maken, waarin een blauwpurperen draad was verwerkt (Num. 15:38), zien wij nog een ander aspect van de christelijke levenswandel. De kleding spreekt van onze levensopenbaring, van onze handel en wandel. Is daarin iets zichtbaar van de hemel, van de hemelse dingen die aan ons zijn toevertrouwd? Wij kunnen ook denken aan het kostbare Woord van God, dat wij met ons meedragen als christenen. Kan dat Woord inderdaad zijn stempel drukken op ons leven, zodat wijzelf maar ook anderen telkens weer bepaald worden bij onze hemelse roeping en bij onze hemelse toekomst? Is er die hemelsblauwe draad in ons leven?

Hugo Bouter

Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid

Voorkennis en voorbestemming

Romeinen 8:28-30

Zijn vreugde was met de mensenkinderen

Deze verzen – Romeinen 8:28-30 – gunnen ons een blik in Gods raadsbesluiten, zelfs al vormen die niet speciaal het onderwerp van de brief aan de Romeinen. Want het gaat in deze brief met name om onze eigen verantwoordelijkheid als mensen tegenover God (eerst als levend in de zonde, daarna als levend gemaakt in Christus Jezus). Toch krijgen we de indruk dat de apostel Paulus hier een tipje van de sluier wil oplichten en ook de andere kant wil belichten: de kant van God, de eeuwige raadsbesluiten die God bij Zichzélf heeft voorgenomen (onafhankelijk van de toestand van de mens en de menselijke verantwoordelijkheid). God heeft in mensen een *welbehagen* gevonden. De vreugde van de Wijsheid van God, dat is Christus, was 'met de mensenkinderen' (Spr. 8:30-31). Pas later in het Nieuwe Testament – en wel in de brief aan de Efeziërs – vinden wij een meer volledige uiteenzetting van deze eeuwige raadsbesluiten, die God in Christus ten uitvoer brengt.

Het eerste onderdeel van Gods raad is Zijn *voorkennis*. Gods voorkennis is een aspect van Zijn alwetendheid. Als mensen moeten wij kennis *verwerven*, en wij doen dat door middel van de informatie die wij krijgen. Wij hebben dus pas kennis nadat die ons is meegedeeld. Maar God bezit *van tevoren* al kennis, vóórdat de dingen plaatsvinden en de personen op het toneel verschijnen. Gods kennis kent niet de grenzen van de tijd. Zijn voorkennis staat boven de tijd, zoals God Zelf boven de tijd staat. Hij weet van tevoren wat er zal gebeuren. Hij verkondigt 'van den beginne de afloop en vanouds wat nog niet geschied is' (Jes. 46:10).

Uitverkoren in Christus

Gods voorkennis draagt echter ook een actief karakter. Het is niet alleen kennis over wat er gaat gebeuren, maar tevens kennis die bepáált wat er gaat gebeuren. Deze voorkennis drukt haar stempel op de loop der dingen. Ze houdt verband met Gods soevereine, vrijmachtige verkiezing. Zo lezen wij in 1 Petrus 1:2 over de 'uitverkorenen naar de voorkennis van God, de Vader'. God heeft de Zijnen van tevoren gekend én gekozen, en wel om hen aangenaam te maken in Zijn geliefde Zoon (Ef. 1:6). Verder wordt de voorkennis van God in de Schrift in verbinding gebracht met de Persoon en het werk van Christus. Hij werd overgeleverd door de bepaalde raad en voorkennis van God. Hij is ook voorgekend vóór de grondlegging van de wereld als het Lam van God (Hand. 2:23; 1 Petr. 1:20).

Hier in Romeinen 8 wordt de *voorkennis* gekoppeld aan de *voorbestemming*: 'Want die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij ook tevoren bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders'. Voorbestemming gaat nog iets verder dan verkiezing. Hieronder wijden wij een korte bespreking aan beide begrippen.

Mensen op wie de gunst van God rust

In het eerste hoofdstuk van de brief aan de Efeziërs vinden wij de verkiezing in vers 4, en de voorbestemming in vers 5. De verkiezing is hier Gods genadige keuze van eeuwigheid van een aantal mensen (de gelovigen behorend tot de Gemeente), met het doel hen heilig en onberispelijk vóór Hemzelf te plaatsen in liefde (Ef. 1:4). Wij hadden een nieuwe natuur nodig die in overeenstemming was met Gods wezen, zowel met Zijn heiligheid als met Zijn liefde. Want God is licht, en God is liefde. Dit voorrecht wordt ons geschonken in de nieuwe geboorte.

Vervolgens zien wij dat de voorbestemming betrekking heeft op het feit dat God ons tevoren door Jezus Christus tot het zoonschap voor Zichzelf heeft bestemd, naar het welbehagen van Zijn wil (Ef. 1:5). De gelovigen zijn niet alleen *kinderen*, maar ook *zonen* van God. God heeft hen in Christus gesteld in de positie van zonen. De verkiezing houdt dus verband met het *kindschap*, de voorbestemming met het *zoonschap*. Het zoonschap is om zo te zeggen een extra zegen.

Het kindschap is de eerste vereiste om voor Gods aangezicht te kunnen bestaan. Zonder een natuur te bezitten die in overeenstemming met God is, kunnen wij niet erkend worden als Zijn kinderen. Maar behalve het *kindschap* heeft God ons ook het *zoonschap* gegeven: wij zijn door genade de medegenoten, de metgezellen van de Zoon van God. Christus is Mens geworden om ons te kunnen verlossen en ons tot God te brengen. De Zoon van God heeft ons als zonen voor Gods aangezicht geplaatst, zonen waarin God Zijn welgevallen vindt.

Dit sluit duidelijk aan bij wat wij in Romeinen 8 hebben gelezen: God heeft ons tevoren bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn (Rom. 8:29). God wil beelddragers hebben van Zijn Zoon. Dat is de kern van de voorbestemming. Het doel daarvan is dat Christus de Eerste wordt onder vele broeders en dat Zijn heerlijkheid op hen afstraalt. Dit is een bijzondere zegen, die alleen ons deel kon worden op grond van een goddelijke voorbeschikking vóór de grondlegging van de wereld. De goddelijke predestinatie had dus onze zegen, ons eeuwig heil op het oog. Daarentegen hebben de vaten van de toorn zichzélf tijdens hun leven tot het verderf toebereid (Rom. 9:22).

Geroepen tot Gods eigen heerlijkheid

Wij begrijpen dat deze speciale voorbestemming ook noodzakelijk was, omdat de normale plaats van de mens *op aarde* is. ‘De hemel is de hemel van de Here, maar de aarde heeft Hij de mensenkinderen gegeven’ (Ps. 115:16). Er is nu echter een Mens ín de hemel geplaatst, ín de heerlijkheid van God, omdat God door Hem is verheerlijkt op de aarde (Joh. 13:31-32; 17:4-5; Hand. 7:55-56). Maar deze Mens, de Mens Christus Jezus, is daar niet alleen. Hij heeft medegenoten, Hij heeft broeders. Hij is verbonden met een gezelschap van zonen van God, en te midden van hen is Hij de *Eerstgeborene*. Dat wil zeggen dat Hij de éérste plaats onder hen inneemt. Hij is met hen verbonden, maar wordt wel van hen onderscheiden.

Dat is Gods raadsbesluit. Hij wilde ons het zoonschap schenken en ons tot beelddragers van Zijn geliefde Zoon maken: met Hem geplaatst in dezelfde hemelse heerlijkheid. God heeft ons deze volkomen nieuwe positie geschonken, die ver uitgaat boven het deel van Adam in de hof van Eden. Daarom bezitten wij nu het voorrecht dat wij God mogen aanspreken met de woorden ‘Abba, Vader!’ (Rom. 8:15; Gal. 4:6). Deze relatie met de Vader is de vrucht van het verlossingswerk van de Zoon, die ons als de Opgestane dan ook Zijn broeders noemt (Ps. 22:23; Joh. 20:17).

Maar wij zullen pas volledig aan het beeld van Gods Zoon gelijkvormig zijn bij Zijn wéderkomst. Dan zal Hij als Heiland, als Verlosser voor ons verschijnen om het lichaam van onze vernedering te veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid (Fil. 3:20-21). Daarom is er aan het zoonschap nu nog een verwachting, een levende hoop verbonden. Wij zuchten bij onszelf in de verwachting van (de volle omvang, het volle resultaat van) het zoonschap: de verlossing van ons lichaam, d.w.z. dat ons lichaam wordt veranderd tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Christus’ heerlijkheid (Rom. 8:23; Fil. 3:21).

Het doel van de voorbestemming is dus deze toekomstige heerlijkheid, hoewel Christus ons daar nu al vertegenwoordigt en wij daar *in Hem* reeds geplaatst zijn. Daarom is de *verheerlijking* de laatste stap van het heilsplan van Romeinen 8. In de brief aan de Efeziërs vinden wij een bevestiging van deze gedachte. Want de voorbestemming wordt daar niet alleen genoemd als de grondslag van het zoonschap, maar ook als de basis van de toekomstige heerlijkheid die wij zullen beërven. Wij zijn zowel *zonen* als *erfgenamen*. Want in Christus zijn wij ook erfgenamen geworden, waartoe wij ‘tevoren bestemd waren naar het voornemen van Hem die alles werkt naar de raad van Zijn wil’ (Ef. 1:11).

Wat een plaats hebben wij ontvangen dankzij deze goddelijke voorbeschikking! Tot in eeuwigheid zullen wij als verheerlijkte mensen de Vader en de Zoon mogen omringen, als kinderen en zonen van de Vader en als broeders van de Heer Jezus. Bovendien zullen wij ook mogen delen in de uiterlijke *manifestatie* van de heerlijkheid van God, wanneer Christus als Hoofd over alle dingen Zijn heerschappij over de aarde zal aanvaarden.

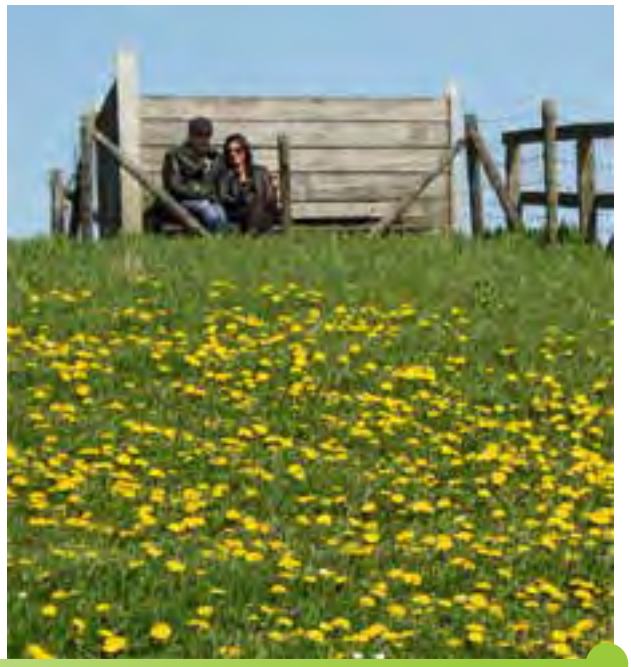

Vervolg van pag. 6

Het is een ernstige waarschuwing, die twee kanten heeft: ‘uw dochters zult gij aan hun zonen niet geven, noch hun dochters nemen voor uw zonen’. Enerzijds moeten we de wereld niet opzoeken, en anderzijds moeten we ervoor waken dat de wereld niet bij ons kan binnendringen.

Blijf trouw

Salomo is een man geweest die God waarachtig gediend heeft. Maar ‘toen Salomo oud geworden was’, was daar niet zoveel van over. Zijn vroegere verdiensten hielpen hem dan ook niet. Het was slechts omwille van zijn vader *David* (vs. 12), dat het rijk niet scheurde toen Salomo nog leefde; het was dus niet omwille van hemzelf.

Salomo is niet trouw gebleven aan God. Hij volgde de HERE niet ‘ten volle’. De Statenvertaling vertaalt: ‘(...) en *volhardde* niet de HERE te volgen’. Dit lijkt mij de juiste lezing. Hij is er niet in geslaagd zijn leven lang met de HERE te blijven rekenen. Het gevolg was dan ook dat hij God niet langer behaagde: *“Mijn rechtvaardige zal uit geloof leven, als hij nalatig wordt heeft mijn ziel in hem geen welbehagen”* (Hebr. 10:38). Dit laatste, God welbehaaglijk te zijn, is een kenmerk van het christenleven (vgl. Kol. 1:10).

Terwijl andere godsmannen in het Oude Testament met God wandelden tot aan het einde, deed Salomo dit niet. In het tweede deel van 1 Koningen 11 zien wij hoe God daarop reageerde. Hij liet tegenstanders tegen Salomo opstaan (vs. 14, 23, 26). Tot drie keer toe bood God hem daarmee de mogelijkheid om tot berouw en inkeer te komen. De ‘vredekoning’ zoals we hem kenden, kende nu geen vrede meer. Dat is ook wat de gelovige vandaag zal ontdekken, wanneer hij van God afdwaalt. Hij is zijn innerlijke vrede kwijt.

Misschien dacht Salomo wel (zoals ook Noach mogelijk), dat hij zijn levenstaak had volbracht. Noach bouwde de ark, Salomo bouwde de tempel. Met beide mannen ging het daarna mis. Ik kan mij voorstellen dat iemand die ouder wordt, gaat denken: ‘Mijn einde kan nu wel naderen, wat wil ik nog voor mezelf, laat ik het er maar eens van nemen’. En zo kan het ook gaan bij jongere gelovigen, nadat ze een echt werk voor de Heer hebben mogen doen: ‘Laat ik maar eens gaan genieten, dat heb ik nu wel verdiend’. Er is natuurlijk niets verkeerds aan rust en aan genieten. Maar als het gaat om onze relatie met God, dan is er geen pauze of einde. Dan is er niet zoiets als: ‘Laat ik het er nu maar van nemen, God kan wel even wachten’. Met je partner of je kinderen gaat dat ook niet. Ga geen dromen, verlangens of ambities koesteren buiten God om. Maar wees je leven lang een voorbeeld, zoals er staat in Hebreeën 13:7 met betrekking tot de voorgangers: *“(...) volgt, terwijl u het einde van hun wandel beschouwt, hun geloof na”*. Salomo is jammer genoeg geen ‘goede voorganger’ gebleven. Geve de Heer in Zijn grote genade dat er vandaag wel veel goede voorgangers zijn, die tot hun einde toe zullen volharden.

Colofon

Doelstelling

‘Rechtstreeks’ is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **‘…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus’** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

‘Rechtstreeks’ is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van ‘Rechtstreeks’ zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Onze relatie met God kent geen pauze of einde

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 5 - mei 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Waar komt het nieuws vandaan en wat doet het (met) ons?

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Waar komt het nieuws vandaan en wat doet het (met) ons?

2 **Christus leren kennen**

4 **Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid**

De roeping

5 **Gedicht**

Jezus volgen

6 **De eerste en de laatste Adam**

7 **Vrijgelaten en vrij**

8 **De drijvende bijl**

2 Koningen 6:1-7

9 **Reply**

Een vraag over het kruis dragen (deel 1)

10 **Het teken van Jona**

Er komt elke dag veel nieuws op ons af. Hoe wij op de nieuwsfeiten reageren, hangt af van onze betrokkenheid. Informatie over files zal ons niets doen, zolang wij de weg niet op hoeven te gaan. Het ligt anders als wij zien dat er een file staat op de route die wij rijden. Er is nieuws dat ons raakt, ook al zijn wij er niet persoonlijk bij betrokken. De emoties die het nieuws bij ons oproept, zijn vrij zelden gevoelens van blijdschap. Vaker gaat het om gevoelens die variëren van meewarig medelijden tot diepe verontwaardiging en machteloze woede. Wat wij horen over Robert M., die een groot aantal heel jonge kinderen heeft misbruikt, brengt diepe afschuw teweeg. Eenzelfde gevoel kan over ons komen als wij horen over de praktijken van loverboys en mensenhandelaars, die meisjes en vrouwen in de prostitutie dwingen.

Een andere categorie is die van de geweldsmisdrijven. Het schokt ons als wij horen dat iemand meerdere personen heeft gedood. Meervoudig moordenaar Tristan van der Vlis en de Noorse massamoordenaar Anders Breivik zijn daarvan maar een paar recente voorbeelden. Doen incidenteel misbruik en een enkelvoudige moord ons eigenlijk nog wel wat? Seks – als ultiem voorbeeld van begeerte of lust – en geweld zijn de elementaire verschijningsvormen van de zonde. Seks (losgemaakt van de manier waarop God die heeft gegeven) en geweld (niet toegepast door de overheid, aan wie God het gebruik van gepast geweld heeft gegeven), zijn monsters die de samenleving verwoesten. Beide zaken zien wij in de eerste twee zonden die in de Bijbel worden beschreven. Eva zag een boom die een lust was voor het oog, een boom die begerenswaardig was (Gen. 3:6). Zij nam en at, en de onschuld was verdwenen. Eva had Satan geloofd en God voor leugenaar uitgemaakt. Als de verbinding met God verbroken is, heeft dat direct gevolg voor de relaties tussen mensen. Dat zien wij in het volgende hoofdstuk, waar Kaïn zijn broer Abel vermoordt (Gen. 4). In het kielzog van de begeerte volgt het geweld. Hier ligt de oorsprong van ons dagelijks nieuws. Niets nieuws onder de zon, dus.

Het is opmerkelijk dat Jakob deze twee zonden ook in deze volgorde noemt, als hij zijn oudste drie zonen zegent. Hij veroordeelt het seksuele kwaad van Ruben en de uitbarsting van geweld door Simeon en Levi (Gen. 49:3-7). Als Jakob al zijn zonen heeft gezegend, lezen we dat hij *"elk met een eigen zegen"* zegende. Dat geldt dus ook voor Ruben, en Simeon en Levi. Het kan vreemd lijken om hier van een *zegen* te spreken. Toch is het een *zegen* om gewezen te worden op ons falen. Wij kunnen dat dan belijden en vervolgens verder gaan met de Heer, om door Hem gezegend te kunnen worden. Hebben wij dezelfde afschuw van deze (en natuurlijk ook van andere) zonden als Jakob, die duidelijk afstand nam van het kwaad van zijn zoons?

Onze beoordeling en ons besef van zonde is alleen juist, als wij de juiste normen hanteren die wij vinden in Gods Woord. Het is mijn wens dat dit nummer van Rechtstreeks daaraan zal bijdragen. Namens de redactie, Ger de Koning

J. Koechlin

Christus leren kennen

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn gehoorzaamheid

Gehoorzamen is de wil van iemand anders doen als verstandelijk en verantwoordelijk schepsel. De mens doet dit in tegenstelling met het dier. Een dier wordt geleid door redeloze driften, die voortkomen uit de aard van de soort. Maar de mens is een redelijk wezen, en daarom kan hij handelen met verstand. Het afhankelijk zijn van de Schepper is bij de mens geen automatisme zoals bij het dier. Daarom is het gehoorzamen aan de wil van God een bewuste zaak.

Gehoorzaam zijn aan God is geen rem op de ontplooiing van de persoonlijkheid van de mens. Nee, het is juist het bewijs van zijn waardigheid als een hoger wezen, waardoor er gemeenschap met God mogelijk is. Toen de mens op de proef werd gesteld in de hof van Eden, verbrak hij de band van de gehoorzaamheid jegens God. Door zich te onttrekken aan de leiding van de Schepper en Zijn gezag te loochenen, heeft hij in zekere zin zijn bestaansrecht verloren: *"Samen zijn zij nutteloos geworden"* (Rom. 3:12). De onafhankelijkheid en opstandigheid die de mens kenmerken sinds de zondeval, staan in schril contrast met *"de gehoorzaamheid van Christus"* (vgl. 1 Petr. 1:2). Christus kwam in de wereld om deze gehoorzaamheid te openbaren. Hij verklaarde: *"Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God!"* (Hebr. 10:7, 9). Hij *alleen* heeft de wil van God volmaakt vervuld.

Hij is evenals de eerste mens ook op de proef gesteld, voordat Hij Zijn dienstwerk begon. Hij heeft de satan ontmoet in de woestijn, maar Hij is trouw en gehoorzaam bevonden. Hij leefde van alle woord dat uit de mond van God uitgaat. Hij wilde God alleen dienen en week niet af van wat er in Gods Woord geschreven staat. Filippenzen 2 vat in het kort de weg van de tweede Mens samen, een weg die in contrast staat tot die van de eerste mens. Christus is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de kruisdood (Fil. 2:8). Hebreeën 5 omschrijft het als volgt: Hij heeft *"hoewel Hij Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij geleden heeft; en volmaakt geworden is Hij voor allen die Hem gehoorzamen een oorzaak van eeuwige behoudenis geworden"* (Hebr. 5:8-9). Als de soevereine God, die recht had op de onderworpenheid van alle schepselen, was het voor de Zoon iets geheel nieuws om te gehoorzamen. En Hij heeft dit ervaren door het lijden heen, omdat Hij bleef gehoorzamen in een wereld die in opstand was tegen God.

Maar de gehoorzaamheid van Jezus Christus wordt niet alleen tegenover de ongehoorzaamheid van Adam geplaatst. Nee, net zoals Zijn liefde, blijdschap, vrede, is Zijn gehoorzaamheid van een soort die niet voorkomt in de natuur van de zondige mens. De zonde heeft in onze geest het begrip gehoorzaamheid vervalst. In de praktijk van alledag is het begrip gehoorzaamheid een synoniem voor slavernij. Wanneer we de harde slavernij die de overste van deze wereld de mensen oplegt, buiten beschouwing laten, is buigen onder de wil van een ander wel een bekende zaak voor ons. In verschillende gradaties hoort de overheersing van de mens over anderen bij de structuur van de samenleving. Dat is de reden dat voor ons het woord gehoorzamen geassocieerd wordt met onaangename dwang. Het is een gevoel van onderdrukking, waaraan men zich probeert te ontworstelen. Zelfs de wet is door Israël als zodanig ervaren.

Maar de gehoorzaamheid van Jezus Christus is geen onaangename dwang, die de eigen wil eronder houdt. Zij is niet te vergelijken met onze ervaringen. Zij buigt zonder vragen te stellen. God heeft Zijn raadsbesluiten en Hij is wijs. Ik kan me alleen maar naar Zijn wil voegen. Ik erken die wil als *"de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God"* (Rom. 12:2), simpel vanwege het feit dat het de wil van God is. De gehoorzaamheid waartoe ik geroepen ben is van dezelfde aard als die van Jezus Christus. Het is de normale vrucht van het vertrouwen in een God die men kent. Ik ben mij bewust van de volmaaktheid van die goddelijke wil, en ik kan dus niet anders. Zo gehoorzaamde

Christus als de *wijze Zoon,* die luisterde naar de stem van de Vader (Spr. 13:1).

Jesaja zegt dat Hij als de ware Dienstknecht telkens luisterde naar Gods stem: "*Hij wekt elke morgen, Hij wekt mij het oor, opdat ik hoor zoals leerlingen doen*" (Jes. 50:4). En als het gaat om Zijn *werken*, lezen wij dat Hij uit de hemel was neergedaald niet om Zijn eigen wil te doen, maar de wil van Hem die Hem gezonden had (Joh. 6:38). Wanneer Hij sprak, dan had de Vader Hem een gebod gegeven wat Hij zeggen en spreken moest (Joh. 12:49-50). Bij iemand als Paulus zien wij bij een dergelijke gelegenheid, dat hij door de liefde voor zijn volk de raad van de Geest om niet naar Jeruzalem op te gaan, naast zich neerlegde (Hand. 21:4). Zoiets vinden wij niet bij de Heer Jezus, die hoewel Hij Marta, Maria en Lazarus liefhad, toch in de plaats bleef waar Hij was, totdat de Geest Hem zei naar Betanië te gaan (Joh. 11). Hij liet Zich *niet* leiden door de omstandigheden, door gevoelens, of door wat anderen ervan zouden kunnen denken. Hij handelde niet overhaast of traag. Hij handelde en sprak als de gehoorzaamheid aan de heilige wil van de Vader dat vereiste.

Alleen deze wil was in het hart van de Zoon, zelfs toen Hij op unieke wijze op de proef werd gesteld en deze wil het kruis vereiste. Getsemane toont ons hoe zwaar het vooruitzicht van de godverlatenheid de Heiland terneer drukte, en hoe zwaar het vooruitzicht tot zonde gemaakt te moeten worden en de dood te moeten smaken voor Hem was. Maar ook toen bleef Hij gehoorzaam. Tot in de dood is Hij gehoorzaam geweest, ja, tot de kruisdood: *"Moge evenwel niet mijn wil maar de uwe gebeuren"* (Luc. 22:42). Nooit zal de gehoorzaamheid van ons een dergelijk groot offer vragen. Maar wij zijn wel geroepen tot deze gehoorzaamheid, de gehoorzaamheid van Jezus Christus. Niet als een wettische dienst uit angst of vrees, maar als een blijde dienst die voortkomt uit een bewuste relatie. Het is niet het gehoorzamen uit noodzakelijkheid, maar uit *liefde*.

De gehoorzaamheid van Jezus Christus was uit liefde: *"Ik heb lust om Uw wil te doen, Mijn God"* (Ps. 40:9). Hij had de Vader lief en deed dus wat de Vader Hem had geboden (Joh. 14:31). Hetzelfde beginsel geldt ook voor ons. De Heer beveelt ons: "*Wie Mijn geboden heeft en ze bewaard, die is het die Mij liefheeft* (Joh. 14:21). De gehoorzaamheid komt voort uit de liefde en is ook het zichtbare gevolg ervan. *"Neemt Mijn juk op u en leert van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart (…) want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht"* (Matt. 11:28-30). In dezelfde mate dat wij de Heer liefhebben, zullen wij ook Zijn juk op ons nemen. Omdat de Hebreeuwse slaaf zijn meester liefhad, nam hij de plicht op zich hem altijd te dienen (Ex. 21:5-6). Het omgekeerde lezen we ook in de Schrift. De slaaf die beweerde dat hij zijn meester kende als hard en onbuigzaam, wilde niet voor hem werken – hoewel hij een talent van hem had ontvangen (Matt. 25:24).

Het juk dat de Heer Jezus droeg en dat Hij 'Mijn juk' noemde, was in alles de wil van de Vader te doen. Het is een gemakkelijk juk, een lichte last, waardoor wij meer gedragen worden dan dat wij het juk dragen. En als Hij ons in deze wereld roept tot zelfverloochening, tot lijden in het vlees, volgt daaruit altijd vrede en blijdschap voor het hart en groei van het geloof. Deze lichte last geeft rust in de nabijheid van God, rijkdom en vreugde die meer waard zijn dan alles wat de wereld te bieden heeft. Wat een rijke beloning bewerkt deze gehoorzaamheid reeds op aarde: rust voor de ziel (Matt. 11:29); de goedkeuring van de Vader en van de Zoon en de gemeenschap die daaruit voortvloeit (Joh. 14:23); verhoring van de gebeden die worden uitgesproken overeenkomstig de wil van God (Joh. 15:7); vordering en groei in de kennis (Joh. 7:7). Ze maakt de dienstknecht gelijk aan de Meester en vormt een hechte familieband met Hem. Want Hijzelf heeft verklaard: *"Want wie de wil doet van Mijn Vader die in de hemelen is, die is Mijn broeder en zuster en moeder"* (Matt. 12:50).

Hugo Bouter

Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid

De roeping

Romeinen 8:28-30

De roeping door God

Wij komen nu tot het middel dat nodig was om ons al deze zegeningen te schenken, de verandering die vereist was om ons deel te laten hebben aan dit plan van God. Er moest heel wat met ons gebeuren om ons de plaats van kinderen en zonen te kunnen geven. Het was Gods voornemen om ons te zegenen, maar Hij werd daarin gehinderd door onze gevallen toestand. Wij waren van God afgedwaald en ver van Hem verwijderd. Wij waren zonder Christus en leefden zonder God en zonder hoop in de wereld (Ef. 2:12). Wij waren 'verloren zonen', afgedwaalde schapen en God moest ons terugroepen. God moest ons tot Zich roepen, wilde Hij Zijn voornemen kunnen uitvoeren. Wij moesten weer 'tot God' gebracht worden (1 Petr. 3:18).

Dat is het wezen van de roeping. God roept ons tot Zijn wonderbaar licht (1 Petr. 2:9). Hij roept ons uit de geestelijke en morele duisternis waarin wij ons van nature bevinden, en brengt ons in het licht van Zijn tegenwoordigheid. Wij zijn gered uit de macht van de duisternis en overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde (Kol. 1:13). De roeping is ook lévenwekkend. Wij zijn niet alleen vanuit de duisternis geroepen tot Zijn wonderbaar licht, maar ook vanuit de *dood* tot het *leven*. Zoals Lazarus uit het graf werd geroepen door het woord van de Heer, zo zijn wij uit onze geestelijke doodsslaap gewekt door de stem van de Zoon van God. Dat is het wonder van de roeping. De 'doden' horen Zijn stem en zij staan op uit het graf van hun zonden en schuld (Joh. 5:24-25). Het doel van de roeping is het 'eeuwige leven' (1 Tim. 6:12).

Zo zijn er nog meer contrasten te noemen. Vroeger waren wij sláven, maar nu zijn wij tot de christelijke *vrijheid* geroepen (Gal. 5:8,13). Wij waren vroeger ónheiligen, maar nu zijn wij geroepen *heiligen* (Rom. 1:7; 1 Kor. 1:2). Wij leefden in ónreinheid, maar God heeft ons geroepen *in heiliging* (1 Tess. 4:7). Wij leefden in ónvrede met God en met elkaar, maar nu wij zijn geroepen tot de *vrede* van Christus (Kol. 3:15). Wij hadden vroeger géén deel aan Christus, maar God heeft ons nu geroepen tot de *gemeenschap* van Zijn Zoon Jezus Christus (1 Kor. 1:9). De heerlijkheid van God was ónbereikbaar voor ons (Rom. 3:23), maar God roept ons nu tot Zijn eigen koninkrijk en *heerlijkheid* (1 Tess. 2:12). Hij is de God van alle genade, die ons geroepen heeft tot Zijn *eeuwige* heerlijkheid in Christus Jezus (1 Petr. 5:10).

Over het algemeen kan men stellen dat het *positieve* aspect van de roeping voorop staat: dus niet de toestand waaruít wij geroepen zijn, maar de zegen waartóe wij geroepen worden. In dit verband volgen nog enkele andere citaten: wij zijn geroepen tot het ontvangen van de belofte van de Geest (Hand. 2:39); tot het verwerven van de prijs van de hemelse roeping (Fil. 3:14); tot het verkrijgen van de heerlijkheid van onze Heer Jezus Christus (2 Tess. 2:14); tot het ontvangen van de belofte van de eeuwige erfenis (Hebr. 9:15); tot het beërven van zegen (1 Petr. 3:9).

De roeping is noodzakelijk om ons de zegen te kunnen schenken, die God van eeuwigheid voor ons heeft weggelegd. De roeping vindt plaats in de tijd, het voornemen is van alle eeuwigheid (vgl. Ef. 3:11). De roeping dient ertoe om dit eeuwige voornemen van God te vervullen. God heeft ons geroepen 'met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar Zijn eigen voornemen en de genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden van de eeuwen' (2 Tim. 1:9). Romeinen 8 zegt eveneens dat wij geroepen zijn náár, dus overeenkomstig dit voornemen. De roeping is nodig om Gods voorbestemming uit te voeren (Rom. 8:28,30). De roeping is evenals de rechtvaardiging een onontbeerlijke schakel tussen Gods eeuwige voornemen en de eeuwige heerlijkheid, waartoe Hij ons volgens dat voornemen heeft bestemd.

Geroepen tot hemelse zegeningen

Deze roeping van Godswege was noodzakelijk, nog afgezien van het probleem van de zondeval. Er was niemand die recht had op het eeuwige,

hemelse deel dat God ons in Christus wilde schenken. Het gaat in het Nieuwe Testament om het beërven van specifiek hemelse zegeningen, die het deel van Adam in het paradijs ver te boven gaan. Het gaat om een roeping 'naar boven', om een 'hemelse' roeping (Fil. 3:14; Hebr. 3:1). Adam was onschuldig in de hof en hij had een paradijs op aarde, maar hij was er niet toe geroepen in Gods nabijheid *in de hemel* te verkeren. Zijn roeping had betrekking op de aarde. Hij was niet geschikt gemaakt voor de hemel. Hij bezat ook niet de ware gerechtigheid en heiligheid, die de nieuwe schepping kenmerken en die een absolute scheiding van het kwaad inhouden (Ef. 4:24). Dat alles is pas de vrucht van de verlossing, die ons veel méér heeft geschonken dan Adam heeft verbeurd. Christenen zijn deelgenoten geworden van de goddelijke natuur, die het kwaad afweert (2 Petr. 1:4). Wij zijn geschikt gemaakt voor de hemel om daar het beeld van Gods Zoon te dragen.

Daarom is met de roeping tevens de verlossende en vernieuwende kracht verbonden, die nodig was om ons geschikt te maken voor het beërven van dit hemelse deel. De roeping is niet vrijblijvend, maar levend en krachtig. Gods roepstem is levenwekkend en sluit de nieuwe geboorte in. Het Nieuwe Testament spreekt vrijwel altijd in deze zin over de roeping. Het maakt daarbij geen onderscheid tussen de roepstem van het evangelie enerzijds en het innerlijke werk van God in het hart anderzijds, waardoor de mens gehoor geeft aan Gods roepstem. Deze beide zaken gaan sámen. De roeping is het werk van God en zij ligt in het verlengde van Zijn genadige verkiezing (zie behalve Rom. 8:28,30 ook 2 Tess. 2:13-14; 2 Tim. 1:9; 2 Petr. 1:10). Een bekende uitzondering op deze regel vormt de gelijkenis van het bruiloftsmaal in Matteüs 22, waar de roeping duidelijk een meer uitwendig karakter draagt. De roeping wordt daar dan ook niet gekoppeld aan de verkiezing – als de vrucht daarvan – maar juist in contrast ermee geplaatst ('velen zijn geroepenen, máár weinigen uitverkorenen').

De roeping is dus allereerst het werk van God Zelf. Het is *God* die ons roept; dit wordt ongeveer vijftien keer genoemd in het Nieuwe Testament. Het is *Zijn* roeping (Ef. 1:18). Maar Gods roepstem komt tot ons in en door *de Zoon*. God zond Zijn Zoon tot ons behoud; dat is het tweede aspect van de roeping. Het is de roeping Gods *in* Christus Jezus (Fil. 3:14). Wij zijn *in* de Heer geroepen, en dóór de genade van Christus (1 Kor. 7:22; Gal. 1:6). Christus is gekomen om zondaars te roepen tot bekering (Luc. 5:32). Het derde aspect van de roeping is het *middel* dat God gebruikt om Zijn roepstem te laten horen. God roept ons door middel van Zijn Woord, door middel van het evangelie (2 Tess. 2:14), dat Hij nu laat prediken op grond van het volbrachte werk van Zijn Zoon.

Gedicht

I.L.A. van Poelje

Jezus volgen

'k Mag U volgen in de stilte,
maar U volgen in de strijd
Heiland, dat is soms zo moeilijk.
Maak tot volgen mij bereid.
In de stilte kan 'k genieten,
van de zaligheid dat Gij
met Uw bloed mijn schuld bedekt hebt.
Daardoor woont Uw Geest in mij.

Leer mij door die Geest te volgen
overal waar Gij mij leidt.
Gij hebt door de diepste diepte
mij de hoogste vreugd bereid.
Voert Gij mij langs donkere wegen,
dan zie ik te meer Uw licht.
Houd mijn ogen, mijn gedachten op Uw
heerlijkheid gericht.

Dan kan ik U rustig volgen,
delen in het leed, de strijd
van de ander; 'k Zie mijn taak dan
in het licht der eeuwigheid.
Nee, ik wil niet moedeloos vluchten,
maar vertrouwen op Uw kracht,
wetend dat bij U die voorging,
mij de eeuwige rust straks wacht.

Rotterdam, november 1967

Hugo Bouter

De eerste en de laatste Adam

'Toen formeerde de Here God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alzo werd de mens tot een levend wezen' (Gen. 2:7).

Het formeren van de mens

De letterlijke vertaling van Genesis 2:7 luidt als volgt: 'En de Here God vormde de mens, stof van de aardbodem, en blies in zijn neus levensadem, en de mens werd tot een levend wezen'. De woorden 'mens' (*adam*) en 'aardbodem' (*adama*) zijn verwant, beide betekenen 'rood'. De mens keert uiteindelijk terug tot de grond waaruit hij genomen is (Gen. 3:19). Deze woordspeling dient ertoe om de relatie van de mens met het (akker)land te benadrukken. De bloedrode grond ontving ook het bloed (*dam*) van de vermoorde Abel (Gen. 4:10). Het woordje 'uit' of 'van' ontbreekt. God maakte de mens, 'stof van de aardbodem', d.i. materiaal uit de aarde. Hij is stoffelijk, aards (in het Engels: *'the man of dust'*, 1 Kor. 15:48).

Het werkwoord *formeren*, *vormen* wordt gebruikt voor het werk van een pottenbakker (Jer. 18:2), en voor dat van een beeldhouwer (Jes. 44:9-12); het geeft het vormen van een kunstwerk aan. God maakte de mens als 'kunstwerk' uit reeds aanwezig materiaal, en vervolgens blies Hij de levensadem in het gevormde lichaam, waarmee de hoge positie van de mens wordt aangegeven (hij is méér dan materie!). Specifieke woorden voor 'leem' ontbreken echter in Genesis 2. Alleen in Leviticus 14 wordt het woord 'stof' drie keer met 'leem' vertaald, in andere passages in Genesis en Exodus zes keer met 'aarde'. 'Stof' betekent materiaal in zijn kleinste delen, soms fijngemalen of verbrand materiaal, of 'puin' (Deut. 9:21; 2 Kon. 23:12; Neh. 4:10). Het gaat om bouwstenen uit de aardbodem, uit de natuur. Het 'stof der aarde' wordt later een staande uitdrukking die aangeeft hoe *talrijk* het nageslacht van de aartsvaders zou zijn. Bij de derde plaag werd alle stof der aarde tot muggen in het gehele land Egypte (Ex. 8:16-19).

Het begrip 'stof' kunnen wij dus ruim nemen in de zin van dat wat in en op de aardbodem aanwezig is. Zelfs in het Vrederijk wordt de vloek over de slang niet opgeheven: '(...) en de slang zal *stof* tot spijze hebben' (Jes. 65:25). Ook de mens is geformeerd uit 'stof' en keert daarheen weer (Gen. 3:19). Er is geen element van het menselijk lichaam dat niet voorkomt in de natuur. Het formeren van de mens van stof uit de aardbodem, en van de dieren van het veld en de vogels uit de aardbodem (Gen. 2:7,19), wijst op de *persoonlijke betrokkenheid* van de Schepper hierbij (met name bij de mens, die de kroon van de schepping is). God gebruikte hiervoor geen machtswoord, hoewel dat natuurlijk ook had gekund, maar Hij heeft hem liefdevol gevormd. Hetzelfde zien wij bij het bouwen van de rib, die Hij uit de mens genomen had, tot een vrouw.

Adam is een voorbeeld van Hem die zou komen

Als men het formeren van de eerste Adam in twijfel trekt en toegeeft aan het evolutiegeloof, is men slechts een stap verwijderd van de ergste vorm van bijbelkritiek. Dan behoorde de mens en zijn voorgangers tot een familie van mensachtigen en is er dus geen éérste Adam geweest. En als de éérste mens, Adam, niet heeft bestaan, zou er dan wel een láátste Adam op het toneel zijn verschenen? Dan kan men de beide familiehoofden ook niet letterlijk tegenover elkaar plaatsen, met de respectieve gevolgen van hun handelen, zoals Paulus dat doet in Romeinen 5 en 1 Korintiërs 15. Dan kan men zelfs de opstanding *figuurlijk* nemen, zoals sommige dwaalleraars in de begintijd van het christendom reeds deden (vgl. 2 Tim. 2:16-18). Zoals echter door de eerste mens de zonde en de dood hun intrede hebben gedaan in de wereld, zijn ze ook door de tweede Mens (de laatste Adam, de Mens uit de hemel) tenietgedaan.

Het formeren van de mens van stof uit de aardbodem moet daarom als concreet-letterlijke daad van God worden aangemerkt, evenals het blazen van de levensadem in de neus van de mens. In Johannes 20 hebben we van dit laatste de nieuwtestamentische tegenhanger: de Heer blaast het nieuwe leven in Zijn discipelen. Ook hier ging het om een concrete daad, die een nog diepere symboliek had dan het gebeuren in Genesis 2:7. Kortom, de term 'formeren' is *niet* als metafoor bedoeld en mag ook niet zo worden opgevat (anders zou Adam ook uit een aap kunnen zijn 'geformeerd'!).

Gods Woord is feitelijk betrouwbaar, óók daar waar het uitspraken doet over de natuur, de geschiedenis e.d. Genesis 1 tot 3 geven het bericht over de schepping en de zondeval. Deze hoofdstukken zijn het verslag van een historisch gebeuren, een getrouwe weergave van de feiten, voor zover God het nodig oordeelde die aan ons bekend te maken. Er zijn maar twee mogelijkheden: God schiep de mens naar Zijn beeld en de overige levende wezens elk 'naar zijn aard', óf de evolutietheorie is juist. Dan is de mens niet door God geformeerd 'uit het stof', maar 'uit een dier' ontstaan. Dan heeft de éérste Adam niet echt bestaan, en was hij het product van de verbeelding van de verteller. Dan blijft er uiteindelijk alleen ook een Christus over die slechts in de verkondiging, maar niet in werkelijkheid bestaat. Dat Genesis 1 tot 3 ook op vele punten een morele en geestelijke boodschap bevatten, is volkomen juist, maar dit mag niet worden losgemaakt van de historische werkelijkheid.

Gerard Kramer

Vrijgelaten en vrij

'Want de slaaf die in de Heer geroepen is, is een vrijgelatene van de Heer; evenzo is de vrije die geroepen is, een slaaf van Christus' (1 Kor. 7:22).

In de geciteerde tekst worden bepaalde woorden letterlijk en figuurlijk gebruikt. De woorden 'slaaf' en 'vrije' zijn letterlijk gebruikt; het woord 'slaaf' is de tweede keer figuurlijk gebruikt. In de stad Korinte, in Paulus' tijd de hoofdstad van de Romeinse provincie Achaia (Griekenland), bevonden zich naast vele vrije burgers ook veel slaven. Dat was een heel normale situatie in het Romeinse rijk. Dus ook in 'de gemeente van God die in Korinte is' (1 Kor. 1:1), waren er zowel slaven als vrijen. Dat was een belangrijk verschil als het gaat om de maatschappelijke positie, maar in de gemeente mocht dat geen rol spelen, om de reden die Paulus in de hierboven geciteerde uitspraak geeft. Daar zegt hij dat een letterlijke slaaf tegelijk een vrijgelatene is, en een vrije een slaaf. In het gewone leven kon dat natuurlijk niet: men kon slechts één status bezitten, geen twee. Het geheim zit hem natuurlijk in de toevoegingen 'in de Heer geroepen', 'van de Heer' en 'van Christus'.

Gewoon omgedraaid?

Heeft Paulus in zijn opmerking de zaken nu gewoon omgedraaid, en iemand die letterlijk een slaaf is een figuurlijk vrije genoemd, en een letterlijk vrije vervolgens als een figuurlijke slaaf getypeerd? Waarbij het woord 'figuurlijk' dan moet worden gelezen als 'in geestelijke zin'? Dat geeft een prima uitleg van de genoemde tekst, maar het is net niet helemaal wat er staat.

Geen twee, maar drie statussen

Er is in 1 Korintiërs 7:22 namelijk niet sprake van twee statussen – slaaf en vrije –, maar van drie: *slaaf*, *vrijgelatene* en *vrije*. Slaven en vrijen komen we, zoals gezegd, vaker in de Schrift tegen, maar vrijgelatenen slechts één keer, en wel in deze tekst!

Wat is een letterlijk vrijgelatene?

Simpel gezegd is een vrijgelatene (Gr. *apeleutheros*) iemand die doorgaans eerst slaaf geweest was, en vervolgens om welke reden dan ook door zijn meester was vrijgelaten. Een vrijgelatene was dan ook geen slaaf meer, maar had nog niet alle rechten van een vrije, oftewel van een vrijgeborene. Dat gold pas voor zijn kinderen. Zijn ex-meester was nu geworden wat de Romeinen zijn *patroon* noemden, wat de mooie betekenis heeft van 'als een vader'. Deze patroon werd geacht zijn ex-slaaf (zijn vrijgelatene, oftewel zijn cliënt) te beschermen en te helpen in alle denkbare opzichten. Omgekeerd werd de vrijgelatene geacht zijn ex-meester op diens verzoek praktisch te dienen, of op hem te stemmen in verkiezingstijd. Dit stond overigens nergens zwart op wit, maar toch functioneerde dit systeem heel goed. De Romeinen zeiden dat het gebaseerd was op *fides,* dat 'trouw' of 'vertrouwen' betekent. De patroon, de ex-meester dus, had zijn vrijgelatene dus eerst gekocht en hem vervolgens vrijgelaten. De status van beiden veranderde, de voorgeschiedenis natuurlijk niet. Kijkt u maar naar de brief aan Filemon. De brief is gericht aan Filemon, rechtmatig eigenaar van Onesimus. Hij zal hem ooit gekocht hebben. Als Filemon gedaan heeft wat Paulus lijkt te suggereren – namelijk Onesimus vrijlaten –, dan is er nog meer gebeurd dan wat door Paulus wordt beschreven. Ze zijn inmiddels al broeders van elkaar geworden. Maar als Onesimus daarna ook is vrijgelaten, is hij ook nog eens de vrijgelatene (oftewel cliënt) van zijn patroon (ex-meester) Filemon geworden!

Wat is een 'vrijgelatene van de Heer'?

U voelt het wel aankomen. De Heer heeft ons eerst gekocht, namelijk met de prijs van Zijn bloed. Die slavernij waarin wij vervolgens kwamen (de Heer is immers onze Eigenaar!), is overigens de beste die wij ons maar konden denken! Paulus noemt zich diverse keren dan ook terecht en met dankbaarheid 'slaaf van Christus', en zo typeert hij in 1 Korintiërs 7:22 ook elke gelovige. Maar wij zijn tegelijkertijd – dat kan alleen de Heer uitdenken! – *vrijgelatenen van de Heer!* Hij mag van ons, Zijn vrijgelatenen (zijn cliënten!) verwachten dat wij Hem vrijwillig en met vreugde dienen. En Hij, de volmaakte Patroon, voorziet ons van al het nodige en laat ons de vrijheid genieten als vrijgelatenen *van Hem!* En dat alles op basis van Zijn *fides*, Zijn trouw. Maar willen wij Hem niet dolgraag ook van onze kant trouw dienen?

De drijvende bijl

Ger de Koning

2 Koningen 6:1-7

"De man Gods zei: Waar is het gevallen?" (vs. 6).

Een van de profeten gaat naar Elisa met een vraag. Het wordt wat benauwd in huis. Misschien kwamen er steeds meer profetenzonen bij Elisa in opleiding, maar dat gaf huisvestingsproblemen. Nu gaat deze profeet niet eigenmachtig aan het verbouwen. Hij legt zijn probleem aan Elisa voor, en hij heeft ook al een voorstel klaar voor de oplossing. Hij krijgt toestemming om zijn plan uit te voeren. Kort en duidelijk zegt Elisa: *"Ga."* Daar neemt de profeet geen genoegen mee, hij wil dat Elisa zelf ook meegaat. Dat doet Elisa.

De aanwezigheid van de man Gods is echter geen garantie dat alles dan vlekkeloos verloopt. Iemand is enthousiast aan het hakken, maar dan vliegt de bijl van de steel in het water. Hij slaakt een kreet in de goede richting, naar de man Gods. Elisa komt, laat de ongelukkige man de plek aanwijzen waar het ijzer in het water viel en werpt op die plaats een stuk hout in het water. Dan komt het ijzer boven drijven, en de man kan zijn verloren werktuig weer opnemen.

Deze geschiedenis geeft veel om over na te denken en toe te passen op wat er vandaag kan gebeuren. We kunnen naar de Heer Jezus toegaan en Hem erop attent maken dat er iets moet worden gedaan aan de plaats waar we bij Hem zijn, dat wil zeggen de plaatselijke gemeente. Is daar ruimte voor iedereen? Als we opmerken dat er plaatsgebrek is, dan kunnen we voorstellen om naar de Jordaan te gaan en daar bomen te halen en daarmee uit te breiden. De Jordaan is een beeld van de dood en opstanding van de Heer Jezus, de bomen stellen mensen voor. Zo kunnen we erop uitgaan om aan de mensen het evangelie te prediken.

Als we dit aan de Heer voorleggen, geeft Hij daarvoor toestemming. Het is ook fijn te weten dat Hij Zelf met ons meegaat, als we Hem dat ook vragen. Dan gaan we aan de slag. Opeens gebeurt er iets waarop niemand had gerekend. Alles is steeds in overleg met de Heer Jezus gebeurd, en toch gaat er iets fout. In ons enthousiasme kunnen we op zo'n manier aan het werk gaan dat we verliezen wat we hebben geleend.

Onze gave hebben we van de Heer gekregen, maar we moeten die ook in afhankelijkheid van Hem gebruiken. Onze motieven kunnen wel goed zijn, maar als we op een onverantwoorde manier omgaan met wat de Heer ons in bruikleen heeft gegeven, raken we de controle erover kwijt.

Zo kan dat gebeuren met alle werk dat we voor de Heer willen doen, zeker als het gaat om het bouwen aan het huis van God, zoals dat in de plaatselijke gemeente zichtbaar wordt. Als we dingen constateren waarvan we menen dat die moeten veranderen, mogen we daarmee naar de Heer gaan. Als Hij instemt met die verandering, kunnen we Hem vragen erbij aanwezig te zijn. Toch blijft het gevaar bestaan van een *verkeerde* manier van werken. Als dat duidelijk wordt, mogen we tot de Heer roepen.

We mogen Hem ons falen vertellen. Dan vraagt Hij ons de plek aan te wijzen waar het mis ging. Zijn we misschien gaan steunen op onze eigen capaciteiten en inzichten? Dan moet daar 'het hout' naar toe, dat wil zeggen dat we opnieuw de betekenis van het werk van de Heer Jezus aan het kruis tot ons moeten laten doordringen. Daar moest Hij sterven voor alles wat wij van nature zijn. We waren vergeten dat we Hem alleen kunnen dienen in de kracht van de Heilige Geest en door het nieuwe leven, en niet door iets van de oude mens. Dan mogen wij weer oppakken wat we kwijt waren en weer verder voor Hem aan het werk gaan.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 6:1-7.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen:

'Heer, ben ík op de goede manier voor U bezig? Alles wat ik van U heb gekregen wil ik graag in afhankelijkheid van U en voor U gebruiken, tot uitbreiding van de plaats waar U met Uw leerlingen wilt samenkomen'.

Kris Tavernier

Reply

Een vraag over het kruis dragen (deel 1)

'Tegen allen zei Hij: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen' (Luc. 9:23).

Vraag

Wat is de zin van het dagelijks zijn kruis op zich nemen? Naar mijn inzicht slaat 'zijn kruis' op je eigen zorgen, je eigen lasten en niet op het kruis van Jezus, want in geen enkele vertaling zie ik 'zijn' met een hoofdletter geschreven (H.V. te O).

Antwoord

Je ziet het goed dat 'zijn kruis' niet op het kruis van Jezus slaat. Het is Jezus Zelf, die aan het woord is; en dan had Hij wel 'Mijn kruis' moeten zeggen. Jezus heeft 'Zijn kruis' te dragen gekregen. Nog maar net tevoren heeft Jezus voor de eerste keer aangekondigd dat er voor Hem een weg van lijden en verwerping stond aan te komen (Luc. 9:22). Het is een kruis, om het bij de beeldspraak te houden, dat niemand anders heeft gedragen of ook maar kan dragen. Het kruis dat Jezus te dragen kreeg, was immers zoveel méér dan alleen Zijn lichamelijke lijden (waarmee ik dit lijden overigens niet wil kleineren). Immers, er zijn heel wat meer mensen gekruisigd geweest, om het nu eens letterlijk bij het kruis te houden. De kruisdood was de gebruikelijke straf voor ernstige misdadigers in het Romeinse rijk.

Ook vele christenen zijn later als martelaars gekruisigd tijdens de christenvervolgingen, bijvoorbeeld onder keizer Nero. Volgens de overlevering is Petrus zelfs met het hoofd naar beneden gekruisigd. Wat betreft het lichamelijke lijden, hebben dus miljoenen mensen dit zware, haast bovenmenselijke lijden gekend. We kunnen kijken naar de talrijke folterwerktuigen die de mens bedacht heeft om andere mensen te laten lijden. Het lichamelijke lijden van onze Heer Jezus Christus was verschrikkelijk, maar toch is dit lijden dáárin niet uniek. Het lichamelijke lijden was niet het ergste aspect van het kruis dat Jezus heeft gedragen. Toen de Heer in Getsemane zo angstig was, was dat omdat Hem nog heel iets anders te wachten stond. Hij had een beker te drinken gekregen van de Vader, die alleen Hij kon drinken (Luc. 22:42). Die beker spreekt van het oordeel over de zonde, dat Hij moest ondergaan. Dát 'kruis' kon alleen Hij dragen en geen ander mens. De Heer vraagt dus ook helemaal niet dat wij 'Zijn kruis', het kruis dat Hij gedragen heeft, zouden opnemen. Dat zou immers een onmogelijke opdracht zijn.

Maar nu over hetgeen de Heer Jezus wél vraagt. Dan moet ik eerst twee opmerkingen maken. Ten eerste is het zo dat deze opdracht om het kruis op ons te nemen niet alleen in Lucas 9:23 staat, maar ook in Lucas 14:27. In Lucas 14 gaat Jezus hier eigenlijk een stuk uitgebreider op in (Luc. 14:25-33). Beide keren zijn met elkaar in overeenstemming.

Ten tweede moeten we ons eerst in dit evangelie situeren. Zo dadelijk zal in Lucas hét grote keerpunt plaatsvinden, dat de rest van het evangelie tekent. In Lucas 9:51 lezen we dat 'de dagen van Zijn opneming' in vervulling gingen; en daarmee begint het tweede hoofddeel van het evangelie. Er wordt een aanvang genomen met de bekendmaking dat de Heer Jezus de aarde zal gaan verlaten. En daarom richt Hij Zijn aangezicht om naar Jeruzalem te reizen (vs. 51, 53). Vanaf dat moment is de Heer Jezus in dit evangelie onderweg naar Jeruzalem om daar te gaan lijden en sterven (zie Luc. 13:22; 17:11; 18:31; 19:28). Merk op dat de Heer in Lucas 9 tweemaal Zelf Zijn lijden aankondigt (vs. 22 en 44). Maar ook dat de discipelen dit niet begrepen (vs. 45). Zo dadelijk wordt duidelijk waarom.

Laten we nu eerst kijken naar Lucas 9. Zoals steeds is het belangrijk ook de context te bekijken waarin de Heer Jezus een uitspraak doet. Wat zegt Hij precies? Waarom zegt Hij iets en wat is de aanleiding daarvoor? Kort daarvoor – zo presenteert Lucas ons zijn verhaal – draait het om de vraag: Wie is de Heer Jezus (Luc. 9:18-20). De mensen hebben allerlei antwoorden, maar het is Petrus die de spijker op de kop slaat: 'De Christus van God'. Samen met die erkenning dat Hij de lang verwachte Christus is die zal heersen, leefde ook de verwachting dat Hij Zijn koninkrijk zou oprichten. Dat de discipelen deze verwachting hadden, vinden we vaker terug in de evangeliën; en óók dat ze daarbij dachten aan de plaats die zij daarin zouden hebben (bijv. Matt. 20:20-21vv.). Ook in Lucas 9 zien we dat de discipelen hiermee bezig waren (vs. 46). Zelfs tijdens het laatste Pascha – hoe schrijnend was dat voor de Heer Jezus – waren ze nog aan het discussiëren over wie er de beste plaats zou krijgen (Luc. 22:24). De discipelen hadden dus helemaal niet de verwachting dat de Heer zou gaan lijden, ondanks Zijn eigen voorzeggingen, maar dat Hij zou gaan heersen. En dat verwachtten ze toen heel binnenkort.

Het teken van Jona

Kris Tavernier

Matteüs 12:40; Jona 1:17; Luc. 11:29-32; vgl. Matt. 12:41, 16:4; Jona 3:3-4.

De Heer Jezus verwijst in tweeërlei opzicht naar de profeet Jona, wanneer Hij spreekt over het 'teken van Jona'. Uit het feit dat de Heer naar Jona verwijst in verband met Hemzelf, mogen we concluderen dat Jona en zijn geschiedenis ook als een type van Christus kunnen worden gezien – of tenminste enkele aspecten daarvan. Twee keer spreekt de Heer Jezus over een 'teken van Jona', en Hij maakt dan duidelijk dat een bepaalde gebeurtenis in het leven van Jona iets met betrekking tot Hemzelf voorstelt. Daarbij gaat het niet twee keer over hetzelfde.

Het eerste teken

Drie dagen en drie nachten

Bij het ene 'teken van Jona' verwijst de Heer Jezus naar het eerste hoofdstuk van het boek Jona. Het gaat hier om het offer van Jona en om de drie dagen die Jona in de buik van de vis, het zeemonster, doorbracht: *'Want zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van het zeemonster was, zo zal de Zoon des Mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde zijn'* (Matt. 12:40; Jon. 1:17).

God had Jona opgedragen naar Nineve te gaan en daar te prediken. Hij moest het oordeel over de stad aanzeggen, waarbij er opgeroepen werd tot bekering en ook gelegenheid geboden werd om aan het oordeel te ontkomen. Jona had daar helemaal geen zin in, wat niet helemaal onbegrijpelijk is als men iets weet over die stad en over de Assyriërs (zie onder). In plaats van naar Nineve te reizen, vluchtte Jona met een schip naar Tarsis. Zoals het echter in een kinderliedje klinkt: 'Maar God ging met hem mee' (CD een boom vol liedjes nr. 1). God beschikte een zware storm, die zo hevig was dat het schip en de bemanning dreigden te vergaan. Vooralsnog probeerden de scheepslui het schip aan wal te brengen, want ze wilden Jona niet opofferen.

Maar het baatte niets, want de storm nam nog in hevigheid toe. En toen kon het niet meer anders, er was maar één oplossing: Jona werd in de zee geworpen. Dat was de enige uitweg, zoals Jona ook zelf zei: *'Neemt mij op en werpt mij in de zee, en de zee zal ophouden tegen u te woeden'* (1:12). Onmiddellijk daarop bedaarde de storm (vs. 15). En God beschikte een grote vis voor Jona, waarna hij drie dagen en drie nachten in het ingewand van de vis bleef (vs. 17). Dit gebeuren, waarbij Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de vis was, wordt door de Heer Jezus een *teken* genoemd. Jona moest in het watergraf worden opgenomen, om redding te bewerken voor de zeelieden op het schip. Het leek dat hij stierf (maar niet letterlijk), opdat de zeelieden zouden leven. Zo moest de Heer Jezus wél letterlijk sterven en in het graf gaan, om het heil te bewerken voor al die mensen voor wie Hij stierf (zoals Jona werd opgeofferd voor alle zeelieden). De drie dagen en drie nachten die Jona doorbracht in de vis, zijn een voorafschaduwing van de drie dagen die de Heer Jezus in het graf was. Jona is daarmee een type van de Heer Jezus in Zijn lijden en sterven ten behoeve van anderen.

Zeven bijzonderheden

Zeven bijzonderheden brengen de geschiedenis van Jona nog dichter bij de gebeurtenissen rondom het sterven van de Heer Jezus:

1. Jona sprong niet zelf in de zee, maar werd er door de zeelieden ingeworpen. Deze mannen waren heidenen, aangezien elk tot zijn god riep (Jon. 1:5). Zo werd de Heer Jezus ook overgegeven in de dood door de handen van heidenen (Hand. 2:23).

2. De zeelieden moesten Jona niet met geweld grijpen, hij bood zichzelf vrijwillig aan als het offer voor hun redding. Zo legde de Heer Jezus vrijwillig Zijn leven af (Joh. 10:17). Hij ging gewillig mee vanuit de hof Getsemane. Hij riep de engelen niet te hulp, zoals Hij dat had kunnen doen. Hij sprak geen machtswoord waartegen niemand bestand was. Integendeel, alles wijst erop dat Hijzelf alles in het werk stelde om het offer van Golgota te laten plaatsvinden.

3. Aanvankelijk wilden de scheepslieden Jona echter niet in de zee werpen. Dat zal wellicht zijn gebeurd op aanwijzing van de gezagvoerder (Jon. 1:6), die immers het bevel voerde op het schip en besliste over alles op het schip. Dit doet sterk denken aan Pilatus, die de Heer Jezus niet wilde laten kruisigen en alles in het werk stelde om dat te voorkomen. Toen de storm echter te zwaar werd, viel de beslissing om Jona overboord te werpen. Zoals Pilatus onder te zware druk kwam te staan, en de Heer Jezus uiteindelijk toch liet kruisigen.

4. De zeelieden wierpen Jona overboord met een gebed op hun lippen dat ze niet schuldig zouden zijn aan Jona's dood (Jon. 1:14). Zo waste ook Pilatus zijn handen in onschuld.

5. Het was Gods bepaalde raad voor de Heer Jezus dat Hij zou sterven, zoals het ook Gods handelen was met Jona dat hij in de buik van de vis terecht kwam.

6. Belangwekkend is dat de zeelieden tot bekering kwamen. Toen de storm opstak, riepen zij ieder tot hun eigen god. Maar daarna riepen zij tot de HERE, d.i. Jahweh (vs. 14), en vreesden voor Hem met grote vrees (vs. 16a). Ze slachtten zelfs een offer voor Hem en deden geloften (vs. 16b). Zoals deze zeelieden tot bekering kwamen, zo kwam ook na het offer van de Heer Jezus als eerste de hoofdman (een Romein) tot geloof, degene door wiens handen – en die van zijn soldaten – de Heer Jezus aan het kruis was geslagen (Luc. 23:47).

7. Met het werpen van Jona in de zee was het echter niet afgelopen, zoals het einde van de Heer Jezus ook niet het kruis en het graf was. Zoals Jona drie dagen later weer op het droge verscheen, zo stond de Heer Jezus drie dagen later op uit het graf.

Het tweede teken

Redding voor de heidenen

Bij het tweede teken gaat het erom dat Jona de boodschap van redding bracht aan zijn toehoorders: *'Want zoals Jona voor de Ninevieten een teken was, zo zal ook de Zoon des mensen het zijn voor dit geslacht'* (Luc. 11:29-32; vgl. Matt. 12:41, 16:4; Jon. 3:3-4).

Met dit teken verwijst de Heer Jezus naar het derde hoofdstuk uit het boek Jona. Daar gaat Jona toch naar Nineve om daar de prediking te brengen die God hem had opgedragen (3:3). Dat doet hij dus nadat hij als het ware 'verrezen' is uit de dood. Als het verblijf van Jona in de vis een beeld is van Jezus' sterven en Zijn verblijf in het graf, dan is Jona's terugkeer uit de vis een beeld van Jezus' opstanding. Daarna bracht Jona de boodschap van bekering aan de stad Nineve, aan heidenen. Zo heeft de Heer Jezus ook de boodschap van bekering door middel van Zijn Geest doen uitgaan tot de volken (zie het boek Handelingen). Zo lezen wij in Marcus 16:20 dat de Heer ook na Zijn hemelvaart hieraan meewerkte.

Bij dit teken van Jona gaat het dus erom dat de blijde boodschap wordt gebracht aan de heidenen. En dat niet alleen, maar ook dat het evangelie door hen wordt *aangenomen*. Zoals de Ninevieten zich destijds bekeerden, zo zijn er in al die eeuwen na de komst van Christus talloze heidenen tot geloof gekomen en gered van het oordeel (1 Tess. 1:10). De bekering en de redding van heidenen begon reeds in de tijd dat het geslacht, waarover de Heer Jezus sprak, er nog was. Daartegenover staat dat Israël als *volk* niet tot bekering kwam op de prediking van de Heer Jezus, niet vóór Zijn sterven en ook niet daarna, toen het heil naar de volken ging. Daarom profeteerde de Heer dat het geslacht van die dagen eens zal worden geconfronteerd met het geslacht van de Ninevieten uit de tijd van Jona (Matt. 12:41; Luc. 11:32). Hetzelfde profeteerde Hij met betrekking tot de heidense koningin van het zuiden, de koningin van Seba (Matt. 12:42; Luc. 11:31).

Als de Heer Jezus naar Jona verwijst in Matteüs 16:4, dan staat er treffend bij: *'Hij verliet hen en ging heen.'* Waarheen? Hij ging naar een heidens gebied, namelijk de omgeving van Caesarea Filippi (vs. 13). Daarna sprak Hij over het bouwen van Zijn gemeente, die zoals wij weten ook de heidenen insluit (vs. 18).

Het is ook opmerkelijk dat Lucas alleen maar over dit tweede teken van Jona spreekt. In het Matteüs-evangelie (hét evangelie bij uitstek voor de Joden) worden beide tekenen genoemd. In Lucas echter alleen dit laatste, en dat is ook passend. Lucas is een universeel evangelie dat zich tot heel de wereld richt, ook – en niet in het minst – tot de heidenen. Lucas was zelf geen Jood en ook Teofilus, voor wie hij aanvankelijk zijn evangelie schreef, was geen Jood. De blijde boodschap van het evangelie is ook voor de heidenen, het is voor alle mensen.

De beide tekenen

Illustraties van Gods liefde, barmhartigheid en genade

De *beide* tekenen van Jona zijn illustraties van Gods liefde, barmhartigheid en genade. Bij het sterven van de Heer Jezus (het ene teken) mag dat wel duidelijk zijn. Ook de oproep tot bekering door middel van het aanzeggen van het oordeel (het andere teken), toont ons Gods ontferming voor alle mensen, omdat er nog redding mogelijk is. Juist daarom moest Jona het oordeel aanzeggen, opdat de Ninevieten konden worden gered van het aanstaande oordeel.

De Ninevieten hadden Gods genade niet verdiend, zoals geen enkel mens trouwens het recht kan claimen op Gods genade. Maar met de Ninevieten hebben we wel te maken met een bijzonder slecht volk. De Assyriërs waren wreed, gewelddadig en meedogenloos. Elke tegenstand of opstand werd op bloedige wijze afgestraft. De Assyriërs kenden geen genade, barmhartigheid of mededogen voor hun vijanden, ook niet voor vrouwen of kinderen. Historische bronnen beschrijven wreedheden en wandaden, die elk menselijk begrip te boven gaan en ronduit onmenselijk waren. Wij hebben hier te maken met de meest wrede, wetteloze, hoogmoedige en onreine heidenen die ooit hebben geleefd. De Bijbel noemt Nineve een bloedstad (Nah. 3:1vv.). Bovendien kende Assyrië een erg uitgebreide afgodendienst. In het boek Jona lezen we dan ook dat de boosheid van die stad was opgestegen voor Gods aangezicht (Jon. 1:2). Toch zond God Zijn profeet tot hen, omdat Hij hun redding van het komende oordeel wilde aanbieden.

De evangelieverkondiging

Dat is het eerste aspect van het evangelie, namelijk dat God *alle* mensen oproept tot bekering (Hand. 17:30); en dat Gods Zoon, Jezus Christus, het offer is dat redding mogelijk is.

Het tweede aspect vinden we o.a. in het vervolg van Handelingen 17:30, en wel in vers 31: *'(...) omdat Hij een dag heeft bepaald, waarop Hij het aardrijk in gerechtigheid zal oordelen door een man die Hij daartoe heeft bestemd, waarvan Hij aan allen zekerheid heeft gegeven door Hem uit de doden op te wekken.'* Ook dit wordt duidelijk gemaakt door de beide tekenen van Jona. De Heer Jezus heeft wel degelijk de straf voor de zonden gedragen van ieder, die schuilt achter Zijn offer. Het oordeel over de zonde is wel degelijk uitgeoefend. Bij het tweede teken van Jona staat er van zijn profetie niet meer opgetekend dan de woorden: *'(...) nog veertig dagen en Nineve wordt ondersteboven gekeerd!'* Gods rechtvaardigheid en het daarbij behorende oordeel over alle ongerechtigheid maken evenzeer onderdeel uit van het evangelie.

Deze beide aspecten dienen wij op gelijke wijze naast elkaar te laten staan! Zo vinden wij het bijvoorbeeld ook terug in 2 Petrus 3. Daar wordt gesproken over het oordeel van God (vs. 7), maar evenzeer over Zijn genade (vs. 9). Net zoals wij in Handelingen 17 een oproep tot bekering vinden, en evenzeer een aanzegging van het komende gericht. Zie bijvoorbeeld ook Johannes 3:18, 36. Een evangelieverkondiging die slechts één van deze twee aspecten behandelt, is onvolledig.

Jona versus Jezus

Sommigen zullen het misschien moeilijk hebben met de typologie van het boek Jona. Hoe kan zo'n ontrouwe dienstknecht een beeld zijn van de volmaakte Dienstknecht? Het doen en laten van Jona staat diametraal tegenover dat van Jezus. Er zijn dan ook grote contrasten tussen Jona en Jezus. De Heer Jezus spreekt over Zichzelf als Degene die méér is dan Jona. Dat betekent toch allereerst dat Zijn Persoon veel meer is dan die van Jona, dat Zijn offer veel groter is dan dat van Jona, en dat de reikwijdte van Zijn werk veel verder gaat dan dat van Jona.

Zijn wij als Jona of zijn wij zoals Jezus?

Daarnaast zijn er minstens drie wezenlijke verschillen tussen de Heer Jezus en Jona te noemen:

1. Jona had alle ellende louter aan zichzelf te wijten. Het was zijn ongehoorzaamheid en zijn vlucht die hem in een benarde situatie brachten. Bij de Heer Jezus echter was het nu juist Zijn gehoorzaamheid en Zijn toewijding, die Hem naar het kruis en in het graf brachten. Zijn wij als Jona of zijn wij zoals Jezus?

2. Jona had geen liefde voor de meer dan honderdtwintigduizend mensen van Nineve (Jon. 4:11). Zelfs niet nadat de stad tot bekering was gekomen. Het hart van de Heer Jezus is echter vol liefde voor alle mensen: *'Want zo lief heeft God de wereld gehad …'* (Joh. 3:16); *'… omdat Hij ons eerst heeft liefgehad'* (1 Joh. 4:19). Zijn wij als Jona of zijn wij zoals Jezus?

3. Jona deed zijn dienst met tegenzin, zelfs nadat hij in de buik van de vis had gezeten. De Heer Jezus was de trouwe Dienstknecht, die Zijn vreugde erin vond om de wil van Zijn Vader te doen (Joh. 4:34). Zijn wij als Jona of zijn wij zoals Jezus?

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 6 - juni 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Kruisdragen achter Jezus aan

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Kruisdragen achter Jezus aan

2 **Christus leren kennen**

4 **Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid**

De rechtvaardiging

5 **Bestudeert de Schriften**

6 **Vruchtdragen is kruisdragen**

7 **Het Kind Jezus**

8 **Elisa waarschuwt de koning van Israël en redt de vijanden van de dood**

2 Koningen 6:8-23

9 **Reply**

Een vraag over het kruis dragen (slot)

10 **De vastgebonden ezel**

Ik wil dit redactionele stukje beginnen met een citaat uit een ouder artikel op de website www.oudesporen.nl, omdat het onderwerp ervan aansluit bij enkele artikelen in dit nummer van Rechtstreeks:

‘Het volgen van de Heer Jezus is niet mogelijk zonder kruisdragen. Wat betekent dat? De Heer Jezus had dat al eerder aangegeven (Matt. 16:24-28; Marc. 8:34vv.; Luc. 9:21vv.). Hij zou veel moeten lijden en verworpen worden door de oudsten, overpriesters en schriftgeleerden. Hij zou worden overgeleverd aan de volken en worden gedood, en het was de smadelijke kruisdood die Hij zou ondergaan van de kant van de Romeinse bezetter. Kruisiging was een in die dagen veelvuldig toegepaste, zeer wrede executiemethode. Wie iemand met een kruis (d.w.z. de dwarsbalk daarvan) zag lopen, wist dat zo iemand een ter dood veroordeelde was, die zijn laatste gang maakte naar de plaats waar hij zou sterven en waar de verticale kruisbalk al klaar lag of stond’.

‘Het volgen van de Heer impliceert een volstrekte overgave van zichzelf, ‘zichzelf verloochenen’ en ‘dagelijks zijn kruis opnemen’. Zelfverloochening is niet populair, het is het tegendeel van eigenliefde en zelfzucht (vgl. 2 Tim. 3:2). En kruisdragen heeft te maken met het volgen van een Heer en Heiland, die door deze wereld verworpen en ter dood is gebracht. Zijn kruis moet óns kruis worden, het is niet slechts hét kruis in algemene zin. Wij moeten ons leren identificeren met de Gekruisigde en leren roemen in Zijn kruis (Gal. 6:14). Hij is verworpen, dus ik ben verworpen. Hij is gekruisigd, dus ik ben gekruisigd. Hij is aan de wereld gestorven, dus ik ben aan de wereld gestorven. Met het woord ‘dagelijks’ wordt duidelijk gemaakt dat het niet om een eenmalig gebeuren gaat. Iedere dag opnieuw moeten wij het leren verwerkelijken dat wij zijn verbonden met de verworpen en gekruisigde Heer. Alleen zó kunnen wij Hem werkelijk navolgen (Rom. 8:36; Gal. 2:20; 1 Kor. 15:31). Het kruis opnemen en (ver) dragen, is dus onze opdracht als discipelen (Hebr. 12:1-3). In de opgestane Heer vinden wij kracht om daarin te volharden’.

Zoals in dit citaat staat, gaat het erom dat ‘wij ons moeten leren identificeren met de Gekruisigde’. Aan het slot van het artikel ‘Christus leren kennen’ wordt daaraan handen en voeten gegeven. In het artikel door Hugo Bouter over Gods heilsplan lezen wij dat wij door de dood van Christus zijn vrijgekocht. Het kruis – de dood van Christus – markeert daarmee ook het einde van ons vroegere leven. Zijn opstanding heeft ons een nieuwe plaats en een nieuw leven geschonken. Een leven in het licht, achter de Heer aan.

In het artikel ‘Vruchtdragen is kruisdragen’ gaat Piet van Houten dieper in op de betekenis die de Bijbel geeft aan het kruisdragen. In het daarop volgende artikel gaat Gerard Kramer in op het gebruik van de woorden *Kind* en *Knecht* in het Nieuwe Testament. We komen daardoor onder de indruk van de grootheid van onze Heer Jezus. Veel dingen kunnen ons omringen, maar zoals Ger de Koning laat zien: de geschiedenis van de profeet Elisa in 2 Koningen 6 richt ons oog op de veel grotere macht van God.

Het slot van de rubriek Reply, door Kris Tavernier, spreekt over een aspect van het kruisdragen, namelijk de consequenties die het gevolg zijn van de navolging van Jezus Christus, onze Heer. In het laatste artikel gaat het over een dier, de ezel, als lastdrager. Mogen al deze aspecten ons helpen goede ‘kruisdragers’ en ‘lastdragers’ te worden. Veel zegen gewenst bij het lezen van dit nummer. Namens de redactie, Jan Paul Spoor.

Christus leren kennen

J. Koechlin

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn smaad

Er blijft voor ons nog één grote les over, als wij Christus willen leren kennen. Deze les gaat eigenlijk niet gaat over de deugden die wij overdacht hebben. In de dagen van Mozes werd die les niet geleerd, en hij maakte ook geen deel uit van de wijsheid van de Egyptenaren. Om de "smaad van Christus" te leren kennen, moest de man Gods de schatten van Egypte de rug toekeren en de voorkeur eraan geven met het volk van God slecht behandeld te worden, boven een tijdelijke genieting van de zonde (Hebr. 11:25-26).

Later in de geschiedenis van Israël werden andere personen voor een keus gesteld met gelijksoortige gevolgen: Ittai de Gatiet, Jeremia, Ruth. En in het Nieuwe Testament zien wij, behalve de discipelen, bijv. de blindgeborene. Hij werd verbonden met de Zoon van God in Zijn *verwerping*. Zo was het ook met Lazarus, die men om dezelfde reden wilde doden als Degene die hem het leven had hergeven (Joh. 9:35-38; 12:10-11).

Bij smaad denken wij aan een positie van openbare oneer of schande. Met de *smaad van Christus* deelt de trouwe gelovige in dat wat Christus overkwam hier op aarde, terwijl hij God dient. Want door de belangen van God te dienen, trekt men verachting en schande aan. Men kan dus zeggen dat Mozes vijftien eeuwen voor Christus reeds de smaad van Christus had verkozen en ondervonden. Die smaad omvat het volgende:

1. Een vijandige omgeving – de wereld – waarin degene die smaad draagt deel uitmaakt van een minderheid, of zelfs helemaal alleen staat.
2. Een leven in afzondering van een milieu dat God afkeurt.
3. De consequentie daarvan is lijden en vervolging voor hen die zich zo afzonderen.

Uit ervaring weten we ongetwijfeld hoe moeilijk het is zich buiten de groep te bevinden, beschouwd te worden door de anderen als een verachtelijk iemand of als iemand die er niet bij hoort en dus anders is. Dit besef maakt het makkelijk voor ons een bepaalde mening te volgen en ons te schikken in een algemeen aangenomen gedrag, de groep te volgen om daardoor erbij te horen. Want we houden er niet van om buitengesloten te worden.

Maar de christen is, als hij consequent is, geroepen om zich te onderscheiden van de wereld. Hij neemt een andere houding in ten opzichte van de wereld en haar beginselen. Deze wereld staat namelijk vijandig ten opzichte van God en van de Heer Jezus. Smaad was Zijn deel en Hij onttrok er Zich geen moment aan. Hij was niet van deze wereld, zodat de wereld – die alleen het zijne liefheeft – zich veroordeelt voelde door de volmaaktheid van de Heer. De wereld heeft Hem zonder oorzaak gehaat, vervolgd en uiteindelijk gekruisigd (Joh. 15:19).

Wie is ooit verlaten geweest zoals de Heer Jezus? Hoe meer een mens verschilt van anderen, des te eenzamer is hij. Zijn volmaaktheid heeft Christus totaal geïsoleerd van een mensheid die geleid werd door totaal andere beginselen, waarbij het najagen van de eigen eer voorop staat. Daarom heeft de wereld de Heer Jezus niet gekend, en om diezelfde reden is het voor haar onmogelijk te begrijpen wat de nieuwe mens beweegt (1 Joh. 3:1). De wereld zal zich altijd vergissen t.a.v. de beweegredenen van de gelovige en zal zijn gedrag overeenkomstig haar eigen motieven uitleggen. De godsvrucht van de christen zal huichelarij genoemd worden; zijn zachtmoedigheid lafheid; zijn afzondering van de wereld egoïsme; zijn matigheid gierigheid. Zijn ijver voor het evangelie noemt men extremisme, en het vertrouwen in de Bijbel noemt men geestelijke trots. *"Wie maakt U Zichzelf?"* zeiden de Joden, toen de Heer getuigde van de waarheid (Joh. 8:53).

Een ander soort lijden is de tuchtiging die een kind van God zal moeten ondergaan. Het zal niet begrepen worden door de wereld die de beproeving ziet. De mensen zullen met de beste bedoelingen de christen verdenken van verborgen

fouten, om het lijden te kunnen verklaren. Dat veroorzaakte de bitterheid van Job. Of God wordt ervan beschuldigd unfair te zijn, omdat Hij hen slaat die tot Hem roepen.

De Heer Jezus heeft dat alles ondervonden met een oneindig gevoelig hart. *"De smaad heeft Mij het hart gebroken",* riep Hij uit (Ps. 69:20). Voor de ogen van de mensen leek het erop dat God Hem had verworpen, omdat Hij de enige Rechtvaardige zo sloeg. Toen Hij op het kruis hing tussen twee boosdoeners, *droeg* Hij niet alleen de smaad, maar *was* Hij *"een smaad voor de mensen en veracht door het volk"* (Ps. 22:6).

Detail "The first nail" door James Tissot, Brooklyn Museum.

"Laten wij daarom tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, terwijl wij Zijn smaad dragen" (Hebr. 13:13). De Heer Jezus heeft buiten de poort geleden en wij worden ertoe opgeroepen Hem te volgen, in het gezelschap van allen die horen bij de *"Heilige, de diep verachte, de bij het volk verafschuwde"* (Jes. 49:7). Ons deel als christenen hier op aarde is niet eer en aanzien te verwerven, maar ons één te maken met Hem die de smadelijke kruisdood stierf.

Wij moeten onze band met de Heiland belijden, die nog steeds verworpen is – evenzeer als toen. *"Hij was veracht en van mensen verlaten, een Man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand voor wie men het gelaat verbergt; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht"* (Jes. 53:3). Laten wij Hem voor de wereld *wel* belijden en eer geven.

De christenheid heeft van het kruis een sieraad gemaakt, een onderscheidingsteken in kostbaar metaal. Dat is de betekenis ervan absoluut verkeerd uitleggen. Het kruis heeft niets aantrekkelijks. Integendeel, het is een teken van schande, een openbare bekentenis dat iemand ter dood veroordeeld is, een verschrikkelijke dood. Maar de nieuwe mens beroept zich erop en roemt in het kruis, omdat Christus daar voor hem heeft geleden en omdat uit het kruis *al* zijn zegeningen voortkomen: *"Maar ik wil volstrekt niet roemen dan alleen in het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld"* (Gal. 6:14).

We hebben enkele heerlijkheden van de volmaakte Mens overdacht, in Wie de volheid van de Godheid lichamelijk woont. Dit is een onuitputtelijk onderwerp. Zou men rijker gezegend kunnen worden dan door de studie van wat de evangeliën ons vertellen over de afhankelijkheid, het vertrouwen, de wijsheid, de heiligheid, de gerechtigheid en de trouw van de ware Mens? Wij hebben ons hier beperkt tot die heerlijkheid die de Bijbel uitdrukkelijk noemt als die "van Christus".

God heeft ons in de Heer Jezus een volmaakte Heiland gegeven, die het waard is om te dienen en te verwachten. Wij hebben in Hem ook een volmaakt Voorbeeld. Laten wij echter bedenken dat er velen zijn die Hem alleen als *voorbeeld* zien. Maar ze zijn niet in staat Hem werkelijk *na* te volgen, omdat ze het leven van Christus niet hebben.

Maar laten wij het voorbeeld van Zijn leven als Mens op aarde niet onderschatten. Hij heeft ons een voorbeeld nagelaten, zo zegt Petrus, niet alleen om het te bewonderen, maar *"opdat u Zijn voetstappen navolgt"* (1 Petr. 2:21).

Als door smaad en bitterheid,

en angst en zware inspanning,

ons vlees wordt verteerd.

Laat dan Uw voorbeeld, Heer,

ons elke dag aansporen,

om ondanks onze zwakheid,

het beeld te laten zien,

van Uw heilige mensheid! [1]

1 Voor de volledigheid hieronder de originele Franse tekst van dit lied: Sous l'opprobre et l'amerture, et l'angoisse et le labeur, si notre chair se consume, que ton exemple, ô Sauveur, chaque jour nous encourage, malgré notre infirmité, à reproduire l'image de ta sainte humanité! (Hymnes et Cantiques 176/23-3).

Hoe zou de mens rechtvaardig zijn bij God?

De volgende stap om ons geschikt te maken voor de heerlijkheid is de rechtvaardiging. De zondige mens moest van alle aanklachten worden vrijgesproken. Hij moest rechtvaardig verklaard worden, om deel te kunnen hebben aan de heerlijkheid waartoe God Zijn uitverkorenen had bestemd. Want hoe zou een onrechtvaardige kunnen binnengaan in de heerlijkheid van God, in het reine licht van Zijn tegenwoordigheid?

Voor de rechtvaardiging geldt dus hetzelfde als voor de roeping: zij is een noodzakelijke *schakel* tussen Gods eeuwige voornemen en de eeuwige heerlijkheid waarin dit voornemen zijn vervulling vindt. Onze Heer was niet gekomen om 'rechtvaardigen' te roepen (mensen die van zichzelf dáchten dat zij rechtvaardig waren), maar zondaars tot bekering (Luc. 5:32). Maar het is duidelijk dat deze zondaars geen zondaars meer blijven, als zij Gods roepstem hebben gehoord. Zij worden rechtvaardig verklaard op grond van geloof. Het onderwerp van de rechtvaardiging wordt speciaal in de brief aan de Romeinen behandeld, en wel vanuit drieërlei oogpunt:

(1) Rechtvaardiging is in de éérste plaats het vrijspreken van schuldige zondaars. Hun overtredingen worden hun niet toegerekend op grond van het verzoenende bloed van Christus. Het is een zaak van Gods genade, waaraan wij om niet deel krijgen, niet op grond van werken (der wet) maar door het geloof in Christus (Rom. 3:20 - 4:8).

(2) Rechtvaardiging is in de twéede plaats ook het meer pósitieve vrijuit gaan op grond van de opwekking van Christus uit de doden, die voor ons het bewijs is dat God Zijn werk heeft aangenomen en volkomen genoegdoening daarin heeft gevonden. Wij geloven niet alleen in de waarde van de dood van Christus, maar ook in de betekenis van Zijn opstanding. Ons geloof richt zich niet alleen op Christus, maar ook op God die Hem uit de doden heeft opgewekt en een ereplaats heeft gegeven aan Zijn rechterhand in de hemel. Als gevolg hiervan bezitten wij vrede met God, toegang tot Zijn gunst en hoop op Zijn heerlijkheid (Rom. 4:24 - 5:2).

(3) Rechtvaardiging is in de dérde plaats rechtvaardiging ten leven (lett. 'van leven'), op grond van onze verbinding met de opgestane Christus. Hij is het Hoofd van een nieuw mensengeslacht en door Zijn gehoorzaamheid zijn wij tot rechtvaardigen gesteld, evenals wij door de ongehoorzaamheid van Adam tot zondaars waren gesteld (Rom. 5:18-19).

Rechtvaardiging van *leven*

Vooral dit laatste punt is van groot belang. God verklaart ons niet alleen rechtvaardig omdat onze zonden zijn weggedaan, maar ook omdat wij *nieuwe schepselen* in Christus zijn geworden. God ziet ons niet meer als kinderen van Adam, als natuurlijke mensen, als gevallen zondaars. Wij zijn nu met een ander 'familiehoofd' verbonden. Wij zijn met Christus gestorven (dat maakte een einde aan onze band met de eerste Adam). Wij zijn nu mensen die *in Christus* zijn. In de opgestane Christus bezitten wij een geheel níeuwe positie en een geheel níeuw leven.

De rechtvaardiging heeft niet alleen betrekking op onze daden, op onze zonden (doordat die ons niet toegerekend worden), maar ook op ons leven, op de natuur waaruit onze daden voortkomen. Daarom zegt de apostel dat wij gerechtvaardigd zijn van de *zonde* (Rom. 6:7). Dat staat in het enkelvoud: het gaat om het boze beginsel, de boze macht die ons vroegere leven beheerste en waaruit onze zonden voortkwamen.

Wij zijn met Christus gestorven, en nu voor God levend in Christus Jezus. In de opgestane Heer bezitten wij een nieuwe positie voor God en een nieuw leven, die het stempel van een volkomen gerechtigheid dragen. Daarom is er voor ons, omdat wij in Christus zijn en met Hem als het Hoofd van een nieuwe mensenfamilie verbonden zijn, géén veroordeling, géén aanklacht, géén

beschuldiging. Als God Zélf ons rechtvaardig verklaart, wie zal ons dan nog aanklagen (Rom. 8:1, 33-34)?

De rechtvaardiging is dus gegrond op de dood en de opstanding van Christus. Wij zijn niet gerechtvaardigd door het volmaakte leven van Christus op aarde, door Zijn volmaakte wetsvervulling, maar door onze verbinding met een gestorven en opgewekte Heer. Door Zijn *dood* heeft Christus ons vrijgekocht van de vloek van de wet, door voor ons een vloek te worden (Gal. 3:13). De dood van Christus heeft een einde gemaakt aan ons vroegere leven in het vlees, waarop het oordeel rustte. Zijn opstanding heeft ons een nieuwe plaats en een nieuw leven geschonken: een leven in het licht! Evenals wij een 'opstandingsleven' bezitten, zo bezitten wij ook een 'opstandingsgerechtigheid'. Dat is een positionele gerechtigheid, een gerechtigheid qua positie, qua staat, die gegrond is op de opstanding en de daarop volgende verheerlijking van Christus.

Wij krijgen pas het juiste zicht op de rechtvaardiging, als wij zien dat de grondslag ervan het rechtvaardig handelen van God is *ten aanzien van Christus*, nl. door Hem uit de doden op te wekken en Hem een plaats te geven aan Zijn rechterhand in de hemel. God kon Hem niet in de dood laten, nadat Christus zo'n heerlijk werk volbracht had ter verheerlijking van God. Hij heeft Hem opgewekt en Hem gekroond met heerlijkheid en eer. Dat was een daad van Gods *gerechtigheid*. De verheerlijking van Christus in de hemel was het rechtvaardige antwoord van Godswege op het volbrachte werk van Christus op aarde (zie Joh. 13:31-32; 16:10; 17:4-5).

Welnu, de plaats die Christus bezit als gevolg van Gods rechtvaardig handelen ten opzichte van Hem, is ook onze plaats. Dat is het wezen van de rechtvaardiging. Wij zijn *met Hem* verbonden in Zijn opwekking en verheerlijking. God heeft ons in Hem dezelfde plaats geschonken, die Christus op rechtmatige wijze heeft verworven door Zijn werk. God ziet ons één met Christus, God ziet ons ín Christus. Christus is ons Hoofd en onze Vertegenwoordiger. Zijn plaats is onze plaats en Zijn leven is ons leven. Zoals Paulus het verwoordt: 'Uit Hem (d.i. God) toch bent u in Christus Jezus, die ons geworden is: (...) *gerechtigheid*' (1 Kor. 1:30); 'Hem die geen zonde gekend heeft, heeft Hij (d.i. God) voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden *gerechtigheid* van God in Hem' (2 Kor. 5:21).

Waar is een God, aan U gelijk,
vol liefde, vol genade
die ons, gezonken in het slijk,
met gunsten overlaadde?
De zondemacht
week voor uw kracht.
U gaf uw eengeboor'ne
tot redding van verloor'nen.

Waar is een God, aan U gelijk?
Wie kan uw liefde peilen?
Uw Zoon verliet het hemelrijk,
en wou op aard' verwijlen.
Gerechtigheid
werd ons bereid;
verlossing, licht en leven
werd ons in Hem gegeven.

Waar is een God, aan U gelijk,
zo waard te zijn geprezen,
die door zo menig liefdeblijk
ons uitlokt U te vrezen?
Uw Geest, o Heer,
zond U ons neer,
door wie wij in U roemen,
U Abba, Vader, noemen.

Uit 'Geestelijke liederen' nr. 4

Bestudeert de Schriften

Vragen	Antwoorden
1. Welke kleur wordt in de Bijbel voor het eerst genoemd?	1. De kleur groen (Gen. 1:30).
2. Wie was de eerste metaalbewerker?	2. Een zoon van Kaïn, namelijk Tubal-Kaïn (Gen. 4:22).
3. Waar en wanneer werden de discipelen van de Heer voor het eerst christenen genoemd?	3. In Antiochië in Syrië, na de bekering van een groot aantal Grieken (Hand. 11:26).

Piet van Houten

Vruchtdragen is kruisdragen

"Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijf zij op zichzelf; maar als zij sterft, brengt zij veel vrucht voort" (Joh. 12:24).

De Heer Jezus droeg *Zijn* kruis. Voor *ons* kruisdragen gebruikt de Bijbel drie verschillende woorden. Het gaat wat ons betreft om zelfverloochening, niet om het boeten voor zonden. Dat helpt ons om het unieke, verzoenende sterven van de Heiland beter te verstaan en juister toe te passen.

1. "Wie zijn kruis niet opneemt en achter Mij gaat, is Mij niet waardig" (Matt. 10:38).

Het Gr. woord *lambanoo* betekent 'nemen', 'aannemen', 'beet pakken', 'meenemen' e.d. U moet komen met lege handen. U moet alles achterlaten en het waard vinden Hem te volgen en uw kruis op te nemen.

2. "Hij zei tot allen: Als iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme dagelijks zijn kruis op en volge Mij. Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het behouden" (Luc. 9:23-24).

Het Gr. woord *airoo* betekent 'opnemen', 'optilllen', 'opheffen', zoals een soldaat bijv. een *vaandel* opheft. U vindt als christen het kruis een eer en toont ermee dat de wereld voor u gekruisigd is, en u voor de wereld (Gal. 6:14).

3. "Wie niet zijn kruis draagt en achter Mij komt, kan mijn discipel niet zijn" (Luc. 14:27).

Het Gr. woord *bastazo* (dragen) is torsen, een *zware last* vervoeren. In Galaten 6:2 vinden we hetzelfde woord: 'Draagt elkaars lasten', dus *voel* het gewicht ervan, help de ander er echt mee!

Dit brengt mij tot de volgende conclusies:

1. In Matteüs 10 spreekt de Heer Jezus over het openlijk belijden van Zijn naam.

2. In Lucas 9 zegt de Heer tegen allen dat ze zichzelf moeten verloochenen en Hem moeten navolgen.

3. In Lucas 14 zegt de Heer eerst dat, voor een discipel van Hem, aardse banden minder belangrijk zijn.

De natuurlijke mens kan het kruis niet dragen, hij kan het niet verdragen; het is hem te *zwaar.* Maar voor wie verlicht is door het evangelie, is het een *lichte* last en bij de glans van de komende heerlijkheid ook een *blijde* last.

Op het kruis kunt u reageren zoals de rijke jongeling dat deed, of zoals Paulus. De één had zijn handen nog te vol. De ander liet alles los wat hem tot winst was (Fil. 3:7). U neemt het kruis op, als u beseft dat u het ontvangt uit Zijn doorboorde handen.

Een verloste zondaar *wil* en *kan* het kruis aannemen. Wie verlost is, kent Hem die helpt als dragen *torsen* wordt. Hoe zwaar was de last die Hij droeg om ons te kunnen redden! Toon het kruis in uw leven, zorg dat de mensen aan de Heer Jezus denken als ze u zien. Kom naar voren. Neem het kruis in ontvangst en draag het door de wereld.

Een christen voelt best wel eens dat het kruis dragen zwaar torsen wordt. Waarom vraagt de Heer Jezus dit van ons? Willen we Zijn discipel zijn, Hem echt volgen. Het is alles of niets: Zijn kruis én uw kruis. Hudson Taylor zei: 'Er zijn geen twee Christussen: één voor luie en één voor werkende christenen. Er is maar één Christus'. Willen we met Hem het kruis dragen en zo voor Hem vrucht dragen?

Gerard Kramer

Het Kind Jezus

‘Hand. 4:27 (Hand. 4:27 HSV).

In sommige vertalingen lezen we in Handelingen 4:27 over ‘Uw heilig Kind Jezus’. Hoe kan dit? Was en is de Heer Jezus het Kind of de Zoon van God? Of moet ‘Kind’ niet steeds op dezelfde manier worden vertaald en uitgelegd? Daarover gaat deze Woordstudie.

Het Kind *(teknon)* van Maria

Het Gr. woord *teknon* betekent vooral een kind ‘als product van ouders’. Echtparen hebben wel of niet ‘kinderen’ voortgebracht (zie bijv. Matt. 10:21; 21:28; Hand. 7:5). In die betekenis blijft ook een volwassene het ‘kind’ van zijn ouders. Dit woord, dat dus allereerst *verwantschap* aanduidt, wordt ook gebruikt om de gelovigen in hun geestelijke verwantschap met God aan te duiden als ‘kinderen van God’ (o.a. Joh. 1:12; Rom. 8:16; 1 Joh. 3:1,2,10). Het woord *teknon* wordt in de Schrift niet gebruikt voor de Heer Jezus in Zijn betrekking tot God. Nergens wordt Hij ‘Kind van God’ genoemd.

Alleen Maria, Zijn moeder die Hem gebaard had, kon Hem met recht als ‘Kind’ aanspreken: *‘En zijn moeder zei tot Hem: Kind, waarom heb Je ons dit aangedaan? Zie, je vader en ik hebben Je met smart gezocht’* (Luc. 2:48). In haar gewone taalgebruik als moeder in het gezin heeft ze, heel begrijpelijk, ook Jozef in deze verwantschap betrokken. Jozef was echter niet degene die Hem verwekt had; dat was de Heilige Geest geweest (Matt. 1:20; Luc. 1:35). Strikt genomen had dus alleen Maria het recht Jezus haar ‘Kind’ te noemen. Hoewel Jezus door God de Heilige Geest is verwekt, en Hij God Zijn eigen Vader noemde (Joh. 5:18), wordt Hij zoals gezegd toch nooit het *Kind* van God genoemd. Het woord *teknon* suggereert kennelijk te zeer een *oorsprong* of een *begin*, terwijl de Heer Jezus reeds van eeuwigheid af als de Zoon bij de Vader was, voordat de wereld er was, en dus ook voordat Hij Mens werd (zie Joh. 17:5; 1:1,14).

De Zoon *(hujos)* van de Vader

Het Gr. woord *hujos* betekent ‘zoon’. Wij zouden zeggen: een mannelijk kind (vgl. Openb. 12:5, maar daar staat ‘kind’ tussen haken!). Al bij de aankondiging aan Maria wordt de Heer Jezus ‘Gods Zoon’ genoemd (Luc. 1:35), en zo wordt Hij op zeer veel plaatsen aangeduid. Johannes duidt Hem kortweg aan als ‘de Zoon van de Vader’ (2 Joh: 3), of als ‘Zijn Zoon’ (1 Joh. 1:7; 3:23; 5:20; vgl. ‘de Zoon’ in Hebr. 1:2,8).

Zoonschap in de Schrift impliceert méér dan verwantschap. Twee belangrijke dingen die niet met het kindschap, maar wél met het zoonschap – ook met het zoonschap van de Heer Jezus – zijn verbonden, zijn:

1. *erfgenaamschap* (zie Marc. 12:6-7; Gal. 4:7), en
2. *zelfstandigheid / mondigheid / gelijkheid in rang* (zie Joh. 5:18; 10:33; Gal. 4:6-7; Hebr. 5:8).

Als de Zoon staat de Heer Jezus van eeuwigheid af in deze bijzondere betrekking tot de Vader (Joh. 1:1,18; 17:5,24; 1 Joh. 1:2-3).

Gods heilige Knecht *(pais)*

In Handelingen 3:13 staat dat God Zijn ‘Knecht’ Jezus verheerlijkt heeft. De Statenvertaling heeft hier en elders ‘Kind’. Dit woord ‘Knecht’ is de vertaling van het Gr. woord *pais,* dat weliswaar met ‘kind’ vertaald is in Lucas 2:43 (‘het kind Jezus’), maar in Handelingen 3:13,26 – evenals in Matteüs 12:18 en Handelingen 4:27,30 – sluit het woordgebruik duidelijk aan bij de Septuaginta (de Griekse vertaling van het Oude Testament), waarin het Gr. *pais* teruggaat op een Hebr. woord voor ‘knecht’. Zie plaatsen als Jesaja 42:1; 43:10; 49:6; 52:13; 53:11. Soortgelijk woordgebruik zien we met betrekking tot Israël (Luc. 1:54), en David (Luc. 1:69; Hand. 4:25).

Het Kind in de kribbe

Bij het overdenken van het woordgebruik in de Schrift lijkt het alsof we een beetje zicht krijgen op de betrekkingen waarin de Heer Jezus tot God en mensen stond, maar echt doorgronden kunnen we Hem niet. In Lucas 2:12,16 ligt de Heer als kindje, als baby dus, in de kribbe! Het is goed erbij stil te staan dat God op deze manier Zijn Zoon zond, geboren uit een vrouw (Gal. 4:4). Hier past slechts bewondering – en dat niet alleen met de Kerstdagen – voor het ondoorgrondelijke mysterie van de geboorte van Gods Zoon.

Uiterlijk was Jezus een gewoon kind, zoals er zo velen geboren zijn en nog zullen worden. Toch was deze Baby anders. Hij was de unieke, geliefde Zoon van de unieke, liefhebbende Vader. Hij was God en Mens in één Persoon. Het zal voor de Vader een buitengewoon moment zijn geweest Zijn Zoon te zien liggen, hulpeloos, verzorgd door mensen die uiteindelijk zelf de dienst van deze Zoon, die Heilige Knecht, zo nodig hadden. Laten wij ons aansluiten bij de herders, die terugkeerden, *‘terwijl zij God verheerlijkten en prezen om alles wat zij gezien en gehoord hadden, zoals tot hen gesproken was’* (Luc. 2:20).

Wie is als U, Gods Veelgeliefde?
U, God en Mens in één persoon.
U bent de waarheid, U bent liefde;
alles aan U is goed en schoon.

Ger de Koning

Elisa waarschuwt de koning van Israël en redt de vijanden van de dood

2 Koningen 6:8-23

"Wees niet bevreesd, want die bij ons zijn, zijn méér dan die bij hen zijn" (vs. 16).

Elisa is ook hier weer de profeet van de *genade*, zowel voor Israël als voor Israëls vijanden. De koning van Syrië (Aram) kan doen wat hij wil, maar hij slaagt er niet in Israël in de val te laten lopen. Elisa waarschuwt de koning van Israël steeds waar de vijand zich ophoudt. Dit gebeurt niet slechts een- of tweemaal (vs. 10). Gods genade wordt keer op keer zichtbaar voor de goddeloze koning van Israël. Maar brengt dat ook een omkeer bij hem teweeg?

De koning van Syrië laat uitzoeken hoe het komt dat hij telkens achter het net vist. Zijn dienaren weten van de verborgen kracht die in Elisa is, en ook waar de profeet zich ophoudt. Om deze gevaarlijke tegenstander uit de weg te ruimen, laat de koning van Syrië een sterk leger de stad Dotan omsingelen. Als de dienaar van Elisa dat 's morgens ziet, is hij erg onder de indruk en vraagt zich vertwijfeld af wat ze tegenover zo'n overmacht kunnen doen.

Elisa is echter totaal niet onder de indruk. Hij heeft oog voor de macht van God, die alleen voor het geloof zichtbaar is. Hij spreekt dan de gedenkwaardige woorden: *"Wees niet bevreesd, want die bij ons zijn, zijn méér dan die bij hen zijn"* (vs. 16). Dan bidt hij of zijn knecht Gods leger ook mag zien. God verhoort zijn gebed, en de knecht ziet wat Elisa al zag.

Elisa bidt ten gunste van zijn knecht dat zijn ogen geopend mogen worden. Hij bidt vervolgens dat de ogen van de vijand verblind zullen worden. Ook dat gebed verhoort de Here. En wat de ondergang van de vijanden lijkt te worden, blijkt de weg te zijn waarop genade wordt bewezen. Het is een schitterend bewijs van genade dat Elisa hen van een verkeerde weg weerhoudt en het leger hem laat volgen (vs. 19). De vijand komt in Samaria, de stad die ze ook hadden willen innemen. Ze komen daar echter niet aan als overwinnaars, maar als verliezers en krijgen zo deel aan de genade.

De koning van Israël heeft geen deel aan de geest van de genade, die Elisa kenmerkt. Hij wil de gelegenheid te baat nemen de vijanden neer te slaan. Opmerkelijk is dat hij Elisa "mijn vader" noemt. De koning lijkt respect voor de man Gods te hebben. Dat respect blijkt ook uit het feit dat hij doet wat de profeet hem dan opdraagt: de gevangengenomen vijanden moeten te eten krijgen en daarna in vrijheid worden losgelaten.

In deze hele geschiedenis zitten weer lessen voor ons. Als God ons wil gebruiken om Zijn genade bekend te maken, zal dat de woede van de vijand opwekken. Maar we mogen erop rekenen dat Zijn kracht ons bijstaat, zodat we niets hoeven te vrezen. Daarvan mogen we ook getuigen tegenover bange gelovigen. We mogen ervoor bidden dat hun ogen worden geopend en zij ook zicht krijgen op de kracht van God. Iets dergelijks doet Paulus in Efeziërs 1. Daar bidt hij voor de christenen te Efeze dat hun ogen zullen worden geopend voor alles wat God hun aan zegeningen heeft geschonken (zie Ef. 1:15-23). Wij willen toch graag dat andere gelovigen dezelfde voorrechten zullen gaan zien die wij door genade hebben leren verstaan?

Driemaal bidt Elisa met betrekking tot de ogen. Driemaal verhoort de Here. Hij maakt ziende en Hij maakt blind (Ex. 4:11). Is dat geloof er ook bij ons? Zelfs tegenover mensen die ons vijandig behandelen, die uit zijn op onze ondergang, mogen wij die genade laten blijken. Wel moeten we oppassen voor mensen zoals de koning van Israël, mensen die geen deel hebben aan de geest van de genade. Zij willen misbruik maken van de genade om hun eigen plannen uit te voeren. Wat Elisa hier met zijn vijanden doet, staat voor ons als een opdracht beschreven in Romeinen 12:19-20.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 6:8-23.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *'Heer, ik bid U dat ik door de Geest van de genade en van de gebeden Uw genade en goedheid tegenover de ander, wie dat ook is, mag tonen'.*

Kris Tavernier

Reply

Een vraag over het kruis dragen (slot)

'Tegen allen zei Hij: 'Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en Mij volgen' (Luc. 9:23).

Vraag

Wat is de zin van het dagelijks zijn kruis op zich nemen? Naar mijn inzicht slaat 'zijn kruis' op je eigen zorgen, je eigen lasten en niet op het kruis van Jezus, want in geen enkele vertaling zie ik 'zijn' met een hoofdletter geschreven (H.V. te O).

Vervolg van het meinummer

Na de belijdenis van Petrus, die ook deze verwachting insluit, zegt de Heer Jezus echter dat er Hem (nog) geen heerlijkheid te wachten staat, maar veeleer lijden en verwerping. En daarop zegt de Heer dat zij, indien zij Hem willen volgen, zichzelf moeten verloochenen en hun kruis moeten opnemen en bereid moeten zijn om hun leven niet te behouden. De Heer probeert dus duidelijk te maken dat er ook voor hen als Zijn volgelingen (nog) geen heerlijkheid staat aan te komen tijdens dit leven op aarde. Maar als zij Hem willen volgen, dan zullen zij allereerst moeten delen in Zijn verwerping. Dat zij hun kruis moeten opnemen, betekent dan niet zozeer dat zij hun eigen zorgen en lasten te dragen hebben – en hier moet ik een nuance maken bij de gestelde vraag – maar *het slaat heel specifiek op dat lijden, die vervolging, die spot, die verwerping die zij te dragen hebben omwille van het feit dat zij Zijn volgelingen zijn*.

Het gaat dus niet over lasten en zorgen die elk mens wel zal kennen. Het gaat om wat gelovigen te lijden (kunnen) hebben omwille van Christus' naam. Het gaat niet om elke mogelijke last of zorg, maar om die moeiten die het gevolg zijn van het feit dat wij volgelingen, discipelen van Jezus zijn. Dát kruis moeten Zijn volgelingen bereid zijn op zich te nemen (zie ook vs. 58). Ze hadden niets anders te verwachten dan dat hun leven er moeilijker zou op worden, dat ze net zoals Hij gehaat zouden worden (vgl. Luc. 21:17). *Het 'kruis' waarover de Heer Jezus hier spreekt, houdt dus verband met de consequenties die het gevolg zijn van de navolging van Jezus Christus, onze Heer.*

Het is dan ook bijzonder voor de discipelen, en met name voor Petrus, Johannes en Jakobus, dat hierop de gebeurtenis volgt die wij kennen als 'de verheerlijking op de berg'. Daar kregen zij een voorsmaak van de heerlijkheid die er wel degelijk zál komen, maar niet volgens hun agenda.

Laten we nu vervolgens kijken naar Lucas 14:25-35. We zien hier dat vele mensen Jezus volgden (vs. 25). Ook bij hen leefde de verwachting dat Hij Zijn Koninkrijk zou oprichten en de bezetter (de Romeinen) zou verdrijven.

We lezen o.a. in Lucas 19:37-38 over 'de gehele menigte van de discipelen', die Jezus vergezelde bij Zijn intocht in Jeruzalem. Bij die intocht proclameerden zij Hem als de Koning, die kwam in de naam van de Here. Jezus had veel volgelingen. Slechts in de laatste week van Zijn leven slaagden de farizeeën en schriftgeleerden (de Joodse religieuze leiders) erin Hem in diskrediet te brengen bij het volk. Immers, die leiders zochten een manier om Hem uit de weg te ruimen; maar omdat zij bang waren voor het volk, wilden zij dat buiten het volk om doen (Luc. 22:2, 6).

Terug naar Lucas 14. We moeten dus goed begrijpen dat er een aanzienlijke menigte met de Heer Jezus meereisde naar Jeruzalem, in de verwachting van Zijn aanstaande heerschappij. Maar de Heer keerde Zich om en probeerde hun duidelijk te maken dat Zijn volgelingen in de eerste plaats heel iets anders te wachten stond. We zouden kunnen zeggen dat Hij duidelijk maakte dat *discipelschap* niet allereerst voordeel oplevert, maar veeleer nadeel.

De uitspraak om het kruis op ons te nemen, staat hier in de context van *discipelschap*. En zo moeten we het ook begrijpen. Jezus volgen, discipel van Hem zijn, betekent ook dat wij een kruis op ons hebben te nemen. Onze Heer is nu, voor het oog van de wereld, de verworpen Heer; en zo hebben ook Zijn discipelen verwerping te verwachten. Dat zal voor elke discipel weer anders zijn, ieder heeft zijn eigen kruis te dragen. Zo moet elke discipel van de Heer Jezus bereid zijn om 'zijn eigen kruis' op zich te nemen.

De vastgebonden ezel

Jan Paul Spoor

....

De dienst van de ezel

In de Bijbel worden de ezel en de mens soms met elkaar verbonden. Al heel vroeg in de geschiedenis wordt over dit dier[1] gesproken. Wij moeten telkens goed opletten als iets voor de eerste keer in de Bijbel voorkomt, of wordt vermeld. Vaak is dat een beeld dat gebruikt wordt door de hele Schrift heen. Als Abram in Egypte is, krijgt hij vanwege Sarai o.a. “schapen, runderen, ezels, slaven, slavinnen, ezelinnen en kamelen” (Gen. 12:16). In dit rijtje staan de slaven en de slavinnen tussen de ezels en de ezelinnen gevoegd. Hiermee wordt tevens de taak van de dieren aangegeven, nl. het dienen en dragen. Maar er zijn nog meer aspecten in deze tekst. Van de schapen, de runderen en de kamelen worden niet het geslacht apart vermeld (mannelijk of vrouwelijk), maar dit gebeurt wel van de ezels en de slaven. Er zijn namelijk ook de slavinnen en de ezelinnen. Kunnen we hieruit niet de conclusie trekken dat er in het dienen en in het gehoorzaam zijn géén onderscheid is tussen man en vrouw? Beiden zijn hierin voor God gelijkwaardig.

De ezel en de slaaf worden in dit vers voor het eerst genoemd; en alle twee zijn eigendom van een meester. De meester bepaalt de last die moet worden gedragen. Jesaja zegt: “De ezel kent de krib van zijn meester” (Jes. 1:3). En tegen de slaaf wordt gezegd: “Doe dit, en hij doet het” (Luc. 7:8). Het mag duidelijk zijn dat in deze overdenking de focus niet ligt op het feit *waarom* en *hoe* Abram de ezels, slaven, slavinnen en ezelinnen verwierf. We kijken nu alleen ernaar hoe ze worden vermeld in de Schrift. De volgende keer noemt de Engel des Heren de ezel, als Hij het karakter aanduidt van Ismaël: “En hij zal een *wilde* ezel van een mens zijn” (Gen. 16:12). Ismaël groeide dus op tot een wilde ezel, die niet onderworpen wilde zijn. Hij wilde niet dienen, maar zelf over zijn leven beschikken. Dat bleek later o.a. toen Isaak ouder werd (Gen. 21:9).

1 Hebr. ‘chamor’.

De ezel van Abraham

In Genesis 22:3-5 zien wij dat Abraham ‘s morgens vroeg opstaat, en *zijn* ezel zadelt. Hij neemt twee van zijn knechten met zich mee, en zijn zoon Isaak. Hij kloofde hout voor het brandoffer, stond op en ging naar de plaats die God hem genoemd had. Hij ging op weg om te doen wat God hem had opgedragen. Toch kon *zijn* ezel niet de hele weg met hem meegaan. De ezel en de knechten bleven onderaan de berg. De dienstknechten en de dienende ezel stonden ver verwijderd van de verborgen ogenblikken van de ontmoeting met God. Dit gebeuren, dat spreekt van het grote Offer, is ver verheven boven dat wat de mens in eigen kunnen voor God kan doen. God voorzag Zichzelf van een lam ten brandoffer. Zo gingen die beiden tezamen.

In het boek Genesis heet zelfs een persoon letterlijk ‘ezel’, en wel Hemor, de vader van Sichem (Gen. 33:19). Als je in onze tijd een ezel wordt genoemd, is dat niet zo positief bedoeld, maar toen was dat kennelijk niet het geval. Verder zien wij de ezel dienen op allerlei manieren. Voedsel werd op ezels geladen: “Zij laadden hun koren op hun ezels en gingen vandaar op weg” (Gen. 42:26). Lasten werden gedragen. Moeilijke momenten maakten de ezels mee. “Toen scheurden zij hun kleren. Ieder laadde *alles weer* op zijn ezel en zij keerden terug naar de stad” (Gen. 44:13). Maar een van de laatste teksten uit dit boek overtreft al deze plaatsen, namelijk als er over Juda wordt geprofeteerd door Jakob. Hij zegt over hem: “Hij bindt *zijn* jonge ezel aan de wijnstok en het veulen van *zijn* ezelin aan de edelste wijnstok; hij wast zijn kleren in wijn en zijn gewaad in druivenbloed” (Gen. 49:11). Het spreekt van een prachtige toekomst voor deze dienende, vastgebonden ezel. Overvloed van vreugde. Ook de profeet Zacharia zou dit veel later beamen: “Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezelsveulen, het jong van een ezelin” (Zach. 9:9).

De gebonden ezel

Voordat die vreugde genoten kan worden, moet er echter eerst iets gebeuren. Dit staat in het boek Exodus: “(…) alles wat de baarmoeder opent, zult u aan de Here afstaan. Ook alles wat de baarmoeder opent van de dracht van het vee dat u toebehoort: de mannetjes zullen voor de Here zijn. Maar alles wat de baarmoeder van een ezelin opent, moet u vrijkopen met een lam. Als u het niet vrijkoopt, moet u het de nek breken. Maar wat de mensen betreft, moet u alle eerstgeborenen onder uw zonen vrijkopen” (Ex. 13:12-13). In deze verzen worden als het ware de eerstgeborenen onder de zonen gelijkgesteld met de eerstgeboren veulens van de ezelinnen. Er moest een vrijkoping plaatsvinden, een losmaking. De onder de wet gebonden ezel moest worden vrijgekocht met een lam. Een lam, dat ook nodig was voor het Pascha, om de eerstgeborenen in het leven te behouden.

In de Bijbel wordt de ezel meer dan honderdvijftig keer genoemd. Vaak in heel droevige omstandigheden. Denk aan Bileam: het stomme lastdier dat met mensenstem sprak. Achitofel was een wijs man, maar toen er niet naar hem werd geluisterd, gebruikte hij zijn ezel voor een laatste rit naar huis om zich op te hangen (2 Sam. 17:23). Ook lezen we over de verdwenen ezel van Mefiboset (2 Sam. 19:26). Denk ook aan de rol die een ezel speelde in de geschiedenis van de oude profeet te Betel (1 Kon. 13).

Drie geschiedenissen springen eruit omdat ze zo hoopvol zijn. Er zijn namelijk drie vrouwen die van hun ezel afspringen om iets bijzonders te vragen.

De ezel van Aksa

De eerste was Aksa. Van haar staat er geschreven: “En het gebeurde, toen zij bij hem kwam, dat zij hem aanspoorde om een akker van haar vader te vragen. Toen zij van de ezel afsprong, zei Kaleb tegen haar: Wat is er met je? Daarop zei zij: Geef mij een zegen. Omdat u mij een dor stuk land gegeven hebt, geef mij dan ook waterbronnen. Toen gaf hij haar hooggelegen bronnen en laaggelegen bronnen” (Joz. 15:18-19; Richt. 1:14-15). Aksa toonde een bijzonder wijze vrouw te zijn, door zich niet te beroemen op verdienste of op haar positie. Ze vroeg tegen de gewoonte in zelf om een zegen van haar vader, en ze kreeg die.

De ezel van Abigaïl

Dit zien we ook in de geschiedenis van Abigaïl. Zij toonde zich wijs, in tegenstelling tot haar dwaze man Nabal. “Toen haastte Abigaïl zich; zij nam tweehonderd broden, twee zakken wijn, vijf toebereide schapen, vijf maten geroosterd koren, honderd rozijnenkoeken en tweehonderd klompen vijgen, en legde dat alles op ezels (…) Toen zij op de ezel reed en de berg afdaalde (…) gebeurde het dat David en zijn mannen haar tegemoet kwamen; en zij ontmoette hen (…) Toen Abigaïl David zag, haastte zij zich en kwam van de ezel af. Vervolgens wierp zij zich voor David op haar gezicht en boog zich ter aarde. Zij viel aan zijn voeten en zei: Och, mijn heer, op mij rust de misdaad; laat uw dienares toch spreken ten aanhoren van u, en luister naar de woorden van uw dienares”. Later als Nabal dood is, stuurt David boden om Abigaïl te halen. We lezen dan: “Abigaïl haastte zich, stond op en reed op een ezel, en haar vijf meisjes met haar, die haar op de voet volgden. Zij ging achter de boden van David aan en werd hem tot vrouw” (1 Sam. 7:18-42). David was nog geen koning, maar Abigaïl erkende hem toch al als haar heer en meester. Zij wist dat God hem een blijvend koningshuis zou geven.

Wij kunnen aan zulke vrouwen een voorbeeld nemen. Laten wij de nu nog verworpen Heer Jezus erkennen als onze Meester. Als wij gezegend willen worden, moeten wij van onze hoge positie (de berg) en ook van de ‘ezel’ van onze eigen verdiensten afkomen en ons klein maken voor Hem. Toch is de ezel wel van nut. Dat zien we ook bij Abigaïl. Als de boden komen, staat ze op en rijdt op de ezel achter de boden van David aan. Misschien kunnen we hieruit concluderen dat het erom gaat *wie* de ezel gebruikt, en *hoe* de ezel gebruikt wordt. We zien in deze geschiedenis als het ware de vervulling van de woorden van Jesaja. “De ezel kent de krib van zijn meester” (Jes. 1:3).

De ezelin van de Sunamitische

Ook de Sunamitische daalde van haar ezelin af om de voeten van de man Gods te grijpen. Alleen bij *hem* wilde ze haar last kwijt en niet bij Gechazi (2 Kon. 4:23-30). Ze zei tegen de man Gods: “Zo waar de Here leeft en uw ziel leeft, ik zal u niet verlaten”. De ezelin had haar bij de man Gods gebracht. Maar daarmee hield het op, de laatste stap was om zelf neer te buigen en de voeten van de man Gods te grijpen. Want haar eigen man kon haar niet helpen. De toebereide bovenkamer voor de man Gods, het neergezette bed voor de man Gods, het bood slechts een tijdelijke oplossing. De Sunamitische wist de juiste weg wel. Zij ging naar buiten en ging met de ezelin en een knecht zo snel mogelijk naar de man Gods. Niets hield haar meer tegen om hem *persoonlijk* te ontmoeten. In moeilijke omstandigheden kunnen wij hieraan een voorbeeld nemen.

De vastgebonden ezel

Maar de laatste keer krijgt de ezel een bijzonder mooie plaats. Dan gaat het om de losmaking van de vastgebonden ezel, in opdracht van de Heer Zelf, die het geslachte Paaslam zou zijn. Hij zou de ezel – waarin wij onszelf kunnen zien – volkomen bevrijden. En niet wij hebben *Hem* gevonden, Hij heeft *ons* gevonden (Joh. 12:14).

“Nadat Jezus dit gezegd had, reisde Hij voor hen uit en ging naar Jeruzalem. En het gebeurde, toen Hij dicht bij Betfage en Betanië gekomen was, bij de berg die de Olijfberg heette, dat Hij twee van Zijn discipelen uitzond. Hij zei: Ga het dorp in dat voor u ligt, en als u daar binnenkomt, zult u een veulen vinden dat vastgebonden is, waarop geen mens ooit heeft gezeten. Maak het

los en breng het hier. En als iemand u vraagt: Waarom maakt u dat los, dan zult u zo tot hem spreken: Omdat de Here het nodig heeft. En zij die uitgezonden waren, gingen erheen en vonden het zoals Hij hun gezegd had. En toen zij het veulen losmaakten, zeiden de eigenaars ervan tegen hen: Waarom maakt u het veulen los? Zij nu zeiden: De Here heeft het nodig. Zij brachten het vervolgens naar Jezus. En nadat zij hun kleren op het veulen geworpen hadden, zetten zij Jezus daarop. Toen Hij nu verderging, spreidden zij hun kleren onder Hem uit op de weg. Toen Hij reeds dicht bij de helling van de Olijfberg was gekomen, begon de hele menigte van de discipelen zich te verblijden en God met luide stem te loven om alle machtige daden die zij gezien hadden. En zij zeiden: Gezegend is de Koning, die daar komt in de naam van de Here. Vrede in de hemel en heerlijkheid in de hoogste hemelen" (Luc. 19:28-38).

Kruisdragen

De ezel in deze geschiedenis heeft de Heiland gedragen naar de plaats waar Hij enkele uren later Zijn God en Vader zou verheerlijken door het heilswerk te volbrengen aan het kruis. Hij was dichtbij Betfage (d.i. huis der vijgen) en Betanië (d.i. huis van dadels), bij de Olijfberg. In deze blijkens hun namen gezegende plaatsen zullen ook wel ezels te vinden zijn geweest. Maar daarheen werden de discipelen niet gestuurd. Ze werden gestuurd naar het dorp dat *voor hen* lag. Zo mogen ook wij gaan naar dat wat voor ons ligt; en dat wat vastgebonden is, losmaken voor de dienst van de Heer. Laten wij zoals deze ezel Hem ronddragen en verheerlijken in ons leven. Veel ezels hebben een goed zichtbare streep in de vorm van een kruis op de rug. Het zijn om zo te zeggen kruisdragers. Laten wij zo uitgaan en Zijn kruis dragen. En daarbij onze waardigheid, onze kleren voor de Heer Jezus op de grond neerleggen. En Hem dienen zolang wij hier op aarde zijn, want Hij is het waard. Hij is voor ons gebonden aan de horens van het altaar; Hij heeft ons licht gegeven en ons bevrijd; Hij is het feestoffer (Ps. 118:27). Hij kon en wilde niet vrijuit gaan, opdat wij met Hem verbonden zouden worden. "Hij bindt Zijn jonge ezel aan de wijnstok".

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 7/8 - juli / augustus 2012

Van de redactie

Is uw naam ook meegeteld?

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Is uw naam ook meegeteld?

2 **Verwondering over Christus**

3 **Het Lam en het nieuwe Jeruzalem**

4 **Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid**

De verheerlijking

5 **De Geest van de heerlijkheid en Die van God rust op u**

6 **De Openbaring van Jezus Christus**

7 **De juiste vertaling van Romeinen 1:4**

8 **Elisa en de bevrijding van Samaria**

2 Koningen 6:24 - 7:20

9 **Reply**

Een zoon van de vrede

10 **Andreas, een visser van mensen**

'Ieder die tot de getelden gaat behoren van twintig jaar oud en daarboven, zal de heffing voor de Here geven. De rijke zal niet meer noch de arme minder dan een halve sikkel opbrengen, om die te geven als heffing voor de Here ter verzoening voor uw leven' (Ex. 30:14-15).

'U weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost bent van uw onvruchtbare, door de vaderen overgeleverde wandel, maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, het bloed van Christus' (1 Petr. 1:18-19).

Aan het begin van de woestijnreis van het volk van God van Egypte naar Kanaän vond er een telling plaats van alle strijdbare mannen van twintig jaar oud en daarboven. De telling van het leger wordt pas beschreven in Numeri 1, maar in Exodus 30 lezen we over de heffing die hierbij moest worden betaald door eenieder die tot de getelden ging behoren. Er was een losprijs nodig voor iedere strijder, een zoengeld dat ieder voor zijn leven moest geven, om zijn schuld te bedekken en te verzoenen, en te voorkomen dat God een plaag onder het volk zou zenden bij de telling (Ex. 30:11-12). Dit laat ons symbolisch zien dat de toorn van God rust op ieder mens van nature (Joh. 3:36). En dat er verzoening en verlossing nodig is voor ieder die bij het volk van God en bij het leger van God wil horen. Ben ik een kind van God, en is mijn naam ook meegeteld onder degenen die het eigendom van Christus zijn? Dit is een belangrijke vraag, en het is ook belangrijk het goede antwoord hierop te geven. Dit kan namelijk alleen doordat er een losprijs is betaald, niet van zilver of goud maar door het kostbare bloed van Christus, het Lam van God. Ben ik gewassen en gereinigd in het bloed van het Lam (Openb. 1:5; 7:14; 22:14)?

Mozes telde het aantal namen, van twintig jaar oud en daarboven, hoofd voor hoofd, in de woestijn Sinai (Num. 1:19). Het tellen was een goddelijk recht, en Mozes deed dit in Gods opdracht. Zo ging het ook aan het einde van de woestijnreis (Num. 26). Waarschijnlijk heeft David dit uit het oog verloren, toen hij het volk liet tellen door middel van Joab, zijn legeroverste (2 Sam. 24; 1 Kron. 21). Mogelijk heeft hij evenmin gedacht aan het zoengeld dat nodig was bij de telling. Davids motieven waren niet zuiver, want hij wilde weten hoe groot *zijn* leger was. Maar het was het leger van *God*. Hierdoor kwam er een grote schuld op hem en op het volk, en vielen er veel slachtoffers door een dodelijke plaag. Gelukkig wees God toen aan koning David de plaats waar er verzoening moest worden gedaan, en kon hij een altaar oprichten op de dorsvloer van de Jebusiet Ornan. Het oordeelsvuur trof de offeranden op het brandofferaltaar. Zo werd er verzoening tot stand gebracht, en waren er plaatsvervangende offers voor David en het volk. Op deze plaats moest later de tempel worden gebouwd, en dit was het brandofferaltaar voor Israël (1 Kron. 22:1).

Het is een voorrecht bij het volk van God te mogen horen en Hem te mogen dienen, ook in deze tijd. Dan moet onze naam wel meegeteld zijn door Christus, onze overste Leidsman. Dan moet onze schuld bedekt en verzoend zijn door het bloed van Christus. Zo zijn wij welkom in het leger dat God nu op aarde werft, en kunnen wij dienst doen als goede soldaten van Christus Jezus (2 Tim. 2:3-4). Soms betekent dit verdrukking en lijden, want wij zijn ook nog onderweg 'in de woestijn'. Maar ons grote doel is de Meester te behagen die ons in dienst genomen heeft, Zijn werk te doen, Zijn strijd te strijden. Het Woord van God wil ons hierbij toerusten, en ik hoop dat dit nummer van Rechtstreeks ook hieraan dienstbaar zal zijn. Met een hartelijke groet namens de redactie, Hugo Bouter.

De artikelen in deze rubriek zijn opnieuw bewerkt in hedendaags Nederlands

J. Koechlin

Verwondering over Christus

"Zoals velen zich over U ontzet hebben – zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte, meer dan van andere mensenkinderen – zó zal Hij vele heidenvolken besprenkelen, koningen zullen vanwege Hem sprakeloos staan. Want zij aan wie het niet verteld was, zullen het zien, en zij die het niet gehoord hebben, zullen het begrijpen" (Jes. 52:14-15).

In de geschiedenis van de mensheid heeft ooit iets plaatsgevonden, dat voor de meeste mensen geen enkele reden vormde om zich te verwonderen. Van enige verbazing erover van hun kant was geen sprake. Wij spreken nu over de vernedering en de nederige houding van de Zoon van God. Het was juist in de eerste plaats een gebeurtenis die de engelen verbaasde: *"En ongetwijfeld, groot is de verborgenheid van de godsvrucht: Hij die geopenbaard is in het vlees, gerechtvaardigd in de Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid"* (1 Tim. 3:16).

Toen de Heer Jezus op aarde kwam, is hier voor de eerste keer de Schepper *"gezien door de engelen"*. En in welke toestand! Als een Kind, liggend in de kribbe! In die heilige nacht, toen Gods Zoon in Betlehem werd geboren, was daar ook een koor van hemelse machten dat God loofde. De engelen verbaasden zich ten zeerste dat de Heer Jezus in deze gedaante in de wereld kwam. Maar nog vreemder was het voor hen om de Zoon van God de ene na de andere vernedering te zien ondergaan. Ze zagen Hem ook in Getsemane, op het kruis en in het graf!

Er was ook verbazing bij de discipelen, die de Messias hadden gevonden en die Hem waren gevolgd. Aan hen werd geopenbaard dat Hij niet alleen de Christus, de Koning van Israël was, maar ook de Zoon van de levende God. Zij vernamen uit Zijn mond dat Hij veel moest lijden, dat Hij gedood zou worden en op de derde dag weer zou opstaan (Matt. 16:16-21). *"Jezus ging hun voor; en zij stonden verbaasd"* (Marc. 10:32).

Hoe is dat met ons? Zijn wij verwonderd dat wij de voorwerpen van Zijn liefde zijn? Jesaja vertelt over Zijn *geschonden gestalte*, die deze aarde heeft bezocht. Wat heeft dat ons te zeggen? De verschijning van de *'Man van smarten'* was een getuigenis tegenover de wereld, die Hem meer dan enig ander mens heeft laten lijden. Het sprak ook van Zijn liefde, die sterker was dan de dood en dan het lijden. Als wij van Hem lezen dat Hij was *"als iemand voor wie men het gelaat verbergt"* (Jes. 53:3), voelen wij ons dan niet aangetrokken tot Hem? De hierop volgende verzen uit dit hoofdstuk tonen ons de diepte van het lijden. Het laat ons zien hoezeer dit zijn sporen bij Hem heeft achtergelaten. *Wij* waren degenen die de voorwerpen waren van Zijn grenzeloze toewijding: *"Nochtans, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen, en onze smarten gedragen; wij echter hielden Hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte"*. Hoe beter wij ons eigen hart en leven kennen, hoe meer wij ons zullen verwonderen over alles wat Hij voor ons heeft gedaan.

De evangeliën zeggen dat de menigte over Hem verwonderd was (Matt. 9:33; 13:54; 15:31; 22:22). Niet zozeer omdat er een Mens was die zo wijs, zo machtig, zo volmaakt, zo nederig was en die de laagste plaats innam, maar eerder het omgekeerde. Hoe kon de Zoon van een timmerman, die zelf timmerman was en van wie men de familie kende, deze kennis hebben? Hoe kon Hij zulke wonderen doen en met zo'n gezag spreken? Ook de discipelen toonden zich vaak verwonderd, zozeer zelfs dat het grensde aan ongeloof. *"Wie is toch deze?"* – horen we uit hun mond.

Er staat nog een bewijs van verwondering in onze tekst, maar dat is *toekomstig*. Dat betreft niet de *vernedering*, maar de *verhoging* van de Zoon van God. Wie staan dan sprakeloos? Het zijn weer de engelen! Voor hen is de heerlijkheid van Christus duidelijk; die komt Hem rechtens toe. Als de vrouwen en de discipelen verrast en verschrikt bij het geopende lege graf komen, zijn de engelen daar ook al om hen gerust te stellen. Ze herinneren hen aan de noodzakelijkheid van de opstanding: *"En het gebeurde, toen zij daarover in verlegenheid waren, dat zie, twee mannen bij hen stonden in lichtende kleren. Toen zij erg bang werden en hun gezicht ter aarde bogen, zeiden zij tot hen: Waarom zoekt u de Levende bij de doden?"* (Luc. 24:4-5).

Zouden wij als gelovigen verbaasd moeten zijn over de heerlijkheid van Christus? Zeker niet! De heerlijkheid van de Heer staat even vast voor ons als Zijn dood op het kruis. Het geloof ziet Hem al aan de rechterhand van God. De hoop ziet uit naar Zijn spoedige wederkomst. De liefde geniet al van tevoren van de vreugde van Zijn tegenwoordigheid. Wat ons eerder zou moeten verbazen, is het geduld van God tegenover de schuldige mensheid, die Zijn Zoon naar het kruis heeft verwezen. Het is verbazingwekkend dat het oordeel nog steeds niet komt, als we zien hoe zondige mensen uitdagend Gods genade verachten.

Voor hen zal de verrassing totaal zijn. De wereld is eraan gewend om zonder God te leven. Plotseling zal ze ondervinden dat ze met Hem moet rekenen. De mensheid zal in ontsteltenis ontdekken dat deze *Mens*, die gekruisigd is in zwakheid, de Heer der heerlijkheid is. Met schaamte zal Israël in Hem, die zij doorstoken hebben, de Messias herkennen. Voor alle ongelovigen zal Hij komen *'als een dief'*, dat wil zeggen op een plotselinge, onverwachte en ongewenste manier. Zijn komst zal het oordeel betekenen voor de volken. Dan wordt vervuld wat in de profetie staat: *"Ziet, verachters, en verwondert u en verdwijnt"* (Hand 13:41).

Bij Zijn onverwachte komst zullen menselijke plannen worden omvergeworpen. De politiek van de heersers zal tenietgedaan worden. Vrijwillig zullen de koningen opstaan, zoals een volle zaal opstaat bij het binnenkomen van een belangrijk persoon. Zodra ze Hem zien, zullen ze zwijgend in het stof neerbuigen. Zij zullen Hem zien, in Wie ze niet hebben willen geloven. Anderen, met minder verantwoordelijkheid, zullen zien wat hun nooit verteld was en zij zullen zien wat ze niet hadden verwacht. Anders gezegd, voor velen zal de verrassing het gevolg zijn van hun onwetendheid. Wij kunnen ons afvragen of deze onwetendheid niet het gevolg is van het stilzwijgen van hen die het wisten, maar die gezwegen hebben?

'Koningen zullen verstommen'. Aan ons is het om te verkondigen wat wij weten. Laten wij de onwetende mensheid waarschuwen voor het oordeel dat dreigt. Laten wij de heerlijkheid van de Heer Jezus verbinden aan Zijn lijden op het hout. Hij is ons Voorbeeld. Hij heeft het Zelf ook gedaan voor het Sanhedrin: *"U zult de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht en zien komen met de wolken van de hemel"* (Marc. 14:62).

Ook wij als gelovigen zullen ons verwonderen over het licht en de heerlijkheid waarin wij worden ingevoerd bij de komst van de Heer. Alles zal nieuw voor ons zijn. Ook de zintuigen van onze verheerlijkte lichamen zijn dan nieuw, zodat wij met verrukking de wonderen van de nieuwe schepping zullen ervaren. Ook wij zullen opspringen van verbazing. Maar zoals iemand eens gezegd heeft: 'In die hemel van heerlijkheid zullen we ons niet onbehaaglijk of vreemd voelen, omdat we daar Iemand ontmoeten die we al kennen. Hij is het die ons met tederheid geleid heeft gedurende ons hele aardse leven.'

Liefde en bevreemding zijn tegenstrijdige gevoelens. Een bruid die het vreemd zou vinden haar man terug te zien na een lange tijd van afwezigheid, kwetst zijn liefde ernstig. Hij zou haar met recht kunnen verwijten: 'Je verwachtte mij dus niet?' Laten wij niet door Zijn komst overvallen worden. Voor de wereld is Zijn komst volslagen onverwachts en ongewenst. Laat het voor ons, die Hem liefhebben, de vervulling van de hoop van ons hart zijn.

Het Lam en het nieuwe Jeruzalem

1.	De stad is de bruid, de vrouw van het Lam.	Openb. 21:9
2.	De muur van de stad heeft 12 fundamenten, en daarop staan de 12 namen van de 12 apostelen van het Lam.	Openb. 21:14
3.	God de Almachtige is haar tempel, en het Lam.	Openb. 21:22
4.	De heerlijkheid van God verlicht de stad en haar lamp is het Lam.	Openb. 21:23
5.	Alleen degenen die geschreven zijn in het boek van het leven van het Lam kunnen de stad binnengaan.	Openb. 21:27
6.	Een rivier van levenswater stroomt vanuit de troon van God en van het Lam.	Openb. 22:1
7.	De troon van God en van het Lam zal daarin zijn en Zijn slaven zullen Hem dienen.	Openb. 22:3

Hugo Bouter

Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid

De verheerlijking

Romeinen 8:28-30

Die heeft Hij ook verheerlijkt

Dit toont ons het verband met de *laatste* stap van Gods heilsplan: de verheerlijking. De rechtvaardiging geeft ons op réchtmatige wijze een plaats in de heerlijkheid. Wij hebben nu recht op de heerlijkheid van God, hoewel wij daartoe van nature volkomen ongeschikt waren: 'Want allen hebben gezondigd en komen tekort aan de heerlijkheid van God' (Rom. 3:23).

Daarom is het niet verwonderlijk dat de brief aan de Romeinen ons zo sterk bepaalt bij dit contrast. Vroeger waren wij ten enenmale ongeschikt voor de heerlijkheid van God, wij konden die niet bereiken. Maar nu wij gerechtvaardigd zijn op grond van geloof, hebben wij vrede met God en roemen wij in de hoop op de heerlijkheid van God (Rom. 5:2). In Romeinen 8:30 staat het zelfs in de voltooide tijd: '(...) en die Hij heeft gerechtvaardigd, die hééft Hij ook verheerlijkt'. De verheerlijking is niet alleen een hoop; het is een zaak die wij in Christus al bezitten. De verheerlijkte Christus is het onderpand van ónze verheerlijking. God ziet ons *in Hem* en God heeft ons *in Hem* de heerlijkheid geschonken die Christus als Mens voor ons heeft verworven.

Paulus noemt ons ook 'vaten van barmhartigheid', die God *tevoren* tot heerlijkheid heeft bereid (Rom. 9:23). Hier wordt weer een lijn getrokken naar het verleden, naar Gods eeuwig voornemen. Het was Gods voornemen om ons te verenigen met Zijn geliefde Zoon en ons tot heerlijkheid te leiden. Het was Gods wens ons bij Zich te hebben in het Vaderhuis. Zijn eeuwig voornemen resulteert dus in een eeuwige, blijvende, hemelse heerlijkheid voor Zijn kinderen, voor de 'vaten' van Zijn barmhartigheid. Hij maakt ons tot beelddragers van Zijn Zoon in de heerlijkheid waartoe Hij ons tevoren, dat is vóór de grondlegging van de wereld, heeft bereid.

Wat de uitvoering van dit voornemen betreft, zijn er twee aspecten te onderscheiden: een uitwendig en een inwendig aspect. Gods voornemen zal vervuld worden doordat de schepping vol zal zijn van Zijn glorie. De heerlijkheid van Gods naam zal gezien en erkend worden op de hele aarde, zodra Christus als de laatste Adam Zijn openbare heerschappij heeft aanvaard (Ps. 8). De schepping zal dan verlost worden van de slavernij van de vergankelijkheid en delen in de vrijheid der heerlijkheid van de kinderen van God. En Gods kinderen zullen ook naar het lichaam verlost en verheerlijkt zijn (Rom. 8:21-23). Wij zullen met Christus in heerlijkheid verschijnen, nadat wij éérst in Zijn heerlijkheid zijn opgenomen en het lichaam van onze vernedering veranderd is tot gelijkvormigheid aan het lichaam van Zijn heerlijkheid (Fil. 3:21; Kol. 3:4). Zijn heerlijkheid zal dan in ons gezien en bewonderd worden (2 Tess. 1:10). Zoals de eerste Adam niet alléén was, maar samen met Eva over de schepping was gesteld, zo zal ook de laatste Adam Zijn bruid hebben: de verheerlijkte Gemeente, die met Hem verbonden is in Zijn heerschappij over alle dingen.

U hebt Uw majesteit gesteld boven de hemelen

Het laatste bijbelboek noemt de heerlijkheid waarin de bruidsgemeente verschijnt: 'de heerlijkheid *van God*' (Openb. 21:11,23). Dit is de uiterlijke manifestatie van Gods heerlijkheid in de schepping. De Gemeente is de hemelse zetel, het hemelse middelpunt van deze heerlijkheid, doordat de heerlijkheid van God haar verlicht en het Lam haar lamp is (en zo zal het herstelde Jeruzalem op aarde het centrum van die heerlijkheid hier beneden zijn). Deze heerlijkheid zal door de schepping worden waargenomen. Dit aspect van de verheerlijking vinden wij ook in het evangelie van Johannes,

en wel in het gebed van de Zoon tot de Vader: ‘En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die U Mij gegeven hebt (...) opdat de wereld erkent (...)’ (Joh. 17:22-23). Dit is een uiterlijke, manifeste heerlijkheid, die tot erkenning leidt van de kant van de wereld.

Maar onmiddellijk daarop volgt de ínnerlijke zijde van de verheerlijking: de heerlijkheid die voor de wereld verborgen blijft en die alleen kan worden gezien door Gods huisgenoten, de familie van Gods kinderen. In het volgende vers zegt de Heer: ‘Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook zij *bij Mij* zijn die U Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die U Mij gegeven hebt; want U hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging van de wereld’ (Joh. 17:24). Dit is de heerlijkheid van het Vaderhuis, waarin Christus ons heeft plaats bereid door als Mens daarbinnen te gaan (Joh. 14:2-3). In het Vaderhuis zullen wij de heerlijkheid van Christus zien en bewonderen. Daar heeft Hij een bijzonder deel, een speciale heerlijkheid. Hij is de Eerste te midden van vele broeders.

In de *uiterlijke* manifestatie van Zijn heerlijkheid, bij Zijn openbaring, zullen wij Hem gelijk zijn en met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid (Kol. 3:4). Maar dat geldt niet voor de innerlijke sfeer van Zijn heerlijkheid: daar zullen wij Hem zien zoals Hij is en zullen wij Zijn unieke heerlijkheid bewonderen. Er is dus een heerlijkheid van de kinderen van God die kenbaar is voor de schepping, en de schepping zal zelfs delen in de vrijheid daarvan. Maar er is ook een heerlijkheid die verborgen is voor de wereld en die beperkt blijft tot de ‘familiesfeer’ van de kinderen Gods. In de eerste heerlijkheid zullen wij aan Christus gelijk zijn. Dat is het terrein van de openbaring van Gods heerlijkheid in de schepping.

De tweede sfeer van heerlijkheid is de heerlijkheid van het hemelse Vaderhuis, waar de Zoon uiteraard een unieke plaats inneemt (Hij was van eeuwigheid bij de Vader). Wij zullen worden binnengeleid in die intieme sfeer van heerlijkheid als de vele zonen die God tot heerlijkheid leidt. De Zoon Zelf heeft ons plaats bereid in dit Vaderhuis met zijn vele woningen. Wij worden daar binnengeleid, opdat wij de unieke heerlijkheid van de Zoon zullen zien en zullen bewonderen! Wij worden daar binnengeleid, opdat de Vader met welgevallen zal kunnen neerzien op ons, de beelddragers van Christus, die Zijn heerlijkheid weerspiegelen!

J.N. Darby

De Geest van de heerlijkheid en Die van God rust op u

1 Petrus 4:12-15

Petrus gaat in vers 12 in op het lijden voor de naam van Christus. De gelovigen moesten de zware vervolgingen die hen op de proef stelden, niet beschouwen als iets vreemds dat hen overkwam. Integendeel, zij waren verbonden met een lijdende en verworpen Heer. Daarom hadden zij deel aan *Zijn* lijden en zij konden zich daarin verblijden. Hij zou spoedig verschijnen, en dit lijden ter wille van Hem zou hun tot grote vreugde strekken bij de openbaring van Zijn heerlijkheid. Zij konden zich dus verblijden wanneer zij deelden in Zijn lijden, opdat zij zich ook juichend zouden verblijden wanneer Zijn heerlijkheid zou worden geopenbaard.

Als zij gesmaad werden om de naam van Christus, was dat gelukkig voor hen. De Geest van God rustte op hen, en de naam van Christus bezorgde hun die smaad. De Heer Jezus was in de heerlijkheid bij God; en de Geest, die uit de heerlijkheid en van God kwam, vervulde hen met blijdschap, als zij die smaad verdroegen. *Christus* was het die gesmaad werd, de Christus die verheerlijkt was. Hij werd gesmaad door de vijanden van het evangelie, terwijl de christenen de vreugde ten deel viel Hem te verheerlijken. In dit gedeelte lijdt de gelovige voor Christus *Zelf*. Daarom spreekt de apostel over de heerlijkheid en de vreugde bij de verschijning van Christus. Een christen behoort niet te lijden als *boosdoener*. Maar als hij als *christen* lijdt, moet hij zich niet schamen en God erom verheerlijken.

Hierna spreekt Petrus over de regering van God; want dit lijden van de gelovigen had ook nog een andere kant. Want voor de gelovige die leed, betekende het uiteindelijk *heerlijkheid*. Hij had deel aan het lijden van Christus, maar de Geest van de heerlijkheid en Die van God rustte reeds op hem, en het zou allemaal in juichende blijdschap veranderen als de heerlijkheid geopenbaard zou worden.

De Openbaring van Jezus Christus

T.B. Baines

Voorwoord

Het grote onderwerp van het boek Openbaring is het goddelijke gericht, en het is geschreven in symbolische taal. God wordt geopenbaard als de Almachtige, de Eeuwige, de Rechter van de gehele aarde. En Christus verschijnt, terwijl Hij Zijn rechterlijke functies uitoefent: op de eerste plaats in het huis van God, en later onder de volken. Ook de Heilige Geest wordt hier niet als de 'ene Geest' gezien, maar in Zijn volmaakte diversiteit aan werkingen in verband met Gods regering.

Hier, net zoals in de hele Schrift, is de Persoon van Christus de centrale figuur, en de heerlijkheid van Christus het centrale onderwerp. God wordt geopenbaard als de Almachtige, de Eeuwige. Maar naast de Persoon en de majesteit van Christus, nemen het koninkrijk van God en de gemeente van God een hele prominente plaats in.

De wereld wordt echter in alle opzichten beschouwd als een toneel van oordeel. Vandaar dat het de *oordelen* zijn, en niet de zegeningen van het aardse koninkrijk waarover het gaat in dit boek. Zo wordt ook de gemeente op aarde gezien niet in haar *voorrechten* maar in haar *verantwoordelijkheden.* En wel speciaal als het huis van God, waarbij de oordelen moeten beginnen. Aan de andere kant worden de hemelse heerlijkheden van de gemeente en de hemelse kant van het koninkrijk, waarover het Oude Testament zwijgt, heerlijk ontvouwd.

Zoals gezegd, de stijl van het boek is grotendeels symbolisch en hierin lijkt het op de profetieën van Daniël. Maar terwijl in Daniël de symbolen over het algemeen worden verklaard, wordt in dit boek de uitleg gewoonlijk nagelaten, zodat die uit andere delen van de Schrift moet worden afgeleid. Veel andere eigenschappen, zowel in onderwerp als in de stijl, vereisen onze aandacht; maar deze zullen worden onderzocht wanneer zij zich voordoen.

Het boek laat zich verdelen in drie delen:

1e "Wat u gezien hebt" alsmede de dingen die zijn - beschreven in de aanspraak tot de zeven gemeenten en voorafgegaan door het inleidende gezicht;

2e De oordelen die op de aarde komen voor de komst van de Heer vanuit de hemel, en

3e De komst en de regering van Christus, eindigend met het oordeel over de doden voor de grote witte troon en voerend tot de eeuwige toestand, waarin God is alles in allen.

Hoofdstuk 1 – 3

De inleiding

"De Openbaring van Jezus Christus, die God Hem heeft gegeven om zijn slaven te tonen wat spoedig moet gebeuren; en Hij heeft die door zijn engel gezonden en aan zijn slaaf Johannes te kennen gegeven. Deze heeft het woord van God betuigt en het getuigenis van Jezus Christus, alles wat Hij heeft gezien. Gelukkig hij die leest en zij die de woorden van de profetie horen en die bewaren wat daarin geschreven staat; want de tijd is nabij" (hst. 1:1-3).

Zo begint dit boek, dat getiteld is: 'Openbaring van Jezus Christus'. Deze woorden betekenen echter niet Zijn voorzegde openbaring of manifestatie aan de wereld, maar een openbaring of profetische mededeling die Hij van God had ontvangen en aan Zijn knechten doorgeeft. Dit laat het karakter zien waarin de verschillende personen - goddelijke en menselijke - hier worden voorgesteld. God wordt niet gezien als de Vader van de gelovigen, of zelfs van Jezus Christus, maar als de soevereine Schepper en Rechter, die aan Christus Zijn eigen raadsbesluiten meedeelt.

Ook Jezus Christus wordt hier niet gezien als 'de eniggeboren Zoon, die in de boezem van de Vader is' en bekend is met alles wat daarin verborgen is, maar als de Dienstknecht die niets weet en doet uit Zichzelf. Hij is de afhankelijke Mens, aan Wie Gods bedoelingen betreffende het oordeel over de aarde en het komende koninkrijk worden toevertrouwd. Zo wordt Hij gezien in het evangelie van Marcus, waar Hij zegt: 'Van die dag of dat uur echter weet niemand, ook de engelen in de hemel niet, ook de Zoon niet, behalve de Vader' (Marc. 13:32). Aan Zijn discipelen toont Hij Zichzelf hier ook niet als het Hoofd van het lichaam, zelfs niet als de Vriend, die Zijn hart voor hen opent. Maar Hij is de Heer, die Zijn bevelen aan Zijn dienstknechten geeft betreffende 'de dingen die binnenkort zullen gebeuren'. Dit heeft Hij 'door Zijn engel gezonden en aan Zijn slaaf Johannes te kennen gegeven' (Openb. 1:1).

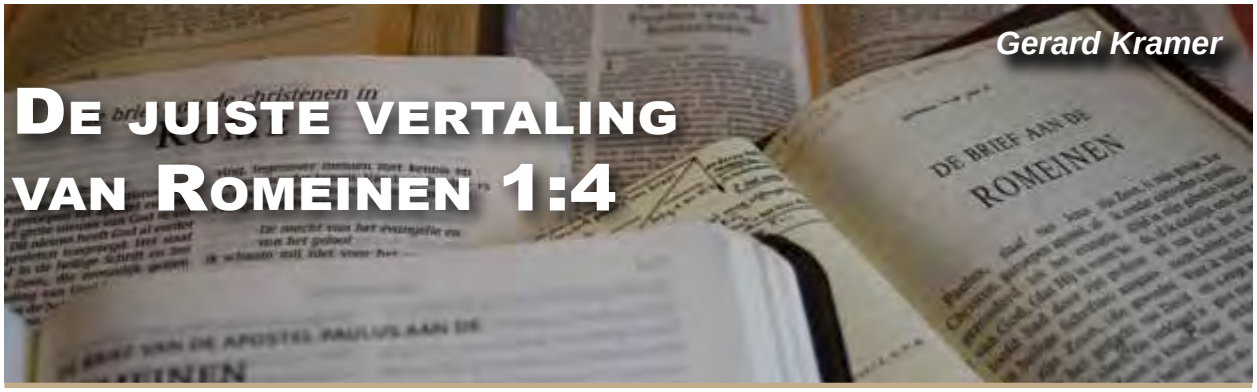

De juiste vertaling van Romeinen 1:4

Gerard Kramer

De weergave van Romeinen 1:4 verschilt nogal in de Nederlandse Bijbelvertalingen. Het meest in het oog lopende verschil betreft het antwoord op de vraag over welke opstanding, of liever gezegd: over de opstanding van wie Paulus hier schrijft. Hier volgen de respectievelijke vertalingen; het gedeelte waarom het speciaal gaat, is gecursiveerd:

SV
Die krachtelijk bewezen is te zijn de Zoon van God, naar den Geest der heiligmaking, *uit de opstanding der doden)* namelijk Jezus Christus, onzen Heere.

HSV
Wat de Geest van heiliging betreft, is Hij met kracht bewezen te zijn de Zoon van God, *door Zijn opstanding uit de doden*, namelijk Jezus Christus, onze Heere.

NBG'51
naar de geest der heiligheid *door zijn opstanding uit de doden* verklaard Gods Zoon te zijn in kracht, Jezus Christus, onze Here.

Willibrordvertaling
en die naar de heilige Geest is aangewezen als Zoon van God in kracht, *door zijn opstanding uit de doden*, Jezus Christus onze Heer.

Groot Nieuws Bijbel
maar die in het licht van de heilige Geest tot triomferende Zoon van God bestemd bleek te zijn *door zijn opstanding uit de dood*: Jezus Christus, onze Heer.

NBV
aangewezen als Zoon van God en door de heilige Geest bekleed met macht *toen hij*, Jezus Christus, onze Heer, *opstond uit de dood.*

4e druk Voorhoeve
die verklaard is als Gods Zoon in kracht, naar [de] Geest der heiligheid, *door [de] opstanding van [de] doden (voetnoot: eig. 'door dodenopstanding'),* Jezus Christus, onze Heer.

5e druk Voorhoeve (Telos)
die verklaard is als Gods Zoon in kracht naar [de] Geest van [de] heiligheid, *door dodenopstanding.*

Naardense Bijbel
naar de Geest der heiliging de aangestelde Zoon van God in kracht *vanuit de opstanding van de doden:* Jezus Christus onze Heer.

De opstanding van wie precies?

Het antwoord op de vraag over de opstanding van wie Paulus schrijft, wordt in deze vertalingen niet eenduidig beantwoord. Wil Paulus benadrukken dat van Christus onomstotelijk is komen vast te staan dat Hij Gods Zoon was doordat *Hij* uit de doden opstond? Of zegt de apostel dat Christus' zoonschap van God is komen vast te staan doordat er juist *anderen,* niet genoemde doden dus (mogelijk inclusief Christus Zelf), opstonden? In het Grieks staat *ex anastaseoos nekroon*, wat letterlijk betekent 'uit/op grond van opstanding van doden'. De vertalingen die dit letterlijk zo weergeven, zijn in de minderheid: het zijn alleen de SV, de beide Voorhoeve-vertalingen en de Naardense Bijbel. De combinatie *anastasis nekroon* ('opstanding van [de] doden') komt bijv. voor in Handelingen 17:32; 23:6; 1 Korintiërs 15:12,13,21; in vers 42 en Matteüs 22:31 met lidwoord. In die gedeelten gaat het over de opstanding van (de) doden in het algemeen.

De andere vertalingen (NBG '51, HSV, Willibrord-vertaling, Groot Nieuws Vertaling en NBV) suggereren dat het in Romeinen 1:4 niet om de opstanding van niet nader gespecificeerde doden gaat, maar om de opstanding van Christus Zelf uit de doden. 'Uit de doden' betekent 'van tussen de doden uit'. Er blijven dus mensen dood, terwijl er iemand anders opstaat. Als deze laatste vertalingen gelijk hadden, dan had er in het Grieks moeten staan: *ex anastaseoos ek nekroon*, zoals op veel plaatsen waar het beslist gaat over Christus' opstanding (zie bijv. Hand. 4:2). Vergelijk ook de woordgroep 'doen opstaan uit de doden' (Gr. *anhistèmi ek nekroon*) in Handelingen 13:34; 17:31, en 'opstaan uit de doden' (Gr. *anistamai ek nekroon*) in o.a. Marcus 9:9-10; 12:25; Lucas 16:31; Handelingen 10:41; 17:3. Christus' zoonschap van God is niet pas bij Zijn eigen opstanding komen vast te staan, *maar al tijdens Zijn leven,* doordat Hij anderen die gestorven waren, liet opstaan! Dit klopt precies met Johannes 5:21, waar de Heer Jezus zegt: *'Want zoals de Vader de doden opwekt en levend maakt, zo maakt ook de Zoon levend wie Hij wil'.*

Ger de Koning

Elisa en de bevrijding van Samaria

2 Koningen 6:24 - 7:20

"Nu dan, kom, laten wij dit in het huis van de koning gaan vertellen" (vs. 9).

Benhadad slaat het beleg voor Samaria. Hij wil de stad uithongeren, zodat er geen kracht meer is om te vechten en hij de stad zonder slag of stoot kan innemen. De honger wordt zo erg, dat ouders hun eigen kinderen opeten. Kinderen zijn maar al te vaak de dupe van 'honger' onder het volk van God. Geven wij jonge mensen te eten van het Woord van God?

Op de leider van het volk maakt dit gebeuren diepe indruk. Alleen zoekt de koning de oorzaak op de verkeerde plek. Hij maakt in de persoon van Elisa God Zelf verantwoordelijk voor alles wat er is gebeurd. Als hij Elisa maar kan uitschakelen, dan zal de ramp wel voorbij zijn, zo oordeelt hij. Daarmee is hij in zijn denken niet anders dan de koning van Syrië, die in 2 Koningen 6:13 precies hetzelfde zei. Zo diep kan een leider van Gods volk zinken. De koning van Israël stuurt een bode vooruit. Maar voor Elisa is niets verborgen. Door zijn omgang met God weet hij dat zijn leven wordt gezocht. Hij noemt de koning van Israël een 'moordenaarszoon', in feite een zoon van de duivel, die een 'mensenmoordenaar van het begin af' is (Joh. 8:44). De koning komt niet verder dan de deur. Daar staat Elisa, en hij heeft een woord van de Here voor hem. En wat een bijzonder woord is dat! Een woord van genade! Als dit woord van genade door de hoofdman gesmaad wordt, doordat hij de vervulling ervan bespot, moet Elisa hem wel het oordeel aanzeggen. De vervulling van de belofte gebeurt weer op een manier die mensen nooit zouden kunnen bedenken. De Here Zelf zorgt ervoor dat de vijand in paniek op de vlucht slaat, door het geluid van een grote legermacht te laten horen zodat de vijand tot de veronderstelling komt dat Israël zichzelf versterkt heeft met bondgenoten.

Verder gebruikt de Here vier melaatse mannen om de bevrijding aan te kondigen. De overleggingen van deze mannen worden uitvoerig beschreven. Door hun ziekte zijn ze ten dode opgeschreven. In de stad is niets wat hun leven kan rekken. De enige hoop die zij hebben, is genade te krijgen van de vijand.

Als zij in de legerplaats van de vijand aankomen, is daar geen mens meer te vinden. Het hele leger is op de vlucht geslagen. Dan doen zij zichzelf eerst tegoed aan de buit, leggen ook nog een voorraad aan, maar komen dan tot zichzelf. Ze spreken de betekenisvolle woorden: "Wij doen [hier] niet goed [aan]. Deze dag is een dag met een goede boodschap en wij zwijgen [erover]" (7:9).

Deze woorden zijn daarom zo belangrijk, omdat zij precies aangeven wat iemand die de Heer Jezus als zijn Heiland heeft leren kennen zou moeten doen. Wie echt de vreugde van de vergeving van zijn zonden kent en weet een kind van God te zijn, die kan en mag dat niet voor zich houden. Als wij de blijde boodschap kennen, mogen wij die niet voor onszelf houden.

De wereld is net zoals Samaria vol 'hongerige' mensen, die op het punt staan om te komen. Zij kennen God en Zijn Christus niet en dreigen voor eeuwig verloren te gaan. Wij kunnen onszelf tegoed doen aan allerlei mooie zekerheden, die ons slechts door Gods genade ten deel zijn gevallen, maar wij houden ons stil! Dit is een zonde van nalatigheid, die wij moeten belijden. Anders zal bij het aanbreken van het morgenlicht straf ons treffen (7:9), dat wil zeggen dat wij voor de rechterstoel van Christus hiervoor geen beloning zullen ontvangen (2 Kor. 5:10).

De melaatse mannen maken daarop de goede tijding in de stad bekend. De hele stad loopt uit om te delen in de zegen, in de rijke buit. Alleen de hoofdman komt om, naar het woord van de man Gods.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 6:24-7:20.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *'Heer, mag het zo zijn dat ik alles wat U mij hebt gegeven niet alleen voor mijzelf houd, maar dat ik ervan uitdeel aan velen die U nog niet kennen'.*

Hugo Bouter

Reply

Een zoon van de vrede

‘En welk huis u ook binnengaat, zegt eerst: Vrede zij dit huis. En als daar een zoon van de vrede is, dan zal uw vrede op hem rusten, maar zo niet, dan zal die op u terugkeren’ (Luc. 10:5-6).

Vraag

Wat is de inhoud van de uitdrukking: ‘een zoon van de vrede’?

Antwoord

De uitdrukking ‘zoon van...’ dient in het bijbelse spraakgebruik ertoe om iemand met een bepaalde plaats of toestand te vereenzelvigen of te associëren. Zo is er elders sprake van ‘de zonen van deze eeuw’ en ‘de zonen van het licht’ (Luc. 16:8; Joh. 12:36). Kinderen van God zijn ‘kinderen van het licht’ (Ef. 5:8). Het licht van God is de oorsprong van het nieuwe leven en de sfeer waartoe wij nu behoren, omdat wij zijn overgegaan vanuit de duisternis tot het licht. Degenen die deelhebben aan de eerste opstanding zijn ‘zonen van de opstanding’ (Luc. 20:36). Barnabas was een ‘zoon van de vertroosting’ (Hand. 4:36).

Terwijl de ongelovigen worden gekwalificeerd als ‘de zonen van de ongehoorzaamheid’ (Ef. 2:2; 5:6), zijn de gelovigen juist ‘kinderen van de gehoorzaamheid’ (1 Petr. 1:14).

Een ‘zoon van de vrede’ is dus iemand die in een duidelijke relatie staat met de vrede, doordat hij zelf de vrede kent en die uitdraagt. In het licht van de brieven van het Nieuwe Testament zouden we kunnen spreken van iemand die vrede met God heeft gevonden door onze Heer Jezus Christus (Rom. 5:1). Praktisch mogen christenen de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, ook kennen en genieten (Fil. 4:7). In het verband van Lucas 10 gaat het specifiek om mensen die openstaan om vrede te ontvangen, en die positief reageren op de vredegroet van de predikers van het koninkrijk van God. Hoewel de hier beschreven praktijk ook hedendaagse predikers tot voorbeeld kan dienen, moeten we wel bedenken dat de zending van de zeventig – evenals die van de twaalf – speciaal tot Israël was gericht en gepaard ging met bijzondere volmachten van de kant van de Heer (vgl. Matt. 10:1-15). In de eindtijd zal deze opdracht van de komende Koning weer door Joodse predikers worden voortgezet en zij zullen met de steden van Israël geenszins zijn klaargekomen voordat de Zoon des mensen wederkomt (Matt. 10:23).

Het aanbieden van vrede en zegen door de prediker bij het binnengaan van een huis of een stad wordt hier voorgesteld als iets heel persoonlijks. De vrede is als het ware een tastbaar iets dat op hem rust. De Geest van God rust immers op de boodschappers en Hij heeft hen gezalfd (vgl. Num. 11:25 LXX). Daarom is er telkens sprake van ‘uw vrede’, de sjaloom die wordt aangeboden en die ook weer kan terugkeren als er geen openheid voor de boodschap is. In Matteüs 10:12-13 vinden wij soortgelijke bewoordingen.

Kom, o kom met al uw noden,
vrede wordt u aangeboden.
Vlucht dan, eer u sterven moet,
met uw zonde aan Jezus’ voet.

Peter Cuijpers

Andreas, een visser van mensen

Johannes 1:35-43; 6:1-13; 12:20-24

De apostel Andreas was afkomstig uit de plaats Betsaïda aan de noordelijke oever van het meer van Galilea. Zijn naam betekent: de mannelijke, de sterke. Rond het jaar dertig had hij zich aangesloten bij de leerlingen van Johannes de Doper, die preekte aan de Jordaan in de zuidelijke provincie Judea ter hoogte van Jeruzalem.

Andreas was de broer van Simon Petrus, en beiden waren vissers van beroep. Samen met Johannes behoorde hij tot de eerste discipelen van de Heer (Joh. 1:40). Na zijn ontmoeting met de Heer Jezus leidde hij als eerste zijn broer Simon tot Jezus. Johannes noemt hem nog twee keer in zijn evangelie: bij de wonderbare broodvermenigvuldiging (Joh. 6:8), en wanneer enkele Grieken in contact proberen te komen met Jezus (Joh. 12:22).

Verder horen wij weinig over Andreas in de evangeliën. Belangrijk is te vermelden dat hij samen met Petrus, en Johannes en Jakobus, door de Heer Jezus werd geroepen om een visser van mensen te worden (Marc. 1:16-20). Volgens de overlevering is Andreas tot zijn dood toe trouw gebleven aan zijn roeping. Na Pinksteren zou hij het evangelie van de Heer Jezus hebben verkondigd in Cappadocië, Pontus, Bitynië, Scythië (Zuid-Rusland), Griekenland en Thracië (het huidige Bulgarije). Volgens de Russen zou hij naar Armenië en Midden-Rusland getrokken zijn om de Moskovieten voor Christus te winnen. Hij wordt dan ook vereerd als één van de patroonheiligen van het Russische rijk. Hij zou ten slotte te Patras of Patara in Griekenland gekruisigd zijn. Tot op de dag van vandaag staat hier een Andreaskerk, en is Andreas de nationale patroon van Griekenland. Hij zou niet aan het kruis genageld zijn, maar vastgebonden; bovendien was het kruis opgesteld in de vorm van een X. Zo'n kruis heet sindsdien dan ook een 'Andreas-kruis'.

In vuur en vlam voor de Heer?

Voor zijn officiële roeping door de Heer Jezus ontpopte Andreas zich reeds als een visser van mensen. Nadat hij een dag met de Heer Jezus had doorgebracht zocht hij als eerste zijn broer Simon op, en zei tegen hem: *'Wij hebben de Messias gevonden.'* Vervolgens leidde hij zijn broer tot Jezus (Joh. 1:37-43).

Andreas behoorde tot degenen die de Here vreesden en onder elkaar spraken, ieder tot zijn naaste (Mal. 3:16). Wij kunnen ons misschien afvragen waarover deze godvrezenden met elkaar hebben gesproken. Het gesprek tussen Andreas en zijn broer Simon maakt duidelijk dat zij onder elkaar spraken over de Messias: *'Wij hebben de Messias gevonden – wat vertaald is: Christus.'* Zij leefden in de verwachting van de komst van de Messias, en nu was het moment aangebroken waarnaar zij zo verlangend hadden uitgezien. Andreas kon zijn vreugde niet op, hij had de Messias gevonden! En als eerste wilde hij zijn broer Simon laten delen in de blijdschap waarvan hij zo vol was. Maar dat niet alleen, hij wilde dat Simon zélf een ontmoeting met de Messias zou hebben, en daarom leidde hij hem tot Jezus.

Hoe mooi is het dat iemand vol is van de Heer Jezus. Andreas haastte zich om met zijn 'naaste' over de Christus te spreken. In dit geval was zijn naaste zijn eigen broer Simon. Mensen worden vaak door familieleden of vrienden tot Christus geleid. Is het ook ons verlangen om de mensen die ons het naast staan over de Heer te vertellen, en hen tot Hem te leiden? Alleen christenen die in vuur en vlam staan voor de Heer Jezus, kunnen door de Heilige Geest gebruikt worden om met hun vuur, hun enthousiasme, anderen aan te steken. Vraag: *Staan wij nog in vuur en vlam voor de Heer Jezus? Zo ja, hoe uit zich dit in ons leven? Zo nee, wat is daarvan de oorzaak?*

Jezus komt!

Andreas en Simon spraken over de komst van de Messias. Hoe weinig wordt er onder christenen nog gesproken over de komst van de Heer Jezus. De economische crisis die als een wervelstorm over de wereld raast, heeft ons in zijn greep. Ben ik nog wel zeker van mijn baan? Behoor ik misschien tot de mensen die overtollig zijn? Kan ik straks nog de hypotheek van mijn huis opbrengen? Hoe zit het met mijn pensioen? Dit zijn de vragen waarmee veel christenen tobben. Wij maken ons zo bezorgd over de dag van morgen (Matt. 6:34), dat wij vergeten acht te geven op het profetische woord (1 Petr. 1:19). De dingen die zich nu voor onze ogen afspelen, zijn echter slechts de voorboden van wat de wereld te wachten staat; het is het begin van de weeën. Als de Heer de Gemeente opneemt, zullen

de weeën in snelheid en hevigheid toenemen. Zij die de Heer verwachten, moeten dan ook niet moedeloos worden. Integendeel, Jezus komt! Aan alles wat zich in de wereld afspeelt, kunnen we zien dat de komst van de Heer Jezus nabij is. Laten wij ons hoofd dan ook opheffen (Luc. 21:28). *'Leert nu van de vijgenboom deze gelijkenis: Wanneer zijn tak al zacht wordt en de bladeren uitspruiten, dan weet u dat de zomer nabij is. Zo ook u, wanneer u al deze dingen zult zien, weet dan dat het nabij is, voor de deur' (Matt. 24:32-33).*

Vissers van mensen

Andreas en Simon Petrus waren beiden vissers van mensen. Andreas bediende zich om zo te zeggen van een hengel om zijn broer tot de Heer Jezus te leiden, terwijl Petrus gebruik maakte van een net om drieduizend zielen aan de Gemeente toe te voegen (Hand. 2:41). Wij zijn geneigd om op te zien naar 'vissers' als Petrus, maar laten wij niet vergeten dat het Andreas was die ervoor zorgde dat Petrus de Heer Jezus ontmoette. Ieder heeft zijn eigen gave. De een gebruikt een hengel, de ander een net. In de dienst van de Heer is een Andreas even belangrijk als een Petrus. Als we merken dat we niet zo goed met het net overweg kunnen, laten we dan de hengel gebruiken. Wie weet slaan we een Petrus aan de haak?

Op de proef gesteld

De tweede keer dat Johannes in zijn evangelie Andreas noemt, is bij de spijziging van de vijfduizend (Joh. 6:1-15). Na een zware en vermoeiende dag stelde de Heer Jezus Filippus op de proef door hem te vragen waar zij broden zouden kopen om de menigte te eten te geven. Filippus hoefde hierover niet zolang te denken: *'Voor tweehonderd denaren broden is voor hen niet genoeg dat ieder een klein beetje krijgt'.* Andreas, die erbij stond, wist ook niet zo goed raad met deze vraag van de Heer. Hij bracht een jongen bij Jezus, en hij had vijf gerstebroden en twee vissen. *'Maar wat is dat op zovelen?'* Beide discipelen lieten zich leiden door hun verstand, zonder rekening te houden met de macht van de Heer. Toch is er een verschil tussen hen beiden op te merken: Filippus liet het bij een ongelovige opmerking, terwijl Andreas een jongen met vijf broden en twee vissen bij de Heer bracht. Dit was in de handen van de Heer voldoende om hun kleingeloof te beschamen. Hij liet de mensen neerzitten, en ze werden tot verzadiging toe gevoed. Johannes beschrijft Jezus als de Zoon van God. Door Hem zijn alle dingen geschapen (Joh. 1:1-3; vgl. Kol. 1:15-16; Hebr. 1:1-2). Zou voor de Schepper van alle dingen iets te wonderlijk zijn?

Als wij een ontmoeting met Jezus hebben gehad (Joh. 1), verandert ons leven. Wij zijn discipelen (leerlingen) van de Heer Jezus geworden. In de leerschool van Christus wordt ons geloof op de proef gesteld. Kan Hij, die water in wijn veranderde (Joh. 2), ook duizenden mensen voeden met vijf broden en twee vissen? Hoewel de discipelen al een tijdje met de Heer Jezus waren opgetrokken, en wonderlijke dingen hadden gezien, twijfelden zij aan Zijn macht. Is dat bij ons ook niet vaak het geval? Hoe vaak zinkt ons de moed in de schoenen, als wij zien hoe groot de nood is en hoe gering de middelen zijn die wij bezitten. In de dienst voor de Heer bestaat het gevaar dat wij teveel gaan vertrouwen op menselijke hulpbronnen. Op die manier verliezen wij echter de Heer uit het oog. Durven wij het nog aan met het weinige dat wij tot onze beschikking hebben, naar de Heer Jezus te gaan? De spijziging van de vijfduizend toont onmiskenbaar aan, dat vijf broden en twee vissen in Zijn handen meer dan voldoende vormen om een wonder te verrichten.

Zoals de Heer ons geloof beproeft, mogen ook wij Hem beproeven (Mal. 3:10). Of het nu gaat over het brengen van de tienden, of van vijf broden en twee vissen: Hij zál het vermenigvuldigen. Iemand die deze uitdaging met Hem durft aan te gaan, zal ervaren dat Hij tot wonderbaarlijke dingen in staat is. Laten wij dan ook niet twijfelen aan de macht van de Heer Jezus. *'Hem nu, die in staat is zeer overvloedig te doen boven alles wat wij bidden of denken. Hem zij de heerlijkheid tot in alle geslachten van alle eeuwigheid.'* (Ef. 3:20-21).

Wij wensen Jezus te zien

De derde en laatste keer dat wij over Andreas lezen, is in Johannes 12. Nadat de Heer Jezus Zich had gepresenteerd als de Koning van Israël, was Jeruzalem in opschudding (Joh. 12:12-19). Enkele Grieken die gehoord hadden wat er was gebeurd, waren nieuwsgierig geworden. Zij wilden wel eens nader kennismaken met Jezus: *'Wij wensen Jezus te zien'.* Zij spraken erover met Filippus, die het op zijn beurt tegen Andreas zei (vs. 20-22). Kennelijk twijfelde Filippus of hij deze Grieken wel met Jezus in contact moest brengen. Was Jezus niet de Koning van de Joden, en zou Hij deze heidenen wel ontvangen? Bovendien gebeurde dit op het tempelplein. Als de vijandig gezinde farizeeën zagen dat Jezus juist hier in de tempel met enkele Grieken sprak, zou hun woede nog groter worden (vs. 19; vgl. Hand. 21:27-36).

Nadat Filippus met Andreas had overlegd, besloten ze om samen de vraag van de Grieken aan de Heer Jezus voor te leggen. Toen zij naar Hem toegingen, bevond Hij zich in het deel van de tempel waar alleen de Joden toegang hadden. Het was de Grieken ten strengste verboden zich daarheen te begeven; zij bleven dan ook wachten in de buitenste voorhof, de voorhof van de heidenen. De Heer Jezus willigde hun vraag niet in. De tijd dat Hij Zich aan de Grieken, de volken, zou vertonen, was nog niet aangebroken. Eerst moest de Zoon des mensen worden verheerlijkt (vs. 23), dat wil zeggen dat Hij door het lijden heen verheerlijkt zou worden. De tarwekorrel moest in de aarde vallen en sterven om veel vrucht te kunnen dragen (vs. 24).

In Zijn hoedanigheid als de Zoon des mensen staat de Heer Jezus in verbinding met álle mensen. De Grieken zochten de Koning van de Joden, maar in die hoedanigheid hadden zij geen deel aan de Heer (Ef. 2:11-12). Tussen Hem en de Grieken stond

een scheidsmuur, die eerst moest worden weggebroken (Ef. 2:14). Dit is gebeurd door de dood en de opstanding van Christus. Door Zijn lijden en sterven heeft Hij deze twee (Jood en heiden) tot één nieuwe mens geschapen, en met God verzoend. Door Hem hebben wij beiden in één Geest de toegang tot de Vader (Ef. 2:15-18).

De vijandige Joden konden de heerlijkheid van de Heer Jezus niet zien, doordat God hun ogen had verblind en hun harten had verhard (Joh. 12:40). De Grieken konden Hem niet zien, doordat er zich (letterlijk en figuurlijk) een scheidsmuur tussen hen bevond, die weggebroken moest worden. Pas na het lijden en het sterven van de Heer Jezus konden zij ten volle Zijn heerlijkheid zien. Wij leven na het kruis. Ieder die in de Heer Jezus gelooft, mag Hem zien in al Zijn heerlijkheid. Nu met het oog van het geloof (Hebr. 2:9), en straks van aangezicht tot aangezicht (1 Joh. 3:3).

Zij zeiden het Jezus

Ongetwijfeld heeft Andreas het initiatief genomen om samen met Filippus naar de Heer toe te gaan en het verzoek van de Grieken aan Hem voor te leggen. Er staat: *'Andreas en Filippus kwamen en zeiden het Jezus'* (vs. 2). Wij lezen er zo gemakkelijk overheen, maar hoe belangrijk zijn deze woorden! Er doen zich in ons leven situaties voor dat wij niet weten hoe wij hebben te handelen. Zeggen wij het dan aan Jezus? Met andere woorden: Gaan wij dan in gebed? Door het gebed vinden zoekers de Heer Jezus (Joh. 1), wordt het water in wijn veranderd (Joh. 2), worden de ogen van farizeeërs geopend (Joh. 3), krijgen zondaars levend water te drinken (Joh. 4), worden kreupelen genezen (Joh. 5), worden duizenden verzadigd met voedsel (Joh. 6), en krijgen heidenen zicht op de heerlijkheid van de Zoon des mensen (Joh. 12).

Hoeveel tijd brengen wij per dag door in het gebed? Luther bad vaak twee tot drie uur per dag. Als hij geen twee uur bad, zei hij, dan won de duivel het de hele dag. Hiermee is niet gezegd dat wij twee uur per dag moeten bidden. Maar moeten wij niet beschaamd toegeven, dat wij het de duivel vaak érg gemakkelijk maken!

Nogmaals: vissers van mensen

Drie keer hebben we gezien dat Andreas mensen bij de Heer Jezus bracht. Eerst zijn broer Simon (Joh. 1), daarna een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen (Joh. 6), en in Johannes 12 enkele Grieken die Jezus wilden zien. Hét grote kenmerk van het leven van Andreas was, dat hij mensen in contact bracht met de Heer Jezus. Vergeleken met zijn broer Simon Petrus vervulde Andreas een bescheiden rol. Petrus zien wij veel meer op de voorgrond treden. Andreas komt maar af en toe achter de coulissen vandaan. Dit neemt echter niet weg dat hij van immens belang is geweest voor de Heer. Wij moeten deze twee broers dan ook niet aan elkaar afmeten: wie van hen is de grootste? Dit soort vragen zijn niet gepast bij God (Matt. 18:1). Beide broers waren vissers van mensen. Mensen in contact brengen met de Heer Jezus, dáár gaat het om. En in dit opzicht kunnen wij heel veel van Andreas leren.

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 9 - september 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Vakantie

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Vakantie

2 **Het gebed van koning Josafat**

4 **Abraham en Abimelek**

Hun verbond in Berseba en de betekenis van dit pact voor de eindtijd

6 **De Openbaring van Jezus Christus**

7 **Twee belangrijke steden in het leven van Paulus**

8 **De Sunamitische; Elisa en Hazaël; Joram en Achazja**

2 Koningen 8

9 **Reply**

De nieuwtestamentische vervulling van psalm 91

10 **De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen**

Volgens het schema dat wij volgen bij het schrijven van het maandelijkse 'Van de redactie' ben ik tot nu toe steeds in ieder geval voor het septembernummer aan de beurt geweest. Logisch dat er dan even op de vakantieperiode wordt teruggeblikt. Ik heb even gekeken of ik dat vorig jaar ook gedaan heb, en jawel hoor, ik begon precies een jaar geleden met zo'n terugblik, met daaraan gekoppeld de bijbels gefundeerde oproep om juist in zo'n vakantieperiode gastvrijheid te betonen en te genieten. Eigenlijk ben ik best nieuwsgierig of het stukje gewerkt heeft, en moet ik mezelf natuurlijk ook afvragen of ik me wel voldoende op gastvrijheid heb toegelegd.

Complimenten, vragen en kritiek

Nu de vakantie voorbij is, wordt het weer tijd voor een nieuwe aflevering van uw digitale lijfblad Rechtstreeks. Af en toe krijgen we reacties van lezers. Die reacties zijn globaal in drie soorten te verdelen, nl. complimenten, vragen en kritiek. Met de complimenten hebben we de minste moeite, dat zult u begrijpen. Een vraag wordt meestal doorgespeeld naar de auteur van het desbetreffende artikel. Soms wordt de vraag beantwoord in een persoonlijke correspondentie met de vraagsteller, en op een ander moment leidt de vraag tot een nieuw artikel dat dan in Rechtstreeks wordt geplaatst. Met de kritiek is het lastiger. Kritiek kan opbouwend zijn. Kritiek kan ertoe leiden dat wij als auteurs ons zorgvuldiger uitdrukken, zodat er geen misverstanden bestaan over wat we bedoelen. Kritiek kan ook geheel terecht ons met de neus op een fout of vergissing drukken. Moeilijker wordt het als kritiek zo ver gaat dat de integriteit van de auteur of de redactie in twijfel wordt getrokken. In zo'n geval – dat gelukkig zelden voorkomt – is er veel wijsheid nodig om op een gepaste manier te reageren. De redactieleden zijn immers ook maar mensen, en ook gelovige mensen hebben het vlees nog bij zich. Een scherpe, maar vleselijke tegenreactie in een e-mailwisseling is inhoudelijk misschien correct, en het lucht even op. Maar dit leidt doorgaans tot niets, of richt zelfs schade aan. Daarom helpen we elkaar als redactieleden in zo'n geval, zodat er niet onbesuisd 'vanuit de heup' wordt teruggemaild.

Het nieuwe nummer

In het voor u liggende nummer komt een aantal keren het belang van het gebed aan de orde. Het gebed alleen al is iets dat zo'n verkeerde reactie als hierboven aangeduid, kan voorkomen. S. Prod'hom besluit zijn artikel over het gebed van Josafat met de woorden: *'Om te kunnen bidden, moeten wij aan de ene kant onze zwakheid en geringheid inzien. Maar aan de andere kant moeten wij vertrouwen op de macht van God, Zijn goedheid, Zijn betrouwbare beloften, Zijn gunst die op ons rust. Als wij onze plaats voor Zijn aangezicht innemen en Hem aanroepen zoals Hij Zichzelf aan ons heeft geopenbaard, kan het niet anders of Hij zal tussenbeide komen'.* Over de voorbede schrijft Kris Tavernier het volgende in zijn artikel over de vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen: *'De voorbede is een vraag aan God om de Tessalonicenzen in staat te stellen in overeenstemming met hun roeping te leven, en hen door Zijn kracht te volmaken in hun welbehagen in het goede in de praktijk van het geloofsleven. Zodoende zou de Heer Jezus in hen verheerlijkt worden'.* Het zou geweldig zijn als ook onze en uw gebeden uiteindelijk gericht zijn op de verheerlijking van de Heer Jezus en niet op die van onszelf. Ik wens u Gods zegen toe bij het opbouwend en kritisch lezen van dit nummer en groet u hartelijk. Namens de redactie, Gerard Kramer

S. Prod'hom

Het gebed van koning Josafat

"Toen ging Josafat tussen de gemeente van Juda en Jeruzalem staan, in het huis van de Here, voor de nieuwe voorhof."

2 Kronieken 20

Allereerst enkele inleidende opmerkingen over het leven van Josafat. Hij was een godvrezende koning. De Geest van God geeft een mooi getuigenis van hem in 2 Kronieken 17:1-6. Maar in zijn geschiedenis zien we ook dat het veel moeilijker voor een gelovige is om trouw te blijven in voorspoed dan in tegenspoed. 2 Kronieken 18 begint met de woorden: *"Toen Josafat rijkdom en eer in overvloed bezat, verzwagerde hij zich met Achab".* Dit ongelukkige verbond staat in relatie met zijn aardse rijkdom en voorspoed, en niet met zijn godsvrucht. Het is waar: voorspoed laat het vlees leven, terwijl tegenspoed helpt om het vlees te doden.

Het verbond van Josafat met Achab had tot gevolg dat zijn oudste zoon een dochter van de goddeloze koning van Israël tot vrouw nam (2 Kron. 21:6). Helaas, dit verbond sleepte Josafat mee in de oorlog met de Syriërs, waarbij Josafat het leven zou hebben verloren, als God niet op bijzondere wijze tussenbeide was gekomen (18:28-32). De Here vergunde het hem in vrede naar Jeruzalem terug te keren, maar Hij zond hem door de profeet Jehu de volgende boodschap: *"Mag u de goddeloze helpen en bevriend zijn met hen die de Here haten?"* (2 Kron. 19:2). Dat zijn ernstige woorden, die iedere gelovige ter harte moet nemen als hij verzocht wordt om zich te verbinden met de wereld en de vijanden van Christus.

Een soortgelijke fout was begaan door Asa, de vader van Josafat – ook een godvrezende koning – toen hij hulp zocht bij de koning van Syrië (2 Kron. 16). De profeet Chanani richtte toen verwijten tot hem namens de Here, maar Asa werd boos en zette hem in de gevangenis. Het oordeel van God trof Asa, die de laatste twee jaren van zijn leven ziek was aan zijn voeten. Josafat reageerde heel anders dan zijn vader. Hij accepteerde de boodschap van de Here stilzwijgend en nam die in zelfoordeel aan. In plaats van boos te worden en kwaad te doen, begon hij weer aan zijn taak en bracht het volk terug tot de Here, de God van hun vaderen. Hij stelde rechters aan in het land om te richten overeenkomstig Gods gedachten. Josafat stelde ook priesters en Levieten aan, die hij opwekte tot de dienst met de woorden: *"In de vreze des Heren, in getrouwheid en met een volkomen hart zult u aldus handelen: bij elk twistgeding, dat u door uw broeders die in hun steden wonen, voorgelegd wordt, (over gevallen van bloedschuld, over wet, gebod, inzettingen en verordeningen), zult u hen vermanen niet schuldig te worden voor de Here, waardoor er toorn zou rusten op u en uw broeders. Als u zo handelt, zult u niet schuldig worden"* (19:9-10).

Josafat nam de berisping van de Here aan en de straf die hem opgelegd was, en daarom wenste hij dat het volk en de hoofden trouw zouden handelen, opdat zij niet onder de toorn van de Here zouden komen. Josafat had een godvruchtige gezindheid en hij onderwierp zich aan de tuchtiging van God. Men ontkomt niet aan de regering van God, maar als we de tuchtiging ondergaan in de geestelijke toestand waarin Josafat verkeerde, namelijk in godsvrucht en zelfoordeel, dan is het heel anders dan wanneer wij leven in opstand tegen God.

David laat na zijn val hetzelfde beeld zien. Het zwaard is niet geweken van zijn huis. Maar deze man Gods heeft de gevolgen van zijn daden gedragen in onderworpenheid en vol vertrouwen op God, met grote zegen voor zichzelf. Dat was ook het geval bij Josafat.

"Daarna geschiedde het, dat de Moabieten, de Ammonieten en met hen een deel van de Meunieten tegen Josafat ten strijde trokken. Men kwam Josafat melden: Een grote menigte is tegen u opgetrokken van de overkant der zee, uit Aram; zie, zij zijn in Chaseson-Tamar – dat is Engedi" (2 Kron. 20:1-2). De koning werd hierdoor niet overvallen, want hij wandelde nederig met zijn God. Op het horen van dit nieuws werd Josafat bevreesd en besloot de Here te raadplegen. Hij riep voor heel Juda een vasten uit (vs. 3). Het eerste gevolg was voor de koning *vrees*. Hij was zich van zijn zwakheid bewust en hij wilde zich niet meten met zijn vijanden. In plaats van op

eigen kracht te vertrouwen, zocht hij de HERE. Echte godsvrucht wordt gekenmerkt door vrees en vertrouwen op God.

Maar om tot God te naderen om Zijn antwoord te horen en Zijn wil te verstaan, moet men in een toestand zijn die Hem behaagt. Dat wist Josafat. Hij begon met een vasten uit te roepen in heel Juda. Het vasten houdt in dat we afstand doen van de dingen die het vlees behagen en die de geest bezwaren, alles wat ons belemmert om Gods gedachten te onderscheiden. Het hele volk moest zich voor de HERE in een toestand bevinden die in overeenstemming was met de ernstige omstandigheden die het volk bedreigden. Het is altijd belangrijk zich niet te laten leiden door de ernst van de omstandigheden. In vers 13 staat: *"Geheel Juda stond voor het aangezicht des HEREN, zelfs hun kleine kinderen, hun vrouwen en hun zonen."* Ze stonden allemaal bloot aan hetzelfde gevaar en ze moesten zich voor de HERE stellen, die hun enige Hoop was.

Deze tekst leert ons dat het belangrijk is dat de kinderen van God lessen trekken uit de gevaren die hun bedreigen, van welke aard de beproeving ook mag zijn. Dat geldt vooral in deze tijd, waarin het christelijk getuigenis van alle kanten wordt bedreigd. We moeten leren een zodanige gezindheid te hebben, dat we in de tegenwoordigheid van God kunnen verblijven. Het geestelijk vasten en de scheiding van het kwaad zijn nodig om Zijn gedachten te leren kennen en de noodzakelijke hulp te verkrijgen. Dit past de kinderen van God in de huidige dagen van zwakheid, waarin wij de rechtvaardige gevolgen ondervinden van onze talrijke trouweloosheden.

Koning Josafat stond rechtop te midden van de gemeente in het huis des Heren en hij sprak zijn gebed uit voor Gods aangezicht. Hij zei: *"HERE, God van onze vaderen, bent U niet God in de hemel, heerst U niet over al de koninkrijken der volken? In Uw hand is kracht en sterkte, niemand kan standhouden tegen U"* (vs. 6). Om ons tot God te kunnen richten, moeten wij overtuigd zijn van Zijn deugden en van onze relatie met Hem. Bent U niet onze God, de God van onze vaderen? Hij is de God van Abraham, Isaak en Jakob, de God van de beloften. Hij is in de hemel en Hij heerst over alle koninkrijken. Hij is almachtig, niemand kan Hem weerstaan. Wat betekent tegenover zo'n God de macht van de vijand, zelfs al lijkt die voor het vlees overweldigend?

Josafat herinnert het volk aan wat God gedaan had. Hij had de inwoners van het land verdreven om het land te geven aan het nageslacht van Abraham. Abraham, de gelukkige aartsvader, die de koning hier omschrijft als *"Abraham, Uw vriend"* (vs. 7). Wie zou Israël uit het land kunnen jagen? Maar er is nog meer. Daar had de HERE Zijn heiligdom, daar woonde Zijn naam. Daar had koning Salomo bij de inwijding van de tempel een gebed uitgesproken, dat Josafat in enkele woorden in herinnering bracht. Dit gebed staat altijd voor Gods aandacht. *"Indien ons een onheil overkomt: zwaard, gericht, pest of honger, dan zullen wij ons voor dit huis en voor Uw aangezicht stellen, want Uw naam is in dit huis; wanneer wij in onze benauwdheid tot U roepen, zult U horen en helpen"* (vs. 9). Zou God dan nu niet tussenbeide komen? Het ging om Zijn eer en Zijn trouw aan de beloften. Hij lette niet op de toestand van Josafat en het volk, maar op Zijn grote naam. Dit wordt ook tot uitdrukking gebracht in psalm 115: *"Niet ons, o HERE, niet ons, maar Uw naam geef eer, om Uw goedertierenheid, om Uw trouw".* Jeruzalem was de enige plaats op aarde waar de naam des Heren woonde. Wat konden de afstammelingen van Lot en van Esau hiertegen doen?

Josafat beschreef wat de vijanden wilden doen: *"Zie toch, zij vergelden het ons door op te trekken om ons uit Uw bezitting, die U ons ten erfdeel hebt gegeven, te verdrijven"* (vs. 11). Het land was van de HERE. Hij had het nageslacht van Abraham, Zijn vriend, daarin gebracht. Wie had het recht hen eruit te verdrijven?

Zo is het nu ook met het getuigenis van de Heer hier op aarde. Wij kunnen een beroep doen op de trouw van Hem, die de Gemeente ziet overeenkomstig de raadsbesluiten van God. God heeft haar gekocht met de prijs van het bloed van Zijn eigen Zoon. Hij heeft haar van de wereld afgezonderd. Hij heeft haar al Zijn beloften gegeven voor haar reis door deze wereld. Ja, al Gods beloften staan tot onze beschikking. Wij kunnen een beroep doen op de genade en kracht van onze God. En net zoals bij Josafat kan dit beroep niet plaatshebben zonder zelfoordeel, zonder te vasten en te bidden, zonder ons voor Zijn aangezicht te stellen in het besef dat Hij onveranderlijk is, een God van heiligheid, licht en liefde. Laten wij onze erfenis bewaren. Laten wij trouw op onze zegeningen passen, opdat niemand ze rooft. Laten wij de schatten ongeschonden bewaren, die wij in het Woord van God hebben ontvangen. "Blijf in wat je geleerd hebt,"[1] zegt Paulus tegen Timoteüs. De vijand is altijd bezig ons uit de bezitting te verjagen.

Dan noemt Josafat de absolute onmogelijkheid om weerstand te bieden aan de grote menigte die op hen afkwam: *"Wij immers zijn niet opgewassen tegen deze grote menigte die tegen ons is opgerukt, en wij weten niet wat wij doen moeten, maar op U zijn onze ogen gevestigd"* (vs. 12). Om te kunnen bidden, moeten wij aan de ene kant onze zwakheid en geringheid inzien. Maar aan de andere kant moeten wij vertrouwen op de macht van God, Zijn goedheid, Zijn betrouwbare beloften, Zijn gunst die op ons rust. Als wij onze plaats voor Zijn aangezicht innemen en Hem aanroepen zoals Hij Zichzelf aan ons heeft geopenbaard, kan het niet anders of Hij zal tussenbeide komen. Want het gaat om de eer van Zijn naam.

1 Zie 2 Tim. 3:14

Hugo Bouter

Abraham en Abimelek

Hun verbond in Berseba en de betekenis van dit pact voor de eindtijd

Inleiding

De bron bij Berseba neemt zowel in het leven van Abraham als in dat van Isaak een belangrijke plaats in, zoals blijkt uit Genesis 21, 22 en 26. In Genesis 21 zien wij echter eerst Hagar bij een waterput in 'de woestijn van Berseba' (Gen. 21:14,19).

Het is zeker niet toevallig dat hier reeds de naam *Berseba* wordt vermeld, terwijl in het slotdeel van dit hoofdstuk de betekenis daarvan nader wordt toegelicht. Berseba betekent: 'put van de eed'. Berseba spreekt van Gods trouw aan Zijn beloften, Zijn eden. God deed Zijn woord gestand jegens Abraham en jegens Isaak, de erfgenaam van de belofte, maar ook jegens de slavin Hagar en haar zoon. Berseba is steeds de plek van het verbond: de verbondstrouw tussen God en mensen, maar ook tussen mensen onderling.

Voor ons als nieuwtestamentische gelovigen geldt de bemoediging dat in Christus, de Erfgenaam van de belofte, de Zoon van de Vader, al Gods beloften 'Ja' zijn en door Hem ook het: 'Amen', tot eer van God door ons (2 Kor. 1:18-22). In die zin mogen ook wij steeds putten uit de bron van de eed, totdat alles wat God heeft gezegd en beloofd – zowel ten aanzien van Israël, de Gemeente en de volkeren – op heerlijke wijze in vervulling zal gaan.

1. Berseba in het leven van Abraham

'Maar Abraham maakte Abimelek een verwijt over een waterput (...) En hij zei: Voorzeker moet gij de zeven lammeren uit mijn hand aannemen, opdat het mij tot een getuigenis zij, dat ik deze put gegraven heb. Daarom noemt men die plaats Berseba, want die beiden hebben daar gezworen'.

Genesis 21:22-34; 22:19

In het slotdeel van Genesis 21 zien wij hoe twee mensen onderling een verbond te Berseba sluiten bij de 'put van de eed'. Het gaat hier om een verdrag tussen de herdersvorst Abraham en Abimelek, de koning der Filistijnen (vgl. Gen. 26:1). Dit verhaal borduurt door op de geschiedenis van Genesis 20, waarin een eerder conflict tussen beide mannen wordt beschreven – een conflict waarvan Sara de inzet was. Dit eindigde in een soort herstelbetaling van de kant van Abimelek. Deze zinspeelde hierop door te spreken over de 'vriendschap', d.i. de trouw, de loyaliteit die hij aan Abraham had betoond (Gen. 21:23).

De verhouding tussen beide vorsten werd vervolgens formeel vastgelegd in een verbond. Abimelek had zijn trouw bewezen en Abraham moest dit nu ook doen. Dat gebeurde onder eedaflegging bij de waterput die Abraham claimde als zijn eigendom (Gen. 21:23,31). Later vonden soortgelijke handelingen plaats tussen Isaak en Abimelek en zijn legeroverste Pikol. De put van de eed werd toen weer opgegraven (Gen. 26:32-33). Abimelek betekent: 'mijn vader is koning', en Pikol wil zeggen: 'mond van allen' (dus zoiets als 'woordvoerder'). Mogelijk gaat het bij deze namen om bepaalde titels die van vader op zoon werden overgedragen. Het verbond met deze heidense vorsten wijst profetisch heen naar de eindtijd, waarin het herstelde Israël zal heersen over de Filistijnen (vgl. Jes. 11:14; Obadja: 19). Dan zal er een werkelijk bestendige vrede worden gesloten tussen Israël en zijn aartsvijand ('Filistijnen' zijn 'Palestijnen', louter etymologisch gezien; maar niet vanuit volkenkundig oogpunt, omdat de Filistijnen van Cham afstamden, Gen. 10:14).

Het prachtige getuigenis aan het adres van Abraham: 'God is met u in alles wat u doet' (Gen. 21:22), zal dan ten volle bewaarheid worden.

Na de verbondssluiting plantte Abraham te Berseba een tamarisk, een statige boom die veel op een ceder lijkt. En hij riep daar de naam van de HERE, de eeuwige God, aan (Gen. 21:33). Dit is opnieuw een verwijzing naar het Vrederijk, waarin God als *El-Olaam*, de eeuwige God, zal worden aanbeden. Aan de heerschappij van de Vredevorst zal geen einde komen. Zo knielde Abraham als een aanbidder neer bij de put van de eed en bracht hij de Eeuwige de dank die Hem alleen toekomt.

Berseba als wachtpost

In Genesis 22 is opnieuw sprake van Berseba, ditmaal als de *woonplaats* van Abraham en Isaak (Gen. 22:19). Evenals zij de weg naar de berg Moria tezamen hadden afgelegd, gingen zij ook tezamen weer terug naar Berseba, naar de put van de eed. Dat is wel heel opmerkelijk, omdat wij juist in dit hoofdstuk God horen *zweren* bij Zichzelf, dat Hij Abraham rijkelijk zou zegenen en dat met (of: in) zijn nageslacht alle volken der aarde zouden worden gezegend (Gen. 22:16-18). Met deze heerlijke belofte kon de aartsvader terugkeren naar Berseba en daar zal hij zeker nog vaak hebben teruggedacht aan deze goddelijke toezegging. Deze belofte van zegen voor het gehele aardrijk reikt tot aan de eindtijd, tot het komende Vrederijk. Abraham heeft uitgezien naar de dag van Christus – de dag van Zijn verschijning – en hij heeft zich daarover verheugd (Joh. 8:56). In *Christus* (het beloofde Zaad van Abraham) zijn al Gods beloften zeker en vast en gaan ze op de bepaalde tijd ook in vervulling, want in *Christus* is het: Ja; en door Hem ook het: Amen (2 Kor. 1:19-20).

2. Berseba in het leven van Isaak

'En hij trok vandaar op naar Berseba. En de HERE verscheen hem in die nacht en zei: Ik ben de God van uw vader Abraham; vrees niet, want Ik ben met u; Ik zal u zegenen en uw nageslacht vermenigvuldigen ter wille van mijn knecht Abraham. Toen bouwde hij daar een altaar en riep de naam des HEREN aan. Hij spande daar zijn tent, en de knechten van Isaak groeven daar een put (...) Wij hebben duidelijk gezien, dat de HERE met u is (...) laten wij een verbond met u sluiten (...) nu zijt gij de gezegende des HEREN'.

Genesis 26:23-33

De eed die God had gedaan aan *Abraham* en diens nageslacht gold uiteraard ook *Isaak*, de zoon der belofte, die Abraham bij gelijkenis uit de doden had teruggekregen (Hebr. 11:18-19). De brief aan de Hebreeën bevestigt dit ook door in het *meervoud* over de 'erfgenamen der belofte' te spreken. De *eed* is het einde van alle tegenspraak en door deze eedzwering wilde God des te nadrukkelijker aan alle erfgenamen van de belofte (zelfs inclusief de nieuwtestamentische gelovigen) het onveranderlijke van Zijn raad doen blijken (Hebr. 6:13vv.).

De put van Abraham (Matson photo service).

Isaak woonde later opnieuw in Berseba. Daar verscheen de HERE aan hem en bevestigde Hij de rechtsgeldigheid van de belofte die Hij aan Abraham had gedaan. Deze goddelijke openbaring maakte van Isaak eveneens een aanbidder. Hij bouwde daar een altaar en riep de naam des Heren aan (Gen. 26:23-25). Isaak is een type van Christus als de opgestane en verheerlijkte Mens in de hemel, de Veelgeliefde, de Zoon van de belofte, de Erfgenaam. Hij is in waarheid *de Gezegende des Heren* (vgl. Gen. 26:29). Als christenen zijn wij door het geloof met Hem verenigd en delen wij in de zegeningen die Hem zijn toegezegd. Het hemelse vaderland is ons deel en wij mogen ervan genieten, ook al zijn wij nu nog *pelgrims* op aarde. Evenals Isaak bezitten wij om zo te zeggen een 'tent', een 'put' en een 'altaar' (Gen. 26:25). De tent spreekt van de vreemdelingschap van de christen op aarde, de waterput van de bronnen van Woord en Geest, en het altaar van de plaats van aanbidding in geest en waarheid (vgl. Joh. 4).

Een belofte voor de eindtijd

Berseba heeft echter ook in dit hoofdstuk een spits naar de eindtijd toe. Christus is als Voorloper nu voor ons de hemel binnengegaan, naar de ordening van Melchisedek Hogepriester geworden in eeuwigheid. Deze 'aanstelling' heeft niet zonder een plechtige *eed* plaatsgehad. Want de HERE heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid (Ps. 110:4; Hebr. 7:20-21). Maar dit eeuwige priesterschap zal Hij bij Zijn terugkeer op aarde ook tot zegen van Zijn aardse volk Israël uitoefenen, zoals reeds eerder in de geschiedenis van Abraham op profetische wijze was aangeduid na het verslaan van de koningen van het Oosten (Gen. 14:18-20). Dan zullen de volken *samen met Israël* worden gezegend. Er zal voor altijd vrede zijn. Zelfs de vroegere vijanden zullen komen en een verbond met Gods volk sluiten, zoals Abimelek dat deed met Isaak (Gen. 26:26-31). Wat een tijd van ongekende zegen en voorspoed zal dat zijn!

De Openbaring van Jezus Christus

T.B. Baines

De inleiding (vervolg)

De engelen waren het middel dat God gebruikte voor de communicatie met Israël. Stefanus zegt: 'zij hebben de wet door beschikking van engelen ontvangen' (Hand. 15:53); en in de brief aan de Hebreeën wordt 'het woord door engelen gesproken' gecontrasteerd met God die door de Zoon spreekt (Hebr. 1:2; 2:2). In het boek Openbaring zien we een terugkeer tot deze Joodse wijze van communicatie. Dit past helemaal bij het karakter van dit boek, dat Gods handelingen met de wereld ontvouwt. God herstelt hierin Zijn aardse volk in Zijn gunst. Het is een boek waarin de gemeente niet in haar voorrechten wordt voorgesteld, maar in haar verantwoordelijkheid als getuige voor Christus. Het gaat om een tak in de goede olijfboom geënt, die of vrucht moet dragen of moet worden afgebroken.

Er is hier sprake van de dingen die 'spoedig moeten gebeuren', want de periode van de gemeente wordt altijd onbepaald gelaten. En hoewel de Heer niet wil dat iemand verloren gaat, en Hij Zijn komst tot nu toe genadig heeft uitgesteld, toch is Zijn woord: 'Zie, Ik kom spoedig'. En voor Zijn discipelen geldt: 'Laten uw lendenen omgord en uw lampen brandend zijn, en weest u gelijk aan mensen die op hun Heer wachten' (Luc. 12:35).

De engel geeft de boodschap aan Johannes, 'die getuigde van het woord van God en van het getuigenis van Jezus Christus, alles wat hij heeft gezien'. Er staat geen 'en' voor de laatste bijzin. Hij legde geen getuigenis af van iets dat hij *bovendien* zag van het woord van God en het getuigenis van Jezus Christus, maar van alles wat hij had gezien. In het boek Openbaring is Christus niet de Zoon die de Vader openbaart, maar de trouwe Getuige die het woord van God bekrachtigt. Het is dit woord dat we ernstig moeten bestuderen: 'Gelukkig hij die leest en zij die de woorden horen en die bewaren wat daarin geschreven staat; want de tijd is nabij' (Openb. 1:3). Zo groot is de waarde van dit boek in Gods oog. Er is een zegen zowel voor het lezen alsook voor het horen; want de waarheid is praktisch en moet worden vastgehouden, omdat de vervulling nabij is.

De inleiding bevat:

- ten eerste de begroeting (vs. 4-6);
- vervolgens de algemene inhoud van het boek, het komen van Jezus Christus in macht en heerlijkheid (vs. 7-8);
- en ten slotte het visioen van Jezus als de Zoon des mensen in Zijn rechterlijk gewaad, wandelend in het midden van de gouden kandelaren (vs. 13).

De begroeting

"Johannes aan de zeven gemeenten die in Asia zijn: genade zij u en vrede van Hem die is en die was en die komt, en van de zeven Geesten de voor zijn troon zijn, en van Jezus Christus, de trouwe getuige, de eerstgeborene van de doden en de overste van de koningen van de aarde" (vs. 4-5).

Dit is een gebruikelijke begroeting: 'Genade zij u en vrede'. Maar deze wordt niet zoals in de brieven van Paulus gevolgd door de woorden: 'van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus'. Integendeel, God wordt hier voorgesteld als Degene 'die is en die was en die komt'. Dit is het nieuwtestamentische equivalent van Jahweh, de 'Ik ben', de zelfstandig Bestaande, de eeuwig Zijnde. Daarom staat de uitdrukking 'die is' voorop. Maar als de 'Ik ben' was Hij van eeuwigheid af, en zal Hij tot in eeuwigheid zijn. En daarom wordt eraan toegevoegd: 'die was en die komt'.

De uitdrukking 'en die komt' verwijst niet zozeer naar Zijn komst in oordeel, als wel naar Zijn eeuwige bestaan als Degene die er altijd is, er altijd was en er altijd zal zijn. Dit is niet de manier waarop God Zichzelf elders openbaart in het Nieuwe Testament, het is een terugkeer tot het karakter waarin Hij Zichzelf toont als Hij Zijn wegen met de wereld in het Oude Testament onthult. Het komt dan ook overeen met de algemene strekking en het onderwerp van dit boek, dat Gods regering toont ten aanzien van de wereld en de gemeente als een belijdend lichaam in deze wereld.

Verder wordt de Heilige Geest omschreven als 'de zeven Geesten die voor de troon zijn'. Later wordt over Hem gesproken in het beeld van 'zeven vurige fakkels die brandden vóór de troon; dit zijn de zeven Geesten van God' (Openb. 4:5). Dit zinspeelt op de zeven gouden kandelaren in het heiligdom. Het getal zeven, zo vaak gebruikt in dit boek, is een bekend schriftuurlijk symbool van hemelse volmaaktheid. De Geest wordt hier dus meer gezien in verband met het complete terrein van Zijn activiteiten dan in verband met de eenheid van Zijn Persoon, waarop zo sterk de nadruk ligt bij de gemeente gezien als het lichaam van Christus. Bovendien toont de plaats van de zeven Geesten 'voor de troon', dat zij verbonden zijn met de wegen van God in het bestuur van de wereld, en niet bij de vorming van de Gemeente.

Gerard Kramer

Twee belangrijke steden in het leven van Paulus

Tarsus

Paulus is geboren in Tarsus (Hand. 22:3), een stad die hij zelf aanduidt als ‘een niet onvermaarde stad in Cilicië’ (Hand. 21:39). Zijn geestelijke vorming als wetsgetrouwe Jood heeft hij weliswaar ontvangen in Jeruzalem, aan de voeten van Gamaliël, maar toen hij na zijn bekering tot Christus in veiligheid moest worden gebracht door de broeders in Jeruzalem, stuurden ze hem terug naar zijn geboortestad Tarsus. Daar verbleef Paulus nog steeds toen Barnabas hem opzocht met het verzoek in Antiochië de gemeente te komen versterken (Hand. 11:25).

In Tarsus woonden al vanaf de 7e eeuw v. Chr. Griekse kolonisten. Rond 400 v. Chr. heersten er Perzische stadhouders, maar de stad is in de Hellenistische tijd, mede door het Griekse verleden, probleemloos gehelleniseerd (= vergriekst). In 66 v. Chr. kwam Tarsus in Romeinse handen door de veroveringen van de veldheer Pompejus. In 72 na Chr. maakte keizer Vespasianus in het kader van een bestuurlijke reorganisatie de stad Tarsus tot hoofdstad – en dus tot residentie van de stadhouder – van de provincie Cilicia.

Tarsus was welvarend door de linnenindustrie. De welvaart van de arbeiders in die industrie was echter niet zo groot dat zij ook het Romeinse burgerrecht bezaten. Daarvoor was in Tarsus namelijk een minimumvermogen nodig dat voor arbeiders niet haalbaar was. Het merendeel van de bevolking had in de Romeinse tijd daarom niet het burgerrecht. Des te opmerkelijker is het dat Paulus dit burgerrecht door geboorte bezat (Hand. 22:28). We weten niet precies hoe het komt dat zijn (ook nog eens Joodse!) familie in dit opzicht zo bevoorrecht was. Wat we evenmin weten, is of Paulus in Tarsus ook gepredikt heeft. In ieder geval zwijgt het Nieuwe Testament over een eventuele gemeente in Tarsus.

Antiochië in Syrië

Ook het Syrische Antiochië – ook wel Antiochië aan de Orontes genoemd – is in Paulus’ leven een belangrijke stad geweest. Toen Paulus daar op initiatief van Barnabas arriveerde, was daar pas een bloeiende gemeente ontstaan, doordat er vanuit Jeruzalem gelovigen verstrooid waren ‘als gevolg van de verdrukking die wegens Stefanus had plaatsgevonden’ (Hand. 11:19). Deze gelovigen waren vervolgens o.a. in Antiochië gaan prediken. Ook in deze stad bevond zich een Joodse gemeenschap. De apostel heeft in Antiochië samen met Barnabas een grote groep gelovigen een jaar lang onderwijs gegeven. Deze Antiocheense gelovigen waren werkelijk discipelen (= leerlingen) van Christus, en zij waren dan ook de eersten die ‘christenen’ genoemd werden (Hand. 11:23-26). Paulus heeft in Antiochië dus een intensieve en langdurige onderwijstaak vervuld. We weten niet of hij daarnaast ook het evangelie heeft gepredikt. Vanuit de gemeente in deze stad is Paulus samen met Barnabas aan zijn eerste zendingsreis begonnen; beide broeders zijn daar ook weer teruggekeerd om aan de gemeente verslag uit te brengen (Hand. 13:1-3; 14:26-28).

Toen Paulus in Antiochië kwam, bestond de stad al zo’n drieënhalve eeuw. Antiochië, gelegen aan de rand van een grote, vruchtbare vlakte, is in 300 v. Chr. gesticht door één van de vier generaals van de toen al overleden Alexander de Grote, namelijk Seleucus I. Seleucus stichtte de stad ter ere van zijn vader, de Macedonische edelman Antiochus; vandaar de naam van de stad. Seleucus vestigde er 5300 Atheense en Macedonische kolonisten. Al vanaf het begin had de stad daarnaast een grote Joodse gemeenschap, die haar bevoorrechte positie generaties later nog terugvoerde tot de al genoemde Seleucus I. Deze fraaie stad werd de koninklijke hoofdstad van het Syrische Seleucidenrijk. Na een korte periode van Armeense overheersing (83-66 v. Chr.) viel de stad in 64 v. Chr. in handen van de Romeinse veldheer Pompejus. Antiochië werd toen de hoofdstad van de Romeinse provincie Syria. Het was een welvarende stad, mede vanwege de ligging aan de handelsroute van Klein-Azië naar het Middellandse Zeegebied. In de vlakte bij de stad vond op grote schaal wijnbouw en olijventeelt plaats. Vlakbij de stad lag een reusachtig laurierwoud, dat nog altijd bestaat.

Ger de Koning

De Sunamitische; Elisa en Hazaël; Joram en Achazja

2 Koningen 8

“En de man Gods zette een strak gelaat en hield het onbewogen... daarop barstte hij in wenen uit’ (vs. 11).

De Sunamitische, die we kennen uit 2 Koningen 4, wordt door Elisa gewaarschuwd met het oog op een komende hongersnood die de Here over het land gaat brengen. De vrouw weet dat ze Elisa kan vertrouwen en ze gaat naar het land van de Filistijnen. Maar ze neemt zich voor terug te gaan zodra de hongersnood voorbij is. Ze gaat erheen als vreemdeling, daarna keert ze terug naar Israël. Daar wendt ze zich tot de koning om haar huis en haar akker terug te krijgen. Op het moment dat ze de koning bezoekt, is Gechazi juist bezig de koning te vertellen over de grote daden van Elisa. De koning had Gechazi bij zich geroepen. Nu, hij kon heel wat vertellen.

In zijn vertelling is hij precies toe aan het verhaal van de zoon van de Sunamitische, en hoe deze door Elisa levend is gemaakt, op het moment dat daar de Sunamitische verschijnt. Toevallig? Dat kan niet. God heeft dit zo bestuurd. Zo’n samenloop van omstandigheden komt vaker voor in de Bijbel. We kunnen bijvoorbeeld denken aan Ahasveros, die niet kan slapen en zich laat voorlezen uit de kronieken. Daar staat iets over Mordekai, die de volgende dag zou worden gedood. God gebruikt de slapeloosheid van de koning om hem te herinneren aan een gebeurtenis waardoor het leven van Mordekai wordt gered, en de geschiedenis een totaal andere wending neemt (Est. 6). God is een God van timing.

Wat Gechazi betreft, hij zal een goed verteller zijn geweest, maar innerlijk heeft hij geen deel aan wat zijn meester bezit: geloof in God. Ook de koning wil alleen maar indrukwekkende verhalen horen, zonder dat zijn geweten erdoor wordt geraakt en hij zich bekeert tot God. Hij lijkt op Herodes, die ook wel eens de Heer Jezus wilde ontmoeten in de hoop een of ander teken door Hem te zien gebeuren (Luc. 23:8). Hoe is onze omgang met de Heer? Komen wij ook alleen maar onder de indruk van de wonderen die Hij in staat is te doen, of geven wij ons helemaal aan Hem over om Wie Hij is? De vrouw krijgt haar bezittingen terug en zelfs meer dan dat. Ze krijgt de opbrengst van zeven oogsten vergoed. Zo beloont God het geloof in Hem. Hij vergoedt datgene waarvan in vertrouwen op Hem is afgezien.

De ziekte van Benhadad vormt de aanleiding voor de ontmoeting die Elisa heeft met Hazaël. Elisa gaat, zeker in opdracht van God, naar Damascus. Hij komt daar niet toevallig, terwijl Benhadad ziek is. Benhadad slaat Elisa hoog aan. Misschien komt dat door wat hij in de vorige hoofdstukken met Elisa heeft meegemaakt. Hij ziet Elisa als een soort medium, door wie hij de Here wil raadplegen over zijn ziekte. Hazaël wordt eropuit gestuurd om Elisa te raadplegen. Nederig brengt hij de vraag van zijn heer over. Elisa’s antwoord is opmerkelijk: hij zal beter worden, maar toch sterven (vs. 10). Hij zal sterven, niet aan zijn ziekte, maar omdat hij vermoord zal worden door Hazaël. Elisa ziet al het kwaad voor zich, dat Hazaël na zijn machtsovername Israël zal aandoen. Hij wil zich goed houden, maar dat lukt niet. Dit laat zien hoe de boodschap die hij moet brengen hem persoonlijk aangrijpt. Iemand die in de dienst van God staat en het oordeel moet aanzeggen, staat daar met zijn gevoelens niet buiten. Veel profeten laten die diepe bewogenheid zien.

Kort worden er dan nog twee koningen van Juda genoemd, omdat zij door familiebanden met Israël zijn verbonden, wat tot gevolg heeft dat ze wandelen in de wegen van het huis van Achab.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 8.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *‘Heer, geef dat ik het Woord doorgeef, niet als een vertelling om anderen te vermaken, maar als het Woord dat werkelijk in mij leeft; en dat het allereerst mijn eigen hart mag raken’.*

Hugo Bouter

Reply

De nieuwtestamentische vervulling van psalm 91

'Geen onheil zal u overkomen, geen plaag zal uw tent naderen. Want Hij zal voor u Zijn engelen bevel geven dat zij u bewaren op al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, zodat u uw voet aan geen steen stoot. Op de felle leeuw en de adder zult u trappen, u zult de jonge leeuw en de slang vertrappen' (Ps. 91:10-13).

Vraag

Is deze Messiaanse psalm vervuld tijdens Christus' leven op aarde, of is er nog een toekomstige vervulling?

Antwoord

De eindvervulling van deze psalm zal pas plaatsvinden in het komende Vrederijk, wanneer de totale overwinning van de Heer over de macht van de boze zal zijn behaald, maar er is tevens (1) een nieuwtestamentische toepassing op Christus Zelf bij de verzoeking in de woestijn, en (2) op het werk van Zijn gezanten in hun confrontatie met de tegenstander (zie resp. Luc. 4:10-11 en 10:19).

In psalm 90 zien wij de eerste mens in al zijn vergankelijkheid, onderworpen als hij is aan de rechtvaardige toorn van God. De ervaringen van Mozes met het volk Israël in de woestijn in het boek Numeri vormen hiervan een duidelijke illustratie. Toch blijft de Here de Toevlucht van Zijn volk en leeft er het verlangen naar de nieuwe dag, waarin Gods heil en Zijn heerlijkheid ten volle openbaar zullen worden. Psalm 91 toont ons vervolgens de tweede Mens, de Zoon van de Allerhoogste, die als Mens op aarde bij God Zijn toevlucht zoekt. In en door Hem zal het heil voor de mens en voor het volk Israël worden gerealiseerd. Wat Gods wegen met de aarde betreft, leidt dit ten slotte tot de rust van het komende Vrederijk, de rust die in psalm 92 – een lied voor de sabbatdag – wordt bezongen.

De tweede Mens is volkomen afhankelijk van Zijn Zender. Hij is gezeten in de schuilplaats van de Allerhoogste, en Hij vernacht in de schaduw van de Almachtige. Hij vertrouwt op Gods bescherming in de confrontatie met de verderfelijke en dodelijke macht van de vijand, die rondgaat als een brullende leeuw (1 Petr. 5:8), maar die ook vanaf het begin zijn verleidende werk doet als de oude slang (Gen. 3; Ps. 91:13). De confrontatie tussen Christus en de tegenstander kent drie fasen:

Bij de verzoeking in de woestijn wordt de tweede Mens getest op Zijn afhankelijkheid van God de Vader. Zijn toewijding blijkt volkomen te zijn (in tegenstelling tot die van Adam), en de satan moet van Hem wijken voor een tijd. De engelen komen bij Hem en dienen Hem (Ps. 91:11-12; Matt. 4:11). Ondertussen berooft Christus de sterke tegenstander van zijn goederen en drijft Hij de demonen uit door de Geest van God (Matt. 12:22-32).

In de hof van Getsemane en bij het kruis is er een hernieuwde aanval van de satan, die al zijn machten mobiliseert om Christus ten val te brengen. Het is het uur van de gevallen mens en tevens van de geestelijke machten van de duisternis (Luc. 22:53). De satan vermorzelt Hem de hiel en Zijn aardse loopbaan wordt beëindigd op het kruis. Maar tegelijkertijd vermorzelt Christus de kop van de slang en doet Hij door Zijn dood te niet hem die de macht over de dood had, dat is de duivel (Gen. 3:15; Hebr. 2:14). Christus heeft de overheden en de machten ontwapend en openlijk tentoongesteld en door het kruis over hen getriomfeerd (Kol. 2:15).

De eindoverwinning zal echter plaatshebben wanneer de satan uit de hemel zal worden geworpen, daarna gebonden in de afgrond zal worden geworpen aan het begin van het duizendjarig Vrederijk, en na afloop daarvan uiteindelijk zal worden geworpen in de poel van vuur en zwavel (Openb. 12:7vv; 20:1-3; 20:10).

Op grond van Christus' overwinning op het kruis delen wij als Zijn volgelingen nu reeds in Zijn triomf over de macht van de vijand. De sterke Held heeft medestrijders. Wij kunnen de tegenstander overwinnen door het bloed van het Lam, dat ons beveiligt en waarachter wij mogen schuilen (vgl. Ex. 12 en Openb. 12:11). En hier komen wij bij de geestelijke toepassing van psalm 91:13 in de huidige bedeling ('Op de felle leeuw en de adder zult u trappen, u zult de jonge leeuw en de slang vertrappen'). In het conflict met de boze hebben wij eveneens te maken met deze beide manieren waarop hij zich manifesteert: (1) zijn macht als een brullende leeuw, en (2) zijn listen als de oude slang. De Heer wil ook ons tot overwinnaars maken in de geestelijke strijd (Ef. 6). Zijn belofte is daarom dat de God van de vrede de satan spoedig zal *verpletteren* onder onze voeten (Rom. 16:20). Bij de wederkomst van Christus zal dat allemaal volle realiteit worden. Bij de uitzending van de zeventig zien wij ook reeds tijdens het leven van de Heer op aarde een profetische voorvervulling ervan (zie Luc. 10:17-20).

Kris Tavernier

De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen

2 Tess. 1:11-12; 2:16-17; 3:5, 16

De situatie in Tessalonica

In de tweede brief aan de Tessalonicenzen vinden we vier gebeden van Paulus, Silvanus (d.i. Silas, vgl. Hand. 18:5) en Timoteüs voor de gelovigen in Tessalonica. De gemeente in Tessalonica was een jonge gemeente, die deze voorbede heel hard nodig had. Deze gemeente bestond aanvankelijk uit enige Joden, een grote menigte gelovigen uit de heidenen en vele aanzienlijke vrouwen (Hand. 17:4).

De gelovigen in Tessalonica hadden het niet gemakkelijk. Reeds vanaf het prille begin dat er in Tessalonica een gemeente ontstond, kwam er meteen verdrukking bij kijken. Reeds kort nadat Paulus, Silvanus en Timoteüs in Tessalonica het evangelie predikten (Hand. 17:1-3), ontstond er verdrukking (1 Tess. 1:6, 2:2). Paulus had drie sabbatten achtereen vanuit de Schriften gewezen op de Heer Jezus Christus. Kennelijk kwam er daar in erg korte tijd een grote respons op, waarbij velen tot bekering kwamen. Zo ontstond de gemeente in Tessalonica. Maar de prediking van het evangelie brengt nu eenmaal *zowel navolgers als vervolgers voort*. Dat bleek ook direct in Tessalonica. Het was met name de Joodse bevolking die de verdrukking op gang bracht (Hand. 17:5), zelfs tot in een andere stad, Berea (vs. 13). Ze waren jaloers en stelden zich meteen erg vijandig op. Ze veroorzaakten een stadsoproer, waarbij ze niet schuwden zich daarbij te bedienen van boze mannen. Ze wilden Paulus en Silvanus, en mogelijk ook Timoteüs, voor de volksrechtbank brengen. Kennelijk bevonden zij zich echter niet op de plaats waar zij hen dachten te vinden, namelijk in het huis van Jason. Daarop sleurden ze Jason uit zijn huis en brachten hem, samen met nog wat andere broeders, voor de stadsbestuurders. Je zult het maar meemaken! Vervolgens brachten ze het volk en de stadsbestuurders in ongerustheid. Uiteindelijk moesten Jason en de andere broeders een borgsom betalen om vrij te komen (Hand. 17:6-9). Dit was de eerste daad van verdrukking die deze prille gelovigen ondervonden, en het was zeker niet de laatste. Dat zij ook daarna veel verdrukking ondergingen, blijkt wel uit de beide brieven aan de Tessalonicenzen (1 Tess. 1:6, 2:2, 14, 3:3, 2 Tess. 1:4-6).

Voorbede

Toch is de voorbede in 2 Tessalonicenzen er niet op gericht de verdrukkingen van de gelovigen in Tessalonica weg te nemen. Er is weliswaar niets mis met het bidden voor een stil en rustig leven zonder verdrukking (1 Tim. 2:1-2). We mogen ook gerust bidden tot God om ons te bewaren voor de verzoeking (Matt. 6:13; vgl. Matt. 26:41), of om ons uitkomst te geven uit verzoekingen (1 Kor. 10:13). Maar toch is de voorbede van Paulus, Silvanus en Timoteüs voor de gelovigen in Tessalonica totaal anders.

Juist dat is bijzonder leerzaam! Bidden wij uitsluitend om uitredding uit de verzoeking? Zijn wij in tijden van verzoeking in de eerste plaats met onszelf bezig, waarbij we verlangen van alle moeite verlost te worden? Of zijn wij bereid om verzoeking, in welke vorm dan ook, te beschouwen als een leerproces en een vormingsproces voor ons geloofsleven (vgl. Jak. 1:2-4)? Denken wij in tijden van verzoeking ook aan de eer van God en van de Heer Jezus? De voorbede in 2 Tessalonicensen toont ons namelijk *die* kant van de zaak. Uit de gebeden van Paulus, Silvanus en Timoteüs mogen we opmaken dat zij allereerst baden voor het geloofsleven van de Tessalonicenzen, en dat terwijl die allerlei verdrukkingen te verdragen hadden.

‘Gelukkig de man die verzoeking verdraagt; want beproefd geworden zal hij de kroon van het leven ontvangen, die Hij beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben’ (Jak. 1:12). Jakobus ziet heel het leven van de gelovige als een beproeving van diens geloof. Elke verzoeking, elke verdrukking, elke strijd, elke moeite, elke last, elke omstandigheid dienen wij te benaderen als een beproeving van ons geloof. Kijken wij tegen alles wat er in ons leven gebeurt aan als een beproeving van ons geloof? In de situatie van de Tessalonicenzen ging het om verdrukking. Maar het kan ook geheel anders zijn, het (te) goed hebben kan ook een beproeving zijn. Zowel slechte omstandigheden als goede omstandigheden kunnen een bedreiging vormen voor het geloofsleven. Het is namelijk zo, dat in de beproeving duidelijk wordt waarnaar (of beter: naar Wie) de liefde van ons hart uitgaat.

Door goed met beproevingen om te gaan, wordt ons geloof alleen maar sterker en wordt de Heer Jezus verheerlijkt!

Ons gebed toont de gesteldheid van ons hart

Ons gebed wordt zeker voor een deel bepaald door wat er in ons eigen hart en in onze gedachten leeft. Dat bepaalt mede de inhoud van onze gebeden. Hoe wij tot God bidden, verraadt het beeld dat wij hebben van God en hoe wij Hem kennen. Dat is op zich niet erg, het is normaal. Toch is het leerzaam onze eigen gebeden eens onder de loep te nemen. Krijgt God alleen maar ons lijstje met vragen en verlangens voorgeschoteld? Inderdaad mogen we al onze wensen en verlangens door smeking bekendmaken aan God (Fil. 4:6). Of meer nog, God verwacht niet anders dan dat wij dat doen. Maar is dat alles? Is God ook niet onze dankbaarheid waard (Ef. 5:20)? Juist aan de gelovigen in Tessalonica, die zoveel te verduren hadden, schrijft Paulus: 'Dankt in alles' (1 Tess. 5:18). Is er plaats voor aanbidding en lofprijzing in onze gebeden? Zijn onze gebeden primair gericht op onszelf, of op God en de Heer Jezus Christus?

Hoe wij voor onze naasten bidden, toont onze gesteldheid tegenover die naaste. Is er plaats voor voorbede voor onze broeders en zusters in de Heer in onze gebeden? Wanneer wij voor mensen bidden, is dat omdat ze ons aan het hart gaan. De gelovigen in Tessalonica lagen Paulus, Silvanus en Timoteüs nauw aan het hart (1 Tess. 2:8, 17; 3:12). En vanzelfsprekend dachten zij ook aan hen in hun gebeden (1 Tess. 1:2). Maar ook omgekeerd – ze waren er immers van verzekerd dat de Tessalonicenzen ook hen in het hart droegen (1 Tess. 3:6) – vroegen zijzelf om voorbede (1 Tess. 5:25; 2 Tess. 3:1-2). Het doet wat vreemd aan dat zij om voorbede vroegen aan de Tessalonicenzen, terwijl die zelf in moeilijke omstandigheden leefden, te midden van verdrukking. Maar zij kenden hun harten en wisten dat de Tessalonicenzen niet alleen op zichzelf waren gericht, maar op God en op de medegelovigen. Ook dat mogen we verstaan uit de voorbede van Paulus, Silvanus en Timoteüs. De Tessalonicenzen wensten niet allereerst van de verdrukking te worden verlost. Ze zullen dat verlangen wellicht ook wel gehad hebben, maar veel meer leefden ze om de levende God te dienen (1 Tess. 1:9), in de verwachting van de komst van de Heer Jezus Christus (1 Tess. 1:10), om God waardig te wandelen (1 Tess. 2:12), en Hem te behagen (1 Tess. 4:1), met een toenemend geloof en in liefde voor elkaar (2 Tess. 1:3).

Eerste gebed: om volmaakt te wandelen in overeenstemming met de roeping

'Daarom bidden wij ook altijd voor u, dat onze God u de roeping waardig acht en alle welbehagen van [zijn] goedheid en [het] werk van [het] geloof in kracht vervult, opdat de naam van onze Heer Jezus verheerlijkt wordt in u en u in Hem, naar de genade van onze God en van [de] Heer Jezus Christus' (2 Tess. 1:11-12).

Paulus, Silvanus en Timoteüs beginnen hun tweede brief met de gelovigen in Tessalonica te bemoedigen (2 Tess. 1:3-10). Enerzijds wijzen zij op de vergelding die hun verdrukkers te wachten staat. Anderzijds spreken zij over de verkwikking die degenen die verdrukt worden, ten deel zal vallen. Zo is het rechtvaardig bij God. Het is belangrijk dat de Tessalonicenzen daarop gewezen worden, want kennelijk waren ze onrustig geworden onder de verdrukking die ze te verduren hadden (2 Tess. 2:2). De gedachte was ontstaan dat deze verdrukking het bewijs was dat de dag van de Heer al was aangebroken. Maar de dag van de Heer brengt geen verdrukking voor de gelovigen, maar *heerlijkheid*. De huidige verdrukkingen bewezen daarentegen dat zij bij het Koninkrijk van God hoorden (2 Tess. 1:5). In het tweede hoofdstuk zal het dan verder gaan over de dag van de Heer. Maar het is nog niet zover, dat maken Paulus, Silvanus en Timoteüs alvast duidelijk. Het is wel een bijzondere gedachte dat bij de (weder)komst van de Heer Jezus Christus, Hij verheerlijkt zal worden in Zijn heiligen en bewonderd zal worden in allen die hebben geloofd. Dat is het deel van de gelovigen.

Aansluitend op die gedachte volgt de eerste voorbede voor de Tessalonicenzen. In het Grieks wordt de eerste voorbede met het voorgaande (nl. 1 Tess. 1:5-10) verbonden. Want het is niet genoeg dat de Heer Jezus dán (bij Zijn verschijning) in ons zal verheerlijkt worden, maar dat Hij ook nú reeds in ons leven verheerlijkt wordt. De gelovigen zijn door God geroepen tot het verkrijgen van de heerlijkheid van onze Heer Jezus Christus (2 Tess. 2:14). Wat een heerlijke roeping! Het is dan ook de bedoeling dat de praktijk van ons leven met die roeping in overeenstemming is (vgl. 1 Tess. 2:12). Met dit gebed begint de eerste voorbede (2 Tess. 1:11). Het is een vraag aan God om de Tessalonicenzen te helpen zich overeenkomstig hun roeping te gedragen (vgl. Ef. 4:1).

Een gedrag in overeenstemming met de roeping betekent concreet dat de Tessalonicenzen een 'welbehagen hebben in het goede' en dat er een 'werk van het geloof' is. Het eerste zegt iets over de innerlijke gesteldheid van het hart, waarbij er een diep verlangen is naar het goede (vgl. Rom. 12:2b). Het tweede, het werk van het geloof, betekent dat er in de praktijk handen en voeten wordt gegeven aan het geloof. Het geloof werkt daden uit, het wordt zichtbaar in de levenspraktijk. Het is een uitdrukking die ook in 1 Tessalonicenzen 1:3 voorkomt. Ons doen en laten moet gekenmerkt zijn door het geloof. Beide zaken waren al aanwezig bij de Tessalonicenzen. De schrijvers van de brief bidden dan ook dat God de Tessalonicenzen hierin met kracht zou *volmaken*, tot volheid zou brengen. Of anders gezegd: dat het voor hen de normale levenspraktijk zou zijn in alle omstandigheden. Zo wordt de naam van de Heer, de openbaring van Wie Hij is, in de praktijk van het leven verheerlijkt. Zo wordt er steeds meer van de Heer Jezus zichtbaar in

ons dagelijks leven en handelen. En dan wordt de Heer Jezus niet alleen in ons gezien stráks bij Zijn komst, maar ook al nú in ons leven op aarde.

De voorbede is een vraag aan God om de Tessalonicenzen in staat te stellen in overeenstemming met hun roeping te leven, en hen door Zijn kracht te volmaken in hun welbehagen in het goede in de praktijk van het geloofsleven. Zodoende zou de Heer Jezus in hen verheerlijkt worden. Laten we nu weer eens denken aan de situatie van de Tessalonicenzen. Ze hadden te maken met verdrukking en vervolging. Het was het gebed van de schrijvers van deze brief dat zij juist in die omstandigheden zouden wandelen in overeenstemming met hun roeping. Dat heel hun doen en laten zó zou zijn, dat daarin iets van de Heer Jezus kon worden gezien en de Heer Jezus in hen verheerlijkt zou worden. Is het ook ons gebed dat wij ons gedragen zoals God het wil, in alle omstandigheden, hoe die ook mogen zijn? Verlangen wij ondanks alles het goede te kiezen, en werken van het geloof te vertonen?

1 Koningen – Toegelicht & toegepast 11

Koning en volk wijken af van God

Ger de Koning

De boeken 1 en 2 Koningen zijn in het Hebreeuwse Oude Testament één boek.

In 1 Koningen (en ook in 2 Koningen) zien wij het koningschap zoals dat aan de mens is toevertrouwd en waardoor hij op de proef wordt gesteld. We zien hoe de koning en met hem het volk steeds verder van God afwijken.

We zien ook dat God profeten zendt om Zijn volk tot Hem terug te laten keren. In 1 Koningen is dat vooral Elia. Het optreden van deze man Gods is indrukwekkend. Elia is een voorbeeld hoe elk van ons een mens Gods kan zijn in een tijd van verval, waarin ook wij leven.

Het bijbelboek 1 Koningen is het zesde boek van de categorie historische boeken.

Uitgever: Johannes Multimedia / 249 pag. / ISBN nr.: 9789057984341 / Prijs: 12,50 Euro

Colofon

Doelstelling

‘Rechtstreeks’ is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **‘…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus’** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

‘Rechtstreeks’ is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van ‘Rechtstreeks’ zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Advertentie

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 10 - oktober 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Lieg niet, maar spreek de waarheid

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Lieg niet, maar spreek de waarheid

2 **Het gebed van koning Josafat**

4 **De profetische zegen van Mozes voor Israël**

6 **De Openbaring van Jezus Christus**

7 **Veelvoudig**

8 **Jehu tot koning gezalfd; zijn eerste daden als koning**

2 Koningen 9

9 **Reply**

Een levende offerande

10 **De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen**

Het staat niet netjes om tegen iemand te zeggen: Je liegt. Een dergelijke krasse uitspraak wordt wat zachter gemaakt door te zeggen dat iemand 'niet de waarheid spreekt'. In een lijsttrekkersdebat vlak voor de onlangs gehouden verkiezingen hoorde ik een nieuwe variant: een beetje soepel met de waarheid omgaan. Er wordt in zo'n debat heel wat beloofd door de diverse lijsttrekkers.

Met een onverwoestbaar enthousiasme gaat (bijna) alles helemaal goed komen zodra zij aan de macht komen. De kiezer doet er dus goed aan op hun partij te stemmen. Het is werkelijk aandoenlijk om te zien hoe ze de vorige regering als brokkenpiloten afschilderen en met groot geloof in hun eigen kunnen schilderen waartoe zij in staat zijn. Laat duidelijk zijn dat de mens die niet met God rekent, ook niet anders kan. Hij heeft alleen zichzelf en is op zichzelf aangewezen. Dan moet je ook wel verkiezingsretoriek gebruiken om de mensen op je te laten stemmen. De kiezer kijkt trouwens ook niet verder en hoger dan de mannen die hun waar staan aan te prijzen.

De waarheid spreken maakt ons zeker niet populair. De Heer Jezus is Zelf de waarheid (Joh. 14:6). Uit de waarheid komt geen leugen voort (1 Joh 2:21). Hij is gekruisigd, omdat Hij de waarheid sprak. De leugen komt van de vader van de leugen, de duivel. In hem is geen waarheid (Joh. 8:44). De vraag is nu hoe wij als kinderen van God met leugen en waarheid omgaan. Soms is het heel lastig om niet te liegen. Dat gebeurt in situaties dat het spreken van de waarheid ons iets gaat kosten, bijvoorbeeld aanzien, geld, promotie, vrienden. Of als het ons minachting zou opleveren. Soms is het heel lastig om de waarheid te spreken. Bijvoorbeeld als het gaat om gesprekken op school of op de werkvloer over seks, ongetrouwd samenwonen, waarnaar je kijkt op tv of internet. Soms is het door het wollige taalgebruik ook niet meer zo doorzichtig of een zaak goed of verkeerd is, of het voortkomt uit de waarheid of uit de leugen.

We mogen de Heer bidden ons te helpen om Hem in waarheid in de wereld te laten zien. Enkele bijdragen in dit nummer van Rechtstreeks gaan over het gebed. Als de geest van gebed beslag op ons kan leggen, zullen we ons lichaam tot een levende offerande stellen (zie de Reply). Dat zal ons ervoor bewaren dat we meer doen dan de Heer ons heeft opgedragen (zoals Jehu), en we een vertekend beeld van de waarheid geven. De toekomst van de Heer Jezus, die zowel een aards als een hemels aspect heeft, en die wij met Hem mogen delen, zal ons helder voor ogen staan (twee andere bijdragen). Laten we niet 'soepel met de waarheid' omgaan, maar de nieuwe mens vertonen, "die overeenkomstig God geschapen is in gerechtigheid en heiligheid van de waarheid" (Ef 4:24). Dan zal in het leven van elk van ons iets zichtbaar worden van de veelkleurigheid van Gods wijsheid (zie de woordstudie). Namens de redactie, Ger de Koning

S. Prod'hom

Het gebed van koning Josafat

"Toen ging Josafat tussen de gemeente van Juda en Jeruzalem staan, in het huis van de Here, voor de nieuwe voorhof."

2 Kronieken 20

Josafat toonde o.a. één heel bijzondere karaktertrek. Hij was zo doordrongen van de grootheid en de macht van God, dat hij niet dacht aan de enorme hulpbronnen die hijzelf bezat. 2 Kronieken 17 vermeldt dat hij rijkdom en eer in overvloed had. Hij had het toppunt van zijn macht bereikt (17:5,12). Hij had een leger van 1.116.000 man, verdeeld in vijf legerkorpsen. Aan het hoofd stonden oversten, van wie één zich vrijwillig aan de Here gegeven had (vs. 16). Ook had de koning soldaten gelegerd in de vestingsteden. Als Josafat onafhankelijk had gehandeld, volgens menselijke gedachten, had hij zijn strijdkrachten kunnen meten met die van de vijanden. Als hij dan zijn strijdkrachten ontoereikend had geacht, had hij zichzelf net zoals zijn vader in een ogenblik van zwakte een bondgenoot kunnen verschaffen door hem zijn goud en zilver te sturen (zie 2 Kron. 16:1-10). Maar Josafat wist dat hij te maken had met Gods rechtvaardige regering en hij wilde Hem niet weerstaan, en op Zijn uitkomst hopen. Zijn ogen waren op de Here gericht en niet op hemzelf. Voor God telde zijn macht net zomin als die van de vijand. Josafat wilde alleen God hebben.

Hieruit kunnen wij een belangrijke les leren. Het is onmogelijk tegen God te strijden. Wij moeten eerst Zijn hand erkennen, die op ons rust vanwege onze verkeerde wegen; en in de tweede plaats moeten wij rekenen op Zijn genade en barmhartigheid. Wat een nederlagen zijn er onder de kinderen van God geweest, doordat zij hun vertrouwen stelden op de zichtbare dingen in plaats van op God Zelf. Er was geen verootmoediging onder Zijn machtige hand. Als wij niet in de juiste toestand zijn en er doet zich een of ander probleem voor, dan beginnen wij onze mogelijkheden te tellen. En als wij niets hebben, rekenen wij op anderen, wat nog erger is. Misschien doen wij het niet zonder gebed, maar men kan bidden zonder zelfoordeel, zonder in de toestand te zijn die overeenkomt met het vasten dat door Josafat werd uitgeroepen. Men is vervuld van de eigen gedachten en in beslag genomen door het doel dat men voor ogen heeft, en de gedachten van God raken op de achtergrond. Men verliest Zijn goedheid, trouw en almacht uit het oog en begint niet met de vraag wat Zijn bedoeling is met de moeilijkheden die Hij ons stuurt.

God komt echter pas tussenbeide als onze wil helemaal aan Hem onderworpen is. Want anders gaan wij door om onze eigen doelen na te jagen; en vroeg of laat zal de nederlaag plaatshebben. Dan zullen wij door bittere ervaring begrijpen wat wij hadden moeten leren door naar de stem van Zijn goddelijke wijsheid te luisteren. Die laat zich pas horen, als wij de stem van ons eigen hart en onze eigen wil tot zwijgen hebben gebracht. Als wij echter naar de gedachten van God handelen, of liever als wij *Hem* laten handelen in onze moeilijkheden, dan zullen wij nooit de nederlaag lijden, maar net zoals Josafat een overvloedige zegen ontvangen (vs. 25).

Gods antwoord liet niet lang op zich wachten: *"Weest niet bevreesd en wordt niet verschrikt voor deze grote menigte, want het is geen strijd van u, maar van God…Niet u zult hierbij behoeven te strijden: stelt u op, blijft staan, dan zult u zien dat de Here u de overwinning geeft. Juda en Jeruzalem, weest niet bevreesd en wordt niet verschrikt; morgen moet u tegen hen uittrekken, de Here is met u"* (vs. 14-18). Wat een wonderlijk antwoord op het gebed van het geloof van de koning, dat tot uitdrukking kwam in zijn belijdenis: *"Wij immers zijn niet opgewassen tegen deze grote menigte die tegen ons is opgerukt, en wij weten niet, wat wij doen moeten, maar op U zijn onze ogen gevestigd".*

Is het niet de moeite waard helemaal op God te vertrouwen en van Hem zulke beloften te ontvangen? Onze moeilijkheden zijn in Gods hand, en voor Hem zijn er geen onmogelijkheden. Zijn belangen zijn de onze, en in Hem is kracht. In soortgelijke omstandigheden had koning Asa gezegd: *"Here, er is niemand buiten U om de machteloze te helpen tegen de machtige. Help ons, Here, onze God, want op U steunen wij en in Uw naam zijn wij opgetrokken tegen deze*

menigte. Here, U bent onze God, laat toch tegen U geen sterveling iets vermogen" (2 Kron. 14:11).

Dat had Josafat ook begrepen. Wij moeten begrijpen en ook verwerkelijken dat wijzelf niet hoeven te strijden in de moeilijkheden. Dan zullen wij niet bang zijn, en in volmaakte vrede op de uitkomst wachten die God buiten ons om zal bewerken. Wij lezen in Filippenzen 4:6: *"Weest in niets bezorgd, maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw verlangens bekend worden bij God. En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus."* Josafat en het volk genoten die vrede: *"Toen boog Josafat zich neer met het aangezicht ter aarde, en geheel Juda en de inwoners van Jeruzalem wierpen zich neer voor het aangezicht des Heren, om de Here te aanbidden"* (vs. 18).

De vijanden waren nog levensbedreigend aanwezig, maar Josafat wist dat hij niets hoefde te doen. God alleen zou ze verslaan. Zijn aandeel was net zoals dat van het volk: het brengen van aanbidding en lof. Zij verwerkelijkten het woord van David: *"U richt voor mij een dis aan voor de ogen van wie mij benauwen; U zalft mijn hoofd met olie, mijn beker vloeit over"* (Ps. 23:5). *"En de Levieten, behorende tot de Kehatieten en de Korachieten, stonden op om de Here, de God van Israel, met zeer krachtige stem te loven"* (vs. 19).

Zulke ervaringen kunnen ons deel zijn en van andere kinderen van God, die net als wij het voorrecht hebben de almachtige God als onze God en Vader te kennen. Hij heeft Zich geopenbaard aan ons op een intiemere en volmaaktere wijze dan aan Josafat en alle andere heiligen in het Oude Testament. Als wij niet dezelfde ervaringen hebben, komt dat alleen door ons ongeloof en ons vertrouwen op onszelf. Wij oordelen onszelf niet voor Gods aangezicht. Wij bidden wel, maar wij wensen dat God *onze* wil doet, in plaats dat wij Hem laten handelen en het zeggen met de dichter: *"Here, des morgens hoort U mijn stem, des morgens leg ik het U voor en zie uit"* (Ps. 5:4). In plaats daarvan staan wij meestal van het gebed op en gaan zelf handelen. Het vlees handelt dan. Het geloof is echter geduldig en vertrouwend. Activiteit van het vlees heeft slechts één gevolg: het vuur bereiden, waardoor het zal verteerd worden. Maar God is getrouw en Hij zal onze opvoeding, ondanks alles, voltooien.

Maar laten wij teruggaan naar Josafat. *"De volgende morgen vroeg trokken zij uit naar de woestijn van Tekoa"* (vs. 20). Tekoa betekent: de toon van de trompet (bazuinstoot). Zo noemt God die woestijn. Als wij zorgvuldig de activiteit van het vlees moeten vermijden, dan is dat niet om ons maar over te geven aan luiheid of zorgeloosheid. Er is activiteit van het geloof nodig in afhankelijkheid van God en in gehoorzaamheid aan Zijn Woord. Het vertrouwen op God leidt nooit tot zorgeloosheid of onverschilligheid.

Het volk stond 's morgens vroeg op om naar de plek te gaan waar de Here hen had ontboden. In vers 17 had de koning gezegd: *"Blijft staan".* En toen zij uittrokken, trad Josafat naar voren en zei: *"Luistert naar mij Juda en inwoners van Jeruzalem, gelooft in de Here, uw God, en u zult bevestigd worden, gelooft in Zijn profeten en u zult voorspoedig zijn"* (vs. 20). Josafat had begrepen dat de zegen van God niet kan worden losgemaakt van de vreze Gods en de gehoorzaamheid aan Zijn Woord. De vijand, die klaar was om te strijden, kon hem niet afbrengen van dat wat aan de Here verschuldigd was. Als wij voorspoedig willen zijn, laten wij dan nooit vergeten wat wij God schuldig zijn. Het kan zo maar gebeuren dat wij tot activiteit overgaan, zonder de tijd te nemen zoals Josafat het deed, om bezig te zijn met dat wat God behaagt: het lezen van Zijn Woord en het gebed. Dat is zeker geen verloren tijd, integendeel. Als wij de dag beginnen met het lezen van het Woord en het gebed, zal elke activiteit die dag in het teken daarvan staan. Het werk zal makkelijker gedaan kunnen worden. De nabijheid van de Heer zal centraal staan en Hij zal verheerlijkt worden in alles wat wij te doen hebben.

Ja, nog meer: een dag van arbeid in gemeenschap met de Heer zal verlopen met een gevoel van dankbaarheid en vreugde, met een hart dat tot lof bereid is. Dat zien wij hier bij Josafat: *"Na het volk te hebben geraadpleegd, stelde hij mannen op, die de Here een lied zongen en Hem loofden in heilige feestdos, terwijl zij voor de gewapenden uittrokken en zeiden: Looft de Here, want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid"* (vs. 21). Dit leger van Josafat trok uit onder het bevel van de Here, en het gedroeg zich als een overwinnend leger, alsof de overwinning al behaald was. Dat was ook inderdaad zo voor het geloof. Iemand heeft eens gezegd: *'Voor God is een beloofde zaak een gedane zaak.'*

Als wij meer geloof zouden hebben, zou dankzegging, lof en prijs een grotere plaats in ons leven hebben en zouden we de wonderen zien die God voor ons doet: *"Op het ogenblik, dat zij de jubel en de lof aanhieven, liet de Here de Ammonieten, de Moabieten en de lieden van het gebergte Seïr, die tegen Juda waren opgerukt, uit hinderlagen overvallen, en zij werden verslagen"* (vs. 22). *"Toen Juda gekomen was bij de wachttoren in de woestijn, keerden zij zich naar het krijgsvolk, en zie, het waren slechts lijken, ter aarde neergevallen: niemand was ontkomen"* (vs. 24).

Hugo Bouter

De profetische zegen van Mozes voor Israël

'Dit is de zegen waarmee Mozes, de man Gods, de Israëlieten vóór zijn sterven gezegend heeft' (Deut. 33:1).

1. Verschil met de zegen van Jakob

De zegen van Mozes aan het slot van de Pentateuch toont een opmerkelijk contrast met de zegen van Jakob (Gen. 49). Het belangrijkste verschil is dat Jakob de *menselijke verantwoordelijkheid* benadrukt, terwijl Mozes de *raadsbesluiten van God* accentueert. Genesis 49 is eigenlijk een lange geschiedenis van schuld en straf, van falen en herstel. Deuteronomium 33 is een momentopname van het volk, wanneer het overeenkomstig Gods raadsbesluiten van genade in het bezit gesteld is van al de zegeningen van het Beloofde Land. Gods Geest gaat hier voorbij aan al de negatieve dingen die Jakob in Genesis 49 vermeldt van zijn zonen, de stamvaders van de natie.

Er is uiteraard ook verschil in de wijze waarop zij worden aangesproken. Jakob beschouwt zijn zonen als hoofden en vertegenwoordigers van de twaalf stammen (Gen. 49:28), terwijl Mozes over de stammen zélf spreekt.

2. Verschijning van de God van Israël

Wij zien hier in de eerste plaats Wie de Bron van alle ware zegen is: het is de Here die aan Zijn volk is verschenen en als de Zon der gerechtigheid over hen is opgegaan. Reeds bij de Sinai had Hij Zich aan hen geopenbaard in Zijn heerlijkheid, omringd door talloze hemelse legerscharen. Hij heeft Zijn volk lief – al Zijn *heiligen* – en zij legeren zich aan Zijn voeten en vangen iets op van Zijn woorden.

Mozes heeft hun de wet geboden, dat is het erfdeel dat hij hun heeft nagelaten. Mozes sprak met gezag tot de Israëlieten en hij werd koning in Jesurun, d.i. 'de oprechte', een bijzondere naam voor de gemeente van *Jakob*, d.i. *hielenlichter* (Deut. 33:1-5). Wij worden in deze zegen als het ware herinnerd aan de priesterlijke zegen (Num. 6:22-27). Het hoofdstuk eindigt dan ook met een lofzang jegens God, die Jesurun, het oprechte volk draagt, verzorgt en verlost (Deut. 33:26-29).

3. Volgorde van de twaalf stammen

De volgorde van de stammen is in Deuteronomium 33 anders dan in Genesis 49. Op *Ruben* (die ondanks zijn zonde in leven mag blijven) volgt onmiddellijk *Juda*, die Rubens vorstelijke positie ontving (Deut. 33:6-7; vgl. 1 Kron. 5:1-2). *Simeon* ontbreekt helemaal, wat waarschijnlijk als oorzaak heeft dat deze stam grotendeels is opgegaan in *Juda*. Het twaalftal wordt toch volledig gemaakt doordat *Efraïm* en *Manasse* afzonderlijk worden genoemd bij de zegen van *Jozef*. Jozef kreeg het dubbele deel dat de eerstgeborene toekwam.

Ik geef nu eerst een vergelijkend overzicht:

	Genesis 49	Deuteronomium 33
1.	Ruben	Ruben
2.	Simeon	Juda
3.	Levi	Levi
4.	Juda	Benjamin
5.	Zebulon	Jozef (Efraïm + Manasse)
6.	Issakar	Zebulon
7.	Dan	Issakar
8.	Gad	Gad
9.	Aser	Dan
10.	Naftali	Naftali
11.	Jozef	Aser
12.	Benjamin	

Op *Juda*, waaruit de Messias zou voortkomen, volgt in Deuteronomium 33 dus direct *Levi*, die een rijke zegen wegdraagt ten gevolge van zijn gehoorzaamheid aan Jahweh na Israëls zonde met het gouden kalf (vgl. Ex. 32:25-29). Samen met *Jozef* neemt *Levi* in de zegen van Mozes de meest prominente plaats in (Deut. 33:8-11); in Genesis 49 zijn dat echter *Juda* en *Jozef*! Wij zien het volk in Deuteronomium 33 in het bezit van het land, nabij God gebracht en levend overeenkomstig Zijn geboden. Daartoe was de dienst van priesters en Levieten vereist. God schonk *Levi* (de priesterstam) de Urim en Tummim (dat betekent: 'lichten' en 'volmaaktheden'), en stelde de Levieten op de proef bij Massa en Meriba (vgl. Deut. 33:8). Zij onderwezen de wet aan het volk en verzorgden de offerdienst in het heiligdom.

Hierna volgen de beide zonen van Rachel (Deut. 33:12-17). Eerst *Benjamin*, en dan *Jozef*, die gezegend wordt in zijn beide zonen *Efraïm* en *Manasse*. De volgorde wordt bepaald door factoren van geestelijke aard. Zoals *Levi* de *dienst* van het heiligdom bezat, bezat *Benjamin* de *plaats*

van het heiligdom. Jeruzalem behoorde namelijk tot zijn gebied; daarom wordt hier gezegd dat hij veilig bij de HERE woonde en omgekeerd dat de HERE ook bij hem woonde. Dit leidt tot de volle zegen die *Jozef* ten deel viel, die net zoals in Genesis 49 wordt betiteld als de 'uitverkorene' of de 'afgezonderde' (de nazireeër) onder zijn broeders. De rijkste zegeningen van het Beloofde Land werden gelegd op het hoofd van Jozef.

Hierop volgen dan nog de beide laatste zonen van Lea (*Zebulon* en *Issakar*) en de vier zonen van de slavinnen (*Gad*, *Dan*, *Naftali* en *Aser*) – hun zegeningen houden stuk voor stuk verband met het bezit van het erfdeel in het Beloofde Land en Israëls heerschappij in de eindtijd (Deut. 33:18-25).

4. Verwijzingen naar het komende Vrederijk

Mozes heeft deze zegeningen uitgesproken aan de vooravond van de intocht in Kanaän, die plaatsvond onder Jozua. Maar afgezien van de historische vervulling van een aantal van deze zegenspreuken, is er toch net zoals in Genesis 49 een duidelijke profetische en geestelijke méérwaarde. Ook Deuteronomium 33 bevat enkele verwijzingen naar het Vrederijk. Israël zal dan niet slechts tijdelijk, maar *voorgoed* in het bezit van het land zijn.

Merkwaardig is allereerst dat sprake is van de terugkeer van *Juda* (uit de diaspora). *Levi* overwint zijn tegenstanders – die zullen er genoeg zijn in de eindtijd – en *Benjamin* woont dan veilig in het land. *Jozef* heerst zelfs over de volken en zijn heerschappij strekt zich uit tot de einden der aarde. *Zebulon* en *Issakar* nodigen de volken tot de berg, d.i. de berg des Heren oftewel de tempelberg, die in het laatste der dagen zal vaststaan als de hoogste der bergen (Jes. 2:2-5). *Gad* en *Dan* tonen leeuwenmoed en vernietigen hun vijanden volkomen. *Naftali* is verzadigd van het welbehagen en vervuld van de zegen des Heren in het noorden van het land, en *Aser* zal in het bezit zijn van grote rijkdom aan (olijf)olie, koper en ijzer.

Een laatste zinspeling op het Vrederijk ligt opgesloten in het slotvers van de zegen van Mozes, dat spreekt over de hulde die Israëls vijanden het volk noodgedwongen zullen brengen: 'Uw vijanden zullen *veinzen u hulde te brengen*, en gij zult op hun hoogten treden' (Deut. 33:29). Deze uitdrukking komt ook voor in de psalmen en ziet uiteindelijk op de onderwerping met *macht* van de volken tijdens de Christusregering (Ps. 18:45; 66:3; 81:16).

5. Voorrechten voor ons als gelovigen in deze tijd

Over de praktische en geestelijke betekenis van deze zegeningen voor onszélf kan geen enkele twijfel bestaan. Ook voor ons geldt dat het de zegen des Heren is, die ons rijk maakt (Spr. 10:22). Onze rijkdom als christenen is in de eerste plaats van géestelijke aard, doordat wij gezegend zijn met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus (Ef. 1:3).

Zoals Israël het Beloofde Land als erfdeel had – dat is speciaal het onderwerp van de zegen van Mozes –, zo is aan de Gemeente een uitgestrekt terrein van geestelijke en eeuwige zegen toebedeeld (een hemels Kanaän), dat in het geloof in bezit dient te worden genomen. In Genesis 49 gaat het (in type) om de stadia van geestelijke groei die wij doormaken, en de geschiedenis van falen en herstel van Gods volk. Maar in Deuteronomium 33 is het onderwerp het ongestoorde bezit van de zegeningen van God in het Beloofde Land dat Hij ons heeft toegezegd. Deze zegeningen zijn persóónlijk ons deel, maar het gaat hier meer om de *gemeenschappelijke* kant ervan. Ze worden genoten in het 'stamverband' waarin God ons heeft geplaatst en waarin wij met elkaar samenleven: de *familie* waarin wij geboren zijn, d.w.z. de familie van de kinderen van God. Vergelijk hiermee de geschriften van Johannes en ook psalm 133, waar sprake is van de zegen die God daar gebiedt waar *broeders* eendrachtig samenwonen.

Ik wijs er nog op dat *Mozes* eindigt met een lofprijzing jegens God, de Bron van alle zegen – terwijl *Jakob* halverwege zijn profetie in Genesis 49 een kort maar indringend gebed uitspreekt om de openbaring van het heil des Heren.

Aren lezen achter de maaiers

Vijftien studies in het Oude Testament

Hugo Bouter

Deze vijftien studies hebben speciaal betrekking op het boek Exodus (het tweede boek van de Tora), en de Psalmen (het eerste boek van de Geschriften). Om thematische redenen is de volgorde aangehouden van de Hebreeuwse Bijbel. De Geschriften beginnen met de Psalmen en eindigen met Daniël, Ezra en Nehemia, en de Kronieken. Zo eindigen we met de heerlijke toekomst van Jeruzalem, de verwachting van een herleving in de eindtijd en met het gebed van Jabes, een gebed om zegen van de God van Israël.

Paperback // 72 pag. ISBN/Art.nr.: 9789070926960 // Prijs: 9,90 Euro

De Openbaring van Jezus Christus

T.B. Baines

De begroeting (vervolg)

Verder volgt in deze begroeting de naam van Jezus Christus niet op die van God de Vader, zoals elders gebruikelijk is. Hij wordt hier niet in Zijn godheid gezien, maar als de Zoon des mensen. Hij is “de getrouwe Getuige”, die aan Zijn dienstknechten de openbaring geeft die Hij van God ontvangen heeft. “Wat Hij heeft gezien en gehoord, dat getuigt Hij” (Joh. 3:32). Maar Hij is de opgestane Mens, “de eerstgeborene van de doden” (vs. 5). En in dit karakter ontvangt Hij gezag en is Hij gemaakt tot “de overste van de koningen van de aarde”, evenals in Filippenzen 2:8-10, omdat Hij in de dood is gegaan. “Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam geschonken die boven alle naam is, opdat in de naam van Jezus elke knie zich buigt”.

De volgende drie karakters zien we Jezus dragen in dit boek:

- de getrouwe Getuige;
- Hij die dood was, maar weer levend is;
- de rechtvaardige Regeerder en Rechter.

Geen van deze aanduidingen heeft uitsluitend betrekking op Zijn relatie met de Gemeente; terwijl de laatste Hem duidelijk laat zien als de Messias, de Man van Gods plannen en gedachten ten aanzien van het bestuur over de aarde. In al deze titels en kenmerken van God, de Geest of van Jezus Christus, zien wij een andere benadering dan elders in het Nieuwe Testament. Wij zien een terugkeer tot de principes, symbolen en verbindingen van het Oude Testament. Wij worden verplaatst uit de hemelse bedeling, die is toevertrouwd aan Paulus, en worden teruggevoerd tot de aardse plannen en gedachten die in de psalmen en de profeten worden ontvouwd. Dit alles is, zoals tevoren opgemerkt, in volkomen harmonie met de strekking en het karakter van dit boek.

Maar er is wel een mooie onderbreking, hoewel die de stijl van het Oude Testament vertoont. De begroeting van dit boek is gericht aan de zeven gemeenten, en Gods Gemeente reageert op het horen van de naam van Jezus.

Plotseling barst daarom een koor van lofprijzing uit met de woorden: “Hem die ons liefheeft en ons van onze zonden heeft verlost door zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk, tot priesters voor zijn God en Vader, Hem zij de heerlijkheid en de kracht tot in <alle> eeuwigheid! Amen” (vs. 5-6).

De Gemeente is gebouwd op Jezus als “de Christus, de Zoon van de levende God” (Matt. 16:16-18). Het woord Vader, dat in dit boek nooit wordt toegepast op de relatie van God tot de gelovigen, wordt alleen vijf keer gebruikt voor Zijn verhouding tot Christus. En in geen van deze gedeelten wordt Christus beschouwd als de Rechter, maar gezien als verbonden met de Gemeente of Gods uitverkoren volk Israël.

Maar in deze verzen is er een vreugdevol antwoord van de Gemeente om Zijn naam en titels te vermelden. In de volgende drie gevallen gebeurt het in verbinding met de beloften aan de overwinnaars in de verschillende gemeenten. Het wordt opnieuw gebruikt in verbinding met het verloste overblijfsel, dat met het Lam op de berg Sion staat en dat “de naam van zijn Vader geschreven had op hun voorhoofden” (Openb. 14:1). Daar wordt Hij gezien als de door God gezegende Koning, die in Sion zetelt en de wet vervult: “Mijn Zoon zijt Gij; Ik heb u heden verwekt” (Ps. 2:7; Hand. 13:33; Hebr. 1:5; 5:5).

De strekking van het boek

De begroeting wordt gevolgd door de vermelding van het grote doel, dat de inhoud van het gehele boek bepaalt: “Zie, Hij komt met de wolken, en elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben, en alle stammen van het land zullen over Hem weeklagen. Ja, amen” (vs. 7-8).

Dit is niet de komst van de Heer voor Zijn heiligen; want dan zal Hij alleen verschijnen “tot behoudenis aan hen die Hem verwachten” (Hebr. 9:28). Ook is het niet Zijn komst aan het einde van de wereld om de doden voor de Grote Witte Troon te oordelen. De komst waarvan hier sprake is, gaat vooraf aan de duizendjarige regering over de aarde, zoals later wordt vermeld in dit boek.

Veelvoudig

Gerard Kramer

Deze WoordStudie gaat over twee Griekse woorden – poikilos en polupoikilos – waarvan het ene een versterking is van het andere. Maar hoe kan dit in een vertaling zichtbaar en hoorbaar worden gemaakt?

Poikilos

Het bijvoeglijk naamwoord *poikilos* betekende in het klassieke Grieks 'bont', 'bont gekleurd', 'diverse kleuren bevattend'. Zo hebben de Stoïcijnen hun naam ontleend aan het feit dat één van hun grondleggers – Zeno van Citium (op Cyprus; 333-262 v. Chr.) – als vreemdeling geen gebouw mocht bezitten in Athene. Daarom gaf hij les in de voor iedereen toegankelijke 'Stoa Poikilè', oftewel de 'Beschilderde Zuilenhal'. Deze betekenis ('bont', 'beschilderd') klinkt ook nog door in de Septuaginta, de Griekse vertaling van het Oude Testament, als de 'veelkleurige' rok van Jozef ter sprake komt (Gen. 37:3, 23, 32).

In het Nieuwe Testament komt *poikilos* op één uitzondering na steeds in het meervoud voor. In dat geval betekent het 'allerlei', 'verschillende', 'diverse'. Zo is er in Matteüs 4:24 sprake van 'allerlei ziekten en pijnen' (vgl. 'allerlei ziekten', Marc. 1:34; 'allerlei kwalen', Luc. 4:40); in 2 Timoteüs 3:6 van 'allerlei begeerten'; in Titus 3:3 van 'allerlei begeerten en genietingen'; in Hebreeën 13:9 van 'allerlei en vreemde leringen'; in Jakobus 1:2 en 1 Petrus 1:6 van 'allerlei verzoekingen'. Niet echt positief allemaal dus! Slechts eenmaal is er sprake van een positief gebruik in het meervoud. In Hebreeën 2:4 lezen wij over 'allerlei krachten en uitdelingen van de Heilige Geest'.

De enige plaats waar *poikilos* in het enkelvoud wordt gebruikt, is 1 Petrus 4:10. Daar wordt melding gemaakt van 'de veelvoudige genade van God' (Telosvertaling). Hoe doen andere vertalingen dat? Zie het volgende overzicht:

SV 'de menigerlei genade Gods';

NBG '51 'de velerlei genade Gods';

HSV 'de veelsoortige genade van God';

NBV 'Gods veelsoortige gaven';

Naardense Bijbel 'de veelkleurige genade van God'.

Hoewel 'veelkleurig' een mooie vertaling is, is voor de uitleg de vertaling 'veelvoudig', 'veelsoortig', 'divers' een betere basis. De genade van God wordt 'veelvoudig' genoemd, omdat deze zich op verschillende manieren kan openbaren.

Polupoikilos

Eenmaal in het Nieuwe Testament komt het versterkte *polupoikilos* voor, namelijk in Efeziërs 3:10. In de Septuaginta komt het niet voor. Het voorvoegsel *polu-* betekent 'veel'. Toch vertaalt de Telosvertaling op deze plaats het woord *polupoikilos* alsof het een synoniem is van *poikilos,* namelijk 'de veelvoudige wijsheid van God'. Wat doen de andere vertalingen?

SV 'de veelvuldige wijsheid Gods' (dus: verschil met *poikilos*);

NBG '51 'de veelkleurige wijsheid Gods' (dus: verschil met *poikilos*);

HSV 'de veelvuldige wijsheid van God' (dus: verschil met *poikilos*);

NBV 'de wijsheid van God in al haar schakeringen' (dus: verschil met *poikilos*);

Naardense Bijbel 'de veelkleurige wijsheid van God' (dus: *geen* verschil met *poikilos*).

Conclusie: alleen de Telosvertaling en de Naardense Bijbel maken geen onderscheid! Fraai is ditmaal de weergave van de NBV: 'in al haar schakeringen'. Een eenvoudiger optie zou zijn de vertaling 'zeer veelvoudig', 'zeer divers', 'zeer veelsoortig'. De wijsheid van God wordt zo getypeerd, omdat deze op *zeer* veel verschillende manieren blijkt. Onvoorstelbaar dat de engelen die unieke wijsheid van God mogen zien in de Gemeente!

Ger de Koning

Jehu tot koning gezalfd; zijn eerste daden als koning

2 Koningen 9

‘...overeenkomstig het woord van de Here’ (vs. 26).

Elisa laat de opdracht uitvoeren die Elia had gekregen (zie 1 Kon 19:16), en stuurt een van de profeten eropuit om Jehu tot koning te zalven. In vers 4 wordt benadrukt dat het een jonge profeet is, als om hiermee aan te geven dat er een nieuwe generatie aantreedt. De profeet treft Jehu aan te midden van de generaals. Zonder de naam te noemen geeft de profeet aan dat hij een boodschap voor een bepaalde generaal heeft (vs. 5). Jehu lijkt al een speciale plaats in hun midden te hebben, want hij reageert op die woorden. Hij gaat mee naar binnen en wordt gezalfd. Ook wordt hem verteld wat de Here van hem verwacht. Hij zal uit naam van God moeten handelen met het hele huis van Achab, door daarover het oordeel uit te oefenen.

Als Jehu terugkomt bij zijn wapenbroeders, vragen zij hem naar het optreden van de profeet die zij als een waanzinnige betitelen. Zo weinig begrip en respect is er voor een dienaar van God. Jehu antwoordt ontwijkend. Saul reageerde destijds op soortgelijke wijze (1 Sam. 10:16). Jehu is niet open over wat er is gebeurd. Maar zijn collega’s beseffen dat er meer aan de hand is, en zij dwingen hem te vertellen wat de profeet kwam doen. Als hij het heeft verteld, hoeven ze er niet lang over na te denken. Direct sluit ieder van de generaals zich bij hem aan en wordt hij door hen tot koning uitgeroepen. Zoals gezegd, zal Jehu reeds een leider onder hen zijn geweest. Misschien hebben ze het er wel eens over gehad om de macht over te nemen. In elk geval wist Jehu van de profetie die Elia over het huis van Achab had uitgesproken.

Jehu gaat voortvarend aan de slag. Hij gaat naar Jizreël om als eerste Joram om te brengen. Hij zal trouwens twee vliegen in één klap slaan, want ook Achazja – de koning van Juda – bevindt zich daar (1 Kon. 8:29). De wachter van de stad ziet hem en zijn leger aankomen. Joram laat een ruiter Jehu tegemoet gaan, om te vragen of hij met vreedzame bedoelingen komt. Maar hoe kan er sprake van vrede zijn, als God zo wordt onteerd?

De ruiter sluit zich bij Jehu aan. Met een tweede ruiter die door Joram eropuit wordt gestuurd, gebeurt hetzelfde. Dan herkent de wachter aan de rijstijl van Jehu dat hij het is. Het kenmerk van Jehu is dat hij rijdt als een razende. Dat zal ook zijn verdere handelen met het huis van Achab kenmerken. Doortastend en doelbewust optreden in de taak die God heeft gegeven, is een goede zaak. Optreden als een razende en zonder enig gevoel dat het gaat om de uitvoering van Góds oordeel, is niet wat God wil.

Als Jehu bij Joram komt, wordt voor de derde keer de vraag naar *vrede* gesteld. Het antwoord van Jehu is correct. Als Joram wil vluchten, wordt hij zonder vorm van proces door Jehu met grote kracht en nauwkeurigheid gedood. Daarmee vervult hij wat hij en zijn hoofdman destijds hoorden, toen ze nog in dienst van Achab stonden (vs. 25-26). Jehu ziet zijn opdracht heel ruim en doodt ook Achazja, die ogenblikkelijk deelt in het lot dat Joram was beschoren, omdat hij zich in diens directe gezelschap bevindt. Wie zich niet afzondert van een afgodische godsdienst, valt onder hetzelfde oordeel (Openb. 18:4).

Dan gaat Jehu op weg naar Izebel. Te trots om te vluchten, wacht deze vervloekte vrouw hem op. In plaats van zich te vernederen en een rouwkleed aan te trekken, beschildert ze haar gezicht en tart hem. Ze haalt Zimri aan, die na zijn moord op Ela slechts zeven dagen plezier aan het koningschap heeft beleefd (1 Kon. 16:10,15). Jehu antwoordt haar niet. Hij vindt mensen bereid om Izebel naar beneden te gooien en vertrapt haar. Honden doen de rest. Er blijft niets van haar over, naar het woord van de Here.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 9.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: ‘Heer, ik wil graag Uw werk doen, maar dan ook graag in Uw gezindheid.’

Hugo Bouter

Reply

Een levende offerande

'Ik vermaan u dan, broeders, door de ontfermingen van God, dat u uw lichamen stelt tot een levende offerande, heilig, voor God welbehaaglijk, [dat is] uw redelijke dienst' (Rom. 12:1).

Vraag:

Kunnen wij een toegewijd christelijk leven, dat gekenmerkt wordt door zelfovergave en zelfopoffering, vergelijken met het oud-testamentische brandoffer, waarvan de delen stuk voor stuk op het altaar werden gelegd en dat vervolgens door het vuur van de hemel werd ontstoken en verteerd tot eer van God (zie Lev. 1 en 9:24)?

Antwoord:

Het woord dat in Romeinen 12:1 wordt gebruikt, heeft betrekking op de oudtestamentische slachtoffers in het algemeen. In de nieuwtestamentische context gaat het niet specifiek om een brandoffer, een bloedig offer dat in zijn geheel aan God werd aangeboden. Het brandoffer is vooral een type van Christus' eigen volkomen overgave in de dood tot verheerlijking van Zijn God en Vader. Het in stukken verdelen wordt bij de overige bloedige offers in Leviticus – vredeoffers en zondoffers – niet vermeld. Wel is daar sprake van de vetstukken van de vredeoffers.

Het gaat in de brief aan de Romeinen om ons lichaam – ons hele bestaan in het vlees – als een *levende* offerande, en wij kunnen daarom beter het spraakgebruik van Romeinen 6:13 hanteren en de leden van ons lichaam stuk voor stuk als *levende werktuigen* in gelovige overgave aan God aanbieden. Wij kunnen onszelf niet overgeven in de dood zoals Christus dat heeft gedaan. Paulus gebruikt de offerterminologie echter wel in verband met zijn eigen levenseinde (dat hij vergelijkt met het uitstorten van een plengoffer), en met het dienstbetoon van de Filippenzen (Fil. 2:17; 4:18). Verder lezen wij in het Nieuwe Testament over 'slachtoffers van lof' en offers van weldadigheid en mededeelzaamheid (Hebr. 13:15-16). Het brengen van zulke offeranden is inderdaad ware 'altaardienst' (Hebr. 13:10).

De doop met Geest en vuur

Kunnen wij het vuur dat van de hemel neerdaalde en dat de offers verteerde, vergelijken met de doop met de Heilige Geest, die ons leven in vuur en vlam zet voor de Heer? Ik denk dat hier twee belangrijke uitlegkundige fouten worden gemaakt. De eerste is dat men de doop met de Geest afhankelijk maakt van *onze* toewijding, *onze* volkomen overgave op het 'altaar'. Maar de Geest is volgens Gods Woord altijd Gods vrije gave in genade, die alleen wordt gegeven op grond van persoonlijk geloof in het volbrachte werk van Christus. De Geest wordt niet geschonken op grond van onze verdiensten, onze eigen goede werken of onze mate van heiligheid. Wel is het natuurlijk belangrijk, nadat wij eenmaal zijn verzegeld met de Heilige Geest van de belofte (Ef. 1:13), telkens opnieuw te worden vervuld met de Geest (Ef. 5:18). Dit gaat gepaard met zelfoordeel en praktische heiliging en toewijding.

De tweede fout is de verwarring over de doop met *vuur*. Het gaat bij dit laatste begrip niet om onze toewijding aan de Heer, maar om het vuur van het gericht bij Christus' wederkomst. Hij zal Zijn dorsvloer immers door en door zuiveren, de tarwe in de schuur samenbrengen en het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden (Matt. 3:11-12). De doop met de Geest vond plaats op de Pinksterdag, de doop met vuur is nog toekomstig en heeft betrekking op het oordeel over alle naambelijders en ongelovigen in de eindtijd (Matt. 13:39-42). De tongen als van vuur en het talenwonder in Handelingen 2 duiden op het oordeel van geestelijke verharding dat nu in deze bedeling reeds over het volk Israël is gekomen vanwege de verwerping van de Messias (vgl. Rom. 10:16-21; 1 Kor. 14:20-22).

Leviticus 10 spreekt ook over vuur dat uitging van de Here, en dit hoofdstuk bevestigt dat het vuur van de hemel altijd *oordeelsvuur* is. Het vuur verteert òf het offer, òf de tegenstanders - in dit geval Nadab en Abihu. Dit hoofdstuk leert ons ook de les dat ware aanbidding, eredienst in geest en waarheid, alleen gegrond kan zijn op het volbrachte werk van Christus. Hij heeft in de drie uren van diepe duisternis plaatsvervangend Gods oordeel ondergaan op het kruis, en dat is de basis van onze dienst aan God. Dit 'vuur' - de herinnering aan Christus' lijden en sterven voor ons - moet voortdurend brandende worden gehouden op het altaar, het centrum van de eredienst; het mag niet uitgaan (vgl. Lev. 6:12-13). Vreemd vuur is niet welgevallig voor God, maar brengt een oordeel met zich mee in Zijn rechtvaardige regering. De zonde van Nadab en Abihu is te vergelijken met die van Ananias en Saffira in de begintijd van de Gemeente. Zij bedreven een ernstige zonde tegen de Heilige Geest, die ook leidde tot een plotselinge dood (Hand. 5).

Kris Tavernier

De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen

2 Tess. 1:11-12; 2:16-17; 3:5, 16

Tweede gebed: om troost en hoop, om sterk te maken

'En moge onze Heer Jezus Christus Zelf, en God onze Vader die ons heeft liefgehad en ons eeuwige vertroosting en goede hoop door genade heeft gegeven, uw harten vertroosten en [u] versterken in alle goed werk en woord' (2 Tess. 2:16-17).

De eerste voorbede van Paulus, Silvanus en Timoteüs zou de indruk kunnen wekken dat zij geen oog hadden voor de omstandigheden van de Tessalonicenzen. Niets is minder waar. Ze wisten maar al te goed met welke tegenstand de gelovigen te maken hadden, want ze hadden dit ook zelf ondervonden (Hand. 17:1-14). Ook in Filippi hadden zijzelf aan den lijve verdrukking ondervonden (Hand. 16:19-40; 1 Tess. 2:2). In de eerste voorbede hadden ze hoofdzakelijk het geloofsleven van de Tessalonicenzen op het oog. Daarna volgt er een uiteenzetting over het feit dat de dag van de Heer nog niet was aangebroken (2 Tess. 2:2), die afgesloten wordt met de oproep om vast te staan en zich te houden aan de overleveringen die zij geleerd hadden (2 Tess. 2:15; vgl. vs. 2-3). Aangezien de dag van de Heer nog niet aangebroken was, betekende dat voor hen dat ze nog in dezelfde situatie zouden blijven zoals die toen was. Ze zouden voor onbepaalde tijd verder te lijden hebben onder de verdrukking die gaande was. Als dit punt duidelijk is, bidden Paulus, Silvanus en Timoteüs voor vertroosting voor de Tessalonicenzen. Zelf waren zij afwezig en konden zij geen arm om de schouders van de Tessalonicenzen slaan. Toch was er vertroosting voor hen, en wel door de Heer Jezus Christus en God de Vader Zelf. Het Gr. *autos* (d.i. zelf) is jammer genoeg niet duidelijk in alle Nederlandse vertalingen. Maar het is God Zelf die mensen vertroost. Over die God willen de schrijvers graag nog eerst drie dingen zeggen.

Allereerst wijzen zij hen erop dat de gelovigen de voorwerpen van Gods liefde zijn. Er worden twee goddelijke Personen genoemd (onze Heer Jezus Christus en God de Vader), en door Beiden – zo blijkt uit het Grieks – zijn de Tessalonicenzen geliefd. Daarmee steken zij de Tessalonicenzen een hart onder de riem. Hierbij spreken zij over '*onze* Vader', zodat de innige, liefdevolle relatie van de Tessalonicenzen als kinderen van de Vader hun voor ogen wordt gesteld. Zij zijn kinderen van de Vader en zij mogen zich door Hem geliefd weten, en door de Heer Jezus Christus. In het Grieks wordt er eigenlijk op gedoeld dat deze goddelijke Personen hun liefde op een welbepaald moment hebben bewezen. De Vader gaf uit liefde Zijn Zoon, de Heer Jezus Christus (Joh. 3:16; 1 Joh. 4:10). De Heer Jezus Christus gaf uit liefde Zichzelf (Gal. 2:20). De Tessalonicenzen mogen zich geliefd weten – ook al lijken de omstandigheden anders – door de Vader en door Jezus Christus, want Zij hebben hun liefde voor hen bewezen. Paulus, Silvanus en Timoteüs willen de Tessalonicenzen herinneren aan die grote liefdedaad van God, toen de Vader en de Heer Jezus Christus hun liefde bewezen hebben in de grootst mogelijke verdrukking. Terwijl de grootste daad van verwerping plaatsvond op Golgota, bewees God Zijn liefde. Hoe buitengewoon passend voor de Tessalonicenzen in hun situatie, om daaraan herinnerd te worden! Vanzelfsprekend waren zij nog steeds de voorwerpen van Gods liefde.

De Tessalonicenzen mogen vervolgens nooit uit het oog verliezen wat hun vast en zeker geschonken is. Ook al lijkt alles tegen te zitten, er is hun door genade eeuwige troost en een goede hoop gegeven. De schrijvers richten de blik van de Tessalonicenzen op de toekomst die hun te wachten staat. In de toekomst wacht er vertroosting voor eeuwig en altijd (vgl. Openb. 21:4). Nu hebben ze nog lijden te verduren, maar straks volgt een eeuwige vertroosting, waardoor zij voor eeuwig vertroost zullen zijn. Die eeuwigdurende vertroosting gaat ver uit boven het tijdelijke lijden (Rom. 8:18). En ook hebben ze goede hoop gekregen. Wat een geweldige toekomst ligt er voor hen in het verschiet! Zij zijn niet mensen die geen hoop hebben (vgl. 1 Tess. 4:13). Hoe verschrikkelijk is het geen hoop te hebben na dit leven, en dat des te meer als het ook tijdens dit leven op aarde tegenvalt. Maar hun Vader is de God van de hoop, waardoor zij overvloedig vervuld mogen zijn van goede hoop (Rom. 15:13). Daardoor kunnen zij volharden (vgl. 1 Tess. 1:3).

De vertroosting door God ligt echter niet alleen maar in de toekomst. God is de God van *alle* vertroosting (Rom. 15:5; 2 Kor. 1:3), en dat is Hij ook in de omstandigheden van dit leven.

Drie dingen hebben de Tessalonicenzen te horen gekregen over Diegene die hen troost. Hij heeft hen lief, Hij heeft hun eeuwige vertroosting beloofd en Hij heeft hun ook goede hoop gegeven. Het is het gebed van Paulus, Silvanus en Timoteüs, dat de Tessalonicenzen in hun harten zouden mogen vertroost worden door die God, meer specifiek door de Heer Jezus Christus en God de Vader Zelf.

Naast die vertroosting is het ook het gebed van Paulus, Silvanus en Timoteüs, dat de Tessalonicenzen mogen versterkt worden in alle goed werk en woord. Ze hadden hen opgeroepen om vast te staan (2 Tess. 2:15). Maar ze beseffen dat zij dat niet kunnen in eigen kracht. Het is al moeilijk wanneer de omstandigheden gunstig zijn, laat staan in moeilijke omstandigheden. Hoe dan ook, Gods hulp is noodzakelijk. Daarom bidden ze dat God de Tessalonicenzen mag doen vaststaan en sterk mag maken, om het goede te doen in hun totale levenspraktijk.

Het is ongelooflijk belangrijk om te beseffen dat wij geliefd zijn door God de Vader en door de Heer Jezus Christus. Wij hebben een geweldige toekomst gekregen, die vast en zeker is. Er wacht ons een vertroosting, waardoor wij voor eeuwig vertroost zullen worden van alle moeite en verdriet. Maar ook nu reeds mogen wij ons tot God wenden, die ons kan vertroosten op een manier waartoe geen mens in staat is. Laat het ook ons gebed zijn, dat God ons de kracht geeft om in alle omstandigheden het goede te doen, in woord en in daad.

Derde gebed: om doelgerichte harten

'De Heer nu moge uw harten richten tot de liefde van God en tot de volharding van Christus' (2 Tess. 3:5).

Paulus, Silvanus en Timoteüs hebben gebeden dat de Tessalonicenzen zouden mogen versterkt worden, om het goede te doen in woord en in daad. Daarna wijzen zij de Tessalonicenzen op hun eigen arbeid om het evangelie uit te dragen (2 Tess. 3:1), waarbij zij ook van hun kant om voorbede vragen. Want ook zij hebben te maken met tegenstand, en zelfs met ontrouw van mensen (vs. 2). Maar met betrekking tot de Tessalonicenzen zijn zij ervan overtuigd dat de Heer, die getrouw is, hen sterken zal. Daarom zijn zij ook ervan overtuigd dat de Tessalonicenzen gehoor zullen geven aan de instructies die zij geven (vs. 3-4). Dat neemt niet weg dat het van de Tessalonicenzen toch inspanning en volharding vraagt om trouw te blijven, om te doen wat goed is en hun opgedragen wordt (2 Tess. 3:4,13). Juist daarom doen Paulus, Silvanus en Timoteüs opnieuw voorbede voor de gelovigen. Ze vragen aan God om het hart van de Tessalonicenzen goed gericht te houden. Dat is bijzonder belangrijk, want de gesteldheid van ons hart bepaalt ons denken en doen (vgl. Spr. 4:23). Wat er in het hart leeft, vertaalt zich in ons handelen en spreken (vgl. Matt. 15:18-19; Marc. 7:21-23). Daarom moeten onze harten doelgericht zijn.

Paulus, Silvanus en Timoteüs bidden dat God de harten van de Tessalonicenzen zal richten op twee zaken. Ten eerste op de liefde van God, en ten tweede op de volharding van Christus. Met het eerste, de liefde van God, sluiten de voorbidders aan bij het vorige gebed, waarin zij hadden verwezen naar de grote liefdedaad van God op Golgota. God heeft toen uitdrukkelijk Zijn liefde bewezen, en natuurlijk is Zijn liefde niet veranderd. Ook al blijkt het niet zo uit de omstandigheden, ze mogen voor ogen houden dat God hen liefheeft. Het is menselijk gezien begrijpelijk dat de Tessalonicenzen daaraan zouden kunnen twijfelen, gelet op hun omstandigheden. Zijn ook wij niet geneigd Gods liefde voor ons in twijfel te trekken, als het anders loopt dan we graag hadden gewild? Als we Gods zegen niet ervaren, als het lijkt alsof Hij Zich ver houdt en zwijgt? Paulus, Silvanus en Timoteüs bidden dat dit niet het geval zal zijn bij de Tessalonicenzen, maar dat zij daarentegen verzekerd zullen blijven van Gods liefde voor hen. Als zij Gods liefde jegens hen voor ogen houden, zal dat ook steeds opnieuw wederliefde bij hen voor God opwekken (vgl. 1 Joh. 4:19). Die liefde hebben ze broodnodig om zich te blijven inspannen om te leven zoals God het graag wil (vgl. 1 Tess. 1:3). Liefde is immers een krachtige drijfveer, die in actie brengt (vgl. 2 Kor. 5:14a; 1 Tess. 2:8).

Met het tweede, de volharding van Christus, krijgen de Tessalonicenzen een Voorbeeld om voor ogen te houden. Hun gedachten worden op Christus gericht en op de volharding die Hij heeft tentoongespreid (vgl. Hebr. 12:1-3). Die volharding, en het nodige geduld daarbij, hebben de Tessalonicenzen nodig. Zij stonden al bekend om de volharding die zij tot dusver hadden getoond (2 Tess. 1:4). Hun volharding werd gevoed door de hoop die zij hadden. Nu krijgen ze er als tweede bron voor hun volharding het voorbeeld van Christus bij. Want het gevaar bestaat dat zij moe worden om te volharden (Openb. 2:3; vgl. 2 Tess. 3:13), door het aanhouden van de verdrukkingen. Ze zouden kunnen bezwijken onder de toenemende en aanhoudende druk. Daarom is het zo belangrijk dat hun harten gericht blijven op de volharding van Christus, die volhard heeft tot het einde. Zo moet ook bij hen de volharding volmaakt doorwerken (vgl. Jak. 1:4), opdat de verdrukking hen niet verzwakt maar veeleer nog meer volhardend maakt (vgl. Rom. 5:3). De SV vertaalt volharding door *lijdzaamheid*. Het is de bereidheid om geduldig het lijden te verdragen. Degenen die volharden worden in de Bijbel 'gelukkig' geprezen (Jak. 5:11), ook door de Heer Jezus Zelf (Openb. 2:2-3).

Waarop zijn onze harten gericht? Druipen wij af in tijden van moeite, leggen we er het bijltje bij neer? Of mag het ons wel iets kosten? Hoe belangrijk

is het dat wij in ons hart, onder alle omstandigheden, verzekerd blijven van de liefde van God voor ons. Laten wij onze ogen gericht houden op ons grote Voorbeeld, hoe de Heer met volharding Zijn weg op aarde gegaan is tot het einde toe! In eigen kracht kunnen wij niet volharden tot het einde toe, maar wij mogen een beroep doen op de 'God van de volharding' (Rom. 15:5).

Vierde gebed: om vrede

'Moge nu de Heer van de vrede Zelf u altijd op elke manier de vrede geven' (2 Tess. 3:16).

De schrijvers zijn aan het einde gekomen van hun brief, maar de brief eindigt niet zonder nog een laatste bede. Ze bidden de Tessalonicenzen vrede toe. Eigenlijk is dit de derde keer dat zij de Tessalonicenzen vrede toewensen. Immers, aan het begin van beide brieven doen zij dat al (1 Tess. 1:1; 2 Tess. 1:2). In het bijzonder in hun moeilijke omstandigheden hebben de gelovigen vrede nodig, die in hun harten heerst (vgl. Kol. 3:15). Alles is immers aanwezig om onvrede in hun hart te hebben. Er is verdrukking en vervolging van buitenaf (2 Tess. 1:4-6). Ze worden in ongerustheid gebracht door verkeerde leer, die hen misleidt (2 Tess. 2:1-3). En er zijn ook problemen in de gemeente zelf: er zijn gelovigen die zich ongeregeld gedragen, in strijd met de overleveringen die zij van Paulus, Silvanus en Timoteüs hadden ontvangen (2 Tess. 3:6, 11). Menselijk gezien lijkt het haast onmogelijk onder die omstandigheden vrede in het hart te hebben. Maar de vrede van God gaat alle verstand te boven en is in staat de harten en de gedachten te bewaren (Fil. 4:7). Daar waar logisch gezien onvrede zou moeten zijn, kan God vrede geven. Daar waar de harten onrustig zouden moeten zijn, brengt de vrede van God rust. Daar waar de gedachten heen en weer geslingerd worden, brengt de vrede van God stabiliteit in het denken.

Die vrede, rust ondanks de omstandigheden, bidden de schrijvers hun geadresseerden toe. Zij doen daarvoor een beroep om Hem, die zij nu 'de Heer van de vrede' noemen. Opnieuw staat hier – wat in sommige vertalingen weer niet tot uitdrukking komt – dat het de Heer van de vrede Zélf (Gr. *autos*) is, die hun die vrede zal geven. In het Grieks valt er nadruk op dat het de Heer van de vrede Zélf is, doordat het voorop staat in de zin. Die vrede kan immers alleen maar in zijn volheid van Hem komen. De Heer van de vrede alleen kan in alle omstandigheden altijd, steeds, voortdurend, permanent vrede geven. Mensen kunnen iemand anders gerust stellen, maar dat is nog geen blijvende vrede. En Hij kan vrede geven op elke manier, zoals Hij dat wil. Mensen zijn vaak machteloos, weten niet goed wat te doen of wat het beste is. De Heer van de vrede weet precies hoe Hij elk onrustig hart, waarin onvrede heerst, kan stillen en hierin een veilige vrede kan leggen. Wanneer de Tessalonicenzen vrede hebben met hun omstandigheden, dan zullen zij niet moe worden in goeddoen (2 Tess. 3:13). Wat is het toch goed om de Heer van de vrede te kennen! Mag Hij ook ons, vandaag, vrede geven.

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 11 - november 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

De Goede Herder

Deze maand:

1 **Van de redactie**

De Goede Herder

2 **Het gebed van koning Josafat**

4 **De aanbidding van het Lam**

6 **De Openbaring van Jezus Christus**

7 **Het begrip 'schande', en wat daarmee samenhangt**

8 **Jehu roeit het geslacht en de afgodendienst van Achab uit**

2 Koningen 10

9 **Reply**

Over het sabbatsgebod

10 **Is het echt zo?**

11 **Hoe kunnen wij de wereld en de boze overwinnen?**

De laatste weken heb ik mij persoonlijk nogal beziggehouden met het thema 'de Goede Herder'. De Heer Jezus zegt tweemaal van Zichzelf in Johannes 10 dat Hij de Goede Herder is. De eerste keer zegt Hij: "*Ik ben de Goede Herder; de Goede Herder legt Zijn leven af voor de schapen*" (vs. 11). Op het moment dat Hij dit zei, waren er niet veel mensen die zich schapen van Hem wilden noemen. De meerderheid van het volk wilde Hem niet accepteren en had Hem verworpen, zoveel was wel duidelijk geworden in het vorige hoofdstuk (Joh. 9).

Er waren wel veel huurlingen die geen betrokkenheid voelden bij de schapen. Dat was niet het geval bij de Heer. Juist in deze omstandigheden zei Hij: "...de Goede Herder legt Zijn leven af voor de schapen". Wat een liefde, tot dan toe grotendeels onbeantwoord. Hij heeft ons liefgehad zonder dat er in ons iets was dat het waard was lief te hebben. Hij is de Overste Leidsman en Hij heeft vanwege de vreugde die vóór Hem lag, het kruis verdragen. De tweede keer zei Hij: "*Ik ben de Goede Herder; en Ik ken Mijn schapen en Mijn schapen kennen Mij*" (vs. 14). Een anekdote uit een van de artikelen op de website illustreert dit kennen van de herder:

'Een reiziger kwam eens in het oosten op een plaats waar de herders hun schapen lieten drinken. Op die dag hadden drie herders elkaar onderweg ontmoet en hun kudden waren aan de waterkant helemaal door elkaar gelopen. De reiziger zag dit en vroeg zich af hoe de herders hun eigen schapen zouden kunnen herkennen. Maar toen de dieren hun dorst hadden gelest, nam één van de herders zijn stok en riep 'Mehn-ah' (Volg mij), en onmiddellijk verlieten zijn schapen de andere dieren en volgden hem. Daarna riep een andere herder 'Mehn-ah' en direct volgden ook zijn schapen hem. De reiziger die dat zag, vroeg aan de derde herder of de schapen hem, een vreemde, zouden volgen als hij 'Mehn-ah' zou roepen. De herder schudde zijn hoofd, maar antwoordde: 'U kunt het wel proberen als u wilt'. Om meer succes te hebben trok de reiziger de mantel van de herder aan, deed zijn tulband om en nam zijn stok in de hand. Toen hij zo vermomd was, riep hij: 'Mehn-ah'. Maar de schapen bleven waar ze waren. Enkele schapen keken hem verbaasd aan, maar geen enkele volgde hem. 'Volgen zij nooit een andere herder?', vroeg hij toen aan de herder. 'Ja, soms', was het veelzeggende antwoord – 'maar alleen als ze ziek zijn.'

Wat is dat mooi, dat wij de Heer kennen en alleen naar Hem luisteren. Maar het gaat niet alleen om het op deze wijze kennen van Hem en het volgen van de Goede Herder. Natuurlijk, wij mogen ons zeker afvragen of wij niet ziek zijn. Maar als wij alleen daarmee bezig zijn, leggen we misschien onbewust iets teveel nadruk op wat wij doen, kennen en weten. Want het gaat uiteindelijk om *Hem*, de Goede Herder die al Zijn schapen kent. Hij is het Middelpunt. Zijn schapen kennen Hem, omdat zij weten wat Hij heeft gedaan. Hij is die unieke Persoon, die Zijn leven heeft afgelegd. Het leven werd niet van Hem afgenomen, maar Hij legde het vrijwillig af. En zoals Hij het aflegde, nam Hij het ook weer. Deze macht had Hij. Hij is de "Ik ben". Hij is geen Herder, die gestorven is omdat Hij Zijn taak verder niet kon vervullen. Bij Zijn dood liet Hij de kudde niet alleen achter. Het zou na Zijn opstanding één kudde, één Herder worden (vs. 16). Hij bekommerde Zich om de schapen. Hij was betrokken bij de schapen, opdat zij het leven zouden hebben, en het overvloedig hebben (vs. 10). Wat een genade Hem te mogen kennen. Ik hoop dat ook dit nummer van Rechtstreeks daaraan iets mag bijdragen. Een vriendelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor

S. Prod'hom

Het gebed van koning Josafat

"Toen ging Josafat tussen de gemeente van Juda en Jeruzalem staan, in het huis van de Here, voor de nieuwe voorhof."

2 Kronieken 20

Als wij God laten handelen en op Hem vertrouwen, worden wij op een hoge plaats gesteld. Van daaruit worden de wereld en de moeilijkheden gezien als 'een woestijn met lijken'. De moeilijkheden, onoverkomelijk voor onze zwakheid, hebben voor de almachtige God geen betekenis. Niet alle vijanden werden verslagen, maar ze behaalden wel een rijke buit. Voor de gelovigen nu bestaat deze buit in een grotere kennis van onze God en Vader en van de Heer Jezus Christus. God laat de beproevingen toe, opdat wij beter zouden begrijpen Wie Hij is en wat Hij voor ons heeft gedaan. Door deze kennis krijgen wij rijkdommen voor de tegenwoordige tijd en voor de eeuwigheid. Wij worden dan in staat gesteld om met alle heiligen te begrijpen, *"wat de breedte, lengte, hoogte en diepte is, en te kennen de liefde van Christus, die de kennis te boven gaat, opdat u vervuld wordt tot de hele volheid van God"* (Ef. 3:18-19). Helemaal anders zijn de gevolgen van een onafhankelijke wandel. Men zaait dan voor het vlees en maait bederf.

Drie dagen lang verzamelde het volk de buit. Het was zoveel dat het niet te dragen was (vs. 25). Het getal drie spreekt van volkomenheid in verbinding met God. *"Op de vierde dag kwamen zij samen in het Dal der Lofprijzing*[1]*: daar prezen zij de Here, hierom noemt men die plaats tot op heden Dal der Lofprijzing. Toen keerden al de mannen van Juda en van Jeruzalem om, met Josafat aan het hoofd, en gingen naar Jeruzalem terug met blijdschap, want de Here had hen verblijd over hun vijanden. Zij kwamen te Jeruzalem, naar het huis des Heren, met harpen, citers en trompetten"* (vs. 26-28).

Vanuit het huis des Heren waren de gebeden en smekingen van Josafat opgestegen, en daar klonk nu ook de dankzegging voor de wonderlijke bevrijding met alle zegen die eraan verbonden was. Maar de overwinning en de buit waren niet de enige redenen om te loven. In vers 19 steeg de lof op vanwege het woord dat het volk had gerustgesteld en dat alle vrees uit de harten had gebannen. Daarna waren de zangers op het bevel van de koning voorop gegaan bij het uittrekken van de troepen, die vervolgens getuige waren van de nederlaag van de vijanden. In beide gevallen kwam de lof voort uit het geloof in het woord van God, terwijl er nog niets veranderd was bij de tegenstander. Het eerste gevolg van de overwinning op de vijand was het samenkomen in het Dal van de lofprijzing om de Here te loven, nog voordat ze terugkeerden naar Jeruzalem om Hem in Zijn tempel te loven.

Zo zou het voor ons die geloven altijd moeten zijn. De kennis van onze God en Vader en van Zijn Woord is het eerste onderwerp van onze lof. De psalmdichter zegt: *"Ik zal de naam van God prijzen met een lied, Hem verheerlijken met een lofzang"* (Ps. 69:31). De lofzegging gaat door *tijdens* de beproeving, omdat wij weten dat Hij tussenbeide zal komen. Zij stijgt ook op tot God *na* de bevrijding, wanneer wij kunnen zeggen: *"De Here is mijn kracht en mijn schild; op Hem vertrouwde mijn hart en ik werd geholpen. Daarom juicht mijn hart en loof ik Hem met mijn lied"* (Ps. 28:7).

Onze God is de Bron van vrede, rust, macht en zegen van allerlei aard, en daarom kunnen wij Hem voortdurend lof en dank brengen. Paulus zegt tegen de Kolossenzen: "Weest dankbaar." Dat is de normale toestand van de christen. Helaas, als wij dit vergelijken met dat wat vaak onze praktijk is, zijn wij beschaamd. De reden ervan is ons gebrek aan godsvrucht, geloof en kennis van God, onze zorgende Vader. Doordat wij niet voortdurend in Zijn tegenwoordigheid leven, laten wij ons overrompelen door de omstandigheden. De moeilijkheden overvallen ons en wij proberen ze met menselijke middelen te overwinnen. Dat leidt vaak tot een geestelijke of een materiële nederlaag!

Dan zijn wij ongelukkig, genieten niet die vrede of vreugde, en zijn meer geneigd onszelf te beklagen dan God te loven en te danken. Dat blijft zo totdat

1 Dal der lofprijzing = dal van Beracha, wat zegening, lofprijzing betekent.

wij onszelf en onze daden oordelen, en daarna terugkeren in de tegenwoordigheid van de Heer. Dan zijn wij helaas niet beladen met buit, en zijn er geen overwinningliederen zoals bij Josafat. Wij zijn dan van alles beroofd. Wij moeten weer opnieuw beginnen, door de genade van God, om een leven te leiden in afhankelijkheid en vertrouwen op God. Hij blijft altijd Dezelfde en wij mogen Zijn goedertierenheid bezingen, die standhoudt tot in eeuwigheid. Dan is Hij alleen het voorwerp van onze vreugde en van onze lofzang en kunnen wij zeggen: *"Waarlijk, mijn ziel keert zich stil tot God, van Hem is mijn heil".* Misschien hebben wij dan ook wel een pijnlijke ervaring achter de rug, zoals de psalmdichter het verwoordde: *"Waarlijk, een ademtocht zijn de geringen, een leugen de aanzienlijken; in de weegschaal gaan zij omhoog, tezamen lichter dan een ademtocht"* (Ps. 62:2, 10).

Laten wij op die manier 2 Kronieken 20 overdenken en eruit leren hoe wij ons hebben te gedragen in beproevingen en op elke andere tijd. Wij gaan allemaal persoonlijk of gezamenlijk door omstandigheden, die de tussenkomst van God vereisen.

Wij hebben allemaal te maken met een listige vijand, die probeert ons van onze geestelijke goederen te beroven. En als wij falen, zoals dat met Josafat gebeurde in 2 Kronieken 18, laten wij dan de berisping aannemen in dezelfde gezindheid als hij. Laten wij ons onderwerpen aan de gevolgen van onze fouten in Gods regering, en niet boos worden zoals Asa. Laten wij ons juist verootmoedigen en de rechtvaardigheid van Gods wegen erkennen, want in Zijn goedheid en liefde tuchtigt Hij iedere zoon die Hij liefheeft.

Josafat volgde de vermaning op van zijn grote voorvader Salomo, aangehaald in Hebreeën 12:5: *"Veracht, mijn zoon, de tuchtiging des Heren niet en keer u niet met weerzin af van zijn bestraffing. Want de Here bestraft wie Hij liefheeft, ja, zoals een vader een zoon aan wie hij welgevallen heeft"* (Spr. 3:11-12). Toen Josafat de vermaning van God in alle nederigheid accepteerde, werd de beproeving die over hem kwam als een tuchtiging, veranderd in een geloofsbeproeving en kwam hij hieruit overwinnend te voorschijn met overvloedige zegen. Laat dit voor ons ook zo zijn, als wij door gelijksoortige beproevingen moeten gaan.

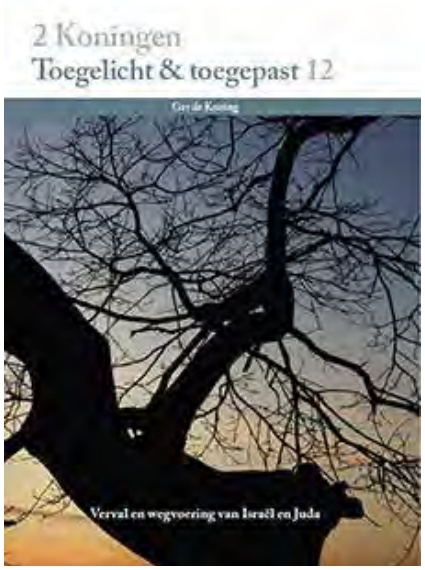

2 Koningen – Toegelicht & toegepast 12

Verval en wegvoering van Israël en Juda

In 2 Koningen zien we het verloop van de geschiedenis van Gods volk die in 1 Koningen is begonnen. We zien in toenemende mate het verval van koning en volk. Ook hier zien we dat God een profeet zendt. Die profeet is Elisa, de opvolger van Elia.

Het begin van 2 Koningen is hoofdzakelijk een verslag van de genade van God door Elisa voor een afvallige natie. Ondanks die genade glijdt het volk volledig van God weg. Het boek eindigt dan ook met de wegvoering van de tien stammen door de koning van Assyrië en de twee stammen door de koning van Babel.

Prijs: 13,50 Euro; Paperback; 261 pag.; ISBN/Art.nr.: 9789057984358

1 Kronieken - Toegelicht & toegepast 13

Het huis van God en de dienst daarin

1 Kronieken is, samen met 2 Kronieken, geschreven na de terugkeer van een overblijfsel uit de Babylonische ballingschap. De kroniekschrijver beschrijft vooral de geschiedenis van de koningen van het tweestammenrijk. Hij doet dat vanuit het perspectief van de genade van God.

In 1 Kronieken is David de hoofdpersoon. We zien hoe hij zich bijzonder inzet voor Gods huis, een onderwerp dat als een rode draad door Kronieken loopt. De voorbereidingen die David treft voor de bouw van de tempel worden uitvoerig beschreven. Daaruit zijn veel geestelijke lessen te trekken voor wat nu Gods huis is: de gemeente van de levende God.

Prijs: 12,50 Euro; Paperback; 244 pag.; ISBN/Art.nr.:9789057984549

Advertentie

Hugo Bouter

De aanbidding van het Lam

"En ik zag in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de oudsten een Lam staan als geslacht (...). Het Lam dat geslacht is, is waard te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof" (Openb. 5:6, 12).

1. Waar is het lam?

De vraag van Isaak aan zijn vader Abraham: '(...) maar waar is het lam ten brandoffer' (Gen. 22:7), resoneert eigenlijk in het hele Oude Testament. De wet kon met de slachtoffers die men voortdurend elk jaar offerde, de priesters en offeraars nooit volmaken. De zonden werden juist erdoor in herinnering gebracht. Het was ook onmogelijk dat het bloed van stieren en bokken zonden zou wegnemen. De offeranden wezen heen naar het volmaakte Offer, dat eens voor altijd is gebracht en dat de aanbidders voor altijd heeft volmaakt (Hebr. 10:1-14).

Het antwoord op deze prangende vraag is pas in het Nieuwe Testament gegeven, en wel toen Johannes de Doper Jezus naar zich toe zag komen en hij de woorden riep: *'Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt'* (Joh. 1:29). Christus is het Lam van God en de Verzoener van onze zonden. Hij is niet slechts *een* Lam, maar Hij is *het* Lam. Hij heeft een uniek werk volbracht op het kruis van Golgota, een werk dat nooit meer herhaald hoeft te worden. Degenen die door Hem tot God naderen, zijn eens voor altijd verzoend en voor eeuwig gereinigd en geheiligd. Dat is het onderwijs van de brief aan de Hebreeën.

Christus is het *ware* Offerlam, en Hij is gekomen in de volheid van de tijd (Gal. 4:4), op de tijd die door God tevoren was bepaald en die om zo te zeggen het centrum en het hoogtepunt van de wereldgeschiedenis is. Alle honderdduizenden lammeren die onder het Oude Verbond waren geofferd, waarvan het bloed slechts tijdelijk de zonden kon bedekken, wezen heen naar dit Lam: het Lam van Gód. Johannes keek vol bewondering naar Hem op en hierdoor maakte hij om zo te zeggen een begin met de *aanbidding* van het Lam, met de *eredienst* rondom het Lam – die nu in de Gemeente al bijna tweeduizend jaar lang plaatsvindt en bovendien tot in alle eeuwigheid zal worden voortgezet in de hemel (Openb. 5:6vv.).

Zoals gezegd, heeft Johannes de aandacht van de mensen en van zijn eigen discipelen niet op zichzelf maar op *Christus* willen vestigen. Vandaar de oproep: Zie op Hem! Zie, het Lam van God! Die oproep is nog steeds van kracht. Wij moeten zien op Jezus, en op Jezus alleen. Wij moeten Hem aanschouwen en beschouwen, terwijl wij van alle andere dingen afzien en het oog uitsluitend op Hem gericht houden (vgl. Hebr. 3:1; 12:2-3). Bij Hem alleen is er redding. Bij Hem is er verlossing en vergeving van zonden, vrijspraak en rechtvaardiging. Bij Hem is er bevrijding van de macht van de zonde en eeuwig leven te vinden.

Wij moeten dus (1) *als verloren zondaars* op Hem zien om gered te worden, om leven en heil in Hem te vinden. Maar wij moeten (2) *als verlosten* op Hem blijven zien en Hem volgen en dienen, zoals de eerste discipelen dat ook deden (Joh. 1:35vv.). Wij mogen Hem niet uit het oog verliezen. *Hij* moet ons hart en leven vullen. Maar er is nog iets: zowel Zijn *Persoon* als Zijn *werk* zijn van het grootste belang voor ons. De gedachte van het zien op Zijn heerlijke Persóón vinden wij speciaal in Johannes 1:36, waar Johannes de uitroep 'Zie, het Lam van God' herhaalt; terwijl het in Johannes 1:29 meer gaat om de verlossing die er is in Zijn bloed, het wérk dat Hij heeft volbracht. Hij is immers het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt.

2. Jezus in het midden

Er zijn drie plaatsen in de geschriften van Johannes, waar wij de Heer Jezus in het midden zien en Hij onze aandacht trekt:

(a) in Zijn diepe vernedering op aarde was Hij het middelpunt van de boosdoeners die met Hem waren gekruisigd (Joh. 19:18);

(b) als de opgestane Heer is Hij het middelpunt van de verlosten, die de vrucht zijn van Zijn lijden, van de arbeid van Zijn ziel (Joh. 20:19);

(c) als de verheerlijkte Heer in de hemel is Hij het middelpunt van Gods troon, van de heiligen, van de engelen en van de hele schepping (Openb. 5:6vv.).

De Heer Jezus staat continu in het centrum van de aandacht. Hij is steeds het middelpunt, zowel in Zijn vernedering als in Zijn verhoging. Zijn verhoging en verheerlijking kunnen wij zien als Gods *antwoord* op Zijn diepe vernedering tot in de dood van het kruis. Het is het *loon* op Zijn lijden.

Hoewel de Heer Zich tijdens Zijn leven op aarde vaak op de achtergrond hield en probeerde

verborgen te blijven, was Hij ook toen vele malen het middelpunt: van de leraars in de tempel, van de discipelen, van de menigten die Hem omringden, en van de Joden die Hem niet aannamen. Maar op de heuvel Golgota was Hij op bijzondere wijze het middelpunt van smaad en hoon. Als de Verachte hing Hij te midden van twee misdadigers, die met Hem waren gekruisigd. Wat moet het voor Hem zijn geweest de aandacht van de omstanders op Zich gericht te zien: 'Zij kijken toe, zij zien met leedvermaak naar Mij' (Ps. 22:18). Daar hing Hij te midden van de kruiselingen, die Hem bespotten; te midden van het kleine groepje volgelingen dat bij het kruis was blijven staan en dat Hem trouw bleef; te midden van de omstanders en de voorbijgangers, die Hem lasterden en niet het minste begrip voor Zijn lijden toonden. Niemand gaf een teken van medelijden, niemand troostte Hem.

Bovendien werd Hij daar op het kruis de *Zondendrager*. Zijn eenzaamheid en lijden werd nog bovenmate verzwaard doordat God Zélf het aangezicht voor Hem verborg en Hem verliet, toen Hij voor ons tot zonde werd gemaakt en onze zonden op Zich nam. Zo hing Hij daar als het middelpunt van smaad en lijden – een lijden niet alleen van de kant van de mensen, maar óók van de kant van God. Zó moest het gaan en zó moeten wij onze blik op Hem richten. Door een blik op het kruis is er leven en heil. Hij hing daar in onze plaats, om ons te verlossen. Ieder die in het geloof op Hem ziet en Hem aanneemt als Heiland en Heer, is voor eeuwig behouden en vrij van het oordeel dat Christus voor ons droeg als het Lam van God. In feite trekt Hijzelf op die wijze onze blikken tot Zich als de Gekruisigde, die gestorven is opdat wij voor eeuwig zouden leven: 'En als Ik van de aarde ben verhoogd, *zal Ik allen tot Mijzelf trekken*. Dit nu zei Hij om aan te duiden wat voor een dood Hij zou sterven' (Joh. 12:32-33).

Juist als het middelpunt van het diepste lijden is Hij het middelpunt van zegen voor ons geworden, het aantrekkingspunt voor ons geloof en voor de hulde die wij Hem dankbaar mogen brengen. Hij, die het centrum is van de liefde van de Vader, is als de Mensenzoon verhoogd op het hout, en zo het centrum van aantrekkingskracht voor een zondig mensengeslacht geworden. Maar ook voor Zijn *verlosten* blijft Christus het middelpunt. Nadat wij ons als schuldige zondaars tot Hem aangetrokken voelden en tot Hem de toevlucht namen, wil Hij ons als de Zijnen rondom Zich vergaderen. Hij is het ware middelpunt van ons samenkomen als gelovigen en Hij wil ook daar de aandacht tot Zich trekken. Dat maakt Johannes 20:19 ons duidelijk. De wereld heeft Hem buitengeworpen. Het laatste dat de wereld van Hem heeft gezien, was een kruis en een graf.

Maar Zijn *discipelen* leerden Hem als de Opgestane kennen en in hun midden werd Hij gediend en geëerd. Dat is nog steeds zo, en te midden van de Zijnen is Hij het centrum van *zegen*. Hij noemt ons Zijn broeders en Hij geeft ons vrede en vreugde. Hij toont ons Zijn handen en Zijn zijde. Als de opgestane Heer nodigt Hij ons telkens weer uit om bij de tekenen van Zijn lijden en sterven aan Hem te denken als Degene die voor ons in de dood is gegaan en het verlossingswerk heeft volbracht. Daar is Hij echter ook het middelpunt van *autoriteit*: wij erkennen Hem als onze Heer, die ons vanuit Zijn tegenwoordigheid uitzendt met een opdracht (vgl. Joh. 20:17-21).

In psalm 22, waaruit ik al eerder citeerde, vinden wij dezelfde gedachte. Nadat Christus éérst het middelpunt van smaad en hoon is geweest in een vijandige wereld, is Hij vervólgens als de Opgestane het middelpunt van heil en zegen te midden van de verlosten: 'Verlos Mij uit de muil van de leeuw, en van de horens der woudossen. Gij hebt Mij geantwoord! Ik zal Uw naam aan Mijn broeders verkondigen, *in het midden der gemeente zal Ik U lofzingen*' (vs. 22-23).

Nu Hij in Zijn opstanding uit de doden het antwoord op Zijn lijden heeft ontvangen, mogen wij met Hem een blijde lofzang aanheffen. Wij stemmen in met het lied van de verlossing, dat Hij als de ware Koorleider aanheft (vgl. Hebr. 2:12). Zo is Hij het middelpunt van onze aanbiddingsdiensten en van de overige samenkomsten waarbij wij tot Zijn naam vergaderd mogen zijn (Matt. 18:20). Het is een kostbare belofte: 'Daar ben Ik in hun midden.' Jezus in het midden: in het midden van Zijn broeders, in het midden van Zijn verlosten, in het midden van Zijn discipelen. Laten wij aan onze roeping beantwoorden en Zijn rechten erkennen, en dat in tegenstelling tot deze wereld die Hem juist uit haar midden heeft uitgebannen!

De Openbaring van Jezus Christus

T.B. Baines

De strekking van het boek (vervolg)

Dit wordt bevestigd door andere schriftplaatsen. Jezus zei tot de Joden: *"U zult Mij van nu aan geenszins zien, totdat u zegt: Gezegend Hij die komt in [de] naam van [de] Heer"* (Matt. 23:39). In het gedeelte dat wij voor ons hebben in Openbaring 1, zien de Joden Hem echter wel; want *"elk oog zal Hem zien, ook zij die Hem doorstoken hebben"* (vs. 7). Dit is een citaat uit de profeet Zacharia, dat het gevolg beschrijft van de verschijning van Christus aan het getrouwe overblijfsel van de Joden bij hun nationale bevrijding: *"Te dien dage zal Ik zoeken te verdelgen alle volken die tegen Jeruzalem oprukken. Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen Hem aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over Hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja zij zullen over Hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene"* (Zach. 12:9-10). Deze aanhaling spreekt over de tijd waarin het gelovige overblijfsel van de Joden, dat de zonde van de verwerping van de Messias betreurt, Hem zal erkennen en Hem zal begroeten als Degene die komt in de naam van de Here. Dan zal Jeruzalems verlossing en de zegen van Juda volkomen zijn, want God *"zal alle volken die tegen Jeruzalem komen zoeken te vernietigen".*

Hoewel dit een dag van berouw en bevrijding voor de godvrezende Joden is, is het voor anderen een dag van plechtig oordeel. De uitdrukking *"Zie, Hij komt met de wolken"* (vs. 7), verwijst naar de gesproken woorden tot Kajafas en de Raad, die de ongelovige massa van het volk vertegenwoordigden. Het is niet bedoeld als een belofte van zegen: *"Van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan [de] rechterhand van de kracht en zien komen op de wolken van de hemel"* (Matt. 26:64). De verschijning van de Heer is ook niet alleen voor de Joden een plechtige gebeurtenis. Vooral voor de ongelovigen zal Hij komen, "als Hij wraak brengt over hen die God niet kennen en over hen die het evangelie van onze Heer Jezus niet gehoorzamen" (2 Tess. 1:8).

De titel 'Here God', of 'God de Almachtige', die vaker voorkomt in de Openbaring, wordt elders niet gebruikt in het Nieuwe Testament. Want in 1 Petrus 3:15 zou gelezen moeten worden: 'Christus als Heer'. Uitgezonderd natuurlijk in aanhalingen uit het Oude Testament, of in profetieën zoals die van Zacharia, die verband houden met Israël – dan gaat het om citaten.

Visioen van de Zoon des mensen (vs. 9-20)

"Ik, Johannes, uw broeder en mededeelgenoot in de verdrukking en het koninkrijk en de volharding in Jezus, kwam op het eiland dat Patmos heet, om het woord van God en het getuigenis van Jezus" (vs. 9).

Johannes was verbannen naar Patmos vanwege zijn trouw aan de waarheid. Hij schreef aan de gelovigen en noemde zichzelf hun broeder; maar hij was ook hun "mededeelgenoot in de verdrukking en het koninkrijk en de volharding in Jezus". De woorden staan in het enkelvoud, maar zijn kernachtig geformuleerd.

Ten eerste is er het gezelschap van gelovigen dat deelt in het lijden van Christus. Dit suggereert dat "als wij verdragen, wij ook met [Hem] zullen regeren" (2 Tim. 2:12). Vandaar dat na de 'verdrukking' het 'koninkrijk' wordt genoemd. Maar het koninkrijk is nu nog niet openbaar. Christus heeft Zijn troon op aarde nog niet ingenomen, maar Zich gezet aan Gods rechterhand en Hij wacht *"totdat Zijn vijanden gelegd worden tot een voetbank voor zijn voeten"* (Hebr. 10:13).

Nu triomferen de vijanden en Zijn volk wordt opgeroepen Zijn geduld te delen. Dat zij het woord van Zijn volharding hadden bewaard, is één van Zijn hoogste blijken van goedkeuring voor de gemeente van Filadelfia (Openb. 3:10). In al deze drie dingen: de verdrukking, en het koninkrijk en de volharding in Jezus, heeft de dienstknecht het voorrecht verbonden te zijn met zijn Meester. De verdrukking en de volharding zijn het tegenwoordige deel; het koninkrijk zal komen op Gods tijd.

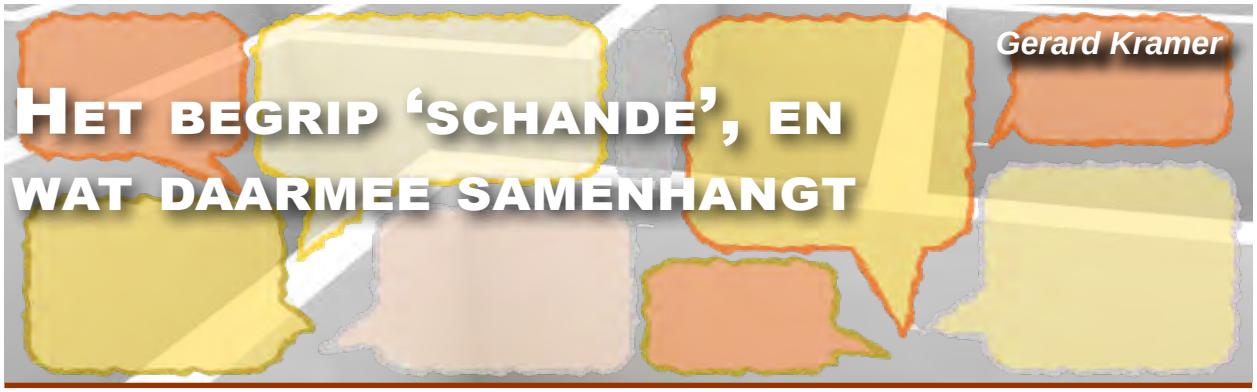

Het begrip 'schande', en wat daarmee samenhangt

Gerard Kramer

Deze keer bestuderen we een trieste woordgroep. Alle woorden die aan de orde komen, hebben te maken met het begrip 'schande'. Ze staan echter niet voor niets in de Schrift. Het is soms goed expliciet te horen wat voor gelovigen volstrekt ongepast is, ja, waarover schaamte past.

Schandelijk

'Schandelijk' (Gr. *aischros*) komt in het Nieuwe Testament alleen bij Paulus voor. Hij schrijft in 1 Korintiërs 11:6 dat het voor een vrouw een schande (lett. 'schandelijk') is, zich het haar te laten afknippen of zich te laten scheren; en in 1 Korintiërs 14:35 dat het 'schandelijk' voor een vrouw is te *spreken* in de gemeente. In Efeziërs 5:11 typeert hij bepaalde gedragingen van ongelovigen als 'onvruchtbare werken van de duisternis', om vervolgens in vers 12 te schrijven: 'Wat wat in het geheim door hen gedaan wordt, is zelfs *schandelijk* om te zeggen'. In Titus 1:11 vermeldt hij weerspannige zwetsers en bedriegers, van wie het een kenmerk is dat zij 'leren wat niet behoort ter wille van *schandelijke* winst'.

Oneerbaarheid

Het woord 'oneerbaarheid' (of 'schande', 'schandelijkheid', Gr. *aischrotès*) komt alleen voor in Efeziërs 5:4. Het staat daar op één lijn met gedragingen die niet bij heiligen passen, zoals hoererij, onreinheid, zotte praat en lichtzinnige taal.

Vuile taal

De woordgroep 'vuile taal' is de weergave van een nogal grof woord (Gr. *aischrologia*), dat ongeveer de lading heeft van 'vuilbekkerij'. Paulus gebruikt het als hij in Kolossenzen 3:6 de ongelovigen heeft beschreven. In vers 7-8 vervolgt hij: 'Ook u hebt vroeger onder hen gewandeld, toen u daarin leefde. Maar nu, legt ook u dit alles af: toorn, kwaadheid, boosheid, laster, *vuile taal* uit uw mond'.

Op schandelijke winst uit

De woordgroep 'op schandelijke winst uit' is eveneens de weergave van één Gr. woord, dat lett. 'schand-winstelijk' of 'schandelijk-winstig' betekent (Gr. *aischrokerdès*). Het is een eigenschap die diakenen (= dienaars) en opzieners (= oudsten) niet mag kenmerken (1 Tim. 3:8; Tit. 1:7). Ook de apostel Petrus gebruikt het woord, maar dan als bijwoord, eveneens in verband met de oudsten. In 1 Petrus 5:2 vermaant hij hen: 'Hoedt de kudde van God die bij u is <en houdt toezicht>, niet gedwongen maar vrijwillig, in overeenstemming met God, ook niet *om schandelijke winst*, maar bereidwillig'.

Nog een typering van wat schandelijk is

De zojuist besproken woordgroep heeft dezelfde stam als het Gr. woord voor 'zich schamen' en 'schaamte' (Gr. *aischunomai* en *aischunè*). De hierboven besproken begrippen horen dus bij de dingen waarover we ons nu, als het goed is, *schamen* (Rom. 6:21). Steken ze soms toch weer de kop op? Dan behoren we dergelijke 'leden' te 'doden' (Kol. 3:8vv.), oftewel daar radicaal het mes in te zetten – met een terechte blos op de kaken!

Ger de Koning

Jehu roeit het geslacht en de afgodendienst van Achab uit

2 Koningen 10

‘Is uw hart mij even oprecht toegedaan als mijn hart u?’ (vs. 15).

De familie van Achab is tamelijk uitgebreid, hij heeft maar liefst zeventig zonen. Maar gelukkig zitten ze allemaal bij elkaar in de stad Samaria. Jehu begint met een uitdaging. Hij stelt de leiders van de stad voor om de beste en geschiktste van Achabs zonen tot koning te maken en dan met hem de strijd aan te gaan. Maar de heren schatten hun kansen gering in, gezien de wapenfeiten van Jehu tot nu toe. Ze geven zich bij voorbaat over.

Dan geeft hij hun de opdracht al Achabs zonen te onthoofden. Deze zonen waren door Achab aan opvoeders toevertrouwd. We kunnen wel aannemen dat die opvoeding helemaal in de lijn van Achab was. De opvoeders zelf hadden hier een goed betaalde baan, zonder met die jongens zelf ook maar enige binding te hebben. Als er een andere gebieder komt, maken ze hun pupillen af. De hoofden waarin ze hun ideeën hadden geplant, worden meegenomen en naar Jehu gebracht. Die laat ze als een afschrikwekkend getuigenis op twee hopen bij de poort van Jizreël leggen. De volgende morgen spreekt hij het volk vrij en verklaart hen onschuldig. Er is slechts gebeurd wat de Here had voorzegd, zo stelt hij.

Jehu gaat verder en doodt ieder die als familielid of als regeringsbeambte met Achab in verbinding stond. De broers van Achazja, de koning van Juda, die op familiebezoek komen, ondergaan hetzelfde lot. Als hij Jonadab tegenkomt, de zoon van Rekab, vindt Jehu in hem een man die hem goedgezind is. Ze geven elkaar de hand als teken van hun verbondenheid. Terwijl Jonadab bij hem op de wagen klimt, zegt Jehu: “Ga met mij mee en zie mijn ijver voor de Here” (vs. 16). Is het voor ons ook zo belangrijk dat anderen onze ijver voor de Heer zien? Jehu prijst *zichzelf*. Daarin ligt precies zijn zwakheid. Hij vindt zichzelf belangrijk om wat hij voor de Here doet. Dat gevaar is aanwezig bij ieder die iets voor de Heer wil doen. Bij Jehu was geen enkele besef aanwezig in de trant van: ‘Ik ben slechts een onnutte slaaf; ik doe alleen wat mij is opgedragen’ (vgl. Luc. 17:10; zie ook Spr. 27:2; 2 Kor. 10:18).

Ook uit wat volgt, blijkt dat zijn hart niet recht is voor God bij een taak die op zichzelf goed was. Jehu handelt met list om de Baälsdienst uit te roeien, die immers ook behoorde bij Achab. Het was zijn huisgodsdienst geweest. Izebel had deze afgodendienst meegenomen bij haar huwelijk met Achab, en die tevens als staatsgodsdienst ingevoerd in Israël. Jehu gaat in zijn list zelfs zover dat hijzelf naar binnen gaat om aan Baäl te offeren.

De dienaars van Baäl moeten wel gedacht hebben dat hij helemaal op hun hand was en hun dienst zou handhaven. Maar na zo in hun godsdienst geïnfiltreerd te hebben, ziet Jehu zijn kans schoon alle afgodspriesters om te laten brengen. Daarbij laat hij de bedreiging horen dat wie er eentje liet ontsnappen zelf zou worden omgebracht. Van de hele tempel van Baäl maakt hij beerputten. Daarmee geeft hij een juiste aanduiding van de afgodendienst: het is drek. Wie zich met afgoderij inlaat, verbindt zich met drek.

Alles wat Jehu heeft gedaan met Achab en zijn huis, krijgt overigens de goedkeuring van de Here (vs. 30). Zijn beloning is dat zijn zonen tot in het vierde geslacht op zijn troon zullen zitten. Waarom niet voortdurend? Omdat Jehu’s hart niet volkomen aan God is toegewijd. Hij blijft namelijk vasthouden aan de kalverendienst van Jerobeam. Daarmee valt hij in het kwaad dat hij had bestreden. Daarom moest God Israël wel tuchtigen, wat Hij deed door middel van Hazaël, de koning van Aram.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 10.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *‘Heer, bewaar mij ervoor in blinde ijver voor U aan het werk te gaan. Leer mij met een volkomen hart U te dienen. Help mij niet te vallen in het kwaad dat ik juist moet bestrijden’.*

Foto: Ruïne van de tempel van Baäl te Palmyra, Syrië (bron: Wikimedia).

Hugo Bouter e.a.

Reply

Over het sabbatsgebod

"Want de een stelt de ene dag boven de andere dag, maar de ander stelt alle dagen gelijk. Ieder zij in zijn eigen denken ten volle verzekerd. Wie de dag in acht neemt, neemt hem in acht voor de Heer. En wie eet, eet voor de Heer, want hij dankt God; en wie niet eet, laat het na voor de Heer, en hij dankt God" (Rom. 14:5-6).

Vraag

Geldt het sabbatsgebod ook voor ons als christenen?

Antwoord

De eerste keer dat de zevende dag als rustdag wordt genoemd, is direct na de voltooiing van het scheppingswerk (Gen. 2:1-3). God rustte op de zevende dag van al het werk dat Hij had gemaakt, en Hij zegende en heiligde die dag. Het gaat dus om de rust van God Zelf, en de mens wordt uitgenodigd erin te delen. Dit toont ons het ware karakter van de sabbat. De aanvankelijke rust is echter verstoord door de zondeval, en daarom zegt de Heer Jezus dat Zijn Vader werkt tot nu toe en dat Hij ook werkte – zelfs op de sabbat, want de Zoon des mensen is Heer van de sabbat (Matt. 12:8; Joh. 5:16-17).

In het boek Genesis vinden wij trouwens geen formeel sabbatsgebod, en evenmin zien wij dat er rust werd bereid voor de gevallen mens. Sabbat betekent immers 'rust'. Op de sabbat stopt men met werken en viert men de rustdag, omdat God Zelf op die dag rustte van Zijn werken en de zevende dag apart stelde voor de mens, die in Zijn rust mocht delen. Dit plan van God om de mens te laten delen in Zijn eigen rust kon in feite pas worden gerealiseerd toen er sprake was van een verlost volk van God, nl. in het boek Exodus dat de uittocht uit Egypte beschrijft. Er verstreken dus vele honderden jaren, zowel vóór als nà de zondvloed, voordat de sabbat weer wordt genoemd. Het is aannemelijk dat de sabbat gedurende die eeuwen niet is gehouden.

Wij vinden de sabbat weer na de uittocht uit Egypte, en wel vanaf de tijd dat de Here God het manna gaf in de woestijn. God gebruikte de sabbat toen als een test voor de gehoorzaamheid van de Israëlieten aan Zijn geboden en wetten. Dit bleek bij het inzamelen van de hoeveelheid manna op de zesde dag, de dag die eraan voorafging. De instelling van de sabbat in Exodus 16 wordt later in het vierde gebod van de decaloog bevestigd (Ex. 20:8-11; Deut. 5:12-16). De grond voor het vieren van de sabbat houdt in Deuteronomium 5 nauw verband met de *uittocht*, die voor Israël het begin van zijn zelfstandige bestaan als volk vormde. Zo werd de sabbat aan het volk Israël gegeven. Daarmee is niet gezegd dat de sabbatsrust alleen op Israël betrekking had, het was de rust die God had ingesteld voor de *eerste* schepping en voor de *eerste* mens, Adam (Gen. 2:3).

Israël kreeg specifiek het sabbatsgebod, omdat God hierdoor Zijn volk op de proef stelde om te zien of het wandelde in Zijn wegen. Zo werd de sabbat het verbondsteken tussen God en Zijn aardse volk Israël, zoals Hij nadrukkelijk bevestigde tegenover Mozes (Ex. 31:12-17). Ongehoorzaamheid hieraan leidde tot de doodstraf. De Israëlieten moesten zich aan de sabbat houden, omdat zij het volk vormden dat voor God was afgezonderd en geheiligd – niet om nog heiliger te worden (Ezech. 20:12). Dit hoofdstuk uit de profeet Ezechiël toont hoezeer het volk de sabbat had ontheiligd. Daarom werd het ook in ballingschap gestuurd, opdat het land zijn sabbatsjaren vergoed zou krijgen. Hebreeën 4:4vv. maakt duidelijk dat de ware sabbatsrust onder het oude verbond nooit is bereikt.

Toen de Heer Jezus op aarde kwam, verloor de sabbat om zo te zeggen haar glans. Christus is het einde van de wet, en Hij verrichtte juist veel wonderen en tekenen op de sabbat – dit tot ergernis van de Joodse leiders. De schaduwen van het oude verbond verdwenen in het volle licht van Gods openbaring in Christus (vgl. Kol. 2:16-17). Hij voert ons in de ware, hemelse rust en daarmee verdwijnt het schaduwbeeld. In het Nieuwe Testament wordt de christen nergens ertoe opgeroepen de sabbat te onderhouden. Integendeel, in Kolossenzen 2 wordt gezegd dat niemand ons mag oordelen inzake dingen die een schaduw vormden van wat zou komen, omdat met Christus het 'lichaam', de volle werkelijkheid van die dingen gekomen is. En Galaten 4:8-11 maakt duidelijk dat het onderhouden van specifieke dagen en feesten niet aan christenen uit de heidenen wordt voorgeschreven.

Verwijzingen naar de 10 geboden in het Nieuwe Testament

Het is dan ook opmerkelijk dat de geboden die de onveranderlijke *morele* maatstaven van God tonen, in de brieven van het Nieuwe Testament allemaal weer voorkomen.

Vervolg op pagina 12

De ware sabbatsrust is nog niet bereikt

Is het echt zo?

Nico van Tilburg

Over Genesis 3:1-3

Foto: Kevin Payravi, Wikimedia Commons

In de brieven van Paulus vinden we verschillende uitspraken die te maken hebben met de activiteiten van de satan. De apostel waarschuwt ons om de duivel geen plaats te geven (zie Ef. 4:27), en onszelf te sterken in de Heer en de hele wapenrusting van God aan te doen om stand te kunnen houden tegen zijn listen (zie Ef 6:10-11). Verder waarschuwt hij de gelovigen in Korinte, zodat de satan geen voordeel op hen zou behalen (2 Kor. 2:11); hij noemt daarbij als reden: zijn gedachten zijn ons niet onbekend.

In het begin van Genesis 3 zien we op onthutsende wijze de listigheid en bedrieglijkheid van de grote vijand, '*de mensenmoordenaar van het begin af' (Joh. 8:44)*. En het is mijns inziens heel nuttig en nodig om nauwkeurig na te gaan welke strategie de vijand volgt om zijn doel te bereiken. Want we zouden schade lijden als zijn gedachten ons onbekend waren, en wij in onze situatie niet bestand zouden zijn tegen zijn listen.

1. De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de Here God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: Is het echt zo dat God gezegd heeft: U mag niet eten van alle bomen in de hof?

In het eerste vers zien we het optreden van de oude slang. De HSV heeft hier vertaald: *'Is het echt zo?'* Hij zaaide het zaad van de twijfel in het hart van de vrouw en suggereerde dat de Here God de zegen die de mens genoot in de hof bewust had beperkt: '*niet eten van alle bomen in de hof'.* Rekenkundig klopt deze opmerking met dat wat God tegen de mens had gezegd (zie 2:16-17). Het was verboden om van één bepaalde boom, nl. die van de kennis van goed en kwaad, te eten. De wijze waarop de slang het gebod van de Here God interpreteerde, kwam eigenlijk hierop neer: eten van alle bomen minus één. Dit zou een beperking van de vrijheid van de mens inhouden.

Maar is dat de bedoeling? Wat had God precies gezegd? *'En de Here God gebood de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven'* (Gen. 2:16-17). God had gesproken over *'vrij eten'*. In het Hebr. staat eigenlijk: etende eten. We zouden dit heel letterlijk kunnen opvatten: de overvloed van boomvruchten was zodanig dat de mens de hele dag door kon eten. Hij bezat daartoe alle vrijheid. Een overeenkomstige uitdrukking wordt gebruikt als de Here God de mens waarschuwt om niet te eten van de boom van de kennis van goed en kwaad: '*zeker sterven'*, of eigenlijk: stervende sterven. Zoals er een rijkdom en overvloed aan zegen was die God zonder noemenswaardige beperking voor de mens had bereid, zo zou het menselijk bestaan, als gevolg van zijn ongehoorzaamheid, gekenmerkt worden door de dood in al zijn verschrikking en angst (*'...hun hele leven door aan de slavernij onderworpen'*, Hebr. 2:15).

Daarom wordt over de boom van de kennis van goed en kwaad niet gesproken als een boom die hoorde bij *'alle bomen'*. De Here God noemde deze apart, omdat hij de mens wilde beproeven. Maar deze beproeving verdiende nauwelijks die naam, want er bestond geen enkele noodzaak van deze boom te eten. Alleen bewuste ongehoorzaamheid en kwaadwilligheid zouden daartoe kunnen leiden, en een onbegrijpelijke reactie zijn op de goedheid en de liefde van God. Maar let erop dat de slang een totaal andere formulering gebruikte. Niet de vrijheid en de zegen van de mens worden genoemd, maar de *beperking*. En zo had God het *niet* gezegd.

Welk antwoord zou de vrouw hierop geven? Ze had met beslistheid en overtuiging het gebod van de Here God (zie 2:16-17) kunnen citeren, en daarmee zou ze de weg bewandeld hebben die haar *Nageslacht* (3:15) vele eeuwen later ging, toen Hij door de duivel verzocht werd in de woestijn. Maar helaas: uit het vervolg wordt duidelijk dat in zekere zin het kwaad al geschied was!

2. En de vrouw zei tegen de slang: Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten,

3. maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.

Hier zien we de desastreuze uitwerking die deze vraag had op de vrouw. Het wantrouwen jegens God had al wortel geschoten. Dat blijkt uit het verweer van de vrouw. Ze probeerde de slang

te corrigeren, maar ze deed dat door een zestal dingen te zeggen die wezenlijk afweken van wat God had gezegd en bedoeld (zie 2:16-17):

1. De vrouw verzweeg het *'vrij eten'* (etende eten), en sprak slechts van *'eten'*.
2. Ze sprak niet van *'alle bomen'*, maar van *'de bomen'*.
3. Ze sprak van *'de vrucht van de bomen'* in plaats van *'bomen'*.

Daardoor verloor ze Degene die de vrucht voortbracht, de HERE God, waarvan de boom een beeld is, uit het oog. Dit zien we in vers 6 van dit hoofdstuk terug, waar staat dat de vrouw zag dat de boom goed was voor voedsel.

Het ging daarbij meer om het door de boom geproduceerde voedsel dan om de boom zelf, met andere woorden: het ging haar om de gave en de Gever Zelf werd uit het oog verloren.

4. Ze plaatste in haar optiek de boom van kennis van goed en kwaad *'in het midden van de hof'*, terwijl er uitdrukkelijk wordt vermeld (zie 2:9) dat de boom des levens daar stond.
5. Ze zei ook: *'en hem niet aanraken',* maar daarover had God met geen woord gesproken.
6. Ze zei: '*anders sterft u,*' terwijl God had gezegd: '*zeker sterven'*; of eigenlijk 'stervende sterven', wat een veel krachtiger uitdrukking is.

Wat kunnen wij hiervan leren? Belangrijk is dat wij het voorbeeld van de Heer Jezus volgen en de vijand van repliek dienen op de manier waarop *Hij* dat deed. Geestelijk alert reageren en doorzien waar de verdraaiingen en eenzijdigheden zitten; waar de vijand *'toevoegt'* of *'afneemt'* (Openb. 22:18-19). En dat in het bewustzijn van de kracht en de tegenwoordigheid van Hem die het heeft gezegd: *'de overste van deze wereld komt en heeft in Mij helemaal niets'* (Joh. 14:30).

Hoe kunnen wij de wereld en de boze overwinnen?

Hugo Bouter

1. Door het Woord van God

De Vader en diens liefde staan volgens 1 Johannes 2:15-17 tegenover de wereld en de liefde voor de wereld, die in de huidige tijd beheerst wordt door de boze (Ef. 6:12; Gal. 1:4). Maar als het Woord van God in ons blijft, ons motiveert en leidt, dan overwinnen wij de boze en staan wij sterk in de geestelijke strijd. Het wereldsysteem wordt al sinds de val van de mens gekenmerkt door de begeerte. Dat is alles wat in de wereld is, de verkeerde dingen die haar kenmerk zijn: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven. En de wereld gaat voorbij en haar begeerte, maar wie de wil van God doet – in gehoorzaamheid aan Zijn Woord –, blijft tot in eeuwigheid.

2. Door de Geest van God

De ware gelovigen zullen volgens 1 Johannes 4:1-6 de valse profeten in de wereld – de dienstknechten van de boze – overwinnen (4:4), doordat de Geest van God die in hen woont groter is dan de geest of het wezen van de antichrist, die nu al in de wereld is (maar in de eindtijd zal worden gemanifesteerd in de persoon van de mens der zonde van 2 Tess. 2, de valse profeet van Openb. 13 en 16).

De geest van de waarheid – in feite *de* Geest van de waarheid, die de wereld niet kan ontvangen (Joh. 14:17) – staat tegenover de geest van de dwaling, die Jezus Christus niet als in het vlees gekomen belijdt. De valse profeten zijn uit de wereld en spreken uit de wereld: zij zijn onlosmakelijk verbonden met het verdorven wereldsysteem. De apostelen en getuigen van Christus zijn echter uit God; wie God kent, hoort het apostolische woord; wie niet uit God is, luistert niet naar de door Gods Geest geïnspireerde Schriften.

3. Door het geloof

Het geheim van de overwinning over de wereld is volgens 1 Johannes 5:1-5 ons *geloof*. Wij zijn uit God geboren en wij staan aan de kant van de Overwinnaar, die heerlijk heeft getriomfeerd over de wereld en over Satan en zijn machten (Joh. 16:11, 33). Degenen die opnieuw geboren zijn, wandelen in gehoorzaamheid aan Gods geboden – die niet zwaar zijn voor het nieuwe leven. Slechts wie gelooft dat Jezus de Christus is en de Zoon van God (wat de duivel juist in twijfel trok, vgl. Luc. 4:1-13), behoort tot de familie van Gods kinderen en kan de wereld, die niet uit God is, overwinnen.

Vervolg van pag. 9

Aangezien het Oude Testament heeft laten zien dat de natuurlijke mens niet in staat is de wet van Mozes te onderhouden, beklemtoont het Nieuwe Testament dat de geboden alleen door een wandel door de Geest kunnen worden vervuld (Rom. 8:4; Gal. 5:16vv.). De enige uitzondering vormt nu juist het sabbatsgebod, dat niet wordt vermeld in het Nieuwe Testament en niet meer aan christenen wordt voorgeschreven, omdat dit een ceremoniel gebod was. In plaats daarvan krijgt de eerste dag van de week, de dag van Christus' opstanding uit de doden, een prominente plaats.

Hier volgt een overzicht:

1e gebod	1 Korintiërs 8:4-6
2e gebod	1 Korintiërs 10:7,14
3e gebod	Kolossenzen 3:8; Jakobus 5:12
4e gebod	het sabbatsgebod ontbreekt in het N.T.
5e gebod	Efeziërs 6:2
6e gebod	Matteüs 5:21-22; Jakobus 2:11; 1 Johannes 3:15;
7e gebod	Matteüs 5:27-28; Efeziërs 5:3-5; Jakobus 2:11
8e gebod	Efeziërs 4:28; 1 Johannes 3:17-18
9e gebod	Efeziërs 4:25; Kolossenzen 3:8-9
10e gebod	Romeinen 7:7; 13:9; Efeziërs 5:5; 1 Timoteüs 6:10; Jakobus 1:14-15

Samenvatting van Gods wegen i.v.m. de sabbat

1. De rust van God houdt verband met de voltooiing van de eerste schepping (Gen. 2:2; Ex. 20:8-11). Dit is een type van de rust van de nieuwe schepping, die het resultaat is van de verlossing door Christus en van de vrede die Hij heeft aangebracht door Zijn kruis (vgl. 2 Kor. 5:17; Kol. 1:20).

2. De rust van het Beloofde Land (vgl. Deut. 1:34-36; 12:9; Joz. 23:1). Hiernaar wordt verwezen in Hebreeën 3:7-11, waarbij gebruik wordt gemaakt van een citaat uit psalm 95. In het licht van Hebreeën 4:8, 11 is het moeilijk voorstelbaar dat de psalmdichter alleen heeft gedacht aan de rust in het land Kanaän, die het volk Israël aanvankelijk bereikte onder Jozua, maar uiteindelijk pas ten deel viel onder Salomo, de 'man van rust'. Er is nog een profetisch tegoed.

3. De sabbatsrust die nog overblijft voor het volk van God (Hebr. 4:9). Dit is de definitieve rust van het Vrederijk, de eindzegen die hemel en aarde zal omvatten. Het hemelse deel van het rijk is ons toegezegd als gelovigen die tot de Gemeente behoren, en daarom moeten wij ons eveneens beijveren om de beloofde rust binnen te gaan. Het aardse deel is echter aan het volk Israël toegezegd, dat het middelpunt van het Messiaanse rijk op aarde zal zijn (Hebr. 4:10; Openb. 14:13).

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Er blijft nog een rust over voor het volk van God

"Rechtstreeks" jaargang 9, Nr. 12 - december 2012

RECHTSTREEKS

Van de redactie

Te middernacht

Deze maand:

1 **Van de redactie**

Te middernacht

2 **In Christus blijven**

3 **Recensie**

Vergeten rijkdom

4 **De aanbidding van het Lam**

5 **Nikodemus**

6 **De Openbaring van Jezus Christus**

7 **Avond, nacht en duisternis**

8 **Joas gekroond tot koning over Juda**

2 Koningen 11

9 **Als een dief in de nacht**

10 **Een blik op de offers**

'En te middernacht sloeg de Here iedere eerstgeborene in het land Egypte, van de eerstgeborene van Farao, die op zijn troon zou zitten, tot de eerstgeborene van de gevangene die in de kerker was.'

Exodus 12:29.

'Te middernacht stond hij op, greep de deuren van de stadspoort en de beide posten, rukte ze met grendel en al los, legde ze op zijn schouders en bracht ze naar de top van de berg (...).'

Richteren 16:3

'Maar te middernacht klonk een geroep: Zie, de bruidegom! Gaat uit, hem tegemoet!'

Matteüs 25:6

'Omstreeks middernacht echter baden Paulus en Silas en zongen Gods lof; en de gevangenen luisterden naar hen.'

Handelingen 16:25

De maand december staat bekend vanwege de donkere dagen ongeveer tot aan het kerstfeest, als de dagen weer langer gaan worden. Het oorspronkelijk heidense zonnewendefeest is gekerstend en is het feest van het licht geworden. Toch bevat dit ook een diepe symboliek voor ons: wij wachten immers op de terugkeer van het waarachtige Licht in deze wereld, de openbaring van de Zon van de gerechtigheid hier op aarde (Mal. 4:1-3). Christus zal dan recht verschaffen aan Zijn oude volk Israël, de volken oordelen en het Vrederijk oprichten. Niets blijft verborgen voor de gloed van deze Zon (vgl. Ps. 19:7). Als gelovigen die tot de Gemeente behoren, verwachten wij Hem echter in de eerste plaats als de blinkende Morgenster, die verschijnt in het donker van de nacht, nog vóór het aanbreken van de nieuwe morgen (2 Petr. 1:19). Daarom zeggen de Geest en de bruidsgemeente: Kom, Heer Jezus! (Openb. 22:16-17, 20).

Figuurlijk gesproken is het nog nacht in deze wereld, maar de nacht is ver gevorderd en de dag is nabij. Daarom is het nu de tijd om geestelijk te ontwaken en te luisteren naar de voetstappen van de komende Heer, met Wie wij ons tijdens Zijn afwezigheid al dienen te bekleden (Rom. 13:11-14). Wij moeten waakzaam zijn om de Bruidegom met brandende lampen te kunnen begroeten. De middernachtelijke roepstem heeft al geklonken: 'Zie, de Bruidegom! Gaat uit, Hem tegemoet!' Hebben wij die stem al gehoord? Zijn wij soms ook in slaap gevallen zoals de tien maagden in de gelijkenis van Matteüs 25? En als wij wakker geworden zijn, hebben wij dan de olie van de werking en de inwoning van de Heilige Geest in onze 'kruiken'?

De cantate 'Wachet auf, ruft uns die Stimme' (BWV 140) verwoordt het als volgt:

Wachet auf, ruft uns die Stimme
Der Wächter sehr hoch auf der Zinne,
Wach auf, du Stadt Jerusalem!
Mitternacht heißt diese Stunde;
Sie rufen uns mit hellem Munde:
Wo seid ihr klugen Jungfrauen?
Wohl auf, der Bräutgam kömmt;
Steht auf, die Lampen nehmt!
Alleluja! Macht euch bereit
Zu der Hochzeit,
Ihr müsset ihm entgegen gehn!

De Bachcantate verwijst duidelijk naar Matteüs 25. Het is middernacht, het is vijf voor twaalf op de klok van Gods wegen met deze wereld en met de christenheid: *Mitternacht heißt diese Stunde!* Maar ook de andere hierboven geciteerde Schriftplaatsen spreken over het middernachtelijk uur, en tonen ons de rijkdom van de Persoon en het werk van Christus. In Exodus 12 gaat het om het oordeel dat de wereld treft in de nacht, en waarvan men alleen kan worden gered door te schuilen achter het bloed van het Paaslam (vgl. 1 Kor. 5:7). De geschiedenis in Richteren 16 toont ons daarentegen de kracht van Christus' opstanding, waardoor Hij de poorten van de dood en de hades uit de weg heeft geruimd en erover heeft getriomfeerd (Matt. 16:18; Kol. 2:15; Openb. 1:18). Dit zijn de beide pijlers van het evangelie van onze behoudenis (Rom. 4:24-25). Daarom kunnen wij ook in de nacht Gods lof bezingen (Hand. 16). Luisteren wij naar de stem van de wachters en zijn wij op weg gegaan om de Heer te ontmoeten? Wij hopen dat dit nummer van Rechtstreeks hieraan zal mogen bijdragen. Namens de redactie, Hugo Bouter

In Christus blijven

W.J. Hocking

"Blijft in Mij, en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft."

Johannes 15:4

In de nacht waarin de Heer Jezus deze woorden sprak, liepen er in de straten van Jeruzalem elf mannen, die hun Meester volgden met een hart vol droefheid. Hij was op weg naar Getsemane, naar Gabbata, naar Golgota. Hij was van God in deze wereld gekomen, maar stond nu op het punt de wereld te verlaten en weer naar de Vader te gaan. Droefheid vervulde de harten van de discipelen, omdat ze voor de laatste keer Hem vergezelden en Hem spoedig niet meer zouden zien. Drie jaar eerder hadden deze mannen alles wat ze bezaten achtergelaten om de Heer te volgen. Wat zou er van hen worden, als Hij naar God zou zijn teruggekeerd en zij zonder Hem moesten achterblijven? (Joh. 13:3). Zolang Hij bij hen was, had het hun aan niets ontbroken. Hij had hen beschermd tegen vijanden. *"Als u dan Mij zoekt, laat dezen heengaan"* (Joh. 18:8). Als ze later over deze woorden zouden nadenken, zouden ze zich herinneren dat Hij Zich altijd tussen hen en de vijand had geplaatst, zolang ze Hem kenden.

Dan spreekt de Heer tot hun bedroefde harten. Hij kende hun vrees en gebrek aan vertrouwen. Hij wilde hen troosten in hun angst vanwege de wetenschap dat zij Zijn aangezicht niet meer zouden zien, Zijn stem niet meer zouden horen en Zijn tegenwoordigheid niet meer zouden genieten. Hij zegt: *"Blijft in Mij."* Een wonderlijk bevel. Hij ging de Zijnen verlaten en zou opvaren naar het huis van de Vader. Maar tot hen die in de wereld moesten achterblijven, klinkt Zijn vertroostende afscheidswoord: *"Blijft in Mij."* Korte tijd later zouden deze elf mannen zien hoe hun geliefde Meester vanaf de Olijfberg uit hun midden zou worden opgenomen en door een wolk zou worden onttrokken aan hun ogen. Toen zij daarna naar Jeruzalem terugkeerden, bleven deze afscheidswoorden in hun harten naklinken. Ze zouden een band scheppen met de opgenomen Heer, en een realiteit worden in hun dagelijks leven.

In de Schrift vinden we de laatste woorden van Jakob, Mozes, Jozua en Samuël en anderen. Maar nooit horen we afscheidswoorden zoals deze woorden, die ertoe dienden de scheiding met hun geliefde Gids en Leidsman te verzachten. Nergens wordt gesproken over het blijven in Abraham, Mozes, David of Daniël. Slechts één Persoon kon voor Zijn vertrek zeggen: *"Blijft in Mij."* Hij versterkte en bemoedigde hen door deze eenvoudige en treffende woorden in hun houding tegenover een vijandige wereld. Hij riep de discipelen, die de wereld niet toebehoorden, ertoe op in *Hem* te blijven. Met welk doel? Om vrucht te dragen, kracht te ontvangen en vrede te ervaren.

Het blijven in Hem is een vreugdevol en heilig voorrecht. Petrus in de gevangenis, Paulus in Rome en Johannes op Patmos hebben de draagwijdte en de rijke inhoud van deze woorden van de Heer ervaren en zij bleven in Christus. Jezus, de Zoon van God, was de hemelen doorgegaan en had Zich gezet aan de rechterhand van God. Zijn discipelen werden uitgenodigd in Hem te blijven, daar waar Hij nu was. Het geloof bracht hen in verbinding met Christus daarboven, en door Hem zouden ze worden ingevoerd worden in de dingen die achter het voorhangsel zijn. Daar verbleven zij geestelijk in Christus. Ook zij waren mede-erfgenamen van de belofte, evenals Abraham die de stad verwachtte met de fundamenten, waarvan God ontwerper en bouwmeester is (Hebr. 11:10). Wij zien die stad niet van verre, zoals de aartsvaders, want ons burgerschap is reeds in de hemel. Daar verblijven wij nu reeds in Christus. Daar wonen wij in Hem, wiens naam Wonderbaar is (Richt. 13:18).

De psalmdichter had een ondefinieerbaar verlangen naar zo'n veilige plek. Hij zocht en vond een schuilplaats: *"Wie in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, vernacht in de schaduw des Almachtigen (…) Met Zijn vlerken beschermt Hij u, en onder Zijn vleugelen vindt gij een toevlucht"* (Ps. 91:1-4). God zelf was zijn schuilplaats tegen alle gevaar, en de dichter zong over Hem als de volmaakte schuilplaats.

Het was Dezelfde die later tegen Zijn discipelen zei: *"Blijft in Mij."* In het Oude Testament is Hij een schuilplaats en een sterkte. In het Nieuwe Testament is Hij de wijnstok. Hij is de bron, en het levende en geestelijke brood voor allen die in Hem

blijven. Hij is het leven zelf. Als men in Hem blijft, wordt dit leven zichtbaar gemaakt door het vrucht dragen van de ranken. De Vader is de Landman, Christus is de Wijnstok en wij zijn de ranken. Het welbehagen van de Landman is erop gericht dat de Wijnstok naar haar aard door middel van de ranken vrucht draagt. En de mogelijkheid van de ranken om méér vrucht te dragen ligt – naast de noodzakelijke verbinding met de Wijnstok – ook in het onderhoud, het snoeien door de Landman.

Toen Abrahams afstammelingen in Egypte verbleven, hadden zij Gods onvoorwaardelijke beloften. Zij waren vruchtbaar en werden uitermate talrijk (Ex. 1:7). Hun aantal werd als het zand aan de oever van de zee. Zo was het ook met de wijnstok die God van Egypte had overgebracht naar het Beloofde Land (Ps. 80:9).

En na Christus' hemelvaart geloofden velen overal ter wereld in de Heer Jezus door het woord dat de getuigen verkondigden, zoals Hij had voorzegd (Joh. 17:20). De gelovigen in de begintijd van de Gemeente *bleven in Christus* en droegen zodoende vrucht door Hem in Wie zij bleven. De ranken kunnen ook vrucht dragen in een andere betekenis. Maar als men zich tot dit voorbeeld beperkt, kan men hen gelukkig achten die het woord van het leven verkondigen, het onvergankelijke zaad waardoor mensen worden wedergeboren. Zielen winnen is vrucht voor de Vader, een vrucht die *blijft*.

Maar alleen zij die gehoorzaam zijn, dragen vrucht. Laten wij nadenken over het feit dat de Heer het vrucht dragen laat afhangen van onze gehoorzaamheid aan Hem en aan Zijn woord: *"Blijft in Mij."* En Hij vervolgt: *"zonder Mij kunt u helemaal niets doen"*. Omdat wij altijd de neiging hebben onszelf van Hem te verwijderen, zegt de Heer: *Blijft.* Wij zijn geen standbeelden, onbeweeglijk en levenloos, die blijven staan waar ze zijn neergezet. Zoals de stenen die door Jozua waren opgericht in het midden van de Jordaan, waarvan geschreven staat: *"Zij zijn daar tot op de huidige dag"* (Joz. 4:9). Wij zijn om een ander beeld te gebruiken schapen van Zijn kudde, die soms de neiging hebben af te dwalen. Vandaar Zijn bevel: *"Blijft in Mij."* Zonder Hem en buiten Hem, zijn wij dorre ranken zonder vrucht. Laten wij niet zijn zoals de gemeente te Efeze, die haar eerste liefde had verlaten (Openb. 2:4). Maar laten wij Zijn bevelen bewaren, opdat wij in Zijn liefde zullen blijven (Joh. 15:10).

Vergeten rijkdom

De verborgenheid van God en Zijn handelen met de mens in de verschillende tijdperken

De kern van de waarheid van de bedelingen

Auteurs: Dirk Schürmann / Stephan Isenberg

Het Woord van God is een goudmijn. Iedereen die erin delft, zal kunnen getuigen dat hij al vaak 'een grote buit' (Ps. 119:162) hierin heeft gevonden. De schrijvers van dit boek willen de lezer meenemen naar die goudmijn. Het is hun bedoeling vergeten rijkdommen uit Gods Woord naar boven te halen en dat is hun met de hulp van de Heer ook gelukt. De rijkdommen waarover het gaat, hebben enerzijds te maken met de verheerlijking van Christus in de hemel en anderzijds de komst van de Heilige Geest op aarde. De Mens Christus Jezus is nu verheerlijkt in de hemel. En God de Heilige Geest woont nu op de aarde, in elke gelovige individueel en in de gemeente als geheel. Als gevolg daarvan heeft de nieuwtestamentische gelovige een unieke positie in Christus gekregen en ook unieke, hemelse zegeningen. Al deze verborgenheden zijn nu bekendgemaakt. Hiervan konden de oudtestamentische gelovigen niets weten, dat was hun niet geopenbaard. Maar kennen wij die schatten? Wat God belooft, dat doet Hij. Daarom zullen, na de opname van de gemeente in de hemel, alle profetieën uit het Oude Testament letterlijk vervuld worden. In elke periode van de geschiedenis van de mensheid heeft God gehandeld om Zijn heerlijkheid te openbaren. Het verschil tussen Zijn omgang met de mens in het Oude Testament en in het Nieuwe Testament wordt in dit boek aan de hand van vele Schriftplaatsen naar voren gebracht. De eenheid van de Schrift wordt daarbij gehandhaafd en aangetoond. Achter in het boek zijn verschillende registers opgenomen voor gebruikte begrippen, Bijbelteksten en personen. Er is bovendien een uitvoerige bibliografie aan wezig, waardoor het boek ook geschikt is als naslagwerk.

M.G. de Koning

Prijs: 29,95 Euro; Gebonden 739 pag. ISBN/Art.nr.: 9789064511646

Hugo Bouter

De aanbidding van het Lam

"En ik zag in het midden van de troon en van de vier levende wezens en in het midden van de oudsten een Lam staan als geslacht (...). Het Lam dat geslacht is, is waard te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof" (Openb. 5:6, 12).

3. Het Lam in het midden van de troon

Er komt echter een tijd waarin ook dat zal veranderen. Dan zal Christus overeenkomstig het visioen van Openbaring 5 als het middelpunt van de hele schepping worden gezien en geëerd. Dit behoort ook tot het loon dat Hij zal ontvangen op Zijn lijden. Hij heeft niet alleen een recht verworven op de Gemeente, die Hem nu al zegenend in haar midden heeft, maar tevens op de hele schepping. Hij heeft niet alleen de schat in de akker gekocht, die grote waarde voor Hem heeft in deze wereld. Maar Hij heeft ook de akker zélf gekocht, een beeld van de wereld als het terrein waarin Hij werkzaam is als de Zaaier van het Woord (Matt. 13:38, 44). Hij heeft zelfs op naambelijders en ongelovigen een eigendomsrecht verworven; en op alle dingen, de geschapen werkelijkheid die ons omringt en die Hij zal verlossen, verzoenen en vernieuwen.

En zo zal straks de tijd aanbreken van de herstelling van alle dingen, waarin alle knie zich voor Hem zal buigen en alle tong Hem als Heer zal belijden. Dan zal alles in de juiste verhouding tot Hem, als het ware centrum van Gods wegen, komen te staan. Openbaring 5 tekent ons Christus in dit karakter. Johannes ziet Hem daar in het midden van de troon, als het middelpunt van Gods regeringsmacht. De leeuw uit de stam van Juda, die het Lam geworden is, bezit het recht en de waardigheid om de wereld voor God op te eisen, en dit doet Hij door middel van de oordelen die Hij vanaf Openbaring 6 gaat uitoefenen.

Reeds in Openbaring 1 tot 3 zien wij Christus als Rechter, daar te midden van de zeven gouden kandelaars, die een beeld vormen van de christenheid in haar verantwoordelijkheid, de Gemeente als lichtdraagster hier op aarde. Dáármee begint het oordeel, dus bij Gods eigen huis, zoals Petrus zegt (1 Petr. 4:17). En daarop volgt na de troonvisioenen van Openbaring 4 en 5 de uitoefening van het oordeel over de wereld. Deze rechterlijke activiteit voert Christus vanuit de troon in de hemel uit, totdat in Openbaring 19 de hemel zich opent en Hij persoonlijk verschijnt om de heerschappij te aanvaarden en Gods Koninkrijk definitief op aarde te vestigen. Steeds is Christus dus het middelpunt van Gods regeringswegen, zowel ten aanzien van de ontrouwe en falende Gemeente als ten aanzien van de wereld die Hem eens heeft uitgeworpen.

Maar in Openbaring 5 tekent Johannes de Rechter als een Lam, staande als geslacht, want het is juist door het offer van Zijn leven dat Hij onvervreemdbare rechten heeft verworven op allen die de troon omringen, ja, op de hele schepping die hier wordt gezien in verbinding met de troon. De troon, en te midden daarvan het Lam, staat in het centrum van de steeds wijder wordende kringen van schepselen die God en het Lam hulde bewijzen. Ook hier staat Jezus dus in het midden, eerst van de troon zelf en van de vier levende wezens, die ten nauwste met de troon verbonden zijn (zij symboliseren resp. de kracht, de standvastigheid, de wijsheid en de snelheid van Gods regering, en kunnen worden opgevat als de vertegenwoordigers van de engelenmachten die deze regering ten uitvoer brengen).

Maar onmiddellijk daarop volgt de kring van de vierentwintig oudsten, die vóór het Lam neervallen en Hem het nieuwe lied toezingen. De verloste en verheerlijkte heiligen, die hier op aarde al voor Hem hadden geknield en Hem als het ware middelpunt van hun eredienst hadden erkend, zullen na hun opname in de hemel hiermee doorgaan. Laten wij het niet vergeten: het Lam *blijft* het middelpunt! Verder zien wij dan nog een ontelbare engelenschaar rondom de troon, die het Lam huldigt als Degene die waard is te ontvangen de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en lof. En de laatste en wijdste cirkel wordt gevormd door elk schepsel in de hemel en op de aarde en onder de aarde en op de zee, en alles wat daarin is, met andere woorden: de hele schepping. Het Lam ontvangt de universele eer die Hem toekomt – wat nog niet wil zeggen dat allen ook delen in het heil dat Hij heeft aangebracht, maar wel dat alle knie zich voor Hem zal moeten buigen en Hem zal erkennen als het middelpunt van heerlijkheid en eer.

Peter Cuijpers

Nikodemus

De nacht, de schemering en het licht

Johannes 3:1-21; 7:50-52; 19:39-42

Johannes schrijft in zijn evangelie drie keer over Nikodemus. Als we deze drie schriftplaatsen overdenken, zijn ze een illustratie van de toestand waarin men zich geestelijk bevindt, een afspiegeling van de toestand van iemands ziel. In Johannes 3 bevindt Nikodemus zich in het duister van de nacht; in Johannes 7 in de schemering; en in Johannes 19 is hij in het volle daglicht.

De nacht

'Nu was er een mens uit de farizeeën, zijn naam was Nikodemus, een overste van de Joden; deze kwam 's nachts bij Hem' (Joh. 3:1).

De nacht wordt gekenmerkt door de duisternis. Dit is de situatie waarin ieder mens zich van nature bevindt. De onbekeerde dwaalt rond in de duisternis, totdat hij in aanraking komt met de Heer Jezus. Hij is het Licht dat in de wereld is gekomen, en ieder mens verlicht (Joh. 1:9; vgl. Joh 3:19-21). Nikodemus was een farizeeër, een overste van de Joden, en een vooraanstaand schriftgeleerde. De Heer Jezus noemt hem de leraar van Israël (Joh. 3:10). Maar de leraar van Israël tastte volledig in het duister, toen de Heer Jezus met hem sprak over de wedergeboorte en het ingaan in het koninkrijk van God. Het was overduidelijk nacht in zijn ziel, hij begreep er niets van!

De natuurlijke mens is geestelijk blind; hij begrijpt niets van de verborgen wijsheid van God. Iemand die niet opnieuw geboren is en de Geest niet ontvangen heeft, aanvaardt niet wat van de Geest van God is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet begrijpen, omdat het geestelijk beoordeeld wordt (1 Kor. 2:6-14). Nikodemus bevond zich overduidelijk nog in de duisternis. Hij moest opnieuw geboren worden om het koninkrijk van God te kunnen zien (Joh. 3:3). Zo moet ieder mens opnieuw geboren worden om de verborgen wijsheid van God te kunnen zien.

De schemering

De schemering is de tijd van de dag waarop het licht dan wel donker wordt. In deze overdenking is dit het moment kort vóórdat de zon opgaat en het licht wordt. Het optreden van de Heer Jezus had voor veel tumult gezorgd. De farizeeën en de overpriesters merkten dat Jezus bij het gewone volk toenam aan populariteit. Zij gaven hun dienaars daarom opdracht Hem te grijpen. De dienaars waren echter zo onder de indruk van de woorden van de Heer, dat zij hun handen niet naar Hem durfden uit te strekken (Joh. 7:45). De farizeeën waren woedend (vs. 47-49). Maar één van hen, Nikodemus, stond op en nam het voor Jezus op: *'Veroordeelt onze wet soms de mens, tenzij zij eerst van hem hoort en weet wat hij doet?'* (vs. 50-51).

Er zijn tal van mensen die het op die manier voor de Heer Jezus opnemen, maar als dit op weerstand stuit, zwijgen zij. Ze durven Hem nog niet openlijk te belijden. De farizeeën antwoordden en zeiden tot Nikodemus: *'Bent u soms ook uit Galilea?'* Met andere woorden: Bent u soms ook onwetend, en één van Zijn discipelen (vgl. Luc. 22:59)? Nu, dit durfde hij nog niet publiekelijk te beamen!

Het licht

In Johannes 19 bevindt Nikodemus zich helemaal in het licht. Christus was gekruisigd. Alles was gegaan, zoals Hij al eerder met Nikodemus had besproken (Joh. 3:14-17). Zoals Mozes de slang in de woestijn had verhoogd, zo moest ook de Zoon des mensen verhoogd worden. Hij was gekruisigd op vloekhout der schande. Samen met Jozef van Arimatea, die in het geheim een discipel van Jezus was, zorgde Nikodemus voor Jezus' begrafenis. Daarmee trad hij uit de schemering en liet hij aan iedereen zien dat hij achter de Heer Jezus ging staan. Mensenvrees had plaatsgemaakt voor geloofsmoed, zijn ziel was verlicht. Hij was opnieuw geboren, en had deel gekregen aan het eeuwig leven: *'Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft'* (Joh. 3:16).

Ieder mens bevindt zich geestelijk gesproken in een van deze drie toestanden: hij is in de nacht, in de schemering of in het licht. Geef zelf maar aan in welke situatie jij je momenteel bevindt. Als je nog geen keuze hebt gemaakt voor de Heer Jezus, ben je nog in de duisternis. Dit betekent dat je voor eeuwig verloren gaat, als je je niet bekeert (Joh. 3:16-21). Misschien twijfel je nog. Is het wel allemaal waar wat er in de Bijbel staat? Je leest de Bijbel, je spreekt met christenen en je bent al een eind op weg. Je bent zoekende, maar je durft nog niet openlijk voor de Heer Jezus uit te komen. Je bevindt je nog in de schemering. Toen ik zelf zoekende was, stopte ik snel mijn Bijbel weg als er een vriend op bezoek kwam. Ik schaamde mij hiervoor! Ik bevond mij nog in de schemering. Net zoals Jozef van Arimatea was ik een discipel in het geheim. Uit vrees voor de mensen durfde ik er nog niet openlijk voor uit te komen. Vroeg of laat zullen we echter in het volle daglicht moeten treden, en openlijk belijden dat we geloven in de Heiland die voor onze zonden gestorven is aan het kruis. Schaam je daarom niet voor Hem. De Heer schaamt Zich ook niet voor jou! (Hebr. 2:11). Zoek Hem op (Joh. 3), neem het voor Hem op (Joh. 7), en schaam je niet voor Hem die Zich voor jou in de dood heeft gegeven (Joh. 19).

'Want wie zich voor Mij en voor mijn woorden schaamt, voor hem zal de Zoon des mensen Zich schamen wanneer Hij komt in zijn heerlijkheid en die van de Vader en van de heilige engelen' (Luc. 9:26).

De Openbaring van Jezus Christus

T.B. Baines

Visioen van de Zoon des mensen (vervolg)

"Ik kwam in [de] Geest op de dag van de Heer, en ik hoorde achter mij een luide stem als van een bazuin" (vs. 10). Dit beschrijft niet de gewone geestelijke toestand van Johannes, maar een toestand waarin hij onder de machtige werking van de Geest verkeerde, terwijl hij geïnspireerde mededelingen van Christus ontving. 's Heren dag' [1] is niet hetzelfde als 'de dag van de Heer', in het origineel verschilt het zowel in vorm als in betekenis [2]. De dag van de Heer is de komende tijd van Christus' macht en heerlijkheid op aarde. Maar 's Heren dag was een dag die Johannes doorbracht op Patmos. Bij de schepping wees God een rustdag aan en in Zijn verbond met Israël werd die speciaal als Zijn eigen dag onderscheiden. Het verbond en de rust van de oude schepping zijn verbroken. God roept ons nu ertoe Zijn vreugde in het nieuwe verbond te delen, in plaats van Zijn rust in de oude schepping. De dag waarop deze nieuwe schepping begon door de opstanding van Christus uit de dood, wordt genoemd: 's Heren dag. Het is geen verandering van de sabbat, van de laatste dag van de week naar de eerste, want dit zou de betekenis van beide tenietdoen. Het is een totaal nieuw begin, dat rust op een heel nieuw fundament.

Als Johannes zich omkeert, ziet hij de gedaante die deze stem voortbrengt: *"En ik keerde mij om, om de stem te zien die met mij sprak en toen ik mij had omgekeerd, zag ik zeven gouden kandelaars; en in [het] midden van de kandelaars [iemand, de] Zoon des mensen gelijk, bekleed met een gewaad tot de voeten en aan de borst omgord met een gouden gordel, en zijn hoofd en haar wit als witte wol, als sneeuw, en zijn ogen als een vuurvlam en zijn voeten aan blinkend koper gelijk, als gloeiden zij in een oven, en zijn stem als een gedruis van vele wateren. En Hij had in zijn rechterhand zeven sterren: en uit zijn mond kwam een scherp, tweesnijdend zwaard, en zijn gezicht was zoals de zon schijnt in haar kracht"* (vs. 12-16).

1 Eng. 'Lord's day'.

2 De NBG en SV hebben beide: 'de dag des Heren'. De Telosvert. heeft hier: de dag van de Heer. Met een verklarende voetnoot: 'In het Gr. staat hier een bijv. naamwoord van 'Heer' afgeleid (dus anders dan bijv. in 1 Tess. 5:2), in de zin van: 'toebehorend aan de Heer'. Het woord komt verder alleen nog voor in 1 Kor. 11:20'.

Hier verschijnt Christus als de Zoon des mensen, gekleed in rechterlijk gewaad. Hij wandelt 'in het midden van de zeven gouden kandelaars' die, zoals we later leren, de zeven gemeenten zijn waaraan de Heer Zich richt (vs. 20).[3] Deze majesteit past bij Hem aan Wie alle oordeel is opgedragen. Het 'gewaad tot aan de voeten' is de rechterlijke kleding. Het verschilt met het kleed van de krijgsheld, dat in bloed gedoopt is, waarin Hij later verschijnt om het vonnis uit te voeren (Openb. 19:13). Hier wordt alleen het oordeel aangekondigd, en nog niet uitgeoefend. De Heer is *'aan de borst omgord met een gouden gordel',* het symbool van goddelijke gerechtigheid; want als Hij oordeelt zal *'de gerechtigheid de gordel zijner lendenen zijn'* (Jes. 11:5).

3 "De zeven sterren die u hebt gezien op mijn rechterhand, en de zeven gouden kandelaars: de zeven sterren zijn [de] engelen van de zeven gemeenten en de zeven kandelaars zijn [de] zeven gemeenten" (vs. 20).

Vervolg op pagina 12

Gerard Kramer

Avond, nacht en duisternis

Voor veel mensen is de decembermaand een maand met een bijzonder karakter. Het is de tijd van de gezellige lange winteravonden, doorgebracht achter gesloten gordijnen, in een verwarmde kamer met sfeervolle verlichting, in goed gezelschap of met een goed boek. Hoe was dat in de tijd van het Nieuwe Testament? Hoe wordt daarin geschreven over begrippen als avond, nacht en duisternis?

Avond

Het Grieks kent meer dan één echt woord voor 'avond'. Het woord 'avond' dat de vertaling is van Gr. *hespera* wordt alleen door Lucas gebruikt, en wel in Lucas 24:29 ('Blijf bij ons, want het is tegen de avond en de dag is al gedaald'), in Handelingen 4:3 ('Zij sloegen de handen aan hen [= Petrus en Johannes] en zetten hen in bewaring tot de volgende dag, want het was al avond'), en in Handelingen 28:23 (Paulus probeerde Joden in Rome te overtuigen 'van 's morgens vroeg tot de avond toe'). In de geciteerde teksten is 'avond' een negatieve resp. neutrale tijdsaanduiding.

Een andere woordgroep vinden we bij Matteüs, Marcus en Johannes. De basis daarvan is het Gr. bijwoord *opse,* dat 'laat' betekent – zo is het vertaald in Matteüs 28:1 en Marcus 11:11,19. In Marcus 13:35 is het vertaald met *'s avonds*. Met dit woord hangt het zelfstandig naamwoord *opsia* samen, dat letterlijk 'het late [nl. uur, Gr. *hoora*]' betekent en vaak met *avond* wordt vertaald (zie Matt. 8:16; 14:15,23; 20:8; 26:20; 27:57; Marc. 1:32; 4:35; 6:47; 14:17; 15:42; Joh. 6:16; 20:19). Deze woordgroep (Gr. *opse* en *opsia*) lijkt een neutrale tijdsaanduiding te zijn, zoals ook te horen is in het eenmalig gebruikte bijv. naamwoord *opsimos* in de 'late' regen in Jakobus 5:7.

Nacht

Het woord 'nacht' (Gr. *nux*) komt het Nieuwe Testament veel voor. Als we alleen al de plaatsen in de geschriften van Lucas selecteren, komen we tot een reeks teksten (zie Luc. 2:8; 5:5; 12:20; 21:37; Handelingen 5:19; 9:25; 12:6; 16:9,33; 17:10; 18:9; 23:11,23,31; 27:23,27). Hier gaat het steeds om een neutrale tijdsaanduiding. Een duidelijk negatieve lading heeft het woord in de geschriften van Johannes. Zie Johannes 3:2, waar wij lezen: 'deze [= Nikodemus] kwam 's nachts bij Hem'. Zie ook Johannes 19:39; 9:4 ('...zolang het dag is; de nacht komt wanneer niemand kan werken'); 11:10 ('als iemand 's nachts wandelt, struikelt hij'); 13:30 ('ging hij [= Judas] terstond naar buiten. En het was nacht'). Vergelijk ook Openbaring 8:12 ('...en de dag voor een derde deel daarvan niet zou lichten en de nacht eveneens'); 21:25 ('want geen nacht zal daar [= in het nieuwe Jeruzalem] zijn'), en 22:5 ('en er [= in het nieuwe Jeruzalem] zal geen nacht meer zijn'). Bij Johannes, die veel werkt met het contrast tussen licht en duisternis (zie ook hieronder!), is de nacht per definitie het moment dat verwijst naar de *geestelijke* duisternis. Daarnaast is er nog het neutrale woord 'middernacht' (Gr. *mesonuktion*), dat voorkomt in Marcus 13:35; Lucas 11:5; Handelingen 16:25; 20:7.

Duisternis

Voor 'duisternis' bestaan twee Gr. synoniemen, nl. *skotia* en *skotos*. Ook nu beperken we ons tot één auteur, de apostel Johannes. Het woord *skotos* gebruikt Johannes slechts tweemaal: in Johannes 3:19 ('dat het licht in de wereld is gekomen, en de mensen hebben de duisternis meer liefgehad dan het licht, want hun werken waren boos'), en in 1 Johannes 1:6 ('als wij zeggen dat wij gemeenschap met Hem hebben, en wij wandelen in de duisternis, dan liegen wij en doen de waarheid niet').

Verder gebruikt Johannes steeds *skotia*, onveranderd eveneens in een geestelijke, negatieve betekenis. Zie hiervoor Johannes 1:5 ('en het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet gegrepen'); 6:17 (lett. 'er was al duisternis geworden'); 8:12 ('Ik ben het licht van de wereld; wie Mij volgt, zal geenszins in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben'); 12:35 ('wandelt terwijl u het licht hebt, opdat de duisternis u niet overvalt'); 12:46 ('Ik ben als een licht in de wereld gekomen, opdat ieder die in Mij gelooft, niet in de duisternis blijft'); 20:1 (lett. ''s morgens vroeg, toen het nog duisternis was'); 1 Johannes 1:5 ('dat God licht is, en dat in Hem in het geheel geen duisternis is'); 2:8 ('omdat de duisternis voorbijgaat en het waarachtige licht al schijnt'); 2:9 ('wie zegt dat hij in het licht is en zijn broeder haat, is in de duisternis tot nu toe'); 2:11 ('wie zijn broeder haat, is in de duisternis, en weet niet waar hij heengaat, omdat de duisternis zijn ogen heeft verblind'). Gelukkig is het bij Johannes steeds het Licht, dat het duister overwint!

Ger de Koning

Joas gekroond tot koning over Juda

2 Koningen 11

‘Zo maakten zij hem koning; zij zalfden hem, klapten in de handen en riepen: Leve de koning!” (vs. 12b).

Er wordt een krachtige aanval gepleegd op het nageslacht van David door Atalja, de dochter van Izebel en Achab. Ze draagt de kenmerken van haar goddeloze moeder. Door haar heeft de Baälsdienst ook in Juda voet aan de grond gekregen. Als zij ziet dat haar zoon dood is, grijpt ze haar kans en brengt het hele koninklijke geslacht om. Maar God zal ervoor zorgen dat er iemand overblijft om via hem de lijn van David voort te zetten, zodat straks de grote Zoon van David geboren zal kunnen worden en Hij Gods plannen zal kunnen vervullen.

Daartoe gebruikt God een godvrezende familie, die er gelukkig ook in die donkere dagen nog is. De kleine Joas wordt aan de moordzucht van Atalja ontrukt door Jehoseba, de vrouw van de priester Jojada. Dit echtpaar houdt Joas zes jaar verborgen in een vertrek in de tempel waar de bedden opgeslagen zijn. Op die plek van rust, in de tegenwoordigheid van God en opgevoed door dit echtpaar, brengt Joas zijn eerste zes levensjaren door, terwijl het land geteisterd wordt door de regering van Atalja. Aan deze kwelling komt in het zevende jaar een einde. Dan is het tijdstip aangebroken dat Joas in het openbaar zal verschijnen en tot koning zal worden uitgeroepen. Dit doet ons denken aan de positie van de Heer Jezus. Hij is nu nog verborgen voor de wereld, en het lijkt wel alsof de goddeloosheid ongehinderd voortgang kan vinden. Maar het ogenblik zal aanbreken dat de Heer Jezus zal verschijnen in macht en majesteit, en dan aan alle goddeloosheid een einde zal maken.

De openlijke verschijning van Joas wordt zorgvuldig door Jojada voorbereid. Deze voorbereidingen gebeuren in het huis van de Here. Er is geen betere plek om plannen voor te bereiden dan voor Gods aangezicht. Er wordt een verbond gesloten tussen de priester Jojada en het leger. Dan laat Jojada de koning aan het leger zien, om hun te verzekeren dat zij strijden voor een rechtvaardige zaak. Zo kunnen ook wij alleen gemotiveerd worden om de goede strijd van het geloof te strijden, als wij de Heer Jezus zien en Hem voor ogen houden. Vervolgens wordt het strijdplan ontvouwd. Het leger wordt in afdelingen verdeeld en elke afdeling krijgt een plek toegewezen.

De verloven werden ingetrokken, in deze tijd van nood wordt afgezien van de geplande rust. Bij een opwekking zal van het recht op rust ook worden afgezien. De leiders worden toegerust met de speren en schilden van David. De strijd wordt gestreden, niet met moderne middelen, maar met de middelen waarmee David de overwinning behaalde. Ook dat is belangrijk voor ons. Wij hoeven geen nieuwe middelen uit te vinden om de goede strijd van het geloof te strijden. Het aloude Woord van God, waarmee de Heer Jezus Zelf de overwinning behaalde, is ook voor ons vandaag afdoende. Ieder neemt zijn aangewezen plaats in. Zo is het ook vandaag van belang dat ieder zijn taak, die de Heer hem of haar opdraagt, vervult. Die taak kan door geen ander worden vervuld.

Dan wordt Joas gekroond en tot koning uitgeroepen. Het einde van de regering van Atalja is aangebroken. Ze wordt uit de tempel gehaald en gedood. Jojada, de priester, onder wiens leiding de hele operatie staat, sluit een verbond tussen de Here en Joas en het volk, alsmede tussen de koning en het volk (vs. 17). Vanuit die herstelde verhouding gaat het volk aan de slag en maakt korte metten met de Baälsdienst. Jojada zorgt ervoor dat de tempel bewaakt wordt, zodat geen onbevoegde Gods huis zal binnengaan. Dan breekt het ogenblik aan dat Joas door allen vanuit de tempel wordt geleid en op de troon wordt geplaatst.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 11.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: *’Heer, als ik Uw heerlijkheid in het heiligdom zie, verlang ik ernaar U op de troon van mijn hart te plaatsen’.*

Ger de Koning

Als een dief in de nacht

“Want u weet zelf nauwkeurig dat de dag van de Heer komt als een dief in de nacht”.

1 Tessalonicenzen 5:1-2

Paulus gaat in dit hoofdstuk verder met zijn onderwijs over de wederkomst van de Heer. Over de tijden en de gelegenheden in verband met Christus’ komst op aarde hadden ze reeds onderwijs ontvangen, en daarover staat ook genoeg in het Oude Testament. Daarover was het eigenlijk niet nodig dat hij hun schreef (1 Tess. 5:1). ‘Tijden en gelegenheden’ hebben betrekking op de aarde. De eerste verwijzing daarnaar staat in Genesis 1:14, waar duidelijk blijkt dat het met de aarde te maken heeft. De aarde is het terrein waarop alle profetische voorzeggingen in vervulling zullen gaan. De gemeente en de opname ervan is nergens onderwerp van de profetie. Dat komt doordat de gemeente bij de *hemel* hoort.

Zowel met ‘tijden’ als met ‘gelegenheden’ wordt een bepaalde tijdsperiode bedoeld. Deze woorden komen samen ook nog voor in Handelingen 1:7 (vgl. Dan. 2:21; Pred. 3:1). Het zijn woorden die elkaar aanvullen, maar er is een opmerkelijk verschil. Bij ‘tijden’ gaat het om tijdsduur, om iets wat na verloop van tijd gebeurt. In het Grieks wordt het woord ‘chronos’ gebruikt. Je herkent dit in ons woord ‘chronometer’, een apparaat om mee te meten hoe lang iets heeft geduurd. Zo lees je in Galaten 4:3 dat in de volheid van de tijd (‘chronos’), God Zijn Zoon zond. Dat betekent dat de Heer Jezus op aarde is gekomen, nadat er een bepaalde tijd verstreken was en God de tijd gekomen achtte voor het zenden van Zijn Zoon.

Bij ‘gelegenheden’ gaat het niet om de tijdsduur, maar om dat wat een bepaalde tijd kenmerkt, het *karakter* van die tijd. In het Grieks wordt hier het woord ‘kairos’ gebruikt. Je hebt een tijd dat de mens zonder wet leefde (Rom. 5:13). Na verloop van tijd gaf God door Mozes Zijn volk de wet en leefden zij daaronder (Joh. 7:19). De volken liet Hij in ‘de tijden van de volken’ (Luc. 21:24) hun eigen gang gaan. Die verschillende tijdsperioden, die soms na elkaar liggen en soms samenvallen, hebben allemaal een eigen kenmerk. Elke tijd heeft duidelijk gemaakt wie de mens is, en dat hij volkomen faalt in het dienen van God.

Al deze verschillende tijden lopen uit op de ‘volheid der tijden’ (meervoudsvorm van ‘kairos’) (Ef. 1:10).

Dat is de tijd van het duizendjarig rijk, die zal worden gekenmerkt door vrede omdat de Vredevorst zal regeren. Dan zullen ‘de tijden (meervoudsvorm van ‘kairos’) van verkwikking’ komen (Hand. 3:19).

Over de tijd die zal aanbreken als de Heer Jezus op aarde zal terugkomen, verkeerden de Tessalonicenzen niet in onzekerheid. Daarvan waren ze *nauwkeurig* op de hoogte gebracht (1 Tess. 5:2). Lucas gebruikt het woord ‘nauwkeurig’ voor zijn onderzoek naar de geschiedenis van de Heer Jezus (Luc. 1:3). Matteüs gebruikt het om aan te geven hoe indringend Herodes bij de wijzen informeerde over de ster die zij hadden gezien (Matt. 2:7). De Heilige Geest gebruikt het om te beschrijven hoe Apollos de dingen betreffende Jezus leerde, en dat Priscilla en Aquila hem de weg van God *nauwkeuriger* uitlegden (Hand. 18:25-26). Zo gebruikt Paulus het hier voor zijn onderwijs aan de Tessalonicenzen. Ten slotte wordt het ook nog gebruikt door Paulus voor de wandel van de gelovige (Ef. 5:15). Samenvattend kun je zeggen dat je nauwkeurig de Schriften moet onderzoeken, nauwkeurig de Schriften moet onderwijzen en nauwkeurig moet zijn in je gehoorzaamheid aan wat je uit de Schriften hebt geleerd.

De ‘dag van de Heer’ is niet alleen het ogenblik dat Hij komt om te oordelen, maar de hele periode waarin Hij het voor het zeggen heeft, in tegenstelling tot de tijd waarin de mens het voor het zeggen heeft. Die tijd begint als de gemeente is opgenomen. Dan zal Hij eerst Zijn oordelen over de aarde laten gaan. Een uitvoerige en indrukwekkende beschrijving daarvan vind je in Openbaring 6-18. Vervolgens komt, zo lees je in Openbaring 19, de Heer Jezus dan Zelf met al Zijn heiligen naar de aarde om te oordelen wat overblijft van het kwade. Daarna zal Hij Zijn Vrederijk oprichten.

Als jij uitziet naar zijn komst voor de gemeente, komt Hij voor jou niet ‘als een dief in de nacht’. Een dief komt altijd plotseling, onverwacht en ongewenst. De wereld ziet niet naar Hem uit. De ongelovigen wíllen ook helemaal niet naar Hem uitzien. Je merkt het als je erover spreekt dat Hij komt om de wereld te oordelen. Dan beginnen ze te spotten (2 Petr. 3:3-4).

Kris Tavernier

Een blik op de offers

Leviticus 1 - 7

Inleiding

Dit artikel heeft niet de bedoeling een uitgebreide uiteenzetting te geven over de offers. Hierover zijn diverse boeken geschreven. Dit artikel is slechts een poging om de kern van de offers aan te geven, zodat het een hulpmiddel kan zijn bij het lezen van de eerste zeven hoofdstukken van Leviticus.

In de eerste zeven hoofdstukken van Leviticus vinden wij vijf offers: het brandoffer, het spijsoffer, het dankoffer (of: vredeoffer), het zondoffer (of: reinigingsoffer) en het schuldoffer (of: hersteloffer). Elk offer komt twee keer aan bod. Eerst in een algemene beschrijving ervan (Lev. 1:1-6:7), daarna in de 'wet op de offers' (Lev. 6:8-7:38). De eerste drie offers waren vrijwillige offers, de laatste twee verplichte offers. Er zijn meerdere offers, omdat de Persoon en het werk van de Heer Jezus zo rijk is dat het niet door één offer kon worden uitgebeeld (daarom zijn er ook vier evangeliën).

Het *brandoffer* spreekt ervan dat de Heer Jezus Zichzelf vrijwillig aan God heeft geofferd om God ten volle te verheerlijken. Het *spijsoffer* spreekt van de reine mensheid van de Heer Jezus, van het volmaakt heilige en reine leven dat Hij op aarde heeft geleid. Het is geen bloedig offer en spreekt als zodanig niet rechtstreeks van het kruis, maar veeleer van de Persoon die geofferd is op het kruis. Een deel van dit offer werd dan ook in het vuur op het altaar geworpen. Het andere deel was voor de priesters om van te eten.

Het *vredeoffer of dankoffer* spreekt ervan dat de Heer Jezus de gemeenschap tussen God en de mens hersteld heeft. Wij zijn in gemeenschap met God gebracht, en hebben samen met Hem deel aan een offermaaltijd, een gemeenschapsmaaltijd. Dit is het enige offer waarvan, naast de priesters, ook het volk mocht eten; en het wordt ook als het voedsel voor God voorgesteld (Lev. 3:16).

Het *zondoffer of reinigingsoffer* gaat over de behoefte van de zondaar om bevrijd te worden van de zonde als de macht die hem in zijn greep houdt, de zonde die in ons vlees woont. Het *schuldoffer of hersteloffer* gaat over de behoefte van de zondaar om gered te worden van de schuld die door zijn zondige daden is ontstaan.

Genade zo oneindig groot,
Niet te vatten met het menselijk verstand.
Liefde zo oneindig groot,
Niet te vatten in een mensenhart.

Genade zo oneindig groot,
Dat Hij alles voor ons over had.
Liefde zo oneindig groot,
Die leeft in Gods Vaderhart.

De eerste twee offers

Het *brandoffer* is het eerste offer dat genoemd wordt, omdat dit offer God het meest behaagt en voor Hem het meest kostbaar is. Zoals de ark met het verzoendeksel het eerst genoemd wordt bij de beschrijving van de tabernakel, als het meest kostbare voorwerp, zo is dat ook het geval met de offers van Leviticus 1-7. Het meest waardevolle offer komt eerst. Het altaar is bovendien naar dit offer genoemd, het is het *brandofferaltaar*. Dit offer toont dat de Heer Jezus veel méér voor God heeft gedaan dan het wegnemen van de zonden. Hij heeft God volkomen verheerlijkt en geopenbaard op Golgota. Daar werd Gods liefde geopenbaard, doordat God Zijn eigen Zoon overgaf ten behoeve van vijandige zondaars die zelf dat oordeel verdienden. Daar werd Gods heiligheid geopenbaard, doordat Hij zelfs de Heer Jezus Christus, de Man van Zijn welbehagen, verliet omwille van de zonden die op Hem werden gelegd. Daar werd Gods gerechtigheid geopenbaard, doordat God de Heer Jezus tot zonde maakte en de zonde in Hem heeft geoordeeld, zonder verzachting van het oordeel. Daar werd Gods genade geopenbaard, doordat Hij in het offer van Zijn Zoon Zijn hand heeft uitgestoken naar ellendige en schuldige zondaars. God werd verheerlijkt doordat de Heer Jezus Gods wezen, Zijn hart, Zijn naam ten volle heeft geopenbaard. Bij dit offer (en de twee volgende) is dan ook geen sprake van toorn, maar van welbehagen.

De eerste twee offers zijn nauw verbonden met elkaar, omdat God door het volmaakte leven van de Heer Jezus verheerlijkt werd (het spijsoffer). Na dit volmaakte leven ging Hij naar het kruis, en het hoogtepunt van de verheerlijking van God door de Heer Jezus is te vinden op Golgota, waar Hij Zich totaal opgeofferd heeft aan God als een onberispelijk en vlekkeloos Lam (het brandoffer).

Het vredeoffer

Het vredeoffer vormt als het ware het *hart* van de offers. Het toont ons de gemeenschapsmaaltijd tussen God en de mensen voor wie er vrede mag zijn door Christus. Dat is alleen mogelijk doordat enerzijds God Zijn deel heeft ontvangen en volmaakt verheerlijkt is door het sterven van Christus (het brandoffer) en het volmaakte leven van Christus (het ware spijsoffer), en anderzijds doordat wij van de zonde gereinigd en bevrijd zijn (het zondoffer) en

God Zijn deel van volkomen genoegdoening heeft ontvangen (het schuldoffer).

Het vredeoffer is het middelste, het hart van de offers in de beschrijving ervan volgens Leviticus 3. In de wet op de offers wordt dit offer echter het *laatst* genoemd. Het toont immers het heerlijke eindresultaat van het volbrachte werk van de Heer Jezus Christus: de mens die in gemeenschap met God is gebracht, en het gezamenlijk genieten van de Persoon van de Heer Jezus. Een maaltijd spreekt van samen genieten; dat is immers de bedoeling wanneer men samen aan tafel gaat. Zo laat dit offer zien dat wij samen met God mogen genieten van de Persoon van de Heer Jezus, de Zoon van God. Niet alleen van wat Hij gedaan heeft, maar vooral van wie Hij *is*. Vele gelovigen hebben de neiging om dankbaar te zijn voor wat de Heer Jezus gedaan heeft, en eventueel ook voor wat Hij nog steeds voor ons doet. Maar het gevaar dreigt dat ze nooit ertoe komen om dankbaar te zijn voor – en te genieten van – Wie Hij werkelijk is. Wat iemand *is*, is meer dan wat hij *doet*.

De eerste drie offers

De eerste drie offers tonen ons dat de Heer Jezus méér gedaan heeft dan het oplossen van het zondeprobleem. De Heer Jezus had ons zondeprobleem kunnen oplossen en toen kunnen stoppen. Maar Hij wilde nog meer voor ons doen, omdat Hij ons zo liefheeft. Hij heeft ons veel méér gegeven dan vergeving van zonden, hoewel dat op zich al meer was dan wij verdienden. Hij wilde ons in gemeenschap brengen met de Vader! Deze drie offers waren *vrijwillige* offers, daardoor kon de offeraar ongedwongen zijn dank aan God brengen. Maar anderzijds tonen ze ook dat de Heer Jezus veel meer gedaan heeft dan Hij vanwege het zondeprobleem 'verplicht' was te doen.

In Leviticus 1:4; 3:2, 8, 13 staat dat de offeraar zijn handen op de kop van het offerdier mocht leggen. Het gaat dan niet om een zondoffer of schuldoffer (waardoor de zonden van de offeraar op het dier gelegd werden). Bij de genoemde offers gaat het juist erom dat het *welbehagen* dat God in het offer vindt (een geurige gave) *aan de offeraar wordt toegekend*. De gevolgen van het offer van Jezus Christus reiken veel verder dan vergeving van zonden (zie bijv. Rom. 5). En al die gevolgen worden ons toegerekend. Doordat de Heer Jezus Christus veel méér gedaan heeft dan het oplossen van ons zondeprobleem, hebben wij veel méér ontvangen dan vergeving van zonden. Beseffen we dat wel? Het is zelfs zo dat wij in Hem nu *aangenaam* zijn voor God (Ef. 1:6).

De laatste twee offers

Het *zondoffer* en het *schuldoffer* hebben dus te maken met het zondeprobleem, dat ontstaan is in Genesis 3. Deze offers spreken van verlossing, redding, bevrijding. Ze gaan uit van de behoeften van de mens. Anders zouden wij voor eeuwig verloren zijn. Het zijn deze offers die de zondaar als het ware het eerst tegenkomt als hij zich bekeert. Op andere plaatsen, waar het wel gaat om reiniging van zonde, zien we dan ook dat *eerst* het zond- of reinigingsoffer vermeld wordt; bijv. op de Grote Verzoendag (Lev. 16), en bij de priesterwijding waar eerst een stier als zondoffer werd gebracht (Ex. 29).

De laatste twee offers waren *verplichte* offers (Lev. 4:2; 5:15). De Israëliet die gezondigd had móest een offer komen brengen. Ten behoeve van onze redding was er voor de Heer Jezus Christus geen andere weg dan het kruis van Golgota. Omdat Hij ons wilde redden, moest Hij in onze plaats de zonden dragen en het oordeel van God ondergaan. Hij heeft aan God terugbetaald wat wij van Hem geroofd hadden.

Een deel van het bloed van het zondoffer werd aan de voet van het altaar uitgegoten (Lev. 4:7, 18, enz.). Bovendien werd het vet van het reinigingsoffer op het altaar verbrand (Lev. 4:8-10, 19, enz.). Deze offers werden dan buiten de legerplaats verbrand als iets walgelijks dat moest worden *weggedaan*. Ze hadden te maken met zonden en ongerechtigheden en waren dus afschuwelijk voor God. Buiten de legerplaats werden ze volledig verbrand, wat ervan spreekt dat het kwaad totaal werd weggedaan. God was bevredigd met betrekking tot de zondeschuld. Het Oude Testament zegt dat in mooie beeldspraak als volgt: 'Zo ver als het oosten is van het westen, zo ver heeft Hij onze zonden van ons verwijderd' (Ps. 103:12). Waar eindigt het oosten, waar eindigt het westen? 'U hebt al mijn zonden achter uw rug geworpen' (Jes. 38:17 NBG). Wat achter de rug is kan niet gezien worden. 'Onze zonden werpt U in de diepten van de zee' (Mi. 7:19). De diepten der zee spreken van een onbereikbare plaats. Het betekent dat Christus' bloed al onze zonden weggewassen heeft (Openb. 1:5 SV; in het Grieks staat er het woord 'wassen'). Dat is de kracht van Zijn bloed (vgl. 1 Joh. 1:7b). Het was het *bloed* van de offerdieren waardoor de verzoening werd bewerkt, omdat daarin het leven is (Lev. 17:11). Zo was Zijn leven de losprijs die betaald werd om ons met God te verzoenen (Matt. 20:28; Marc. 10:45). Daardoor hebben wij vrijmoedigheid 'om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus' (Heb. 10:19 NBG)! Zo kunnen wij in Gods nabijheid komen.

Het dagelijks brandoffer

Hierover lezen wij in Exodus 29:38-46. God wilde te midden van Zijn volk wonen. God verlangt naar omgang met mensen. Dat gaat echter niet zomaar. Een heilig en rechtvaardig God heeft namelijk een rechtvaardige grondslag nodig waarop Hij kan verblijven onder, en in gemeenschap kan zijn met, zondige mensen. Dat fundament werd gevonden in het dagelijks brandoffer. Het dagelijks brandoffer (eigenlijk twee offers: 's morgens en 's avonds) steeg op tot een liefelijke reuk voor God. Die voortdurende liefelijke reuk van het brandoffer verwees voor God naar het werk van de Heer Jezus. Daardoor kon God bij het volk wonen en was er een relatie mogelijk. En dat geldt ook voor ons, omdat God zoveel ziet in het offer van de Heer Jezus Christus!

In uw aanwezigheid, kan ik daar ooit zijn
want ik ben een mens, zondig en onrein?
Maar U gaf uw Zoon om in mijn plaats te staan
en door wat Hij deed mag ik binnengaan.

(Opwekking nr. 612)

Vervolg van pag. 6

Deze beelden duiden *oordeel* aan. Koper was het materiaal van het altaar waarop het offer werd verbrand om te voldoen aan de eisen van Gods gerechtigheid. De ogen als een vuurvlam tonen het onderzoekende, onderscheid makende gericht. Want vuur is dat wat beproeft, dat het goede reinigt en het verkeerde vernietigt. Zo gaat Christus' komst gepaard met het vuur van de smelter (Mal. 3:2). En wanneer Israël is hersteld, zal God *"de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit hebben weggespoeld door de Geest van gericht en van uitdelging"* (Jes. 4:4). Paulus zegt ook dat *"het werk van ieder mens openbaar zal worden. Want de dag zal het aan het licht brengen, omdat deze in vuur geopenbaard wordt, en het vuur zal ieders werk beproeven"* (1 Kor. 3:13).

Het Woord van God lijkt op een scherp, tweesnijdend zwaard; en hoewel dit verwijst naar de macht ervan over het geweten, is het niet minder scherp in het oordeel. De Heer zegt: *"Wie Mij verwerpt en mijn woorden niet aanneemt, heeft dat wat hem oordeelt: het woord dat Ik heb gesproken, dat zal hem oordelen op de laatste dag"* (Joh. 12:48). Hij dreigt de boosdoeners in Pergamus dat Hij tegen hen zal oorlog voeren met het zwaard van Zijn mond (Openb. 2:16). En de volgelingen van het beest worden "gedood met het zwaard dat kwam uit de mond van Hem die op het paard zat" (Openb. 19:21). Zo zegt Jesaja, als hij Zijn komst voorzegt: *"Hij zal de aarde slaan met de roede zijns monds en met de adem zijner lippen de goddeloze doden"* (Jes. 11:4).

"En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan zijn voeten; en Hij legde zijn rechterhand op mij en zei: Vrees niet, Ik ben de eerste en de laatste, en de levende; en Ik ben dood geweest, en zie, Ik ben levend tot in alle eeuwigheid, en Ik heb de sleutels van de dood en de hades" (vs. 17-18). Wie kan naar Christus kijken, zoals Hij komt om de gemeente te oordelen overeenkomstig haar verantwoordelijkheid, zonder het enorme falen te voelen? Maar Zijn woorden verdrijven alle vrees. Wat een geruststellende woorden! Natuurlijk, Christus komt als de Rechter en Hij is bekleed met de majesteit die past bij Zijn taak.

Maar tegen Johannes zegt Hij: 'Vrees niet'. En waarom? Omdat Hij, die de Eerste en de Laatste is, Mens is geworden. Hij is gestorven en weer opgestaan. Hij is de Levende. Hij *"werd overgegeven om onze overtredingen en opgewekt om onze rechtvaardiging"* (Rom. 4:25). En zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld, *"opdat wij vrijmoedigheid hebben in de dag van het oordeel"* (1 Joh. 4:17). Hij heeft de satan van zijn kracht beroofd, de dood van zijn prikkel, het graf van zijn overwinning. Nu heeft Hij 'de sleutels van de dood en de hades' in handen. Deze overwinning, bewerkt door Zijn dood en opstanding, geeft het hart rust en verdrijft de vrees voor het oordeel.

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'…groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

http://www.oudesporen.nl/

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

http://www.oudesporen.nl/

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl

Index Rechtstreeks www.oudesporen.nl

Jaar: 2012 Jaargang: 9

Jaargang 9, Nr. 1

1 Van de redaktie; Voedsel voor onderweg; ; M.G. de Koning
2 Oude Sporen; Deel 3: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
3 Bestudeert de Schriften; ; ; H. Bouter
4 Spreken tot de Rots; ; Numeri 20:2-13; H. Bouter
6 Ezra; Deel 34: Reiniging van het volk; Ezra 10; J.A. Vellekoop
7 WoordStudie; Tafels, tafelen en een tafeltje; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 5: Elisa voorziet een weduwe van olie; 2 Koningen 4:1-7; M.G. de Koning
9 Reply; Prediken tegen de ‘geesten in gevangenschap'; 1 Petrus 3:18-20; M.G. de Koning
10 Demas, Lucas, Marcus; ; 2 Timoteüs 4:10-11; P.M. Cuijpers

Jaargang 9, Nr. 2

1 Van de redaktie; Bent u een goede schriftgeleerde?; ; H. Bouter
2 Oude Sporen; Deel 4: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
4 Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen; Deel 1; 2 Koningen 8:1-6; H. Bouter
6 Ezra; Slot: Reiniging van het volk; Ezra 10; J.A. Vellekoop
7 WoordStudie; Is de Statenvertaling beter dan alle latere vertalingen?; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 6: Elisa brengt het leven in de dood; 2 Koningen 4:8-37; M.G. de Koning
9 Reply; Over de verfilming van de kronieken van Narnia; 2 Tessalonicenzen 2:9-10; H. Bouter
10 Ezra, een man met een goede naam; Deel 1; Ezra 7; K. Tavernier

Jaargang 9, Nr. 3

1 Van de redaktie; Springkomkommers en goed voedsel; ; J.P. Spoor
2 Oude Sporen; Deel 5: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
3 Bestudeert de Schriften; ; ; H. Bouter
4 Het wonder van Israëls terugkeer en herstel in de laatste dagen; Slot; 2 Koningen 8:1-6; H. Bouter
5 Wat wilt u dat Ik voor u doe?; ; Marcus 10:36,51; S.J. Campbell
6 Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid; Deel 1: Een eeuwig initiatief van God Zelf; Romeinen 8:28-30; H. Bouter
7 WoordStudie; Het denken (de zin) en de gezindheid van Christus; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 7: De dood in de pot; een wonderbare spijziging; 2 Koningen 4:8-37; M.G. de Koning
9 Van de werkvloer; Met een evangelisatiefilm in Galibi, Suriname; ; H. Wassink
10 Ezra, een man met een goede naam; Slot; Ezra 7; K. Tavernier
11 Reply; Wat zegt de Bijbel over het ‘zegenen’?; Genesis 27:38; H. Bouter

Jaargang 9, Nr. 4

1 Van de redaktie; Zegen van God; ; G.H. Kramer
2 Oude Sporen; Deel 6: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
4 Reply; Efeziërs 4:8-10; Efeziërs 4:8-10; M.G. de Koning
5 Gedicht; De hemelse Vader zorgt; ; -
6 De afgoderij van koning Salomo; ; 1 Koningen 11:4; K. Tavernier
7 WoordStudie; Bode, boodschapper, boodschappen; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 8: De genezing van Naäman; 2 Koningen 5; M.G. de Koning
9 De betekenis van het blauwpurper of hemelsblauw in de tabernakeldienst; ; Exodus 28:31; Numeri 4:5-6; 15:37-38; H. Bouter
10 Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid; Deel 2: Voorkennis en voorbestemming; Romeinen 8:28-30; H. Bouter

Jaargang 9, Nr. 5

1 Van de redaktie; Waar komt het nieuws vandaan en wat doet het (met) ons?; ; M.G. de Koning
2 Oude Sporen; Deel 7: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
4 Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid; Deel 3: Geroepen tot Zijn wonderbaar licht; Romeinen 8:28-30; H. Bouter
5 Gedicht; Jezus volgen; ; I.L.A. van Poelje
6 De eerste en de laatste Adam; ; Genesis 2:7; H. Bouter
7 WoordStudie; Vrijgelaten en vrij; 1 Korintiërs 7:22; G.H. Kramer
8 On line; Deel 9: De drijvende bijl; 2 Koningen 6:1-7; M.G. de Koning
9 Reply; Een vraag over het kruis dragen (deel 1); Lucas 9:23; K. Tavernier
10 Het teken van Jona; ; Matteüs 12:40; Jona 1:17; Luc. 11:29-32; K. Tavernier

Jaargang 9, Nr. 6

1 Van de redaktie; Kruisdragen achter Jezus aan; ; J.P. Spoor
2 Oude Sporen; Slot: Christus leren kennen; Efeziërs 4:20; J. Koechlin
4 Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid; Deel 4: De rechtvaardiging; Romeinen 8:28-30; H. Bouter
5 Bestudeert de Schriften; ; ;
6 Vruchtdragen is kruisdragen; ; Genesis 2:7; P.J. van Houten
7 WoordStudie; Het Kind Jezus; Handelingen 4:27; G.H. Kramer
8 On line; Deel 10: Elisa waarschuwt de koning van Israël en redt de vijanden van de dood; 2 Koningen 6:8-23; M.G. de Koning
9 Reply; Een vraag over het kruis dragen (slot); Lucas 9:23; K. Tavernier
10 De vastgebonden ezel; ; Lucas 19:28-38; J.P. Spoor

Jaargang 9, Nr. 7

1 Van de redaktie; Is uw naam ook meegeteld?; Exodus 30:14-15; 1 Petrus 1:18-19; H. Bouter
2 Oude Sporen; Verwondering over Christus; Jesaja 52:14-15; J. Koechlin
3 Het Lam en het nieuwe Jeruzalem; ; Openbaring 21 - 22; H. Bouter
4 Gods heilsplan van eeuwigheid tot eeuwigheid; Deel 5: De verheerlijking; Romeinen 8:28-30; H. Bouter
5 De Geest van de heerlijkheid en Die van God rust op u; ; 1 Petrus 4:12-15; J.N. Darby
6 De Openbaring van Jezus Christus; De dingen die zijn (1); Openbaring; T.B. Baines
7 WoordStudie; De juiste vertaling van Romeinen 1:4; Romeinen 1:4; G.H. Kramer
8 On line; Deel 11: Elisa en de bevrijding van Samaria; 2 Koningen 6:24 - 7:20; M.G. de Koning
9 Reply; Een zoon van de vrede; Lucas 10:5-6; H. Bouter
10 Andreas, een visser van mensen; ; Johannes 1:35-43; 6:1-13; 12:20-24; P.M. Cuijpers

Jaargang 9, Nr. 9

1 Van de redaktie; Vakantie; ; G.H. Kramer
2 Oude Sporen; Het gebed van koning Josafat; 2 Kronieken 20; S. Prod'hom
4 Abraham en Abimelek; Hun verbond in Berseba en de betekenis van dit pact voor de eindtijd; Genesis 21:22-34; 22:19; H. Bouter
6 De Openbaring van Jezus Christus; De dingen die zijn (2); Openbaring; T.B. Baines
7 WoordStudie; Twee belangrijke steden in het leven van Paulus; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 12: De Sunamitische; Elisa en Hazaël; Joram en Achazja; 2 Koningen 8; M.G. de Koning
9 Reply; De nieuwtestamentische vervulling van psalm 91; Psalm 91:10-13; H. Bouter
10 De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen; ; 2 Tess. 1:11-12; 2:16-17; 3:5, 16; K. Tavernier

Jaargang 9, Nr. 10

1 Van de redaktie; Lieg niet, maar spreek de waarheid; ; M.G. de Koning
2 Oude Sporen; Het gebed van koning Josafat (3); 2 Kronieken 20; S. Prod'hom
4 De profetische zegen van Mozes voor Israël; ; Deuteronomium 33:1; H. Bouter
6 De Openbaring van Jezus Christus; De dingen die zijn (3); Openbaring; T.B. Baines
7 WoordStudie; Veelvoudig; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 13: Jehu tot koning gezalfd; zijn eerste daden als koning; 2 Koningen 9; M.G. de Koning
9 Reply; Een levende offerande; Romeinen 12:1; H. Bouter
10 De vier gebeden in de tweede brief aan de Tessalonicenzen; ; 2 Tess. 1:11-12; 2:16-17; 3:5, 16; K. Tavernier

Jaargang 9, Nr. 11

1 Van de redaktie; De Goede Herder; Johannes 10:11; 14; J.P. Spoor
2 Oude Sporen; Het gebed van koning Josafat (slot); 2 Kronieken 20; S. Prod'hom
4 De aanbidding van het Lam; Deel 1; Openbaring 5:6, 12; H. Bouter
6 De Openbaring van Jezus Christus; De dingen die zijn (4); Openbaring; T.B. Baines
7 WoordStudie; Het begrip ‘schande’, en wat daarmee samenhangt; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 14: Jehu roeit het geslacht en de afgodendienst van Achab uit; 2 Koningen 10; M.G. de Koning
9 Reply; Over het sabbatsgebod; Romeinen 14:5-6; H. Bouter
10 Is het echt zo?; Over Genesis 3:1-3; Genesis 3:1-3; N. van Tilburg

Jaargang 9, Nr. 12

1 Van de redaktie; Te middernacht; Johannes 10:11; 14; H. Bouter
2 Oude Sporen; In Christus blijven; Johannes 15:4; W.J. Hocking
3 Recensie:; Vergeten rijkdom; ; M.G. de Koning
4 De aanbidding van het Lam; Slot; Openbaring 5:6, 12; H. Bouter
5 Nikodemus; De nacht, de schemering en het licht; Johannes 3:1-21; 7:50-52; 19:39-42; P.M. Cuijpers
6 De Openbaring van Jezus Christus; De dingen die zijn (5); Openbaring; T.B. Baines
7 WoordStudie; Avond, nacht en duisternis; ; G.H. Kramer
8 On line; Deel 15: Joas gekroond tot koning over Juda; 2 Koningen 11; M.G. de Koning
9 Reply; Als een dief in de nacht; 1 Tessalonicenzen 5:1-2; M.G. de Koning
10 Een blik op de offers; Over Genesis 3:1-3; Leviticus 1 - 7; K. Tavernier